

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W SZCZECINIE**

**PLAN URZĄDZENIA LASU
DLA NADLEŚNICTWA SKWIERZYNA**

na okres od 1 stycznia 2026 r. do 31 grudnia 2035 r.

OPIS OGÓLNY LASÓW NADLEŚNICTWA

ELABORAT

Plan opracowano w Biurze Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Gorzowie Wlkp.

Elaborat opracował:

Waldemar Grzesiek

sekretariat@gorzow.buligl.pl
www.gorzow.buligl.pl

Sprawdził:

Adam Bajon

Akceptuje:

Paweł Guzikowski

Gorzów Wielkopolski 2025

PLAN URZĄDZENIA LASU
sporządzony na lata od 2026 do 2035

dla Nadleśnictwa Skwierzyna

w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie

na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2026 r.

I. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI według stanu na 1.01.2026 r.

I. 1. POWIERZCHNIA OGÓLNA NADLEŚNICTWA – ha,
w tym obrębów leśnych:

2	4	2	2	6	1	8
---	---	---	---	---	---	---

1. **SKWIERZYNA**

2	4	2	2	6	1	8
---	---	---	---	---	---	---

I. 2. POWIERZCHNIA LASÓW – ha,
w tym:

2	3	8	1	9	2	9
---	---	---	---	---	---	---

a) według pełnionych funkcji:

- lasów stanowiących rezerwat przyrody

			3	6	7	0
--	--	--	---	---	---	---

- lasów uznanych za ochronne

1	1	9	2	1	2	7
---	---	---	---	---	---	---

- pozostałych lasów (lasów gospodarczych)

1	1	8	6	1	3	2
---	---	---	---	---	---	---

b) według grup kategorii użytkowania:

- gruntów zalesionych

2	2	4	4	6	1	4
---	---	---	---	---	---	---

- gruntów niezalesionych

		8	3	1	8	7
--	--	---	---	---	---	---

w tym: do odnowienia

		6	2	6	4	4
--	--	---	---	---	---	---

- gruntów związanych z gospodarką leśną

		5	4	1	2	8
--	--	---	---	---	---	---

I.3. POWIERZCHNIA POZOSTAŁYCH GRUNTÓW
(GRUNTÓW NIELEŚNYCH) – ha,

		4	0	6	8	9
--	--	---	---	---	---	---

w tym: przeznaczonych do zalesienia

				4	9	7
--	--	--	--	---	---	---

II. ZESTAWIENIE ZADAŃ NA LATA OD 2026 DO 2035

II.1. POZYSKANIE DREWNA W ILOŚCI NIE WIĘKSZEJ NIŻ:

1	3	1	8	8	7	6
---	---	---	---	---	---	---

m³ grubizny netto, w tym:

a) obligatoryjny etat cięć w użytkowaniu rębny

	7	1	8	8	7	6
--	---	---	---	---	---	---

m³ grubizny netto

- b) powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu
przedrębny – ha o orientacyjnej miąższości

1	4	2	5	0	9	0
---	---	---	---	---	---	---

6	0	0	0	0	0
---	---	---	---	---	---

m³ grubizny netto

II.2. PIELEGNOWANIE LASU NA POWIERZCHNI – 18 946,27 ha,

w tym:

- a) pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw

1	8	5	5	3	7
---	---	---	---	---	---

- b) pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników

2	8	4	0	0	0
---	---	---	---	---	---

- c) trzebieże

1	4	2	5	0	9	0
---	---	---	---	---	---	---

II.3. POZOSTAŁE ZADANIA OKREŚLONE KIERUNKOWO:

II.3.1. Zadania dotyczące zalesień i odnowień:

- a) zalesienia gruntów przeznaczonych do zalesienia - ha

				4	9	7
--	--	--	--	---	---	---

- b) odnowienie halizn, płazowin i zrębów - ha

	6	2	6	4	4
--	---	---	---	---	---

- c) orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów
przewidzianych do użytkowania rębego – ha,

2	3	3	6	1	1
---	---	---	---	---	---

w tym zrębami zupełnymi - ha

1	6	5	0	9	2
---	---	---	---	---	---

- d) orientacyjna powierzchnia podsadzeń i dolesień - ha

			2	3	8	8
--	--	--	---	---	---	---

- e) orientacyjna powierzchnia poprawek i uzupełnień - ha

	2	9	7	8	9
--	---	---	---	---	---

- f) orientacyjna powierzchnia wprowadzenia podszytów - ha

				0	0	0
--	--	--	--	---	---	---

- g) orientacyjna powierzchnia melioracji – ha,

2	2	6	3	3	6
---	---	---	---	---	---

w tym melioracji wodnych - ha

				0	0	0
--	--	--	--	---	---	---

II. 3.2. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej) przedstawione opisowo oraz na mapach przeglądowych

II. 3.3. Kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej przedstawione opisowo oraz na mapie przeglądowej

II. 3.4. Kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej przedstawione opisowo

Spis treści

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW I NIERUCHOMOŚCI BĘDĄCYCH W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA	9
1. PRZESTRZENNE USYTUOWANIE LASÓW NADLEŚNICTWA, KRÓTKI RYS HISTORYCZNY ORAZ OPIS DOKUMENTACJI PRAWNEJ STANU POSIADANIA	11
1.1 TERYTORIALNY ZASIĘG DZIAŁANIA NADLEŚNICTWA	11
1.2 RYS HISTORYCZNY	14
1.3 OPIS DOKUMENTACJI PRAWNEJ STANU POSIADANIA	20
2 PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA POLITYKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO REGIONU DOTYCZĄCE GOSPODARKI LEŚNEJ I OCHRONY PRZYRODY Z UWZGLĘDNIENIEM REGIONALNYCH STRATEGII ROZWOJU ORAZ REGIONALNYCH PROGRAMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA.....	22
2.1 OGÓLNE DANE O PLANACH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	22
2.2 OGÓLNE DANE O REGIONALNYCH: STRATEGIACH ROZWOJU, PROGRAMACH OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ PROGRAMACH OPERACYJNYCH	22
2.3 PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE STRATEGII ROZWOJU REGIONU ZAWARTE W PLANACH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	22
2.4 WYKAZ GRUNTÓW NADLEŚNICTWA WYŁĄCZONYCH Z PRODUKCJI	23
2.5 WYKAZ GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA	23
2.6 ZGODNOŚĆ PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU ZE STRATEGIĄ PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA REGIONU	23
3 CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW PRZYRODNICZYCH W LASACH ZARZĄDZANYCH PRZEZ NADLEŚNICTWO Z UWZGLĘDNIENIEM INNYCH LASÓW W ZASIĘGU TERYTORIALNYM NADLEŚNICTWA.....	24
3.1 PRZYNALEŻNOŚĆ DO KRAINY PRZYRODNICZO-LEŚNEJ, REGIONÓW GEOBOTANICZNYCH I MEZOREGIONÓW.....	24
3.1.1 <i>Regionalizacja przyrodniczo – leśna</i>	24
3.1.2 <i>Regionalizacja geobotaniczna</i>	24
3.1.3 <i>Regionalizacja fizyczno – geograficzna</i>	24
3.2 RZEŻBA TERENU	25
3.3 WARUNKI GLEBOWE, KLIMATYCZNE, WODNE	25
3.4 CHARAKTERYSTYKA TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU	27
3.5 POWIERZCHNIOWA I MIĄSZSZOŚCIOWA TABELA KLAS WIEKU WEDŁUG STREF USZKODZENIA LASU I GATUNKÓW PANUJĄCYCH – TABELA VII.....	28
3.6 PRZYJĘTE TYPY DRZEWOSTANÓW I DOCELOWE SKŁADY ODNOWIEŃ	28
3.7 CHARAKTERYSTYKA WALORÓW GENETYCZNYCH LASU I BAZY NASIENNEJ	29
3.8 OGÓLNA OCENA STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	31
3.8.1 <i>Funkcje lasu i kategorie ochronności</i>	31
3.8.2 <i>Walory przyrodnicze</i>	33
3.8.3 <i>Zagrożenia środowiska przyrodniczego</i>	33
4 CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ ORAZ PROGNOZA SPODZIEWANEGO WYNIKU EKONOMICZNEGO.....	34
4.1 SYNTETYCZNA OCENA UWARUNKOWAŃ EKONOMICZNYCH W GRANICACH ZASIĘGU DZIAŁANIA NADLEŚNICTWA	34
4.1.1 <i>Krótką charakterystyką ekonomiczną regionu</i>	34
4.1.2 <i>Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna</i>	35
4.2 CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ W NADLEŚNICTWIE....	36

4.3	ORIENTACYJNA PROGNOZA SPODZIEWANYCH EFEKTÓW EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ NADLEŚNICTWA W OKRESIE OBOWIĄZYWANIA PLANU URZĄDZENIA LASU	37
4.4	LASY NADZOROWANE	38
5	CHARAKTERYSTYKA STANU LASU ORAZ ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NADLEŚNICTWA	38
5.1	CHARAKTERYSTYKA STANU LASU	38
5.1.1	Ocena możliwości produkcyjnych lasu na podstawie zestawień końcowych – tabela II, III, IV, Va, VI, VIIa	38
5.1.2	Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD 46	46
5.1.3	Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów	47
5.1.4	Określenie rodzajów powierzchni leśnej nie zalesionej	48
5.1.5	Pomiar miąższości drewna martwego	49
5.2	ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH WRAZ Z OKREŚLENIEM ICH POŻĄDANEGO DOCELOWEGO STANU NA KONIEC PLANOWANEGO OKRESU GOSPODARCZEGO	49
II.	WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU	52
1.	REFERAT NADLEŚNICZEGO NADLEŚNICTWA SKWIERZYNA NA NTG – ANALIZA GOSPODARKI LEŚNEJ (2015-2024)	53
2.	KOREFERAT WYKONAWCY PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU	103
3.	REFERAT KIEROWNIKA ZOL W SZCZECINKU	113
4.	OCENA KOŃCOWA DOKONANA PRZEZ DYREKTORA RDLP W SZCZECINIE	123
III.	OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ	129
1.	OGÓLNE ZASADY OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA	129
1.1.	CELE I ZASADY TRWALE ZRÓWNOWAŻONEJ GOSPODARKI LEŚNEJ	129
1.2.	LASY O ZWIĘKSZONEJ FUNKCJI SPOŁECZNEJ	130
1.3.	PODZIAŁ NA GOSPODARSTWA	130
1.4.	WIEKI RĘBNOŚCI	131
1.5.	PODZIAŁ NA OSTĘPY	132
1.6.	OKREŚLENIE OGÓLNYCH ZASAD WYLICZENIA I PRZYJĘCIA ETATÓW CIĘĆ UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO	132
1.6.1.	Użytki rębne, etat cięć rębnych	133
1.6.2.	Użytki przedrębne, etat cięć użytków przedrębnych	134
1.6.3.	Etaty miąższościowe użytków głównych – rębnych i przedrębnych	134
2.	ZADANIA GOSPODARCZE WYNIKAJĄCE Z PLANU URZĄDZENIA LASU DLA NADLEŚNICTWA	135
2.1.	OKREŚLENIE I PRZYJĘCIE ETATÓW CIĘĆ UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO	135
2.1.1.	Etat cięć rębnych	135
2.1.2.	Etat użytków przedrębnych	137
2.1.3.	Etat miąższościowy użytków głównych (rębnych i przedrębnych)	139
2.2.	OPISANIE PROJEKTOWANYCH W NADLEŚNICTWIE CIĘĆ UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO	140
2.2.1.	Opisanie i zestawienie projektowanych cięć rębnych w Nadleśnictwie	140
2.2.2.	Rodzaje cięć rębnych i inne zabiegi gospodarcze zaprojektowane w lasach o zwiększonej funkcji społecznej	143
2.2.3.	Użytkowanie przedrębne oraz zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego	143
2.2.4.	Zestawienie łączne etatu użytków głównych wg kategorii cięć	144

2.2.5. Przebudowa drzewostanów.....	145
3. ZESTAWIENIE I OPISANIE ZADAŃ Z ZAKRESU HODOWLI LASU.....	145
4. DRZEWOSTANY BEZ WSKAZAŃ GOSPODARCZYCH.....	147
5. ZESTAWIENIE ORIENTACYJNYCH PLANOWANYCH ZADAŃ GOSPODARCZYCH Z ZAKRESU UŻYTKOWANIA ORAZ HODOWLI LASU WG LEŚNICTW	148
6. OKREŚLENIE KIERUNKOWYCH ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY LASU, W TYM OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ, WRAZ Z MAPAMI PRZEGLĄDOWYMI	149
6.1. KIERUNKOWE ZADANIA Z ZAKRESU OCHRONY LASU	149
6.2. KIERUNKOWE WYTYCZNE Z ZAKRESU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ.....	151
7. OKREŚLENIE KIERUNKOWYCH ZADAŃ Z ZAKRESU UBOCZNEGO UŻYTKOWANIA LASU ORAZ GOSPODARKI ŁOWIECKIEJ	185
7.1. UŻYTKOWANIE UBOCZNE	185
7.2. GOSPODARKA ŁOWIECKA.....	185
8. OKREŚLENIE POTRZEB W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM TURYSTYKI I REKREACJI.....	185
IV. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY.....	186
V. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH.....	188
VI. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH.....	188
1. PRACE GLEBOWO–SIEDLISKOWE.....	188
2. PRACE GEODEZYJNE.....	189
3. PRACE URZĄDZENIOWE.....	189
4. ZESTAWIENIE SKŁADNIKÓW PLANU URZĄDZENIA LASU.....	189
ZAŁĄCZNIKI	193
PROTOKÓŁ Z POSIEDZENIA KOMISJI ZAŁOŻEŃ PLANU	195
PROTOKÓŁ Z POSIEDZENIA NARADY TECHNICZNO – GOSPODARCZEJ	223
DECYZJA MINISTRA KLIMATU I ŚRODOWISKA W SPRAWIE LASÓW OCHRONNYCH	241
OPINIA REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W GORZOWIE WLKP.	245
WYKAZ KODÓW ADRESÓW ADMINISTRACYJNYCH	249
WYKAZ INFORMACJI STANDARYZOWANYCH W BLOKACH INFORMACJI RÓŻNYCH.....	249
KRONIKA	251
TABELE	257
TABELA NR I – ZESTAWIENIE POWIERZCHNI GRUNTÓW NADLEŚNICTWA WG RODZAJÓW UŻYTKÓW GRUNTOWYCH, KATEGORII UŻYTKOWANIA I GRUP RODZAJÓW POWIERZCHNI, ZGODNIE Z PODZIAŁEM ADMINISTRACYJNYM KRAJU	259
TABELA NR II - ZESTAWIENIE POWIERZCHNI TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU WG PANUJĄCYCH GATUNKÓW DRZEW ORAZ ICH BONITACJI	274
TABELA NR III - POWIERZCHNIOWA I MIĄŻSZOŚCIOWA TABELA KLAS WIEKU WG GŁÓWNYCH (DOMINUJĄCYCH) FUNKCJI LASU I GATUNKÓW PANUJĄCYCH	277
TABELA NR IV - POWIERZCHNIOWA I MIĄŻSZOŚCIOWA TABELA KLAS WIEKU WG TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU I GATUNKÓW PANUJĄCYCH	282
TABELA NR V A- POWIERZCHNIOWA TABELA KLAS WIEKU WG RZECZYWISTEGO UDZIAŁU GATUNKÓW DRZEW W TYPACH SIEDLISKOWYCH LASU	290
TABELA NR V B- MIĄŻSZOŚCIOWA TABELA KLAS WIEKU WG RZECZYWISTEGO UDZIAŁU GATUNKÓW DRZEW W TYPACH SIEDLISKOWYCH LASU	295

TABELA NR VI - POWIERZCHNIOWA I MIĄŻSZOŚCIOWA TABELA KLAS WIEKU WG GOSPODARSTW I GRUP GATUNKÓW PANUJĄCYCH O TYM SAMYM WIEKU RĘBNOŚCI.....	300
TABELA NR VIII A - TABELA KLAS WIEKU SPODZIEWANEGO BIEŻĄCEGO ROCZNEGO PRZYROSTU MIĄŻSZOŚCI WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH I STREF USZKODZENIA - PRZYROST TABLICOWY	304
TABELA NR IX - ZESTAWIENIE POZYSKANIA DREWNA ZA UBIEGŁY OKRES WG KATEGORII CIĘĆ I PORÓWNANIE Z ETATEM (POWIERZCHNIA MANIPULACYJNA BEZ POWTÓRZEŃ - NAWROTÓW - W 10. LECIU. MIĄŻSZOŚĆ GRUBIZNY NETTO) 305	
TABELA NR X - ZESTAWIENIE WYKONANYCH PRAC Z ZAKRESU HODOWLI LASU ZA UBIEGŁY OKRES ORAZ PORÓWNANIE Z PLANOWANYMI ZADANIAMI.	306
TABELA NR XI - OCENA UPRAW I MŁODNIKÓW DO 10 LAT NA POWIERZCHNIACH OTWARTYCH.....	307
TABELA NR XII - OCENA ODNOWIEŃ PODOKAPOWYCH ORAZ UPRAW I MŁODNIKÓW PO RĘBNIACH ZŁOŻONYCH 308	
TABELA NR XIII – PORÓWNANIE POWIERZCHNI LEŚNEJ I ZASOBÓW DRZEWNYCH W KOLEJNYCH PLANACH URZĄDZANIA LASU	309
TABELA NR XIV – ZESTAWIENIE OBLICZONYCH I PRZYJĘTYCH MIĄŻSZOŚCIOWYCH ETATÓW UŻYTKOWANIA RĘBNEGO	310
TABELA NR XV - ZESTAWIENIE POWIERZCHNI MANIPULACYJNEJ UŻYTKÓW RĘBNYCH WG RODZAJÓW RĘBNI W GOSPODARSTWACH	311
TABELA NR XVI - ZESTAWIENIE ZBIORCZE POWIERZCHNI DRZEWOSTANÓW ZAPROJEKTOWANYCH DO UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO WE WSKAZANIACH GOSPODARCZYCH OPISU TAKSACYJNEGO WG RODZAJÓW CIĘĆ I GATUNKÓW PANUJĄCYCH ORAZ KLAS I PODKLAS WIEKU	312
TABELA NR XVII – ZESTAWIENIE ŁĄCZNE ETATU UŻYTKÓW GŁÓWNYCH WEDŁUG KATEGORII CIĘĆ.....	314
TABELA NR XVIII - ZESTAWIENIE ZBIORCZE WSKAZAŃ GOSPODARCZYCH Z OPISÓW TAKSACYJNYCH W ZAKRESIE HODOWLI LASU	315
TABELA NR XIX – EKONOMICZNE WSKAŹNIKI GOSPODARKI LEŚNEJ	316
TABELA NR XX – ORIENTACYJNA PROGNOZA SPODZIEWANYCH EFEKTÓW EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ NADLEŚNICTWA W OKRESIE OBOWIĄZYWANIA PLANU URZĄDZANIA LASU	317
TABELA NR XXI – ZESTAWIENIE MIĄŻSZOŚCI DREWNA MARTWEGO.....	318
Wzór nr 2 – WYKAZ OBIEKTÓW BAZY NASIENNEJ.....	319
LISTA DRZEWOSTANÓW Z ODNOWIENIEM PODOKAPOWYM	320
SPIS TABEL.....	330
SPIS RYSUNKÓW	332

WYKAZY ZAMIESZCZONE W PLANIE ZAGOSPODAROWANIA LASU

Wzór nr 3	Wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy na najbliższe 10-lecie
Wzór nr 4	Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia
Wzór nr 5	Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia
Wzór nr 6	Wykaz projektowanych cięć rębnych
	Wykaz pozycji niezliczonych na poczet etatu
	Wykaz drzewostanów bez wskazań gospodarczych
	Wykaz siedlisk przyrodniczych

**I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW
I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA
ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW
I NIERUCHOMOŚCI BĘDĄCYCH W ZARZĄDZIE
NADLEŚNICTWA**

W rozdziale tym zamieszcza się opis urządzanego Nadleśnictwa oraz podsumowanie wyników inwentaryzacji lasu, w tym:

1. Przestrzenne usytuowanie urządzanego nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny.
2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska.
3. Charakterystykę warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa.
4. Charakterystykę warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognozę spodziewanego wyniku ekonomicznego.
5. Charakterystykę stanu lasu oraz analizę stanu zasobów drzewnych nadleśnictwa.

Przestrzenne usytuowanie Nadleśnictwa, krótki rys historyczny, oraz opis dokumentacji prawnej stanu posiadania

Dane ogólne.

Nadleśnictwo Skwierzyna jest nadleśnictwem jedno-obrębowym, podzielonym na 13 leśnictw. Powierzchnia ewidencyjna Nadleśnictwa wg zestawienia powierzchni działek wynosi:

Nadleśnictwo Skwierzyna - 24 225,6006 ha

Zgodnie z § 63 IUL ogólna powierzchnia Nadleśnictwa przyjęta z dokładnością do 1 ara wynikająca z sumy opisów taksacyjnych wynosi:

Nadleśnictwo Skwierzyna - 24 226,18 ha

Wszystkie zamieszczone tabele i zestawienia dotyczące planu sporządzono wg stanu na dzień 1 stycznia 2026 r.

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według stanu na 01.01.2026 r. przedstawia się następująco:

Tabela 1 Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa

Nr	Obręb	Grunty leśne				Grunty nieleśne	Ogółem
		Zalesione	Niezalesione	Związane z gosp. leśną	Razem		
Powierzchnia [ha]							
1	SKWIERZYNA	22 445,4855	831,8809	541,3594	23 818,7258	406,8748	24 225,6006
		22 446,14	831,87	541,28	23 819,29	406,89	24 226,18
Razem nadleśnictwo		22 445,4855	831,8809	541,3594	23 818,7258	406,8748	24 225,6006
		22 446,14	831,87	541,28	23 819,29	406,89	24 226,18

1. Przestrzenne usytuowanie lasów Nadleśnictwa, krótki rys historyczny oraz opis dokumentacji prawnej stanu posiadania

1.1 Terytorialny zasięg działania Nadleśnictwa

Terytorialny zasięg działania nadleśnictwa (zasięg terytorialny – 454,23 km²) określa Zarządzenie Nr 86 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. Zasięg Nadleśnictwa zlokalizowany jest w województwie lubuskim na terenie powiatów: międzyrzeckiego, sulęcińskiego, ślubickiego i świebodzińskiego.

Nadleśnictwo Skwierzyna nie posiada gruntów poza zasięgiem terytorialnym.

Tabela 2 Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Skwierzyna

Województwo Powiat Gmina	Obręb ewidencyjny (lub jego część)
Lubuskie Międzyrzecki Bledzew	Pniewo, Stary Dworek, Bledzew cz., Zemsko cz., Popowo cz., Osiecko, Sokola Dąbrowa, Goruńsko cz., Nowa Wieś cz., Templewo cz.
Międzyrzecki Skwierzyna Miasto	Skwierzyna 0001 cz., Skwierzyna 0002, Skwierzyna 0003 cz.

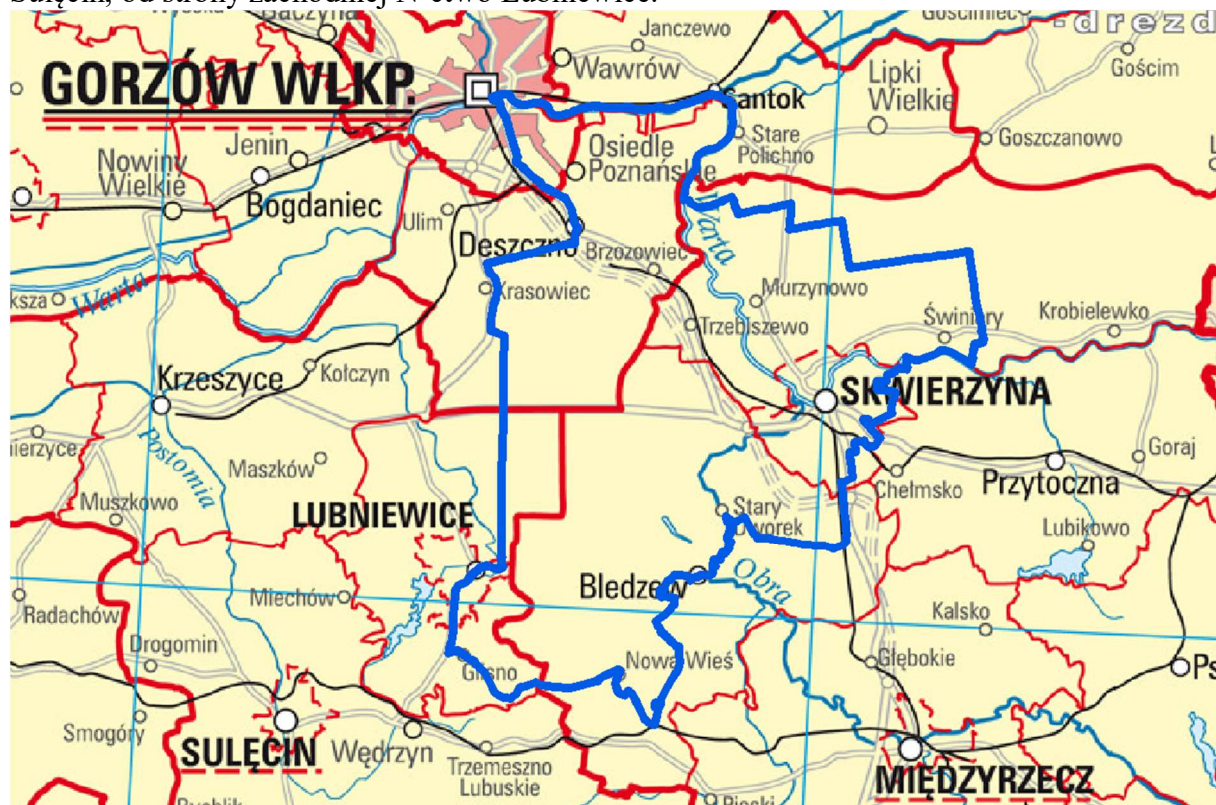
Województwo Powiat Gmina	Obręb ewidencyjny (lub jego część)
Międzyrzecki Skwierzyna Obszar Wiejski	Trzebiszewo, Świniary cz., Murzynowo cz., Dobrojewo cz., Gościno cz.
Gorzowski Deszczno	Osiedle Poznańskie, Ciecierzycy, Borek, Deszczno cz., Brzozowiec, Dzierśławice, Glinik cz., Bolemin cz., Orzelec, Białobłocie cz., Karnin cz., Maszewo cz.
Gorzowski Miasto Gorzów	Karnin cz., Siedlice, Zakanale cz., Zamoście cz., Zieleniec cz.
Gorzowski Santok	Czechów cz., Janczewo cz., Górki cz., Santok cz.
Sulęciński Lubniewice Miasto	Lubniewice cz.
Sulęciński Lubniewice Obszar wiejski	Rogi cz., Glisno cz.

Tabela 3 Lasy w terytorialnym zasięgu Nadleśnictwa

Województwo Powiat Gmina	Powierzchnia ogólna w km ²	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa					Lasy nie stanowiące własności Skarbu Państwa			ogółem	Lesistość
		W zarządzie LP		Pozostałe		Razem	własność osób fizycznych	pozostałe	razem		
		urządza- ne	sąsiednie	parki narodowe	inne						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Lubuskie Miasto Gorzów Wlkp.	12,02	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lubuskie gorzowski Deszczno	105,65	4 949,70	-	-	2,31	4 952,01	108,76		108,76	5 060,77	47,9
Lubuskie gorzowski Santok	4,71	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lubuskie międzyrzecki Bledzew	158,72	10 028,13	-	-	50,00	10 078,13	118,61	-	118,61	10 196,74	64,2
Lubuskie międzyrzecki Skwierzyna Miasto	32,00	946,59	-	-	10,00	956,59	25,10	-	25,10	981,69	30,7
Lubuskie międzyrzecki Skwierzyna Obszar wiejski	104,47	5 616,32	-	-	17,00	5 633,32	30,23	-	30,23	5 663,55	54,2
Lubuskie sulęciński Lubniewice Miasto	4,15	29,97	-	-	2,43	32,4	8,04	-	8,04	40,44	9,7
Lubniewice sulęciński Lubniewice Obszar wiejski	32,51	2 248,58	-	-	35,63	2 284,21	25,04	-	25,04	2 309,25	71,0
Ogółem	454,23	23 819,29	-	-	117,37	23936,66	315,78	-	315,78	24 252,44	53,4

Przestrzenne usytuowanie lasów Nadleśnictwa w jego terytorialnym zasięgu działania oraz położenie siedziby Nadleśnictwa

Nadleśnictwo Skwierzyna położone jest w południowej części RDLP Szczecin. Przylegającymi nadleśnictwami od strony północnej jest N-ctwo Kłodawa, od strony wschodniej N-ctwa Karwin, Międzychód i Międzyrzecz, od strony południowej N-ctwo Sulęcín, od strony zachodniej N-ctwo Lubniewice.

Rysunek 1 Przestrzenne usytuowanie Nadleśnictwa

Nadleśnictwo Skwierzyna jest nadleśnictwem jedno-obrębowym, podzielonym na 13 leśnictw:

Tabela 4 Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa wg leśnictw

Nr	Nazwa leśnictwa	Oddziały	Powierzchnia [ha]			Powierzchnia ogółem [ha]
			Grunty leśne		Grunty nieleśne	
			zalesione i niezalesione	związane z gosp. leśną		
1	Brzozowiec	212-247,254-262,273-286,298-307,320-327	1 802,95	30,49	43,97	1 877,41
2	Glinik	248-253,263-272,287-297,308-317,328-339,353-363,397-402	1 801,99	56,47	13,83	1 872,29
3	Trzebiszewo	318-319,340-352,364-396,403-421,446-449	1 830,55	37,60	41,30	1 909,45
4	Skwierzyna	434-,466-473,506-507,539-542,575-587,617-629,712-751	1 730,28	36,13	61,16	1 827,57

Nr	Nazwa leśnictwa	Oddziały	Powierzchnia [ha]			Powierzchnia ogółem [ha]
			Grunty leśne		Grunty nieleśne	
			zalesione i niezalesione	związane z gosp. leśną		
5	Stary Dworek	435-445,474-485,508-519,543-555,588-597,630-636	1 705,50	53,86	37,09	1 796,45
6	Jeleniec	450-453,486-493,520-526,556-562,598-604,637-643,667-671,695-699,763-767,787-792,816-819,836-838	1 816,46	47,50	36,91	1 900,87
7	Pniewo	422-427,454-459,494-499,527-532,563-568,605-610,644-649,672-677,700-705,768-770,793-799,820-826,839-	1 879,57	46,96	14,75	1 941,28
8	Dzików	428-433,460-465,500-505,533-538,569-574,611-616,650-655,678-683,706-711,771-776,800-804,827-828	1 875,60	42,78	20,04	1 938,42
9	Dąbrówka	656-666,684-694,752-762,777-786,805-815,829-835,840-853,906-907,922-923	1 880,29	39,32	50,15	1 969,76
10	Sokoła Dąbrowa	854-905,908-921,924-939	1 746,41	31,64	29,65	1 807,70
11	Murzynowo	1-38,57-65,84-95,122-126,155-156	1 724,97	37,71	24,73	1 787,41
12	Chrobotek	39-52,66-79,96-109,127-140,157-170,186-195,210-211	1 761,82	43,71	9,79	1 815,32
13	Zawarcie	53-56,80-83,110-121,141-154,171-185,196-209	1 721,62	37,11	23,52	1 782,25
1	Razem Obręb SKWIERZYNA		23 278,01	541,28	406,89	24 226,18
Razem nadleśnictwo			23 278,01	541,28	406,89	24 226,18

1.2 Rys historyczny

Lasy Nazwa Nadleśnictwa pochodzi od miasta Skwierzyna, któremu początek dała osada targowa leżąca na szlaku wodnym z Poznania do Szczecina. Pełne prawa miejskie nadał Skwierzynie w 1295r. Król Polski Przemysław II. Tereny te praktycznie od I rozbioru Polski znajdowały się na rubieży Rzeczpospolitej.

Na temat gospodarki leśnej na omawianym od roku 1945 brak jest bliższych danych z uwagi na to, że nie zachowały się księgi i zapisy z tamtego okresu. Zachowały się jedynie nieliczne mapy niemieckie przedstawiające tematykę leśną oraz informacje o zdarzeniach mających związek z lasem np. informacja uzyskana na podstawie sprawozdania Towarzystwa Leśnego z 1912r. o wielkim pożarze z 1911r. w wyniku, którego spaliło się około 1900 ha lasu położonego wzdłuż drogi kostrzyńskiej oraz od tej drogi aż do rzeki Obry.

Po zakończeniu II Wojny Światowej, jeszcze w 1945 roku utworzono Nadleśnictwo Skwierzyna. Swoim zasięgiem objęło wschodnią część dużego kompleksu leśnego na linii wieś Trzebiszewo-Bledzew wzdłuż koryt rzeki Warty i Obry. Powierzchnia Nadleśnictwa wynosiła 6184,70 i obejmowała głównie lasy państwowe oraz lasy drobnej własności wsi Trzebiszewo, Stary Dworek, Zemsko, Popowo, Bledzew i Krzywokleszcz.

Od momentu powstania do chwili obecnej przeszło ono szereg zmian terytorialnych, administracyjnych i gospodarczych. Gospodarka leśna oparta była na następującej dokumentacji urządzeniowej:

Tabela 5 Historyczna dokumentacja urządzeniowa

Rodzaj dokumentacji urządzeniowej	Na lata:
Przybliżona tabela klas wieku	1946-1949
Plan prowizorycznego urządzenia lasu	1949-1960
Plan definitywnego urządzenia lasu	1961-1970
I rewizja planu urządzenia lasu	1971-1980
II rewizja planu urządzenia lasu	1983-1992
III rewizja planu urządzenia lasu	1996-2005
IV rewizja planu urządzenia lasu	2006-2015

W okresie gospodarczym w latach 1949-1960 powierzchnia Nadleśnictwa uległa zwiększeniu w wyniku połączenia gruntów z Nadleśnictwa Rokitno o pow. 660,60 ha oraz przyłączenia gruntów rolnych przeznaczonych do zalesienia o pow. 210,30 ha. Na powierzchnię ogólną, która wynosiła 7055,60 ha, składały się:

- były lasy państwowe o pow. 4961,70 ha,
- upaństwowione lasy drobnej własności o pow. 1604,90 ha,
- grunty orne słabej jakości o pow. 489,00ha.

W latach 1961-1970 wg planu definitywnego urządzenia lasu powierzchnia Nadleśnictwa wynosiła 9332,99 ha, uległa zwiększeniu głównie w wyniku następujących działań:

- upaństwowienie lasów samorządowych miasta Skwierzyny o pow. 1872,85 ha,
- przyłączenia z PFZ użytków rolnych złej jakości z przeznaczeniem do zalesienia o pow. około 200 ha,
- przekazanie do Nadleśnictwa Białe Łąki o pow. Około 68 ha, w ramach reorganizacji jednostek administracyjnych.

Według I rewizji urządzenia gospodarstwa leśnego (opracowanej na lata 1971-1980 a realizowanej w latach 1971-1982) powierzchnia Nadleśnictwa wynosiła 10323,55 ha, zwiększyła się głównie w wyniku następujących zmian:

- przyłączenia gruntów z PFZ o pow. 831,38 ha,
- przyłączenia gruntów z PFZ oraz miasta Skwierzyna o pow. 99,64 ha,
- przyłączenia z Nadleśnictwa Białe Łąki o pow. 76,43 ha.

W planie II rewizji zarządzania gospodarstwa leśnego (opracowanej na lata 1983-1992, a realizowanej w okresie lat 1983-1995) powierzchnia Nadleśnictwa Skwierzyna wynosiła 29340.63 ha. Stanowiły ją trzy obręby:

- Glinik o ogólnej powierzchni – 7363,49 ha,
- Skwierzyna o ogólnej powierzchni – 8945,96 ha,

- Lubniewice o ogólnej powierzchni – 13031,19 ha.

Nadleśnictwo Skwierzyna z obrębami leśnymi Glinik, Skwierzyna i Lubniewice zorganizowane zostało na przełomie roku 1978 i 1979 w wyniku reorganizacji administracji kraju (z 1975 roku), z dawnych Nadleśnictw: Glinik, Skwierzyna i Lubniewice.

Plan II rewizji urządzania lasu (lata 1996-2005) dla Nadleśnictwa Skwierzyna został opracowany w jego zmienionych granicach. Powstały one w wyniku realizacji następujących przedsięwzięć:

- Zarządzenia nr 64 Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 31.12.1992r. w sprawie utworzenia nowych oraz zmiany terytorialnego zasięgu niektórych istniejących nadleśnictw Lasów Państwowych,
- Zarządzenie nr 1 Dyrektora RDLP w Szczecinie z dn. 15.01.1993r. w sprawie utworzenia Nadleśnictw Sulęcín i Lubniewice oraz zmian w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Skwierzyna z dn. 1.01.1993r.,
- W oparciu o wniosek Nadleśniczego i pozytywną opinię I KTG Dyrektor RDLP aneksem Nr 1/45 z dnia 14.12.1995r. Do Zarządzenia nr 5 Dyrektora OZLP z 1979r. likwiduje w Nadleśnictwie Skwierzyna obręby Glinik i Lubniewice włączając ich powierzchnię do obrębu Skwierzyna z dniem 1.01.1996r.

Plan Urządzenia Lasu na lata 1996-2005 opracowany został przez BULiGL Oddział w Gorzowie Wielkopolskim. Powierzchnia Nadleśnictwa wg stanu na 1.01.1996r. wynosiła 18909,13 ha, w tym powierzchnia leśna wynosiła 18184,07 ha. Plan na ten okres zakładał kontynuowanie zagospodarowania lasów w oparciu o rębnie zupełne (1300 ha). Jedynie na nielicznej powierzchni (95 ha) zaprojektowano rębnie złożone. W trakcie wykonywania zaplanowanych działań gospodarczych wykonano tylko 68% odnowień na powierzchniach otwartych (zręby bieżące i zaległe). Niski poziom ich wykonania spowodowało przede wszystkim:

- Odstąpienie od wykonania cięć rębnych na łącznej powierzchni blisko 325 ha,
- Przejście z rębni I na korzyść rębni II na powierzchni blisko 38 ha, gdzie zauważono odpowiednie dla tego rodzaju rębni warunki siedliskowe
- Przelegiwanie zrębów zupełnych związane z walką z szeliniakiem oraz przelegiwanie zrębów zupełnych wykonanych w ostatnich latach planu i przeznaczonych do odnowienia w kolejnym 10-leciu (106 ha).

Zalesienie gruntów nieleśnych wykonano na 200% zaplanowanych powierzchni (zaplanowane 10 ha, wykonane 20 ha) co związane było z przejściem gruntów rolnych z AWRSP.

Z zakresu pielęgnowania lasu zabiegi pielęgnacji gleby wykonano na niskim poziomie 48%, co odpowiadało rzeczywistym potrzebom upraw. Czyszczenia wczesne wykonano na poziomie 83% planu, co spowodowane było ograniczeniem szkód od jeleniowatych, jak również przejściem wraz ze wzrostem młodników z zabiegu czyszczenia wczesnego na czyszczenie późne.

Zabieg CP został wykonany na poziomie 115% zaplanowanych działań, co wynikało z faktycznych potrzeb hodowlanych młodników oraz ze zmiany charakteru zabiegów z CW na CP. Wprowadzenie podszytów wykonano na 100% planowanych powierzchni gdzie zaplanowano ten zabieg.

W latach 2004-2005 opracowano "Elaborat Siedliskowy". Operat ten wykonało Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Gorzowie Wielkopolskim.

Na kolejny okres gospodarczy, przypadający na lata 2006-2015, opracowano Plan Urządzenia Lasu wg stanu na dzień 01.01.2006 roku. Plan ten opracowała firma KRAMKO Sp.z.o.o. z Krakowa. Nadleśnictwo Skwierzyna zarządziło wówczas powierzchnią ewidencyjną stanowiącą 19005,3079 ha, która po zaokrągleniu do pełnych arów wg zasad (kryteriów) planowania urządzeniowego wynosiła w 2006 roku 19005,33 ha. W czasie obowiązywania tego Planu, znacząco wzrosła powierzchnia Nadleśnictwa, która wg stanu na 31.12.2015 r. wynosiła 24 247,4349 ha. Tak znaczna zmiana w powierzchni wynikała głównie ze zmian w zasięgach terytorialnych nadleśnictw, w wyniku czego powierzchnia Nadleśnictwa Skwierzyna zwiększyła się o 5 378,2181 ha. W okresie tym przejęto 55,5766 ha gruntów od ANR. Dość znaczne uszczuplenie powierzchni (183,3252 ha) związane było z przekazaniem gruntów pod inwestycje drogowe. W ogólnym bilansie powierzchnia Nadleśnictwa Skwierzyna w omawianym okresie (2006-2015) zwiększyła się o 5 242,1270 ha.

W czasie obowiązywania tego Planu zostały do niego zatwierdzone dwa aneksy. Pierwszy aneks związany był z wspomnianym wcześniej przyjęciem z dniem 01.01.2015r. na mocy Zarządzenia nr 83 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 16 grudnia 2013r. gruntów od Nadleśnictwa Karwin i Nadleśnictwa Międzybóż. Aneks ten został zatwierdzony Decyzją Ministra Środowiska nr DLP-I-611-53/28/08/15/LP z dnia 24 lipca 2015r. Drugi aneks spowodowany był wystąpieniem w dniu 01.09.2015r. klęski żywiołowej w postaci huraganowych wiatrów i został zatwierdzony Decyzją Ministra Środowiska nr DLP.I.611.9.2015.LP z dnia 03.11.2015r.

W okresie tym kontynuowany był jako wiodący zrębowy sposób zagospodarowania. Rębnie zupełne zaplanowano na 1419,58 ha. Jednak w porównaniu do poprzedniego 10-ciolecia znacząco wzrosło planowanie użytkowania drzewostanów rębniami złożonymi. Ogólnie rębnie złożone zaplanowano na powierzchni 433.20 ha (z czego 79,5 ha to cięcia uprzętające). Zwrócić też należy uwagę na wzrastający w tym czasie udział odnowień naturalnych sosny, które przede wszystkim wynikało z uzyskiwania odnowień z obsiewów na zrębach zupełnych, z przejścia z rębni zupełnych na rębnie złożone oraz z planowania rębni złożonych na siedliskach borowych.

Etat użytkowania głównego przyjęto wówczas na poziomie 834 827 m³ grubizny. Zakładano pozyskanie w ramach cięć rębnych na poziomie 409 827 m³ a przedrębnych 425 000 m³.

W czasie omawianego okresu gospodarczego na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna oraz w zasięgu jego działania zatwierdzono pięć obszarów europejskiej sieci Natura 2000. Są to: "PLB080002 Dolina Dolnej Noteci", "PLB300015 Puszcza Notecka", "PLH080006 Ujście

Noteci”, “PLH080032 Bory Chrobotkowe Puszczy Noteckiej” oraz “PLH080041 Skwierzyna”.

W 2007r. na podstawie Zarządzeń oraz Decyzji Dyrektora Generalnego LP z 2006 roku, na terenie Nadleśnictwa wykonano inwentaryzację siedlisk przyrodniczych (leśnych i nieleśnych).

Na kolejny okres gospodarczy, przypadający na lata 2016-2025, opracowano Plan Urządzenia Lasu wg stanu na dzień 01.01.2016 roku. Plan ten opracowała firma KRAMEKO Sp.z.o.o. z Krakowa. Szczegółowo dalsze dane dotyczące gospodarki leśnej realizowanej w minionym okresie gospodarczym przedstawiono w Rozdziale II pod nazwą - “Referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Skwierzyna na Naradę Techniczno-Gospodarczą dotyczący analizy gospodarki leśnej w latach 2016-2025”.

Poniżej w tabeli przedstawiono orientacyjne zestawienie danych historycznych z Nadleśnictwa Skwierzyna wg. Cykli urządzeniowych. Dane te są trudne do porównania z uwagi na różną przynależność administracyjną oraz zmiany w zarządzanej powierzchni lasów w “Tabeli porównawczej” przedstawionej na dalszych stronach.

Tabela 6 Tabela porównawcza - podstawowe dane z kolejnych cykli urządzeniowych

Wyszczególnienie			Jedno stka	Nadleśnictwo Skwierzyna							
				Cykle Urządzeniowe/ Data rozpoczęcia okresu gospodarczego							
				Prowizor yczne 01.10.19 49	Definity wne 01.10.1 961	I 01.10. 1971	II 01.01. 1983	III 01.01. 1996	IV 01.01. 2006	V 01.01. 2016	VI 01.01. 2026
1			2	3	4	5	6	7	8	9	10
Powierzchnia ogólna			ha	7055,60	9332,99	10323,55	8945,95	18909,13	19005,33	24247,76	24226,18
Powierzchnia leśna zalesiona i niezał.			ha	6479,90	8619,71	8783,89	8090,78	17683,73	18025,84	23274,08	23278,01
Grunty związane z gospodarką leśną			ha	-	-	-	-	500,34	543,79	536,64	541,28
Grunty nieleśne			ha	-	-	-	-	-	435,70	437,04	406,89
Lasy ochronne			ha	-	5091,77	3384,78	3030,21	6795,44	7222,66	11982,68	11921,27
Rezerваты			ha	-	-	-	-	-	36,70	36,70	36,70
Zapas na powierzchni leśnej			m ³ bru tto	529341	693621	900279	1133803	3217789	4189490	5579711	5693709
Średnia zasobność			m ³ /ha	82	80	102	140	182	232	240	245
Średni wiek			lata	37	35	39	43	51	56	58	58
Etat użytkó	powierzc hnia	plan	ha	440,3	472,91	546,22	465,31	1395,18	1890,78*	2939,84	3038,93

Wyszczególnienie			Jedno stka	Nadleśnictwo Skwierzyna							
				Cykle Urządzeniowe/ Data rozpoczęcia okresu gospodarczego							
				Prowizor yczne 01.10.19 49	Definity wne 01.10.1 961	I 01.10. 1971	II 01.01. 1983	III 01.01. 1996	IV 01.01. 2006	V 01.01. 2016	VI 01.01. 2026
1			2	3	4	5	6	7	8	9	10
w rębny ch		wykonan ie	ha	788,07	529,25	545,11	506	1110,1	1831,8 2*	2944,78	-
	grubizna	plan	m³nett o	76090	64648	85852	99990	299894	424826 *	676458	718876
		wykonan ie	m³nett o	116172	89065	92376	100450	235566	402619 *	641300	-
Etat użytkó w przedr ęb- nych	powierzc hnia	plan	ha	-	-	-	-	14808	14100, 72*	14818,6 3	14250,9 0
		wykonan ie	ha	-	-	-	-	14160, 21	14072, 55*	14276,6 6	-
	grubizna	plan	m³nett o	20323	31150	65886	83183	340006	455901 *	620000	600000
		wykonan ie	m³nett o	42811	35936	77792	95364	404184	478066 *	619999, 14	-
Wielkość odnowień i zalesień na pow. otwartych		plan	ha	1195,50	1583,00	712,39	710,92	1496,0 0	1606,2 9*	2450,15	2282,33
		wykona nie	ha	1843,34	1640,10	860,00	615,00	1035,0 0	1224,0 1*	1830,85	-
Odnowienia i podsadzenia pod osłoną		plan	ha	306,80	14,67	-	3,55	477,00	645,94*	517,16	709,07
		wykona nie	ha	5,18	-	-	-	516,00	629,26*	454,67	-
Wieki rębności		Db	lat	100	-	120	140	140	140	140	140
		Bk	lat	100	-	-	100	100	100	100	100
		So	lat	100	100	100	100	100	100	100	100
		Md	lat	100	100	100	100	100	100	100	100
		Św	lat	100	80	-	80	80	80	80	80
		Brz	lat	100	80	80	80	80	80	80	80
		Ol	lat	100	80	80	80	80	80	80	80
*- uwzględniono dane wynikające z dwu aneksów do PUL											

1.3 Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania

Do Planu UL przyjęto granice i powierzchnie działek i użytków oraz rodzaje użytków z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Rejestr gruntów został sporządzony na podstawie materiałów przekazanych przez nadleśnictwo i tworzy on relatywną bazę danych opisowych z mapą numeryczną.

Powierzchnia Nadleśnictwa z dokładnością do 1m² wynosi **24 225,6006** ha. Powierzchnia poszczególnych wyłączeń z dokładnością do 1 ara wyliczona zgodnie z § 63 Instrukcji urządzania lasu wynosi **24 226,18** ha.

Szczegółowe zestawienie powierzchni Nadleśnictwa wg rodzajów użytków oraz poszczególnych przynależności administracyjnej przedstawia Tabela nr I zamieszczona w Części Tabelarycznej Elaboratu. Syntetyczne zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa wg grup kategorii użytkowania z dokładnością do 1 m² przedstawiono w tabeli poniżej. Zestawienie stanowi wyciąg danych z w/w Tabeli nr I.

Rodzaj użytku	Pow. [ha]
1	2
1. Lasy - razem	23811,1163
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	22445,4855
1) drzewostany	22445,4855
2) plantacje drzew - razem	
w tym:	
- plantacje nasienne	
- plantacje drzew szybkorosnących	
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	824,2714
1) w produkcji ubocznej - razem	4,5856
w tym:	
- plantacje choinek	0,1100
- plantacje krzewów	
- poletka łowieckie	4,4756
2) do odnowienia - razem	626,4434
w tym:	
- halizny	
- zręby	626,4434
- pławowiny	
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	193,2424
w tym:	
- przewidziane do naturalnej sukcesji	182,9563
- objęte szczególnymi formami ochrony	4,7066
- przewidziane do retencji	
- wyłączenia na gruntach wyłączonych z produkcji	5,5795
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	541,3594
w tym:	
1) budynki i budowle	6,4174
2) urządzenia melioracji wodnych	10,2128
3) linie podziału przestrzennego lasu	166,7210
4) drogi leśne	285,3700
5) tereny pod liniami energetycznymi	71,4944
6) szkółki leśne	
7) miejsca składowania drewna	0,3615
8) parkingi leśne	
9) urządzenia turystyczne	0,7823
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	4,6226
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	23815,7389
3. Użytki rolne - razem	215,4106
3.1. Grunty orne - razem	127,4951
w tym:	
1) role	107,1843
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na	20,3108

Rodzaj użytku	Pow. [ha]
1	2
gruntach ornych 3) ugory, odłogi 4) działki rodzinne na gruntach ornych 5) budowle wspomagające produkcję rolniczą 3.2. Sady 3.3. Łąki trwałe 3.4. Pastwiska trwałe 3.5. Grunty rolne zabudowane 3.6. Grunty pod stawami rybnymi 3.7. Grunty pod rowami rolnymi 3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych 3.9. Nieużytki - razem w tym:	1,7053 20,0138 36,2855 1,5897 0,0491 28,2721 22,1996 0,2778 5,7947
4. Grunty pod wodami - razem w tym:	0,5100 0,5100
5. Użytki ekologiczne - razem	97,9195
6. Tereny różne - razem w tym:	95,3349 95,3349
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem w tym:	0,6867 0,4510 0,2357
7.1. Tereny mieszkaniowe 7.2. Tereny przemysłowe 7.3. Tereny zabudowane inne 7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane 7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem w tym:	1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne 2) tereny zabytkowe 3) tereny sportowe 4) ogrody zoologiczne i botaniczne 5) tereny zieleni nieurządzonej 6) rodzinne ogrody działkowe
7.6. Użytki kopalne 7.7. Tereny komunikacyjne - razem w tym:	1) drogi 2) tereny kolejowe 3) grunty pod budowę dróg publicznych 4) inne tereny komunikacyjne
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów	414,4843
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia	4,9717
OGÓŁEM (1-7)	24225,6006

Stan dokumentacji prawnej jest uregulowany, na wszystkie grunty Nadleśnictwa są założone księgi wieczyste. Nadleśnictwo nie posiada gruntów spornych. Nadleśnictwo nie posiada gruntów będących we współwłasności.

2 Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska

2.1 Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego

Podstawowym dokumentem na omawianym terenie jest „Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego” przyjęty uchwałą nr XLIV/667/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 23 kwietnia 2018 r.

W gminach obowiązują uchwalone Radą Gminy „Studia Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego”. Obecnie w gminach trwają prace nad sporządzeniem planów ogólnych.

2.2 Ogólne dane o regionalnych: strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych

Województwo Lubuskie posiada „Program Ochrony Środowiska dla Województwa Lubuskiego” (do roku 2027) przyjęty uchwałą nr XLIX/703/22 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 grudnia 2022 r. Dla województwa Lubuskiego opracowano, również „Strategię Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030” przyjętą przez Sejmik Województwa Lubuskiego uchwałą nr XXVIII/397/21 w dniu 15 lutego 2021 roku.

Znajdujące się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa powiaty gorzowski, sulęciński i międzyrzecki mają opracowane aktualne „Programy Ochrony Środowiska” oraz powiatowe „Strategie rozwoju”. Gminy posiadają aktualne „Programy Ochrony Środowiska” dla gmin.

2.3 Podstawowe informacje dotyczące strategii rozwoju regionu zawarte w planach zagospodarowania przestrzennego

Programy i strategie zawierają zbieżne działania ukierunkowane na ochronę powietrza i wód przed zanieczyszczeniem, poprawę gospodarowania odpadami, ochronę, odtwarzanie i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej, racjonalne użytkowanie zasobów leśnych, racjonalne gospodarowanie zasobami wód, ochronę przed erozją, stosowanie dobrych praktyk rolnych, edukację ekologiczną społeczeństwa, ochronę zdrowia ludności, udostępnianie dla rekreacji i turystyki wyznaczonych do tego obszarów.

Do przedsięwzięć, które mogą mieć większy wpływ na gospodarkę leśną, jest planowana budowa farmy wiatrowej, co w przypadku realizacji tego przedsięwzięcia spowoduje wylesienie części gruntów pod samą farmę jak i pozostałą infrastrukturę, głównie drogową związaną z powyższą inwestycją.

Na podstawie dostępnych danych można przyjąć stwierdzenie, że projekt Planu UL dla Nadleśnictwa Skwierzyna na lata 2026-2035 jest zgodny ze ogólną strategią i kierunkami rozwoju zawartymi w analizowanych dokumentach planistycznych szczebla wojewódzkiego, powiatowego, gminnego.

2.4 Wykaz gruntów nadleśnictwa wyłączonych z produkcji

Minister właściwy ds. środowiska wydał zgodę na przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Tabela 7 Wykaz gruntów leśnych zarządzanych przez Nadleśnictwo dla których minister właściwy ds. środowiska wydał zgodę na przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

lp.	Gmina	Obręb ewidencyjny	Nr działki	Pow. [ha]	Nr decyzji	Data decyzji
1	Skwierzyna	0003 Skwierzyna	2002/4	0,2351	DLŁ-WNL.8130.31.2022.MP	26.04.2022 r.
2	Skwierzyna	0003 Skwierzyna	2003/4	0,7254	DLŁ-WNL.8130.31.2022.MP	26.04.2022 r.
3	Skwierzyna	0001 Skwierzyna	2419/2	0,1904	DLŁ-WNL.8130.56.2022.MP	05.07.2022 r.
4	Skwierzyna	0001 Skwierzyna	2422/11	0,4474	ZS-W-2120-64-2/2010	25.05.2010 r.
5	Skwierzyna	0001 Skwierzyna	2423/11		ZS-W-2120-64-2/2010	25.05.2010 r.
6	Skwierzyna	0002 Skwierzyna	2007/4	0,3953	ZS-W-2120-64-2/2010	25.05.2010 r.
7	Skwierzyna	0002 Skwierzyna	2174/2	-	ZS-W-2120-64-2/2010	25.05.2010 r.
8	Skwierzyna	0002 Skwierzyna	2007/5	0,6131	ZS-W-2120-64-2/2010	25.05.2010 r.
9	Skwierzyna	0003 Skwierzyna	2004/9	-	ZS-W-2120-64-2/2010	25.05.2010 r.
10	Skwierzyna	0003 Skwierzyna	2010/1	-	ZS-W-2120-64-2/2010	25.05.2010 r.

2.5 Wykaz gruntów przeznaczonych do zalesienia

Nadleśnictwo posiada grunty przeznaczone do zalesienia, które zostaną ujęte w Planie UL na lata 2026-2035.

Tabela 8 Wykaz gruntów przeznaczonych do zalesienia

Gmina	Obręb ewid.	Nr działki	Rodzaj użytku	Pow. [ha]
Skwierzyna Obszar Wiejski	Dobrojewo	28	Ł IV	0,7323
			PS V	0,2897
			PS VI	1,4005
Deszczno	Murzynowo	3312/2	N	1,0000
	Brzozowiec	328	IVB	0,1433
			VI	1,4059

2.6 Zgodność projektu planu urządzenia lasu ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu

Po przeanalizowaniu dostępnych materiałów planistycznych stwierdza się, że projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Skwierzyna na lata 2026 - 2035 jest zgodny ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu wyrażoną w planach zagospodarowania przestrzennego oraz w regionalnych programach ochrony środowiska.

3 Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez Nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa

3.1 Przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej, regionów geobotanicznych i mezoregionów

W rozdziale podano przynależność do poszczególnych regionów, Dokładniejszą charakterystykę regionów zawarto w Programie Ochrony Przyrody.

3.1.1 Regionalizacja przyrodniczo – leśna

Zgodnie z podziałem Polski na regiony przyrodniczo – leśne¹ Nadleśnictwo położone jest w:

Krainie: Wielkopolsko-Pomorskiej (III)

Mezoregionach: Ujścia Warty (III.16)

Puszczy Noteckiej (III.17)

Pojezierza Łagowskiego (III.21)

Równiny Nowotomyskiej (III.23)

3.1.2 Regionalizacja geobotaniczna

Położenie Nadleśnictwa zgodnie z regionalizacją geobotaniczną², wykorzystywaną przy określeniu zróżnicowania zespołów roślinnych:

Obszar: Europejskie Lasy Liściaste i Mieszane

Prowincja: Środkowoeuropejska

Podprowincja: Środkowoeuropejska właściwa

Dział: Brandenbursko - Wielkopolski (B)

Kraina: Notecko-Lubuska (B.1)

Okręgi: Borów Noteckich (B.1.2)

Międzyrzecko – Zbąszyński (B.1.7)

Pojezierza Lubuskiego (B.1.8)

3.1.3 Regionalizacja fizyczno – geograficzna

Według „Geografii fizycznej Polski”³ Nadleśnictwo położone jest w:

Obszar: Europa Zachodnia

Podobszar: Pozaalpejska Europa Zachodnia (3)

Prowincja: Niż Środkowoeuropejskiej (31)

Podprowincja: Pojezierza Południowobałtyckie (315)

Makroregion: Pradolina Toruńsko – Eberswaldzka (315.3)

Mezoregiony: Kotlina Gorzowska (315.33)

Pojezierze Łagowskie (315.42)

Pojezierze Poznańskie (315.51)

¹ Zielony R., Kliczkowska A. 2012. *Regionalizacja przyrodniczo – leśna Polski 2010*. CILP. Warszawa

² J.M. Matuszkiewicz. 1994. *Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne 1:2500000, 1. Krajobrazy roślinne, 2. Regiony botaniczne (42.5)* (w:) *Atlas Rzeczypospolitej Polskiej*. Główny Geodeta Kraju. IGiPZ PAN. Warszawa.

³ J. Kondracki. 1988. *Geografia fizyczna Polski*. PWN. Warszawa.

3.2 Rzeźba terenu

Nadleśnictwo charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu. Od wyraźnie płaskich terenów w zasięgu pradoliny Noteci – Warty, poprzez faliste tereny w środkowej części, do pagórkowatych w południowo-zachodniej części Nadleśnictwa. Tereny pagórkowate występują także na skarpach doliny jeziora Glinik.

Wschodnia część Nadleśnictwa, położona w obrębie Puszczy Noteckiej, była przed ostatnim okresem lodowacenia płaską równiną powstałą w wyniku ustąpienia jeziora plioceńskiego. Pod koniec epoki lodowcowej powstałe w wyniku topienia lądolodu masy wody naniósł na ten teren olbrzymie masy piasków w miarę opadania wód wytworzyły się na tym terenie terasy zalewowe, w których dnie płynie Warta oraz Noteć. Wyżej położone tereny to terasa środkowa (wydmowa lub sandrowa) o urozmaiconym ukształtowaniu powierzchni. Zajmuje ona prawie całe międzyrzecze między Wartą a Notecią i na niej znajdują się najbardziej charakterystyczne dla Puszczy Noteckiej wydmy. Terasa charakteryzuje się powolnym i stałym spadem wzniesienia ze wschodu ku zachodowi. Teren ten jest silnie pofalowany, miejscami pagórkowaty z dużą ilością wałów wydmy.

Pod względem wysokościowy tereny Nadleśnictwa należą do terenów nizinnych, położone są na wysokości od 20 (tereny leśnictwa Brzozowiec) do 165 m n.p.m. (na terenie leśnictwa Sokół Dąbrowa). Różnice wysokości w granicach niektórych oddziałów wynoszą nawet ponad 30 m (np. oddz. 864, 883 w leśnictwie Sokół Dąbrowa). W większości różnice wysokości w granicach oddziałów nie przekraczają jednak 5 m.

3.3 Warunki glebowe, klimatyczne, wodne

Warunki glebowe

Na terenie Nadleśnictwa dominują utwory czwartorzędowe, głównie holoceny i plejstoceny oraz sporadycznie trzeciorzędowe (mioceny). Formacje geologiczne wykształciły się w postaci następujących utworów:

- Holoceny - torfy, namuły, mady rzeczne, piaski, mułki i żwiry rzeczne oraz utwory peryglacjalne – piaski eoliczne, wydmy, piaski i gliny deluwialne,
- Plejstoceny (glacjalne) wykształcone w zlodowaczeniu i północnopolskim, w stadiach: pomorskim i poznańskim w postaci piasków, żwirów, glin, ilów, mułków,
- Mioceny wypiętrzone w wyniku procesów glacytektonicznych i pozostające jako ostańce erozyjne, wykształcone w postaci ilów, występują sporadycznie w południowej części nadleśnictwa.

Na opisywanym terenie skałami macierzystymi gleb są skały osadowe okrucowe luźne, które reprezentują piaski, żwiry, pyły i gliny oraz skały osadowe organogeniczne – torfy i pochodne z nich mursze. Najlicniejszą grupę skał macierzystych dla gleb Nadleśnictwa Skwierzyna stanowią piaski wodnolodowcowe – sandrowe.

Szczegółowy opis typów i podtypów gleb zawarty jest w „Elaboracie Siedliskowym” wykonanym wg stanu na 2005 rok przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej oddział w Gorzowie Wielkopolskim. Opracowanie to obejmuje tereny Nadleśnictwa Skwierzyna w zasięgu działania do końca 2014 roku. Dla gruntów leśnych nie ujętych w w/w opracowaniu, które do powierzchni leśnej weszły na podstawie przyjęcia przez Nadleśnictwo Skwierzyna części gruntów z Nadleśnictw Karwin i Międzychód, opisy typów i podtypów gleb z tego terenu znajdują się w opracowaniach glebowych odpowiednich dla tych Nadleśnictw.

Warunki klimatyczne

Jednym z najważniejszych warunków zewnętrznych, kształtujących cykl rozwojowy organizmów jest klimat. Warunki klimatyczne na danym terenie (klimat lokalny)

kształtowane są przez różne czynniki zewnętrzne, z których do najważniejszych należy zaliczyć ukształtowanie terenu (lokalne zagłębienia, doliny rzek,), występowanie zbiorników wodnych, kompleksy leśne i obszary bezleśne, rodzaje gleb, osiedla ludzkie.

Stosunki klimatyczne w tej części Polski, w której położone jest Nadleśnictwo Skwierzyna, kształtowane są przez masy powietrza polarno–morskiego, a rzadziej polarno-kontynentalnego, zwrotnikowego i arktycznego. Klimat opisywanego obszaru zakwalifikowany został (wg Romera 1949) do klimatu Krainy Wielkich Dolin z dużymi wpływami klimatu atlantyckiego (morskiego). Teren Nadleśnictwa znajduje się w miejscu ścierania się wpływów klimatu atlantyckiego (łagodniejszego) i kontynentalnego. Klimat atlantycki charakteryzują: mniejsze dobowe i roczne amplitudy temperatury powietrza, większa wilgotność, większe sumy opadów. Cechami klimatu kontynentalnego są: mała ilość opadów, małą wilgotność powietrza, częste okresy suszy wiosennej, późne przymrozki wiosenne.

Warunki wodne

Stosunki hydrologiczne na terenie Nadleśnictwa determinowane są budową geologiczną, ilością opadów, ilością zbiorników wodnych i rzek oraz rzeźbą terenu.

Cały obszar Nadleśnictwa Skwierzyna położony jest w dorzeczu rzeki Odry, w zlewni III rzędu rzeki Warty. Sieć hydrograficzną na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna tworzą rzeki: Warta, Obra, Kanał Roszkowski, Luniewka, Jordanka, dopływ z Kołomętu oraz mniejsze kanały, ciek i rowy. Generalnie wszystkie ww. Rzeki przepływają w kierunku północnym i północno-zachodnim.

Następnym ważnym elementem sieci hydrologicznej Nadleśnictwa Skwierzyna są 2 jeziora oraz jeden duży sztuczny zbiornik wodny. Jeziora mają charakter polodowcowych jezior rynnowych, które cechują się wydłużonym kształtem, stromymi brzegami oraz urozmaiconą rzeźbą dna. W obrębie Nadleśnictwa, największym jeziorem jest jezioro Glinik o całkowitej powierzchni 45,5 ha i głębokości maksymalnej 4m.

Pełniejszy opis warunków hydrologicznych Nadleśnictwa Skwierzyna zamieszczony jest w "Programie Ochrony Przyrody".

W ramach "Programu Małej Retencji" w 2008 roku Nadleśnictwo Skwierzyna wykonało budowę piętrzące o stałym piętrzeniu typu ZP w ilości 6 sztuk na istniejących rowach szczegółowych, a także odbudowało istniejące rowy szczegółowe (w liczbie 6 sztuk), a tym samym doprowadzono do odtworzenia istniejącego na rowie "J-456" torfowiska. W ramach przeprowadzonej waloryzacji przez Klub Przyrodników wykazano iż zdegradowane na skutek prowadzonych w przeszłości melioracji wodnych i użytkowania rolniczego soligeniczne torfowisko będzie ulegać dalszej degeneracji bez podjęcia jakichkolwiek działań ratunkowych.

Zastawki wykonano w technologii opracowanej przez Klub Przyrodników ze Świebodzina. Wykonano je z wykorzystaniem materiałów miejscowych, tj. drewna, kamieni, faszyny i gliny. 2003 r.

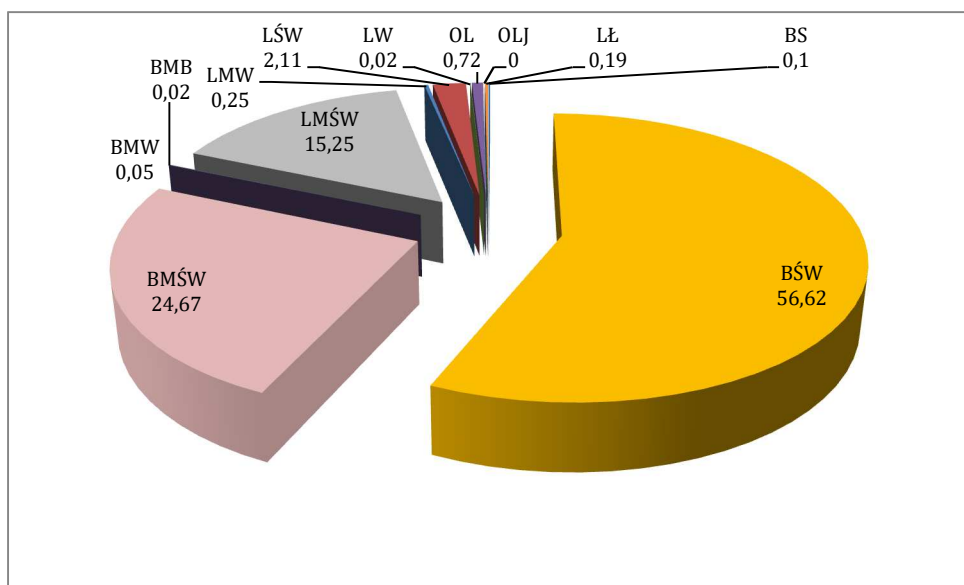
3.4 Charakterystyka typów siedliskowych lasu

Syntetyczne zestawienie poszczególnych typów siedliskowych lasu wg stanu na 01.01.2026 r. oraz ich udziałów z poprzedniego Planu UL zawiera poniższe zestawienie obejmujące powierzchnię leśną zalesioną i niezalesioną.

Tabela 9 Zestawienie powierzchni leśnej zalesionej i nie zalesionej wg typów siedliskowych lasu

Lp.	Typy siedliskowe lasu	stan na 01.01.2016 r.		stan na 01.01.2026 r.		+/- ha
		ha	%	ha	%	
1	Bs	22,01	0,09	23,90	0,1	1,89
2	Bśw	13181,61	56,64	13178,30	56,62	-3,31
3	BMśw	5738,32	24,66	5743,73	24,67	5,41
4	BMw	11,18	0,05	11,30	0,05	0,12
5	BMb	6,3	0,03	5,12	0,02	-1,18
6	LMśw	3547,84	15,24	3550,51	15,25	2,67
7	LMw	48,81	0,21	58,38	0,25	9,57
8	Lśw	514	2,21	490,16	2,11	-23,84
9	Lw	3,13	0,01	4,49	0,02	1,36
10	Ol	151,85	0,65	168,23	0,72	16,38
11	Olj	5,55	0,02	0,61	0	-4,94
12	Lł	43,48	0,19	43,28	0,19	-0,2
Razem		23274,08	100	23278,01	100	3,93

W poprzednim i obecnym okresie obowiązuje to samo opracowanie glebowo-siedliskowe, stąd powierzchniowe w udziale siedlisk są niewielkie i wynikają ze zmian granic wydzielen leśnych.

Rysunek 2 Udział procentowy powierzchni typów siedliskowych lasu wg stanu na 1.01.2026

Dominującym typem siedliskowym w nadleśnictwie jest Bśw – 56,62 % oraz BMśw – 24,67 %, stosunkowo duży udział jest też LMśw – 15,25 %. Siedliska borowe stanowią 81,46 %, siedliska lasowe stanowią 18,54 %. Udział olsów, łęgów oraz siedlisk bagiennych wynosi 0,93 % a siedlisk wilgotnych 0,32 %.

3.5 Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku według stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących – tabela VII

Grunty Nadleśnictwa leżą w wolnej strefie od zanieczyszczeń przemysłowych powietrza. W związku z powyższym, nie zamieszcza się tabeli VII i VIIIb, a w tabeli VIIIa nie wyszczególnia się stref uszkodzenia.

3.6 Przyjęte typy drzewostanów i docelowe składy odnowień

Przyjęto następujące typy drzewostanów oraz docelowe składy odnowień w zależności od typu siedliskowego lasu.

Tabela 10 Gospodarcze typy drzewostanów

Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Skład docelowy odnowień %
Bs	So	So 90 , Brz, i inne 10
Bśw	So	So 80-90 , Brz, i inne 10-20
BMśw	So	So 80, Db i inne 20
	Db So	So 70, Db 20, Bk i inne 10
	Bk So	So 70, Bk 20, Db i inne 10
BMw	Brz So	So 50, Brz 30, Św i inne 20
BMb	So	So 80, Brz i inne 20
LMśw	Bk So	So 50, Bk 30, Db i inne 20
	Db So	So 50, Db 30, Bk i inne 20
	So Db	Db 50, So 30, Bk i inne 20
	So Bk*	Bk 50, So 30, Db i inne 20
LMw	So Db	Db 50, So 30, Wz i inne 20
LMb	OL	Ol 70, Brz, i inne 30
Lśw	Db	Db 80, Bk, i inne 20
	Bk-Db	Db 60, Bk 30, Md i inne 10
	Db Bk	Bk 50, Db 30, Md i inne 20
Lw	Js Db	Db 70, Js 20, Wz i inne 10
Ol	Ol	Ol 90, Js i inne 10
OlJ	Ol - Js	Js 40, Ol 40, Brz i inne 20
Lł	Js - Db	Db 60, Js 30, Wz i inne 10

* TD dodany w trakcie prac urzędniowych

Zgodnie z IUL oraz zapisem w protokole KZP, w uzasadnionych przypadkach stosowano modyfikacje TD przy zachowaniu gatunku głównego. Wykaz drzewostanów z zastosowaną modyfikacją TD zostanie zamieszczony w elaboracie.

Na odbiorze końcowym prac terenowych zaproponowano dodatkowy typ drzewostanu So-Bk z docelowym składem odnowień: Bk 50, So 30, Db i inne 20. Dodatkowy TD został zaakceptowany przez komisję.

Na siedliskach przyrodniczych znajdujących się w obszarze Natura 2000 z Dyrektywy Siedliskowej (SOO) zastosowano typy drzewostanów przewidziane w aktualnym porozumieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. Zasadniczo w/w TD stosowano, również na siedliskach przyrodniczych poza obszarami Natura 2000.

W uzasadnionych przypadkach, zgodnie z IUL zastosowano modyfikacje TD, przy zachowaniu gatunku głównego. Możliwości w doborze TD, wynikające z protokołu KZP, poszerzonego o dodatkowy TD zaproponowany przez wykonawcę oraz możliwość przyjęcia

TD przewidzianych dla siedlisk przyrodniczych są bardzo duże. Z powyższych powodów potrzeba zastosowania modyfikacji TD była niewielka.

W ramach modyfikacji dla poszczególnych typów siedliskowych lasu zastosowano następujące TD:

- dla Bśw – Db-So w wydzieleniu 576 c;
- dla LMśw – So-Db-Bk w wydzieleniach 908j, 923h; Bk-Db-So w wydzieleniu 632 a; Bk-Db w wydzieleniu 717a; Db-Bk w wydzieleniu 854 j; Db w wydzieleniu 641 d; Św-Bk w wydzieleniu 938 c;
- dla LMw – Ol-Db w wydzieleniu 17 a;
- dla Lśw – Bk w wydzieleniach 880 g, h, 887 a, 909 b, 925 j; So-Db w wydzieleniu 594 j.

W wydzieleniu 185f dla BMśw zastosowano indywidualny TD So-Bk, decyzję o zastosowaniu w/w TD podjęto komisyjnie podczas odbioru końcowego prac taksacyjnych.

Zgodnie z Protokołem KZP, w uzasadnionych przypadkach Nadleśniczy może podjąć decyzję o zmianie zaplanowanego, orientacyjnego składu gatunkowego uprawy, jednakże dla zapewnienia zamierzonego celu hodowlanego należy kierować się zasadą, że odchyłki dla poszczególnych gatunków głównych nie powinny przekraczać 20%, a w łącznym udziale gatunków głównych - 30%. Natomiast w przypadku gatunków domieszkowych łączne odchyłki nie powinny przekraczać 40%. Większe odstępstwa mogą być tolerowane: w uprawach powstałych z odnowień naturalnych; na małych powierzchniach odnowień - tj. do 1 ha; przy odnawianiu (zagospodarowywaniu) drzewostanów wzdłuż szlaków komunikacyjnych (dróg publicznych, torów). Wyjątkowo, w sytuacjach szczególnych gdzie przyjęte na KZP składy oraz dopuszczalne odchyłki nie gwarantują pożądanego skutku hodowlanego Nadleśniczy - na wskazanej pozycji, ma prawo do podejmowania indywidualnych decyzji.

3.7 Charakterystyka walorów genetycznych lasu i bazy nasiennej

a. Wyłączone drzewostany nasienne

Nadleśnictwo nie posiada wyłączonych drzewostanów nasiennych.

b. Gospodarcze drzewostany nasienne

Wg stanu na 01.01.2026 r. w Nadleśnictwie zostało zaewidencjonowanych 35 gospodarczych drzewostanów nasiennych dla sosny o powierzchni 172,51 ha.

c. Bloki upraw pochodnych i uprawy pochodne

Na terenie Nadleśnictwa zlokalizowanych jest 6 bloków upraw pochodnych:

Tabela 11 Bloki upraw pochodnych i uprawy w blokach

Nr bloku	Gatunek	Blok upraw		Uprawy w bloku	
		Oddział, pododdział (stary nr oddz.)	Pow. [ha]	Oddział, pododdział	Pow. [ha]
1	SO	350 d-g, 351 a-b, g-h	30,09	350 d, f, g, 351 a, b, g, h	30,09
2	SO	661 d-g, 662 c-f, 690 a-c, 691 a-c, 692 a	45,18	661 d-g, 662 c-f, 690 a-c, 691 a-c, 692 a	45,18
3	SO	684 n, p-x, 685 a-f, h, j-l	38,38	684 p-r, 685 a-b, j-l	17,02
4	SO	510 f-i, k-l, 511 f-i, 512 f-g, 546 b-d, 547, 548 a-b, f	84,78	510 f-g, k, 511 f-h, 512 f-g, 546 b-c, 547 a-f, j, 548 a-b, f	68,73
5	SO	520 b, f-j, 521 a, c	27,31	520 b, f-h, 521 a, c	19,81
7	SO	105 c-d, g, 106, 107 a-c, f	48,64	105 c-d, g, 106 a-b, d, g-h, 107 b-c	35,25
Ogółem			274,38	-	216,08

d. Bloki upraw zachowawczych i uprawy zachowawcze

Nadleśnictwo posiada 1 blok i upraw zachowawczych dla sosny o powierzchni 11,61 ha, zlokalizowany w oddziale 496 b-f. W całym bloku założono uprawy zachowawcze. Dodatkowo poza blokiem zlokalizowane są uprawy zachowawcze (in situ) w oddziale 491 d, g, h, na łącznej powierzchni 8,16 ha.

e. Drzewa mateczne

W Nadleśnictwie zlokalizowanych jedno drzewo mateczne dla gatunku So, zlokalizowane na terenie Leśnictwa Dąbrówka w oddziale 684.

f. Źródła nasion

W Nadleśnictwie zlokalizowanych jest 6 źródeł nasion:

- 2 dla lipy drobnolistnej
- 2 dla grabu pospolitego
- 1 dla czereśni ptasiej
- 1 dla klonu zwyczajnego

g. Szkółki leśne

Nadleśnictwo nie posiada szkółki leśnej, korzysta z materiału sadzeniowego sąsiednich nadleśnictw.

h. Drzewostany zachowawcze

Na terenie Leśnictwa Jeleniec (oddz. 491), w dwóch wydzieleniach zlokalizowane są sosnowe drzewostany zachowawcze o łącznej powierzchni 2,12 ha.

i. Plantacje nasienne

Nadleśnictwo nie posiada plantacji nasiennych.

Szczegółowy wykaz obiektów bazy nasiennej zawiera Wzór 2 zamieszczony w części tabelarycznej.

3.8 Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego

3.8.1 Funkcje lasu i kategorie ochronności

Dla prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych, uwzględniając aktualnie pełnione przez lasy funkcje ochronne, zgodnie z decyzją Ministra Klimatu i Środowiska z dnia r., znak:, część lasów Nadleśnictwa została uznana jako lasy ochronne:

Tabela 12 Zestawienie powierzchni wg funkcji

Funkcja lasu	Powierzchnia [ha]
1	2
Lasy gospodarcze	11 320,04
Lasy ochronne	11 921,27
Lasy w rezerwatach	36,70
Razem	23 278,01

Tabela 13 Zestawienie lasów ochronnych oddziałami i wydzieleniami

Lp.	Wiodąca kategoria ochronności, inne kategorie	Oddziały i pododdziały	Pow. [ha]
1	2	3	4
1	Lasy glebochronne	1 a-b, j-k, n-o, 17 c-d, g-r, t-w, 28, 38 a-m, r-t,	110,55
2	Lasy glebochronne, wodochronne	1 c-d, p, t, 17 a-b, f, s,	8,65
3	Lasy glebochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	38 n,	1,24
4	Lasy wodochronne	18 a, n, p, s, 19 p, 156 p-r, 364, 365 a, b, d-h, j, k, m-s, 366, 367 c, 377, 378 d, 404 a, 434 a, c-g, k, n, 507 a, c, d, i-k, p-t, 536 c- d, 537 d, 540 a-c, 541 a-d, g-i, 542 d-i, 543 h-j, 544, 545 j, l, 564 f, 566 f, 587 a-f, 589 a-c, m, o-t, x, 590 a, h, k, l, o-r, z-ax, 630, 656, 657 a-f, h-j, m-o, 658 c-f, h, 666 c-d, h-i, 667 c, f, 684 a, c-j, 693 f-g, 752 a, 759 a, 761 d-f, j, 762 f, 763 g, 777 f, 783 c, g, i, 805 a, c, i, k, 807 g, l, 808 a, h, k, 830 k, 831 i, 834 b, 836 a, 837 b, 841, 844, 846, 848-852, 906 a-b, g-k, 907 c-d, k, m-n, 908-909, 910 a-b, g-l, o-r, 922 f-g,	551,86
5	Lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	65 o; 95 c; 192 d; 195 b; 197 c-f; 198 d-f; 199 i; 200 h, k; 202 h-i; 211 g;	35,61
6	Lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	200 i-j, 201 j-k,	7,62
7	Lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców	203 g-j, 208 s, 209 m,r, 214 a, d-j,	19,32
8	Lasy wodochronne, ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	853	24,17

Lp.	Wiodąca kategoria ochronności, inne kategorie	Oddziały i pododdziały	Pow. [ha]
1	2	3	4
9	Lasy wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców	203 k, n-o, 214 b-c, 217 a-i, 218, 223 a, 232 f, 238 c, h, 241 j, l, 244 b, 248, 253 p-s, 262 d-f, h-i, n-p, 268 y, ax, 272 k, 274 a-d, g, l, dx, 287, 307 c, d, g, i, l, 308 b, h, 326 l-m, 327 b-c, i, 328 a, c-f, k-m, 348 f-g, 349 a-b, f, 350 a, 506, 507 w, y, ax, bx, gx, 539 a, d, 577 d, 581 a, c, 619 f, 620 b, 621 a, 868 i,	176,97
10	Lasy wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa kraju	622 a-b, k, 623 i,	6,13
11	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	2-15, 16 a-c, 20-26, 27 a-k, 29-36, 38 o-p, 39-64, 65 a-n, 66-94, 95 a-b, d-i, 96-146, 147 a, c, 148 a, c, 149-155, 156 a-n, 157-175, 176 b-c, 177-191, 192 a-c, 193-194, 195 a, 196, 197 a-b, 198 a-c, 199 a-h, 200 a-g, 201 a-i, 202 a-g, 210, 211 a-c, f, i-l, r	4666,40
12	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	147 b, d-j, 148 b, 176 a,	34,86
13	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców	203 a-f, 204, 205 b-f, h, 206 a-l, o-s, 207 a-c, f-h, j-l, n, 208 a-c, f-h, n-p, 209 a-g, i-l,	178,08
14	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa	206 m-n, 207 d, i, m,	10,91
15	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	381 i-j, 407 b, 408-409, 498 l-m, 531, 532 a-b, 554 g-k, 555 j, 573 d-h, 574, 596 a-h, 597 a-b, d, g, i, j, 632 f-g, i-n, 633 c-j, 672, 737 d, h, j, l, 738 h, j, l, m, o, t-w, 856 a-f, i-p,	333,64
16	Lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców	205 g, i, 206 t, 207 o, 208 d, i, j, l, 214 k-m, 215-216, 217 j-r, 219-222, 223 b-d, 224-231, 232 g-i, 233-237, 238 d-g, 239-240, 241 a-i, 242-243, 244 a, c, d, g, h, 245-247, 249-252, 253 a-o, 254-261, 262 b-c, g, j-m, 263-267, 268 a-j, l, n, p, r, t-x, cx, 269-271, 272 a-d, g-j, 273, 274 h, j, k, m-s, w-cx, 275-286, 288-297, 298 a-c, f-g, i-l, n-o, r, t-cx, 299-306, 307 a-b, h, j-k, 308 c-g, i-j, 309-325, 326 a-k, n, 327 a, d-h, 328 g-j, n-o, 329-347, 348 a-d, h-n, 349 c, d, g, i, 350 b-g, 351-363, 370 r, t-x, z, 371 d-h, 372-376, 385-402, 415-433, 466-470, 471 a-g, i-o, 539 b, f, g, i, 575-576, 577 b-c, 578-579, 581 b, d, f, h, 582-583, 617-618, 619 a-d, g, 620 c-f, 621 c-i, 627-628, 723 k, 726, 867, 868 a-c, f-h, j-l, n, 883 b-c,	5297,74
17	Lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa	580, 622 c-j, l-o, 623 a-h, j-k, 624-626, 712-715, 718, 719 a,	256,67

Lp.	Wiodąca kategoria ochronności, inne kategorie	Oddziały i pododdziały	Pow. [ha]
1	2	3	4
18	Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa	716-717, 719 b-c, 720-721, 723 a-j, 724-725, 727- 728, 733-734	200,85
Razem			11 921,27

3.8.2 Walory przyrodnicze

Walory przyrodnicze dokładnie opisano w Programie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa,

Do istniejących form ochrony przyrody na terenie Nadleśnictwa należą:

- Rezerwat przyrody (1)
- Obszary chronionego krajobrazu (3)
- Obszar Natura 2000 (6)
- Użytki ekologiczne (21)
- Zespół przyrodniczo – krajobrazowy (1)
- Pomniki przyrody (15)
- Ochrona gatunkowa roślin zwierząt i grzybów.

3.8.3 Zagrożenia środowiska przyrodniczego

Wśród czynników abiotycznych największe zagrożenie stanowią: długotrwałe susze, niski poziom wód gruntowych oraz huraganowe wiatry. Wieloletnia susza osłabiła fizjologicznie drzewostany. Osłabione drzewostany stały się podatne na atak szkodników wtórnych, dodatkowo wysokie temperatury sprzyjają rozwojowi jasiołki rozprzecznej.

Ze strony zwierzyny istotne znaczenie mają szkody powodowane przez jelenie w uprawach i młodnikach. Nadleśnictwo podejmuje szereg działań w celu ograniczenia tych szkód, co daje dobre rezultaty a rozmiar szkód ma tendencję spadkową. Wzdłuż cieków oraz przy zbiornikach wodnych zaobserwowano uszkodzenia drzew powodowane przez bobry, jednak w warunkach Nadleśnictwa nie stanowią one istotnego problemu.

Nadleśnictwo znajduje się w strefie zagrożenia od szkodników owadzych. W ubiegłym okresie zaobserwowano nasilające zagrożenie ze strony brudnicy mniszki oraz barczatki sosnowki. Osłabienie drzewostanów czynnikami klimatycznymi powoduje istotne zagrożenie ze strony owadzych szkodników wtórnych, szczególnie korników: drukarza, ostrozębnego oraz sześciobocznego. W celu ochrony przed szkodnikami owadzimi Nadleśnictwo prowadzi monitoring a w razie potrzeby podejmowane są niezbędne działania ochronne.

W ostatnich latach zaobserwowano nasilającą presję jasiołki na sośnie, co potwierdzają wyniki prac urzędniowych, gdzie w ogólnej powierzchni zainwentaryzowanych uszkodzonych drzewostanów, największy udział stanowią uszkodzenia spowodowane przez jasiołkę.

Drzewostany położone na gruntach porolnych zajmują ok. 3,1 tys. ha, co stanowi ok. 14 % powierzchni zalesionej. Drzewostany te potencjalnie narażone są na uszkodzenia ze

strony huby korzeni i opieńkowej zgnilizny korzeni, jednak choroby wywoływane przez te patogeny występują sporadycznie i nie stanowią większego zagrożenia.

Położenie w pobliżu miasta Gorzowa oraz Skwierzyny wpływa na silną penetrację obszarów leśnych, która jest szczególnie wysoka podczas sezonu grzybobrania. Sytuacja wpływa na zaśmiecanie terenów leśnych oraz zwiększa zagrożenie pożarowe. Na wysokie zagrożenie pożarowe wpływa też znaczący udział siedlisk borowych i związany z tym duży udział drzewostanów sosnowych, co w połączeniu z dużymi kompleksami leśnymi powoduje, że występuje potencjalna możliwość powstania i rozwinięcia się pożaru na znacznym obszarze.

W dziale II elaboratu, w części dotyczącej analizy gospodarki ubiegłego okresu, szczegółowo opisano szkody i zagrożenia zaistniałe w latach 2016-2025.

4 Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego

4.1 Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych w granicach zasięgu działania Nadleśnictwa

4.1.1 Krótka charakterystyka ekonomiczna regionu

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa wynosi 454,23 km² z kolei lesistość wynosi 53,4 %. Zaludnienie w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa wynosi około 71 osób /km².

Wiodącymi funkcjami regionu jest rolnictwo, leśnictwo, usługi, handel, wytwórczość przemysłowa, turystyka i rekreacja. Wysoka lesistość sprawia, że na omawianym obszarze duże znaczenie ma działalność gospodarcza związana z leśnictwem oraz turystyką. Obszary nieleśne w zasięgu terytorialnym to w większości grunty użytkowane rolniczo. Duży wpływ na gospodarkę regionu ma bliskie położenie miasta Gorzów Wielkopolski, gdzie wielu ludzi z obszaru zasięgu Nadleśnictwa znajduje zatrudnienie.

Struktura zatrudnienia w Nadleśnictwie Skwierzyna na dzień 31.10.2025 przedstawia się następująco:

–	zatrudnienie ogółem	-	60
–	w służbie leśnej	-	42
–	poza służbą leśną	-	12
–	robotnicy stali	-	4
–	robotnicy sezonowi	-	0
–	stażyści	-	2

Prace w użytkowaniu i hodowli lasu wykonywane są przez prywatne firmy Usług Leśnych.

Głównymi odbiorcami surowca drzewnego są:

Tabela 14 Główni odbiorcy surowca drzewnego

Lp.	Nazwa odbiorcy	Adres firmy
Odbiorcy krajowi		
1	BARLINEK INWESTYCJE SP.Z O.O	ul. Przemysłowa 1, 74-320 Barlinek
2	STEICO SP. Z O.O.	ul. Przemysłowa 2, 64-700 Czarnków
3	SILVA SP.Z O.O	Ul. Wojska Polskiego 3, 39-300 Mielec
4	PLWD SP. Z O.O.	ul. Bydgoska 1, 86-100 Świecie
5	KRONOSPAN POLSKA SP. Z O.O.	ul. Waryńskiego 1, 78-400 Szczecinek

Lp.	Nazwa odbiorcy	Adres firmy
6	SWISS KRONO SP. Z O.O.	ul. Serbska 56, 68-200 Żary
7	STORA ENSO WOOD PRODUCTS Sp. z o.o.	ul. Wolności 4, 46-030 Murów
Odbiorcy regionalni		
8	SOBEX SP. Z O.O.	Ul. Poznańska 62, Trzebiech, 66-50 Drezdenko
9	HOMANIT KROSNO ODRZAŃSKIE Spółka z o.o.	ul. Gubińska 63, 66-600 Krosno Odrzańskie
10	SONAE ARAUCO BEESKOW GmbH	ul. Grecostrasse 1, 49716 Meppen
11	BINDERHOLZ OBERROT BARUTH GmbH	ul. Binderholz Strasse 1, D-15837 Baruth/Mark
12	FIBERBOARD GMBH	An der Birkenpfuhlheide 4, 15837 Baruth
13	BIOMASA PARTNER GRUP Sp. akcyjna	Ul. Burzsztynowa 37, Modła Królewska 62-571 Stare Miasto
Odbiorcy lokalni		
14	ROLNICZA SPÓŁDZIELNIA PRODUKCYJNA w Rzecku	ul. Spółdzielcza 26 Rzecko 73-200 Choszczno
15	PRZED.PROD.BUD. ZETBEER Spółka z o.o.	Orzeszkowo 29, 64-420 Kwilcz
16	TARTAK S.C. ANDRZEJ WOŹNIAK TADEUSZ IWASZKO	UL.KOLEJOWA 16 TRZEBICZ, 66-530 Trzebiech
17	"PAWLISZAK, HEIDECHE BUD-DREW -BAUELEMENTE" Spółka z o.o.	ul. Rokitniańska 8, 66-300 Międzyrzecz
18	KACPER PWT ARLETA DŁUGOZIMA	Ul. Kościelna 16B Murzynowo 66-440 Skwierzyna
19	ELGERON PLUS S.C J.KRUPIEŃCZYK A.WOŹNIAK-KRUPIEŃCZYK	Plac Jedności Robotniczej 10, 66-433 Lubiszyn
20	ŚWISTPOL SP. Z O.O.	Ul. Polna 65 64-232 Tuchorza
21	PRZEDSIĘB. LEŚNE GAJOWY S.C. K. D. Hoffmann, M.Dudek, M. Nowicz	ul. Kombatantów 41, 68-131 Wymiarki
22	P.U.P."BUMET" SPÓŁKA Z O.O.	Ul. LUBUSKA 36 Kłępina 66-010 NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI
23	PRZED.USŁ.-HANDL. JANEX	Ul. Kościuszki 53A 64-540 Stare Kurowo
24	ZAKŁAD PRZEMYSŁU DRZEWNEGO "ROMA" sp. z o.o.	Ul.Klasztorna 23 62-130 Gołańcz
25	ZPD "HOLZWELT" SP. Z O.O	Ul. Podmiejska 21a 66-400 Gorzów Wlkp
26	"GOZDREW" SPÓŁKA Z O. O.	Gościem 136B 66-530 Drezdenko

4.1.2 Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna

Grunty Nadleśnictwa Skwierzyna tworzą zasadniczo duże zwarte kompleksy leśne. Największy z nich tworzy duży obszar leśny się w środkowo-wschodniej części Nadleśnictwa. Drugim co do wielkości jest oddzielony rzeką Watrą obszar w zasięgu Puszczy Noteckiej. W dalszej kolejności występują 3 kilkusethektarowe kompleksy: w części północnej w okolicy miejscowości Borek, w części południowej w okolicy miejscowości Sokół Dąbrowa oraz w części południowo zachodniej na południe od miasta Skwierzyna. W niedalekiej odległości od większych kompleksów występuje szereg mniejszych o powierzchni od kilkudziesięciu arów do kilkudziesięciu hektarów. Dokładną liczbę i wielkość kompleksów szczegółowo przedstawiono w Programie Ochrony Przyrody Nadleśnictwa.

Warunki transportowe Nadleśnictwa są bardzo dobre. Gęsta sieć dróg publicznych o dobrej nawierzchni ułatwia transport drewna. Kompleksy udostępnione są przez dobrej jakości ulepszone drogi leśne.

Czynniki wpływające na stopień trudności gospodarczych Nadleśnictwa

- 1) Do czynników wpływających na obniżenie trudności gospodarowania zaliczyć można:
 - dobre warunki transportowe wynikające z gęstej sieci dróg publicznych oraz dobrze utrzymanych dróg leśnych
 - niewielki udział siedlisk lasowych, wilgotnych i bagiennych
 - duże zwarte kompleksy leśne
- 2) Do czynników wpływających na podniesienie trudności gospodarowania zaliczyć można:
 - duże zagrożenie ze strony czynników atmosferycznych
 - zmiany klimatyczne
 - duże zagrożenie pożarowe
 - duży udział rębni złożonych w warunkach siedlisk Bśw i BMśw
 - znajdujący się na terenie nadleśnictwa poligon wojskowy
 - znajdujące w bliskiej odległości miasta Skwierzyna oraz Gorzów Wlkp.
 - stosunkowo duży obszar zaliczony do lasów o zwiększonej funkcji społecznej

4.2 Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej w Nadleśnictwie

Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej sporządzono na podstawie wyników inwentaryzacji lasu przeprowadzonej w latach 2024-2025, wykonanych i planowanych wielkości pozyskania drewna oraz danych zebranych w Nadleśnictwie.

Tabela 15 Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej oraz ramowy plan ekonomiczny na 10-lecie (tabela XIX)

Lp,	Wyszczególnienie		Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2		3	4
1	Powierzchnia leśna ⁽¹⁾ (stan na 01,01, pierwszego roku obowiązywania planu ul) - ha		23 274,08	23 278,01
2	Zasoby drzewne na powierzchni leśnej (stan na 1,01, pierwszego roku obowiązywania planu ul) – brutto m ³		5 579 711	5 693 709
3	Zasobność drzewostanów (stan na 1,01, pierwszego roku obowiązywania planu ul) – brutto m ³ /ha		246	253
4	Wartość majątku nadleśnictwa	wartość drzewostanów (wg tablic) - tys, zł,	-	-
		wartość gruntów leśnych (20% wartości drzewostanów) - tys, zł,	-	-
		wartość środków trwałych - tys, zł,	-	-
		Razem	-	-
5	Etat 10-letni (grubizna netto) ⁽³⁾ (okres ubiegły – wykonanie)	użytki rębne - m ³ netto	641 300	718 876
		użytki przdrębne - m ³ netto	619 999	600 000
		razem użytki główne - m ³ netto	1 261 299	1 318 876
		udział użytków przedrębnych - %	47,8	45,5
6	Okresowy przyrost w 10-leciu ⁽²⁾ (za okres ubiegły – użyteczny)	brutto m ³	1 680 534	1 381 050
		przeciętnie m ³ /ha/rok	7,5	6,2

Lp,	Wyszczególnienie		Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2		3	4
7	Wskaźniki gospodarki zasobami ⁽³⁾ (grubizna brutto)	użytkowanie rębne: m ³ /ha pow, leś./rok	3,4	3,7
		użytkowanie przedrębne: m ³ /ha pow, leś./rok	3,3	3,2
		użytkowanie główne m ³ /ha pow, leś./rok	6,8	6,9
		użytkowanie główne % zasobów/rok	2,8	2,8
		użytkowanie główne % przyrostu/rok	9,4	11,6
8	Przeciętne roczne przychody nadleśnictwa (z ostatnich trzech lat, bez dopłat z Funduszu Leśnego) - tys, zł,		-	-
	w tym ze sprzedaży drewna - tys, zł,		-	-
9	Przeciętne roczne koszty nadleśnictwa ogółem (z ostatnich trzech lat, bez Funduszu Leśnego) - tys, zł		-	-
	w tym podatek leśny - tys, zł,		-	-
10	Przeciętny roczny wynik finansowy - tys, zł, (netto)		-	-
11	Wskaźnik rentowności (10:9) - %		-	-
12	Udział powierzchni prawnie wyłączonych z użytkowania rębного - % (udział w powierzchni leśnej)		0,4	0,3
13	Udział lasów ochronnych - % (udział w powierzchni leśnej)		51,5	51,2
14	Udział drzewostanów do przebudowy (intensywnej) - % (udział w powierzchni leśnej)		0,7	0,3
15	Powierzchnia lasów nadzorowanych - w ha		-	-
	% udziału w powierzchni lasów nadleśnictwa		-	-

¹ - powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona, bez gruntów związanych z gospodarką leśną

² - w kolumnie 3 wg wzoru $V_k - V_p + V_u$, gdzie V_k - zapas na końcu okresu, V_p zapas na początku okresu, V_u - pozyskanie w okresie obowiązywania planu (miąższość brutto)

³ - w wierszu 5 i 7, w kolumnie 3 zrealizowany w ubiegłym okresie, w kolumnie 4 planowany na bieżący okres

4.3 Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu

W tabeli poniżej przedstawiono orientacyjną prognozę spodziewanego przeciętnego rocznego wyniku ekonomicznego dla Nadleśnictwa według etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w planie urządzenia lasu oraz według orientacyjnego etatu potencjalnego, obliczonego dla porównania z uwzględnieniem pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych.

Tabela 16 Orientacyjna prognoza przeciętnego rocznego wyniku ekonomicznego (tabela XX)

Lp,	Wielkość pozyskania drewna oraz ważniejsze wskaźniki kosztów i przychodów	Jednostka miary	Przeciętnie rocznie za ostatnie 3 lata	Według etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w planie u. l.	Według orient, etatu potencjalnego z uwzględnieniem pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych
1	2	3	4	5	6
1.	Przeciętna roczna ilość pozyskiwanego drewna	m ³ netto	117 771.33	131 887,60	122 443,40
2.	Koszty administracyjne i pozostałe niewymienione	zł	14 147 669.61	14 147 669.61	14 147 669.61
3.	Koszty ochrony lasu	zł	510397,85	510397,85	510397,85
4.	Koszty nasiennictwa i selekcji	zł	30 578,53	30 578,53	30 578,53

Lp.	Wielkość pozyskania drewna oraz ważniejsze wskaźniki kosztów i przychodów	Jednostka miary	Przeciętnie rocznie za ostatnie 3 lata	Według etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w planie u. l.	Według orient, etatu potencjalnego z uwzględnieniem pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych
1	2	3	4	5	6
5.	Koszty odnowień i zalesień	zł/ha	3447,53	3447,53	3447,53
6.	Przeciętna roczna ilość odnowień i zalesień	ha	273,79	299,23	299,23
7.	Koszty pielęgnowania upraw i młodników	zł/ha	908,96	908,96	908,96
8.	Przeciętna roczna ilość pielęgnowanych upraw i młodników	ha	858,53	792,92	792,92
9.	Koszty pozyskania i zrywki drewna	zł/m ³	69,26	69,26	69,26
	Suma kosztów (k)	zł	33 131 530,64	34 137 291,80	33 483 186,51
10.	Przychody ze sprzedaży drewna	zł/m ³	266,90	266,90	266,90
	Suma przychodów (p)	zł	33 719 345,76	37 486 978,22	34 966 321,24
	Wskaźnik udziału kosztów w przychodach (k/p)	zł	0,98	0,91	0,96

4.4 Lasy nadzorowane

Nadleśnictwo Skwierzyna nie sprawuje nadzoru nad lasami innej własności.

5 Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych Nadleśnictwa

5.1 Charakterystyka stanu lasu

5.1.1 Ocena możliwości produkcyjnych lasu na podstawie zestawień końcowych – tabela II, III, IV, Va, VI, VIIa

W części tabelarycznej opisanego ogólnego zamieszczono następujące tabele charakteryzujące możliwości produkcyjne lasów:

- Tabela nr II : Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji
- Tabela nr III: Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących,
- Tabela nr IV: Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących,
- Tabela nr Va: Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu,
- Tabela nr VI: Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności,
- Tabela nr VIIa: Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących - przyrost tablicowy,
- Tabeli nr VII i VIIb nie sporządza się ze względu na nie określanie stref uszkodzenia lasu.

Bonitacje gatunków panujących

Poniższe zestawienie zostało opracowane na podstawie tabeli nr II, zamieszczonej w części tabelarycznej niniejszego elaboratu. Obrazuje ono udział procentowy powierzchni drzewostanów wg bonitacji i gatunków panujących.

Tabela 17 Udział procentowy powierzchni drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej według bonitacji i gatunków panujących (wyciąg z instrukcyjnej tabeli II)

Bonitacja	Gatunki panujące						Razem	%
	SO	DB.S	DB.B	BRZ	OL	Pozo stałe		
	Powierzchnia [ha]							
	1	2	3	4	5	6	7	8
IA	3924,85	-	-		-	-	3924,85	17,49
I	6346,64	23,64	15,89	66,21	60,72	77,04	6590,14	29,36
II	9020,24	88,39	53,21	53,04	90,3	60,48	9365,66	41,72
III	2299,23	75,6	34,21	32,02	19,09	33,13	2493,28	11,11
IV	44,78	10,78	6,31	7,27	3,03	0,04	72,21	0,32
Razem	21635,74	198,41	109,62	158,54	173,14	170,69	22446,14	100

W Nadleśnictwie dominują drzewostany Ia i I bonitacji, których udział wynosi ok. 47 % oraz drzewostanów II bonitacji, których udział wynosi ok. 42 %. Drzewostany poniżej II bonitacji zajmują ok. 11 % powierzchni.

Powierzchniowy i miąższościowy udział drzewostanów w klasach wieku (wg danych z tabeli nr III i IV).

Syntetyczne zestawienie tabeli klas wieku wg gatunków panujących pod względem zajmowanej powierzchni zalesionej i nie zalesionej, miąższości oraz przeciętnego zapasu na 1 ha wg obecnego planu u. l. (stan na 01.01.2026 r.) w porównaniu do poprzedniego planu u. l. (stan na 01.01.2016 r.) przedstawia się następująco:

Tabela 18 Zestawienie powierzchni zalesionej i nie zalesionej, miąższości oraz przeciętnego zapasu na 1 ha w porównaniu do poprzedniego planu u.l.

Klasy wieku	Stan na 01.01.2016 r.			Stan na 01.01.2026 r.			Różnica+/-		
	ha %	m ³ %	przeciętna zasobność m ³ /ha	ha %	m ³ %	przeciętna zasobność m ³ /ha	ha	m ³	przeciętna zasobność m ³ /ha
Leśna nie zalesiona	645,42	12248	19	831,87	22336	27	186,45	10088	8
	2,77	0,21		3,57	0,39				
I a	1578,87	0	0	1857,90	255	0	279,03	255	0
	6,78	0,00		7,98	0,00				
I b	1365,88	13950	10	1860,62	17990	10	494,74	4040	0
	5,87	0,25		7,99	0,32				
II a	1601,77	191535	120	1359,51	144185	106	-242,26	-47350	-14
	6,88	3,43		5,84	2,53				
II b	1316,00	241275	183	1666,56	308345	185	350,56	67070	2
	5,65	4,32		7,16	5,42				
III a	1947,05	500910	257	1291,28	323725	251	-655,77	-177185	-6
	8,37	8,98		5,55	5,69				
III b	4630,84	1366105	295	1919,78	590360	308	-2711,06	-775745	13
	19,89	24,49		8,25	10,37				

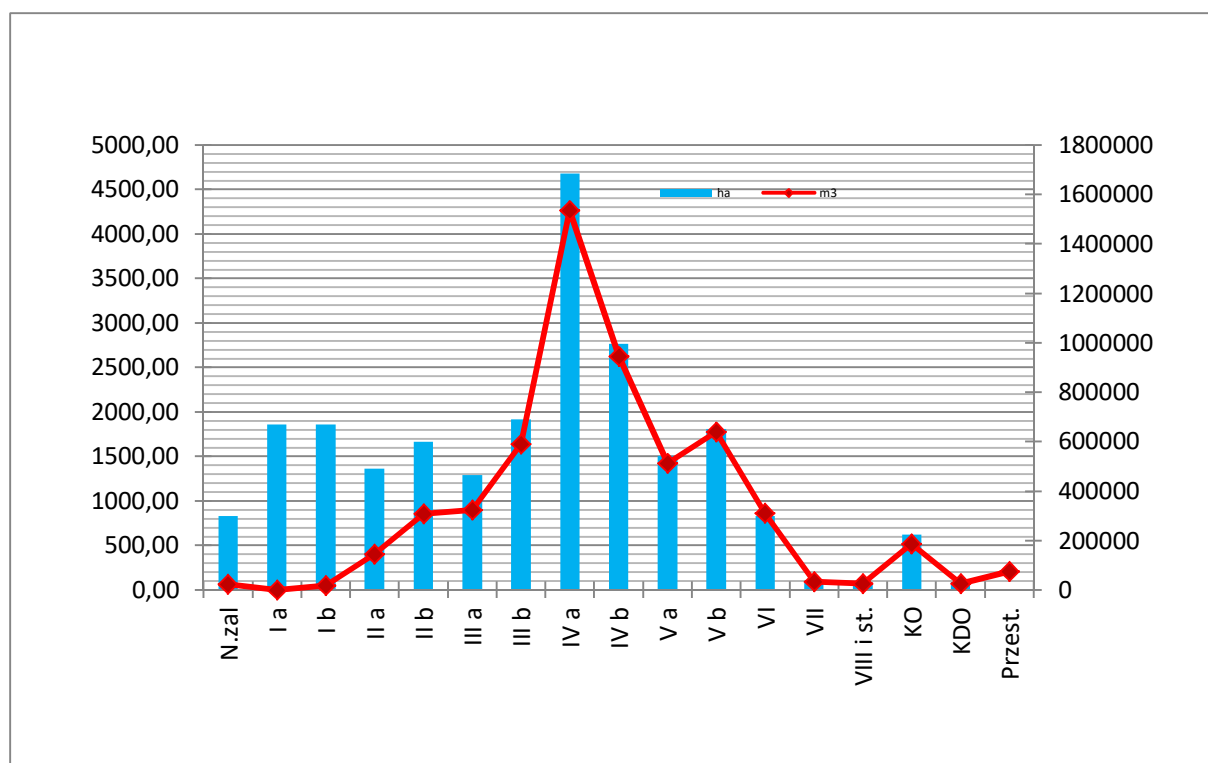
Klasy wieku	Stan na 01.01.2016 r.			Stan na 01.01.2026 r.			Różnica+/-		
	ha %	m ³ %	przeciętna zasobność m ³ /ha	ha %	m ³ %	przeciętna zasobność m ³ /ha	ha	m ³	przeciętna zasobność m ³ /ha
IV a	2892,30	922895	319	4682,77	1535310	328	1790,47	612415	9
	12,43	16,54		20,12	26,95				
IV b	1532,76	481380	314	2768,91	945800	342	1236,15	464420	28
	6,59	8,63		11,90	16,61				
V a	2802,30	889985	318	1508,44	511700	339	-1293,86	-378285	21
	12,04	15,95		6,48	8,99				
V b	1584,66	488580	308	1810,19	638375	353	225,53	149795	45
	6,81	8,76		7,78	11,21				
VI	760,36	250365	329	828,32	311890	377	67,96	61525	48
	3,27	4,49		3,56	5,48				
VII	121,91	36275	298	95,67	32855	343	-26,24	-3420	45
	0,52	0,65		0,41	0,58				
VIII	68,72	22170	323	80,18	24915	311	11,46	2745	-12
i starsze	0,30	0,40		0,34	0,44				
KO	423,00	122970	291	623,41	185450	297	200,41	62480	6
	1,82	2,20		2,68	3,26				
KDO	2,24	605	270	92,60	25965	280	90,36	25360	10
	0,01	0,01		0,40	0,46				
Przestoje		38463			74253			35790	
na gr. zal.		0,69			1,30				
Razem	22628,66	5567463	246	22446,14	5671373	253	-182,52	103910	7
pow.zal.	97,23	99,78		96,44	99,61				
Ogółem pow.zal.	23274,08	5579711	240	23278,01	5693709	245	3,93	113998	5
i nie zal.	100,00	100,00		100,00	100,00				

W stosunku do poprzedniego okresu zapas na powierzchni zalesionej zwiększył się o 103,9 tys. m³ a przeciętna zasobność o 7 m³/ha i wynosi obecnie 253 m³/ha.

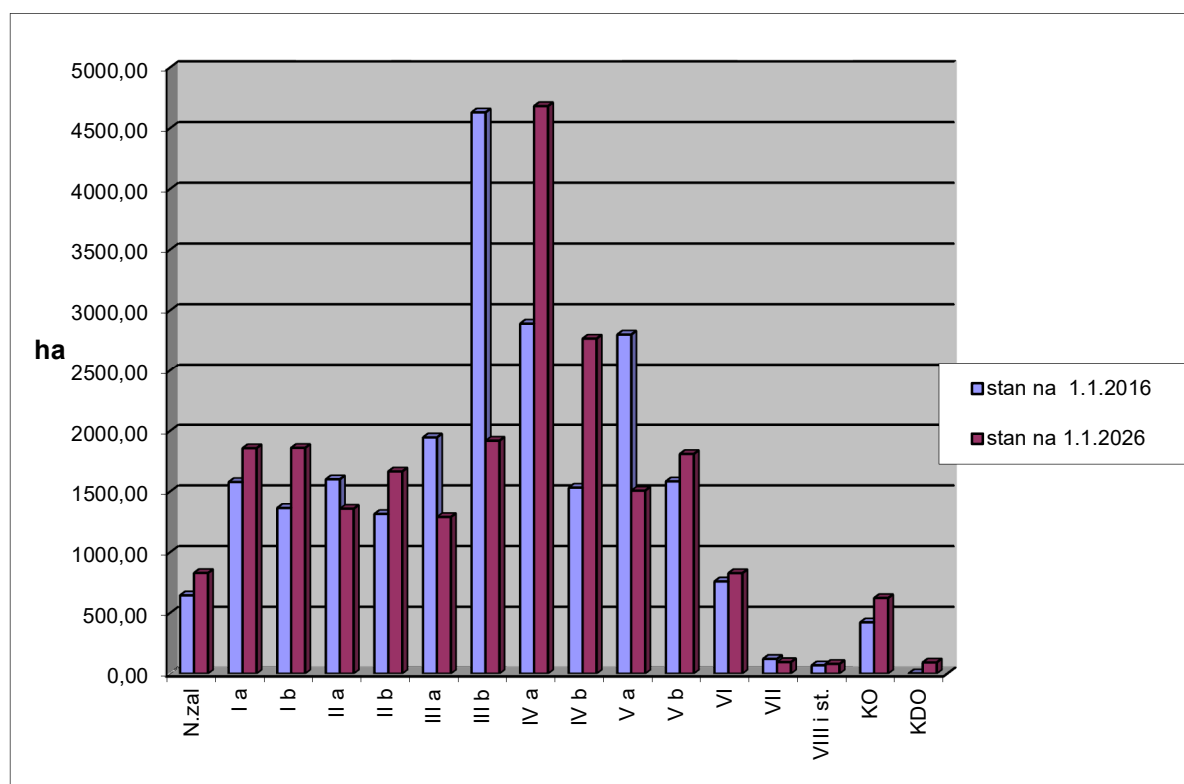
Największe zasoby skumulowane są w IV (61-80) klasie wieku a ich udział wynosi aż 44 % ogólnych zasobów na powierzchni zalesionej i niezalesionej, przy czym udział procentowy powierzchni tej klasy wynosi ok. 32% powierzchni zalesionej i nie zalesionej.

W stosunku do poprzedniego okresu, powierzchnia KO i KDO zwiększyła się około 290 ha, co wynika głównie ze zwiększenia udziału rębni złożonych, w tym zastosowania rębni złożonych w niektórych drzewostanach sosnowych na siedliskach Bśw oraz BMśw. Drzewostany zaliczone do KDO to przeważnie drzewostany z nie odnowionymi jeszcze powierzchniami po cięciach gniazdowych oraz po cięciach częściowych w dwóch ostatnich latach obowiązywania planu u.l.

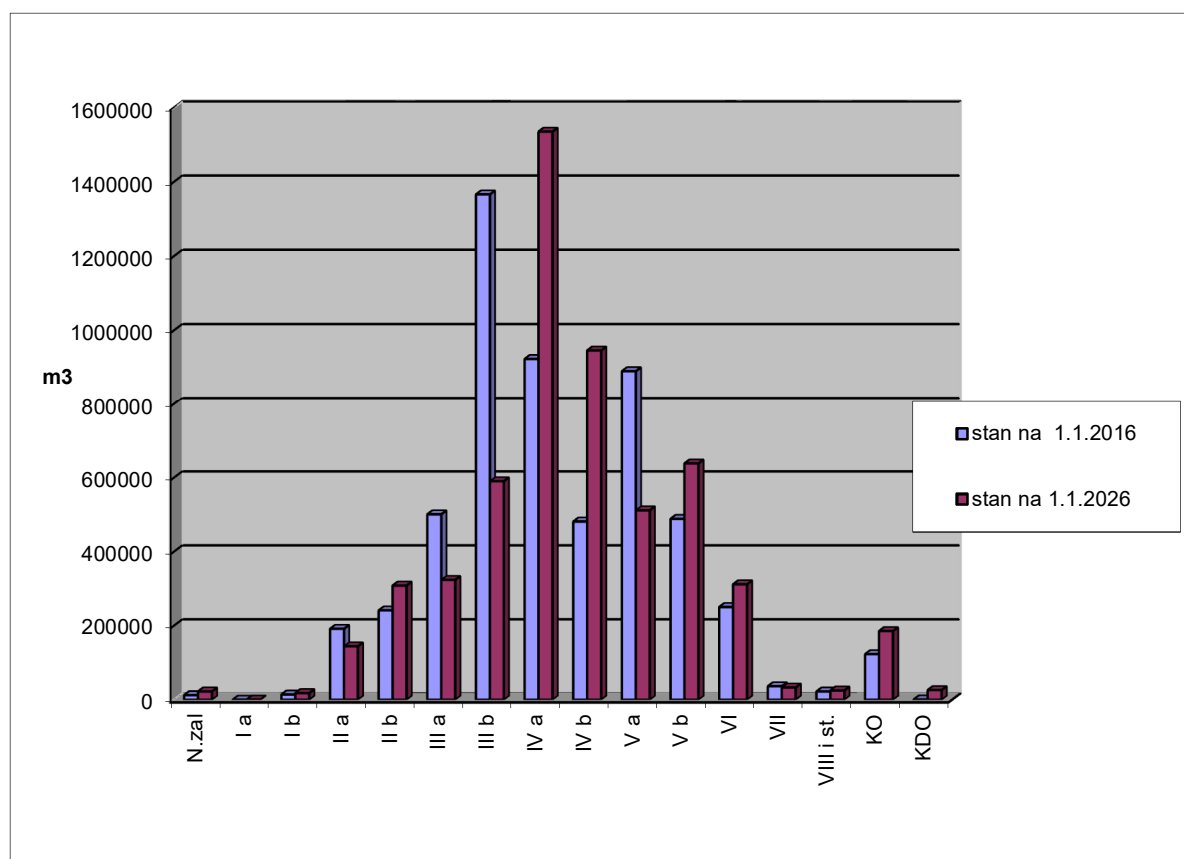
Zmiana powierzchni zalesionej i nie zalesionej jest niewielka i wynika głównie ze zmian w stanie posiadania. Większy udział powierzchni niezalesionej w stosunku do okresu ubiegłego spowodowany jest większą ilością przelegujących zrębów, co bezpośrednio związane jest z coraz powszechniejszym stosowaniem odnowienia sosnowego z naturalnego obsiewu.

Rysunek 3 Struktura wiekowa i miąższościowa drzewostanów

Rysunek 4 Zmiany powierzchni podklas wieku (ha)

Rysunek 5 Zmiany zasobności podklas wieku (m3)

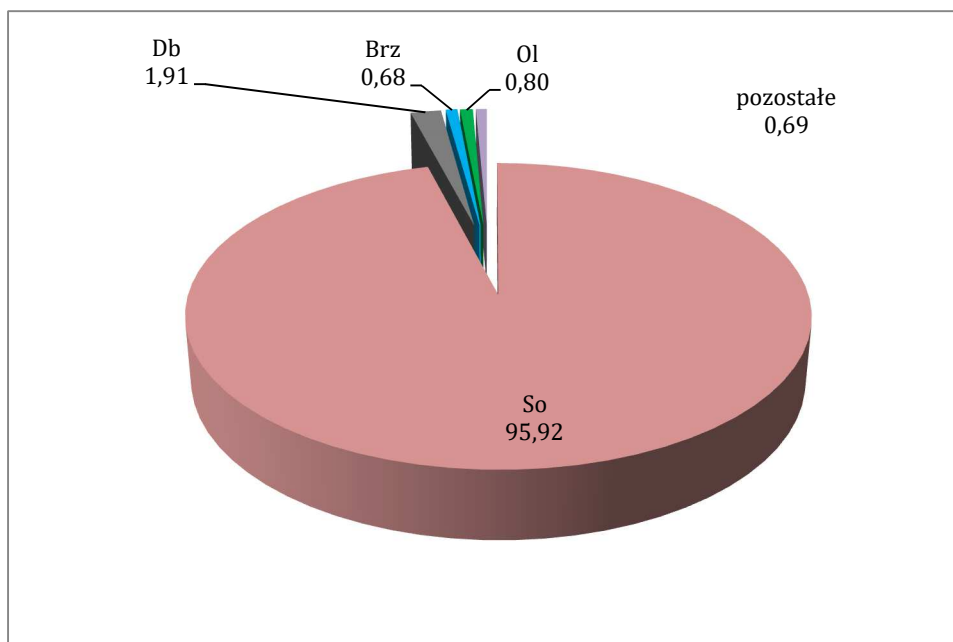
Powierzchniowy i miąższościowy udział drzewostanów wg gatunków panujących

Poniższe zestawienie opracowano w oparciu o tabele nr III i IV i porównano do stanu z poprzedniego okresu.

Tabela 19 Udział powierzchniowy gatunków panujących wg poprzedniego i obecnego PUL (pow. zalesiona i nie zalesiona)

Lp.	Gatunek panujący	Pow. zalesiona i nie zalesiona				+/- ha
		stan na 01.01.2016 r.		stan na 01.01.2026 r.		
		ha	%	ha	%	
1	SO	22444,73	96,45	22324,91	95,92	-119,82
2	MD	11,6	0,05	17,36	0,07	5,76
3	ŚW	44,88	0,19	41,95	0,18	-2,93
4	DG	1,05	0	2,2	0,01	1,15
5	BK	25,66	0,11	42,05	0,18	16,39
6	Db	326,59	1,4	444,23	1,91	117,64
7	Dbc	5,11	0,02	5,75	0,02	0,64
8	KL	0,81	0	3,12	0,01	2,31
9	JW	0	0	1,07	0	1,07
10	Wz	8,59	0,04	6,62	0,03	-1,97
11	Js	2,02	0,01	1,64	0,01	-0,38
12	GB	14,63	0,06	10,86	0,05	-3,77
13	BRZ	183,96	0,79	158,54	0,68	-25,42
14	OL	160,06	0,69	185,34	0,8	25,28
15	AK	33,1	0,14	30,59	0,13	-2,51
16	Lp, Os	10,81	0,05	1,78	0	-9,03
Razem		23274,08	100	23278,01	100	3,93

Podstawowym gatunkiem w Nadleśnictwie Skwierzyna jest sosna, której udział powierzchniowy wg gatunków panujących wynosi aż 96 %. Łączny udział powierzchniowy pozostałych gatunków panujących wynosi 4 %. gatunków.

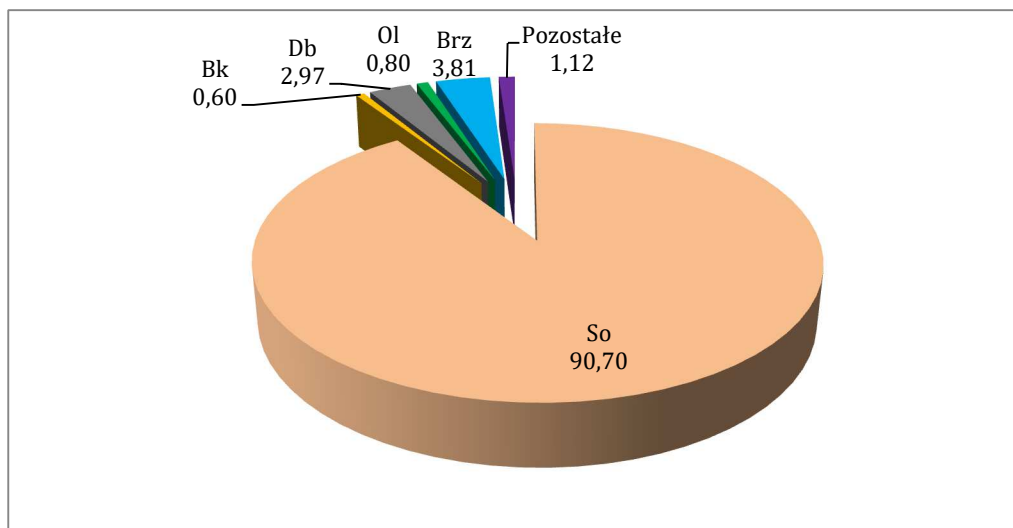
Rysunek 6 Udział powierzchniowy gatunków panujących w Nadleśnictwie (% powierzchni zalesionej i niezalesionej)

Powierzchniowy udział drzewostanów wg gatunków rzeczywistych

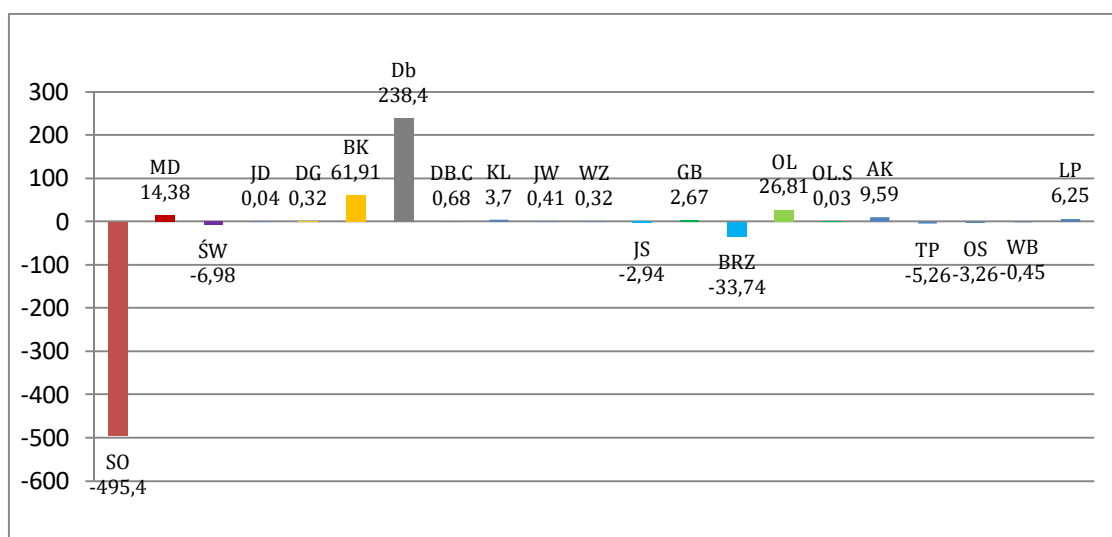
Wg danych z tabeli nr Va sporządza się zestawienie charakteryzujące udział powierzchniowy gatunków rzeczywistych.

Tabela 20 Udział powierzchniowy gatunków rzeczywistych wg poprzedniego i obecnego PUL (pow. zalesiona)

Lp.	Gatunek	Pow. zalesiona				+/- ha
	panujący	stan na 01.01.2016 r.		stan na 01.01.2026 r.		
		ha	%	ha	%	
1	SO	20853,6	92,16	20358,2	90,7	-495,4
2	MD	39,49	0,17	53,87	0,24	14,38
3	ŚW	56,41	0,25	49,43	0,22	-6,98
4	JD	0	0	0,04	0	0,04
5	DG	3,08	0,01	3,4	0,02	0,32
6	BK	71,91	0,32	133,82	0,6	61,91
7	Db	429,06	1,9	667,46	2,97	238,4
8	DB.C	11,46	0,05	12,14	0,05	0,68
9	KL	4,85	0,02	8,55	0,04	3,7
10	JW	4,36	0,02	4,77	0,02	0,41
11	WZ	15,45	0,07	15,77	0,07	0,32
12	JS	5,02	0,02	2,08	0,01	-2,94
13	GB	14,09	0,06	16,76	0,07	2,67
14	BRZ	888,56	3,93	854,82	3,81	-33,74
15	OL	149,44	0,66	176,25	0,79	26,81
16	OL.S	2,19	0,01	2,22	0,01	0,03
17	AK	58,23	0,26	67,82	0,3	9,59
18	TP	6,94	0,03	1,68	0,01	-5,26
19	OS	8,67	0,04	5,41	0,02	-3,26
20	WB	1,11	0	0,66	0	-0,45
21	LP	4,74	0,02	10,99	0,05	6,25
	Razem	22628,66	100	22446,14	100	-182,52

Rysunek 7 Udział powierzchniowy gatunków rzeczywistych w Nadleśnictwie (% powierzchni zalesionej)

Rysunek 8 Zmiany powierzchniowe gatunków drzew rzeczywistych w Nadleśnictwie - powierzchnia zalesiona (ha)

Podobnie jak w przypadku gatunków panujących, w udziale wg gatunków rzeczywistych obserwuje się wzrost powierzchni z dębem i bukiem oraz olszą. Spada natomiast powierzchnia przez sosnę i brzozę.

Podsumowując analizę występujących gatunków drzew, można zauważyć zmiany w udziale gatunkowym na korzyść cennych gatunków liściastych. Udział sosny jednak pozostaje na bardzo wysokim poziomie, co jest sytuacją pożądaną i wynika z warunków siedliskowych gdzie zdecydowanie dominują siedliska borowe z sosną jako głównym gatunkiem lasotwórczym.

Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości wg gatunków panujących (dla wszystkich drzewostanów)

Tabelę nr VIIIA sporządza się tylko wg gatunków panujących, Syntetyczne zestawienie spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących (przyrost tablicowy) przedstawia tabela:

Tabela 21 Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości wg gatunków panujących

Gatunek	[m3]	[%]
1	2	3
SO	134695	97,55
SO.C	10	0,01
SO.WE	5	0
MD	150	0,11
ŚW	600	0,43
DG	5	0
BK	110	0,08
DB.S	555	0,4
DB.B	255	0,18
DB.C	25	0,02
JW	5	0
WZ	25	0,02
JS	5	0
GB	45	0,03
BRZ	580	0,42
OL	910	0,66
OL.S	5	0
AK	110	0,08
LP	10	0,01
Razem	138105	100

Łączny spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości wynosi 138 105 m³ brutto. Najwyższy spodziewany przyrost bieżący roczny odłoży w sośnie – 134 695 m³ brutto/rok, co stanowi 97,55 % przyrostu wszystkich gatunków.

Tabela 22 Spodziewany bieżący przyrost roczny w klasach i podklasach wieku

Klasa wieku	[m ³]	[%]
1	2	3
Ia	75	0,05
Ib	8370	6,06
IIa	13045	9,45
IIb	15140	10,96
IIIa	11565	8,37
IIIb	15630	11,32
IVa	33225	24,06
IVb	17395	12,60
Va	8075	5,85
Vb	8950	6,48
VI	3580	2,59
VII	265	0,19
VIII	180	0,13
KO	2265	1,64
KDO	345	0,25
Razem	138105	100,00

Z powyższej tabeli wynika, że największy przyrost odłoży się w IVa klasie wieku – 33225 m³ brutto rocznie, co stanowi ponad 24,06 % całego rocznego przyrostu dla Nadleśnictwa. Łącznie w IV klasie wieku odłoży się 36,66 % przyrostu ogółem.

Przyrost tablicowy w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębny wynosi 120 750 m³/rok, co stanowi 87,4 % całości spodziewanego przyrostu. Wielkość przyrostu w drzewostanach nie planowanych do użytkowania rębego stanowi m.in. punkt odniesienia przy ustalaniu etatu użytkowania przedrębego.

5.1.2 Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD

Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów

Powierzchnia zarejestrowanych uszkodzeń istotnych (w 1 i 2 stopniu uszkodzenia), wynosi ok. 300 ha co stanowi 1,3 % powierzchni zalesionej Nadleśnictwa. Największy udział stanowią uszkodzenia 1 stopnia (do 20%). Łączna powierzchnia drzewostanów, w których odnotowano uszkodzenia wynosi 757,21 ha, co stanowi ok. 3,4 powierzchni zalesionej nadleśnictwa.

Tabela 23 Uszkodzenia drzewostanów

Przyczyna uszkodzenia	Stopień uszkodzenia			Powierzchnia razem [ha]
	I (10%-20%)	II (21%-50%)	III (>50%)	
Czynniki klimatyczne	133,02	37,33	-	170,35
Grzyby	47,90	31,49	5,61	85,00
Inne bez określenia	83,32	74,32	12,39	170,03
Jemioła	155,42	115,50	3,21	274,13
Owady	19,40	4,35	-	23,75
Zwierzyzna	16,59	17,36	-	33,95
Razem	455,65	280,35	21,21	757,21

Na stan sanitarny lasów nie bez wpływu pozostaje susza ostatnich lat, najczęstszą z odnotowanych przyczyn uszkodzeń jest klimat. Oprócz suszy, dużym zagrożeniem są huraganowe wiatry. Zmiany klimatyczne powodują coraz bardziej powszechne pojawienie się jemioły.

Ogólnie stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów jest dobry. Szkody są na bieżąco usuwane i mają odzwierciedlenie w stopniu pokrycia/zadrzewienia.

Ocena zgodności składów gatunkowych z typami drzewostanów

Poniżej, dla scharakteryzowania stanu lasu, w tabeli zestawiono powierzchnię drzewostanów według stopni zgodności składu gatunkowego z przyjętym na Komisji Założeń Planu typami drzewostanu – TD.

Tabela 24 Wykaz drzewostanów wg stopni zgodności

Stopnie zgodności	Pow.[ha]	%
1	2	3
Drzewostany w wieku do 10 lat		
Zgodne	1854,38	99,81
Częściowo zgodne	3,52	0,19
Niezgodne	-	-
Razem	1857,90	100,00
Drzewostany w wieku powyżej 10 lat		
Zgodne	19283,04	93,66
Częściowo zgodne	1216,09	5,91
Niezgodne	89,11	0,43
Razem	20588,24	100,00
Ogółem drzewostany		
Zgodne	21134,85	94,17
Częściowo zgodne	1219,61	5,43
Niezgodne	89,11	0,40
Razem	22446,14	100,00

W tabeli poniżej przedstawiono zestawienie powierzchni zalesionej w stopniach zgodności w porównaniu z ubiegłym okresem.

Tabela 25 Zestawienie powierzchni drzewostanów w stopniach zgodności składu gatunkowego z TD w porównaniu z ubiegłym okresem (powierzchnia leśna zalesiona)

Stopień zgodności	Stan na 1.1.2016 r.		Stan na 1.1.2026 r.	
	ha	%	ha	%
- zgodne z siedliskiem	19140,23	84,6	21137,42	94,17
- częściowo zgodne z siedliskiem	3385,21	14,9	1219,61	5,43
- niezgodne z siedliskiem	103,22	0,5	89,11	0,40
Razem pow. leśna zal.	22628,66	100,0	22446,14	100,00

Ocena zgodności upraw i młodników w Ia klasie wieku na powierzchniach otwartych

Poniżej przedstawia się ocenę zgodności upraw i młodników w Ia klasie wieku na powierzchniach otwartych w porównaniu do ubiegłych okresów.

Tabela 26 Zestawienie powierzchni drzewostanów Ia klasy wieku na powierzchniach otwartych wg stopni zgodności składu gatunkowego z TD (powierzchnia leśna zalesiona) oraz porównanie z poprzednimi okresami

Stopień zgodności	Stan na 1.1.2006 r.		Stan na 1.1.2016 r.		Stan na 01.01.2026 r.	
	ha	%	ha	%	ha	%
- zgodne z siedliskiem	930,38	97,8	1517,24	99,7	1645,03	99,8
- częściowo zgodne z siedliskiem	21,40	2,2	3,97	0,3	3,52	0,2
- niezgodne z siedliskiem	-	-	-	-	-	-
Razem	951,78	100,0	1521,21	100,0	1648,55	100,0

5.1.3 Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów

Powierzchnia upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych wynosi 1648,55, jakość hodowlaną określono biorąc pod uwagę ich stopień pokrycia oraz stopień obniżenia przydatności hodowlanej. Powierzchnia odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych wynosi 563,68, natomiast młodników i młodszych drzewostanów wynosi 12719,90. Jakość hodowlaną odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych, a także młodników i młodszych drzewostanów określono według kryteriów oceny ich zdrowotności oraz cech wzrostu i rozwoju. Powierzchnia starszych drzewostanów, dla których ocenia się jakość techniczną wynosi 7759,51, jakość techniczną drzew w drzewostanach starszych (oraz przestojów i zadrzewień) określono według kryteriów zawartych we wskaźnikach jakości technicznej.

Ocena jakości hodowlanej upraw i młodników w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych

Ocenę upraw i młodników w wieku do 10 lat przedstawia tabela XI, dołączona do opisów taksacyjnych i do elaboratu oraz omówiona w referacie nadleśniczego dotyczącego analizy gospodarki przeszłej. Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych zajmują powierzchnię 1648,55 ha. W tej powierzchni 99,9% stanowią uprawy i młodniki o zadrzewieniu w przedziale 1,0–0,9, upraw i młodników o zadrzewieniu 0,8–0,7 jest 0,1%, a upraw o zadrzewieniu poniżej 0,7 – Udział upraw i młodników na pow. Otwartych o zadrzewieniu poniżej 0,7%, upraw przepadłych nie zaewidencjonowano/uprawy przepadłe zajmują powierzchnię 0 ha (0,0%). Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych wynosi 0,99.

Odnowienia podokapowe oraz uprawy i młodniki po rębniach złożonych

Ocenę odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych przedstawiono w tabeli XII, dołączonej do opisów taksacyjnych i elaboratu oraz omówionej w referacie nadleśniczego. Odnowienia podokapowe w KO występują na powierzchni zredukowanej 242,44 ha. Tworzą je warstwy podrostów, nalotów i podsadzeń, z gatunkami panującymi DB.B, DB.S, SO, BK, LP, ŚW. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KO wynosi 39,0% a przeciętna jakość 12. Odnowienia podokapowe w KDO występują na powierzchni zredukowanej 3,06 ha, a gatunkiem w nich panującym jest DB.S, DB.B. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KDO wynosi 21,9% a przeciętna jakość 12. Uprawy i młodniki po rębniach złożonych opisano w wyłączeniach o ogólnej powierzchni 318,18 ha. Ich przeciętny stopień pokrycia wynosi 80%. Omawiane uprawy i młodniki charakteryzują się jakością hodowlaną ocenioną przeciętnie na 12.

Młodniki i młodsze drzewostany

Młodniki i młodsze drzewostany (bez Ia kl. w.), dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość hodowlaną, zajmują powierzchnię 12719,90 ha. Przeważają drzewostany z jakością 12 (82,64% powierzchni tej grupy drzewostanów), drzewostany o jakości 13 i 11 zajmują odpowiednio 9,75% i 6,15% powierzchni.

Jakość techniczna drzew w drzewostanach

Drzewostany dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość techniczną zajmują powierzchnię 7759,51 ha. SO, jako główny gatunek drzewostanów nadleśnictwa oceniano w większości wskaźnikiem 3,0 (w ok. 96,4% drzewostanów). Wyliczona średnioważona jakość techniczna dla nadleśnictwa wynosi 3,0.

Jakość techniczną gatunków liściastych najczęściej oceniano na 3. Wskaźnikiem jakości 4, zdeterminowanym najczęściej niską pierśnicą, oceniano zwykle młodsze przestoje i zadrzewienia oraz występujące w składzie drzewostanów starszych młodsze gatunki drzew.

5.1.4 Określenie rodzajów powierzchni leśnej nie zalesionej

Na terenie nadleśnictwa powierzchnia gruntów leśnych niezalesionych wynosi 829,6 ha, co stanowi 3,6 % powierzchni leśnej (zalesionej i niezalesionej), Zestawienie powierzchni tych gruntów przedstawia zamieszczona tabela:

Tabela 27 Zestawienie powierzchni gruntów leśnych niezalesionych

Rodzaj powierzchni	Powierzchnia [ha]
1	2
Inne wylesienie	5,58
Objęte szczególną ochroną	4,71
Plantacja choinek	0,11
Poletko łowieckie	4,48
Sukcesja	180,66
Użytek ekol. na lasach	7,62
Zrąb	626,44

Inne wylesienia to pasy techniczne przy znajdujących się na obszarze Nadleśnictwa rurociągach. Grunty objęte szczególną ochroną to niewielkie powierzchnie o cennych walorach przyrodniczych, w jednym z tych wydzieleń znajduje się cmentarz.

Grunty przeznaczone do naturalnej sukcesji są to w większości powierzchnie na siedliskach bagiennych i wilgotnych, trudno dostępnych, których odnowienie byłoby

ekonomicznie nieuzasadnione, część gruntów przeznaczonych do naturalnej sukcesji związane jest z funkcjonowaniem poligonu wojskowego.

5.1.5 Pomiar miąższości drewna martwego

Pomiary drewna martwego przeprowadzono na części powierzchni próbnych kołowych zakładanych dla celów inwentaryzacji zasobów rzewnych metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo – wiekowej. Pomiaru dokonano z podziałem na: drewno martwych drzew stojących i złomów, drewno drzew ściętych i wywróconych oraz drewno stanowiące fragmenty drzew martwych.

Tabela 28 Zestawienie miąższości drewna martwego (tab. XXI IUL)

TSL	Miąższość drzew martwych					
	Stojących i złomów		Leżących i fragmentów drzew		Razem nadleśnictwo	
	SKWIERZYNA		SKWIERZYNA			
	m3	m3/ha	m3	m3/ha	m3	m3/ha
1	2	3	4	5	6	7
BS	26,44	1,15	29,07	1,27	55,51	2,42
BŚW	10275,79	0,99	20766,22	1,99	31042,01	2,98
BMŚW	5081,79	1,12	9676,23	2,13	14758,02	3,25
BMW	17,74	1,57	29,83	2,64	47,57	4,21
BMB	4,29	0,84	11,01	2,15	15,30	2,99
LMŚW	5024,35	1,60	8685,81	2,77	13710,16	4,38
LMW	76,74	1,68	129,97	2,84	206,71	4,52
LŚW	691,85	1,97	1064,04	3,04	1755,89	5,01
LW	4,68	1,16	4,42	1,09	9,10	2,25
OL	277,63	1,80	512,49	3,31	790,12	5,11
OLJ	0,43	0,70	1,60	2,62	2,03	3,33
LŁ	231,99	5,36	401,99	9,29	633,98	14,65
Razem	21713,72	1,16	41312,68	2,21	63026,40	3,37

Średnia miąższość drzew martwych stojących i leżących w lasach nadleśnictwa wynosi 3,37 m³/ha na powierzchni zalesionej. W powyższej tabeli nie jest ujęte drewno martwe znajdujące się poza powierzchnią leśną zalesioną, np. na gruntach przeznaczonych do naturalnej sukcesji.

5.2 Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego

Syntetyczne zestawienie poszczególnych parametrów charakteryzujących powierzchnię leśną i zasoby drzewne w kolejnych planach urządzenia lasu, przedstawia Tabela nr XIII zamieszczona w części tabelarycznej elaboratu oraz omówiona w referacie nadleśniczego dotyczącego analizy gospodarki przeszłej i koreferacie wykonawcy, Syntetyczny wyciąg z tej tabeli przedstawia się poniżej:

Tabela 29 Porównanie wskaźników stanu lasu Nadleśnictwa w kolejnych rewizjach planu u. l. (powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona)

Lp	Wskaźniki	Jednostki	Stan na					
			1.01. 1983*	1.01. 1996	1.01. 2006	1.01. 2016**	1.01. 2016***	1.01. 2026
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha****	8091	17684	18026	18090	23274	23278
2	Zasoby miąższości	tys. m ³	1134	3218	4189	4482	5580	5692
4	Przeciętna zasobność na 1ha –pow. zal. i niezal.	m ³	140	182	232	248	240	245
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	47	51	56	58	58	58
6	Spodziewany bieżący przyrost na 1 ha tab.	m ³	b.d.	6,3	6,7	6,7	6,5	6,2
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1ha za okres ubiegły	m ³	1,3	1,6*	1,7	2,8	-	3,4

8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha za okres ubiegły	m ³	1,1	1,5*	2,9	2,8	-	3,3
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha (pow. zal. I n. zal.) użyteczny	m ³	-	7,3*	9,6	7,2	-	7,2
* - dane dla dawnego Obrębu leśnego Skwierzyna, ** - dane dla N-ctwa Skwierzyna w starych granicach, *** - dane dla N-ctwa Skwierzyna w nowych granicach, **** - w pełnych hektarach.								

Powierzchnia i granice Nadleśnictwa Skwierzyna znacząco się zmieniały, co należy mieć na uwadze porównując niektóre wskaźniki w poszczególnych okresach.

W kolejnych rewizjach systematycznie wzrastała przeciętna zasobność drzewostanów, która obecnie jest o 5 m³/ha wyższa niż w okresie ubiegłym. Aż do ubiegłego okresu wzrastał też przeciętny wiek drzewostanów. Obecnie przeciętny wiek drzewostanów jest taki sam jak w okresie ubiegłym. Taki sam wiek został utrzymany w wyniku zwiększenia się udziału powierzchni drzewostanów młodszych (I kl wieku), jednak znacząco zmieniła się też struktura pozostałych klas wieku. W ubiegłym okresie największy udział stanowiły drzewostany w III klasie wieku, kiedy to odkłada się największy przyrost. Obecnie największy udział mają drzewostany znajdujące się w IV klasie wieku. Sytuacja ta powoduje, że pomimo utrzymania przeciętnego wieku na tym samym poziomie, zmniejszył się przyrost tablicowy.

Porównując przyrost tablicowy z uzyskanym przyrostem użytecznym w poszczególnych okresach, można zauważyć, że w warunkach Nadleśnictwa Skwierzyna, przyrost użyteczny jest wyższy od tablicowego, co należy mieć na uwadze przy ocenie spodziewanego stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego.

Analizując dalszą część tabeli, można zauważyć, że w ubiegłym okresie odnotowano większy wskaźnik użytków rębnych w stosunku do przedrębnych. W obecnym projekcie planu etat przewidziany do użytkowania rębny w stosunku do etatu użytków przedrębnych jest jeszcze większy a struktura wiekowa drzewostanów wskazuje na to, że w najbliższych okresach przewaga użytków rębnych nad przedrębnymi będzie się powiększała jeszcze bardziej.

Określenie pożądanego kierunku rozwoju oraz pożądanego stanu docelowego zasobów drzewnych Nadleśnictwa

Uwzględniając istniejące i pożądane relacje pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów nadleśnictwa a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów zauważa się następujące zależności:

Tabela 30 Relacje pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów nadleśnictwa a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów

Przeciętny wiek drzewostanów	Połowa orientacyjnego średniego wieku rębności	Różnica
58	50	8

Przeciętny wiek drzewostanów nadleśnictwa powinien być zbliżony (w granicach +/- 5 lat) do połowy orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów. Różnica ponad 5 lat jest odstępstwem a ponad 15 lat znacznym odstępstwem od stanu pożądanego.

W przypadku odstępstwa nie powinno się pogłębiać tego stanu, należy go korygować w kierunku stanu pożądanego. Należy dążyć do zmniejszenia tego wieku, m.in. poprzez odpowiednio większy poziom użytkowania rębego, skutkujący zmniejszeniem przeciętnego wieku.

Prognozowana zmiana stanu zasobów drzewnych na koniec okresu 2026 – 2035 znajduje się w dziale V - Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego.

II. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU

1. Referat Nadleśniczego na NTG – analiza gospodarki leśnej
2. Koreferat wykonawcy projektu planu urządzenia lasu.
3. Referat kierownika ZOL w Szczecinku
4. Ocena końcowa dokonana przez Dyrektora RDLP w Szczecinie.

1. Referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Skwierzyna na NTG – analiza gospodarki leśnej (2015-2024)

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W SZCZECINIE**

REFERAT

**NADLEŚNICZEGO NADLEŚNICTWA SKWIERZYNA
NA NARADĘ TECHNICZNO-GOSPODARCZĄ**

dotyczący analizy gospodarki leśnej

w latach 2016 - 2025

Skwierzyna, dnia 30 wrzesień 2025 r.

SPIS TREŚCI

Wstęp	4
1. Zmiany w stanie posiadania	5
2. Realizacja zaplanowanych zadań gospodarczych za ubiegłe dziesięciolecie	8
2.1. Cięcia rębne i pielęgnacyjne	8
2.2. Wykonanie prac z zakresu hodowli lasu	11
2.3. Jakość upraw i młodników i ich zgodność z typem siedliskowym lasu	14
3. Nasiennictwo i selekcja	16
3.1. Gospodarcze drzewostany nasienne	16
3.2. Drzewostany zachowawcze	16
3.3. Uprawy pochodne	16
3.4. Uprawy zachowawcze	17
3.5. Szkółkarstwo	17
4. Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu	17
5. Stan zdrowotny i sanitarny lasu	19
6. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych czynnikami biotycznymi, abiotycznymi i antropogenicznymi	21
6.1. Szkody od zwierzyny	21
6.2. Szkody od owadów	23
6.3. Szkody powodowane przez grzyby patogeniczne i inne czynniki chorobotwórcze	25
6.4. Szkody spowodowane zanieczyszczeniem środowiska	26
6.5. Szkody powodowane przez czynniki abiotyczne	26
7. Pożary	27
8. Użytkowanie uboczne	29
9. Gospodarka łowiecka	30
10. Zagospodarowanie turystyczne lasu na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna	34
11. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony dla obiektów, dla których takie plany zostały zatwierdzone	36
11.1. Formy ochrony przyrody	36
11.2. Siedliska przyrodnicze wymagające ochrony	45
11.3. Inne obiekty cenne przyrodniczo	46
12. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu	48

Wstęp

Podstawę analizy gospodarczej w minionym okresie stanowi Plan Urządzenia Lasu sporządzony na okres od 2016 do 2025 dla Nadleśnictwa Skwierzyna, opracowany przez Krameko Sp. z o.o. w Krakowie, zatwierdzony Decyzją Ministra Środowiska z dnia 17.01.2017 r. nr DL-I.611.1.2017.

W skład Nadleśnictwa wchodził jeden obręb leśny: Skwierzyna, który podzielony był na 13 leśnictw: Brzozowiec, Glinik, Trzebiszewo, Skwierzyna, Stary Dworek, Jeleniec, Pniewo, Dzików, Dąbrówka, Sokola Dąbrowa, Murzynowo, Chrobotek, Zawarcie

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa – stan na 31.12.2025 r przedstawia się następująco:

1). Według danych ewidencyjnych:

Nadleśnictwo - 24 225,6006 ha

2). Według opisu taksacyjnego:

Nadleśnictwo - 24 226,18 ha

Nadleśnictwo nie posiada gruntów we współwłasności oraz gruntów spornych. Różnica powierzchni wynika z zaokrągleń m² w powierzchni działek ewidencyjnych, do 1 ara powierzchni wydzielen w opisie taksacyjnym.

W zarządzie Nadleśnictwa znajdują się grunty, co do których minister właściwy ds. środowiska wydał zgodę na przeznaczenie ich na cele nierolnicze i nieleśne w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dla których dotychczas nie dokonano wyłączenia z produkcji.

Tabela nr 1 – Wykaz gruntów, dla których wydana została zgoda na zmianę przeznaczenia w mpzp, dla których nie dokonano wyłączenia z produkcji:

lp.	gmina	obręb	nr działki	pow.	nr decyzji	data decyzji
1	Skwierzyna	0003 Skwierzyna	2002/4	0,2351	DLŁ-WNL.8130.31.2022.MP	26.04.2022 r.
2	Skwierzyna	0003 Skwierzyna	2003/4	0,7254	DLŁ-WNL.8130.31.2022.MP	26.04.2022 r.
3	Skwierzyna	0001 Skwierzyna	2419/2	0,1904	DLŁ-WNL.8130.56.2022.MP	05.07.2022 r.
4	Skwierzyna	0001 Skwierzyna	2422/11	0,4474	ZS-W-2120-64-2/2010	25.05.2010 r.
5	Skwierzyna	0001 Skwierzyna	2423/11		ZS-W-2120-64-2/2010	25.05.2010 r.
6	Skwierzyna	0002 Skwierzyna	2007/4	0,3953	ZS-W-2120-64-2/2010	25.05.2010 r.
7	Skwierzyna	0002 Skwierzyna	2174/2	-	ZS-W-2120-64-2/2010	25.05.2010 r.
8	Skwierzyna	0002 Skwierzyna	2007/5	0,6131	ZS-W-2120-64-2/2010	25.05.2010 r.
9	Skwierzyna	0003 Skwierzyna	2004/9	-	ZS-W-2120-64-2/2010	25.05.2010 r.
10	Skwierzyna	0003 Skwierzyna	2010/1	-	ZS-W-2120-64-2/2010	25.05.2010 r.

1. Zmiany w stanie posiadania.

W okresie 2016-2025 wystąpiły następujące zmiany w powierzchni Nadleśnictwa:

Tabela nr 2 – Bilans powierzchni gruntów Nadleśnictwa:

Stan na dzień	Powierzchnia leśna	Powierzchnia nieleśna	ogółem
01.01.2016 r.	23 757,1698	490,2651	24 247,4349
31.12.2025 r.	23 787,4782	444,1224	24 225,6006
Bilans	+24,3084	-46,1427	-21,8343

Tabela nr 3 - Przyczyny zmian powierzchni:

Lp.	Przyczyna zmiany	Przybyło	Ubyło
1.	Przejęcie gruntów od ANR na podstawie art. 24 ust. 4 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa	0,9668	
2.	Zakup gruntów w trybie art. 37 Ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach	11,6308	
3.	Pierwokup gruntów w trybie art. 37a Ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach	6,2849	
4.	Aktualizacja użytku w EGiB prowadzonej przez starostwa powiatowe oraz w związku z pracami geodezyjnymi	0,0906	0,1839
5.	Przejęcie gruntów na podstawie art. 36 ust. 1 i ust. 2 Ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach	3,8903	
6.	Zamiana gruntów z gminami	4,0600	0,9235
7.	Zamiana gruntów w trybie art. 38e ust 1 pkt 2 Ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach oraz przekazanie Protokołem do Nadleśnictwa Lubniewice		0,5600
8.	Przekazanie gruntów w trybie Ustawy z dnia 10 kwietnia 2003r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych		5,2760
9.	Sprzedaż nieruchomości zabudowanej na podstawie art. 40a ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach		0,1735
10.	Sprzedaż nieruchomości niezabudowanej na podstawie art. 38 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach		0,5531
11.	Przeniesienie zarządu do RZL w Zielonej Górze		37,4694
Razem		26,9234	48,7577
Bilans powierzchni		-21,8343	

Tabela nr 4 - Bilans powierzchni według kategorii gruntów.

Lp.	Grupy użytków gruntowych	Powierzchnia w ha		
		Stan na 01-01-2016	Stan na 31-12-2025	bilans
Lasy				
1	powierzchnia zalesiona (d-stany)	22628,1558	22283,7184	-344,4374
2	w produkcji ubocznej	7,1038	6,2750	-0,8288
3	do odnowienia (zrąb)	372,9389	662,7981	289,8592
4	pozostałe	265,4445	230,4893	-34,9552
5	grunty związane z gospodarką leśną	536,7711	590,5979	53,8268
Razem lasy		23810,4141	23773,8787	-36,5354
Grunty zadrzewione i zakrzewione		6,7880	7,5727	0,7847
Grunty inne				

Lp.	Grupy użytków gruntowych	Powierzchnia w ha		
		Stan na 01-01-2016	Stan na 31-12-2025	bilans
1	grunty orne	122,5137	127,0886	4,5749
2	łąki	24,6277	25,6062	0,9785
3	pastwiska	37,2190	39,5439	2,3249
4	sady	1,7700	1,7053	-0,0647
5	grunty rolne zabudowane	0,2544	1,3655	1,1111
6	grunty pod stawami	0,0000	0,0000	0,0000
7	grunty pod rowami rolnymi	0,0000	0,0000	0,0000
8	zadrzewienia na użytkach rolnych	0,0000	0,1107	0,1107
9	tereny mieszkaniowe	0,6363	0,0000	-0,6363
10	tereny przemysłowe	0,0000	0,0000	0,0000
11	tereny zabudowane inne	0,0000	0,4510	0,4510
12	tereny zurbanizowane niezabudowane	0,1902	0,7057	0,5155
13	tereny komunikacyjne	0,0000	2,0000	2,0000
14	tereny rekreacyjne	0,5888	0,0000	-0,5888
15	tereny różne	93,8470	95,3378	1,4908
16	użytki ekologiczne	97,7995	97,9095	0,1100
17	wody	0,5100	0,5100	0,0000
18	Nie użytki kopalne	0,0000	10,3850	10,3850
19	Nie użytki	50,2762	41,4300	-8,8462
Razem inne grunty		430,2328	444,1492	13,9164
Ogółem		24247,4349	24225,6006	-21,8343

Główne przyczyny zmian w kategoriach użytków to:

1. Doprowadzenie do zgodności zapisów w powszechnej ewidencji gruntów i budynków ze stanem rzeczywistym, istniejącym na gruncie, poprzez przeklasyfikowanie użytków gruntowych:
 - zadrzewień,
 - nieużytków,
 - terenów różnych
 - uznania za las sukcesji naturalnych na gruntach porolnych,
2. Sprzedaż, zamiana i zakup nieruchomości.
3. Nieodpłatne przejęcie gruntów od starostwa i KOWR
4. Przekazanie gruntów do RZI oraz Nadleśnictwa Lubniewice.
5. Zmiany w gruntach leśnych nastąpiły na skutek:
 - wyłączenia gruntów leśnych z produkcji leśnej pod:
 - a) budowę napowietrznej linii 100 kV
 - b) budowę punktu informacji turystycznej
 - realizacji inwestycji celu publicznego:

- a) budowa gazociągu Goleniów-Lwówek DN1000
- b) budowa napowietrznej linii 400 kV Baczyna-Plewińska
- c) w trybie Ustawy z dnia 10 kwietnia 2003r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych

2. Realizacja zaplanowanych zadań gospodarczych za ubiegłe dziesięciolecie

2.1. Cięcia rębne i pielęgnacyjne

*Tabela nr 5 - Zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres według kategorii cięć i porównanie z etatem
(powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń – nawrotów – w 10-leciu miąższość grubizny netto) – tabela nr IX*

rok kalendarzowy	użytki										
	rębne				przedrębne						ogółem
	ha	m3	przygodne m3	razem m3	czyszczenia		trzebieże		przygodne	razem	
					ha	m3	ha	m3			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
wykonanie za ubiegły okres według lat											
2016	272,93	59216,83	756,45	59 973,28	0,00	0,93	1 636,29	59 686,52	5 025,30	64 712,75	124 686,03
2017	360,14	70624,04	540,16	71 164,20	0,00	8,83	1 382,65	56 944,85	3 622,92	60 576,60	131 740,80
2018	288,61	61553,74	1 703,11	63 256,85	0,00	1,16	1 694,36	63 410,00	11 027,49	74 438,65	137 695,50
2019	324,36	63240,36	1 699,46	64 939,82	0,00	0,00	1 542,87	64 163,27	3 682,17	67 845,44	132 785,26
2020	285,31	62785,68	1 294,19	64 079,87	0,00	0,00	1 330,18	55 330,59	5 532,29	60 862,88	124 942,75
2021	328,58	74023,23	931,03	74 954,26	0,00	0,89	931,80	42 844,98	4 068,83	46 914,70	121 868,96
2022	254,35	56003,97	3 778,87	59 782,84	0,00	24,94	1 769,65	65 403,05	20 248,51	85 676,50	145 459,34
2023	281,63	56910,00	2 018,33	58 928,33	0,00	10,86	1 789,08	68 875,66	8 201,26	77 087,78	136 016,11
2024	288,84	57141,12	527,60	57 668,72	0,00	0,00	1 822,83	67 320,17	3 015,67	70 335,84	128 004,56
2025*	346,05	66396,40	209,63	66606,03	0,00	12,47	348,98	10 593,13	943,23	11536,36	78 142,39
Razem	3 030,80	627 895,37	13 458,83	641 354,20		12,47	14 248,69	554 619,83	65 367,67	619 987,50	1 261 341,70
etat za okres ubiegły	2 939,84	676 458,00	-	676 458,00			14 818,63	620 000,00	-	620 000,00	1 296 458,00
% wykonania	103,09	92,82	x	94,81		x	96,15	89,45		100,00	97,29

Tabela nr 6 - Zestawienie drewna pozyskanego w ubiegłym okresie poza etatem – wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji – tabela IXa

Rok kalendarzowy	Użytki z wylesień na gruntach wyłączonych z produkcji		Uwagi
	Pow. manipulacyjna ha	Mięszość grubizny m ³ netto	
2016	0,00	0,00	
2017	0,00	0,00	
2018	0,00	0,00	
2019	0,00	0,00	
2020	0,55	598,62	budowa linii energetycznej 110kV
2021	55,80	10375,67	budowa linii energetycznej 400kV
2022	0,00	378,40	budowa linii energetycznej 400kV, Inwestycja drogowa (ZRID)
2023	0,86	128,04	Inwestycja drogowa (ZRID)
2024	1,29	387,80	budowa linii energetycznej 400kV
2025*	2,24	682,38	Inwestycja drogowa (ZRID)
Razem	60,74	12550,91	

Tabela nr 7 - Analiza powierzchniowa i masowa oraz pobór grubizny na 1 ha w użytkowaniu przedrębnym w minionym 10-leciu

Rok kalendarzowy	czyszczenia			trzebieże			przygodne	razem	
	ha	m3	m3/ha	ha	m3	m3/ha	m3	m3	m3/ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
wykonanie za ubiegły okres według lat									
2016	0,00	0,93	0,00	1 636,29	59 686,52	36,48	5 025,30	64 712,75	39,55
2017	0,00	8,83	0,00	1 382,65	56 944,85	41,19	3 622,92	60 576,60	43,81
2018	0,00	1,16	0,00	1 694,36	63 410,00	37,42	11 027,49	74 438,65	43,93
2019	0,00	0,00	0,00	1 542,87	64 163,27	41,59	3 682,17	67 845,44	43,97
2020	0,00	0,00	0,00	1 330,18	55 330,59	41,60	5 532,29	60 862,88	45,76
2021	0,00	0,89	0,00	931,80	42 844,98	45,98	4 068,83	46 914,70	50,35
2022	0,00	24,94	0,00	1 769,65	65 403,05	36,97	20 248,51	85 676,50	48,41
2023	0,00	10,86	0,00	1 789,08	68 875,66	38,50	8 201,26	77 087,78	43,09
2024	0,00	0,00	0,00	1 822,83	67 320,17	36,93	3 015,67	70 335,84	38,59
2025*	0,00	9,00	0,00	348,98	10 593,13	30,35	943,23	11 536,36	33,06
Razem	0,00	56,61	0,00	14 248,69	554 619,83	38,92	65 367,67	619 987,50	43,51
etat za okres ubiegły	0,00	0,00	0,00	14 818,63	620 000,00	41,84	x	620 000,00	41,84
% wykonania	0,00	x	x	96,15	89,45	93,03	x	100,00	104,00

Ogółem dla Nadleśnictwa etat mięszościowy w ramach wszystkich kategorii cięć (zaliczonych i niezaliczonych na poczet etatu powierzchniowego) zrealizowany został na poziomie 97,29%, z czego w użytkach rębnych 94,81% (łącznie z użytkami przygodnymi) oraz w 100% w użytkach przedrębnych (łącznie z użytkami przygodnymi). Etat powierzchniowy użytków przedrębnych (trzebieże razem) zrealizowany został na poziomie 96,15%.

Przekroczenie etatu powierzchniowego użytków rębnych wynika z wykonania, w analizowanym okresie, zrębów sanitarnych (Rb. IAS, IIAS, IBS, IIIBS). Główną przyczyną prowadzenia rębni sanitarnych były szkody od wiatru i kornika ostrozębego.

Przyczyny niewykonania miąższościowego rozmiaru cięć w użytkach rębnych wynikający z:

- wyłączenia z użytkowania rębnego części d–stanów wzdłuż naturalnych cieków i zbiorników wodnych oraz strefach ochrony ptaków,
- zmiany rodzaju rębni z zupełnych na złożone.

Realizacja etatu powierzchniowego cięć pielęgnacyjnych została zrealizowana w 96,15%. Etat miąższościowy został zrealizowany na poziomie 100%. W obowiązującym PUL nie przewidziano etatu miąższościowego i powierzchniowego dla czyszczeń.

2.2. Wykonanie prac z zakresu hodowli lasu

Tabela nr 8 - Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					poprawki i uzupełnienia	wprowadzanie podszytów	pielęgnowanie			melioracje	
	Otwarte		pod osłoną					Pielęgnowanie gleby	Pielęgnowanie upraw- CW	Pielęgnowanie młodników - CP	agrotechniczne	wodne
	plazowiny, halizny, zręby	grunty nieleśne	rębnie złożone	podsadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń							
			Powierzchnia zredukowana - ha									
1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	12	13	
2016	146,26	-	3,17	27,94	3,19	11,50	-	261,77	158,48	247,49	338,99	-
2017	118,41	-	32,10	11,60	1,69	11,65	-	96,08	172,82	217,29	304,23	-
2018	161,34	-	41,15	5,78	9,83	16,58	-	82,09	238,58	214,39	268,74	-
2019	280,38	-	38,54	6,57	7,06	25,64	-	114,53	205,03	199,12	317,46	-
2020	104,43	-	23,07	-	2,16	11,60	-	111,60	258,33	213,57	245,43	-
2021	222,18	-	25,64	2,62	2,29	29,60	-	125,02	167,99	167,26	330,60	-
2022	158,42	-	34,30	4,85	0,75	24,47	-	91,67	203,40	191,97	282,01	-
2023	217,65	-	43,05	10,86	2,97	19,04	-	121,80	116,28	273,17	279,13	-
2024	194,62	-	53,16	9,59	2,45	27,31	-	282,74	176,73	222,59	321,28	-
2025	224,04	-	44,26	17,17	1,54	27,03	-	238,94	149,58	282,94	329,24	-
Razem	1827,73	-	338,44	96,98	33,93	204,42	-	1526,24	1847,22	2229,79	3017,11	-
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	2450,15	-	413,89	94,83	8,44	286,91	-	2824,19	2070,39	1825,62	2572,52	-
% wykonania	74,60	-	81,77	102,27	402,01	71,25	-	54,04	89,22	122,14	117,28	-

Odnowienia zrębów, halizn i płazowin

Plan odnowień na powierzchniach otwartych w skali Nadleśnictwa wykonany został na powierzchni 1 827,73 ha – tj. 74,60 %. Niewykonanie odnowień zrębów wynika z pozostawienia powierzchni do przelegiwania jako skutecznej metody ochrony przed szeliniakiem, a także z przeznaczenia pozycji do odnowienia naturalnego. Płazowin we wskazanym okresie nie zaewidencjonowano. Halizny na powierzchni zaminowanej oraz po pożarze o łącznej powierzchni 4,66 ha odnowiono naturalnie w 2023 roku. W ramach odnowień zrębów w latach 2016-2025 Nadleśnictwo uznało 776,19 ha powierzchni zredukowanej odnowień naturalnych sosny co stanowi 42% powierzchni otwartych.

Odnowienia na rębniach złożonych

Na zaplanowane do wykonania 413,89 ha wykonano 338,44 ha – tj. 81,77 %. Niewykonanie wynika z przeznaczenia pozycji do odnowienia z sadzenia w 2026 roku, przelegiwaniem zrębów po cięciach uprzątających ze względu na zagrożenie od szeliniaka oraz przeznaczenia pozycji do odnowienia naturalnego. W ramach odnowień zrębów złożonych w latach 2016-2025 Nadleśnictwo uznało 66,64 ha powierzchni zredukowanej odnowień naturalnych sosny co stanowi 20% powierzchni otwartych.

Podsadzenia produkcyjne

W przeciągu ostatniego dziesięciolecia Nadleśnictwo Skwierzyna na planowe 94,83 ha wprowadziło 96,98 ha podsadzeń produkcyjnych - tj. 102,27 % planu dziesięcioletniego.

Stopień realizacji zadania jest zgodny z potrzebami występującymi na gruncie.

Dolesienia luk

Realizacja luk i przerzedzeń została wykonana ponad założenia PUL. Znaczne przekroczenie zadań spowodowane jest bieżącym odnawianiem nowo powstałych luk w wyniku działania czynników abiotycznych lub biotycznych.

Poprawki i uzupełnienia

Poprawki i uzupełnienia zaplanowane w ilości 286,91 ha wykonano na powierzchni 204,42 ha co stanowi 71,25 % realizacji PUL. W powierzchni wykonania poprawek uwzględniono także uzupełnienia sztuczne w odnowieniach naturalnych. Realizacja zadania wynika ze stwierdzonych na gruncie potrzeb.

Pielęgnowanie gleby

Pielęgnowanie gleby wykonano na powierzchni 1 526,24 ha co stanowi 54,04 % planowanego rozmiaru prac. Zabiegi zostały wykonywane zgodnie z bieżącymi potrzebami na gruncie.

Pielęgnowanie upraw – czyszczenia wczesne (CW)

Czyszczenia wczesne zostały zaplanowane na powierzchni 2 070,39 ha a wykonano na powierzchni 1 847,22 ha co stanowi 89,22% realizacji rozmiaru zadań określonych w planie UL.

Zabieg ten wykonano zgodnie z potrzebami na gruncie.

Pielęgnowanie młodników – czyszczenia późnej (CP)

Czyszczenia późne zostały zaplanowane na powierzchni 1 825,62 ha. Zabieg ten wykonano na powierzchni 2 229,79 ha co stanowi 122,14 % planowanej wartości.

Zabieg został wykonany zgodnie z potrzebami młodników, przy uwzględnieniu kwalifikacji zabiegów, zgodnie ze stanem na gruncie.

Melioracje agrotechniczne

Melioracje agrotechniczne zostały zaplanowane na powierzchni 2 572,52 ha. Zabiegi wykonano na powierzchni 3 017,11 ha co stanowi 117,28 % planowanej ilości.

Zabiegi zostały wykonane zgodnie z potrzebami na gruncie, przekroczenie jest związane z ewidencją melioracji agrotechnicznych dotyczącą porządkowania pozostałości pozębowych, które nie zostały uwzględnione we wskazówkach w PUL.

Rozliczenie zadań obligatoryjnych w pielęgnowaniu lasu

Tabela nr 9 - Wykonanie zadań obligatoryjnych

Nazwa zadania	Wielkość zadań obligatoryjnych	Wykonanie zadań obligatoryjnych	% wykonania zadań obligatoryjnych
	[ha]	[ha]	
Pielęgnowanie zinventaryzowanych upraw	1 229,29	1 847,22	150,26 %
Pielęgnacja młodników (CP)	1 825,62	2 229,79	122,14 %
Trzebieże (TW+TP)	14 818,63	14 248,69	96,15 %
<i>Razem pielęgnowanie lasu</i>	<i>17 873,54</i>	<i>18 325,70</i>	<i>102,53 %</i>

2.3. Jakość upraw i młodników i ich zgodność z typem siedliskowym lasu

Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych

Tabela nr 10 - Ocena upraw w Nadleśnictwie Skwierzyna – ogółem – tabela XI

Typ	Leśne	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat										Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym					
		przy zadrzewieniu											
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,4 i mniej		
		powierzchnia - ha											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
BS	91T0	0,96	0,79	5	6	7	8	9	10	11	12	0,96	
BŚW		1041,07										1041,86	
		65,03										65,03	
BMŚW	9110	488,41	0,70	5	1,48	2,04	7	8	9	10	11	489,89	
LMŚW		43,07										45,81	
		2,09										2,09	
LŚW	9170	0,61	4	5	6	7	8	9	10	11	12	0,61	
LW		0,44										0,44	
OL		2,65										2,65	
Ogółem		1644,33	1,49	5	3,52	7	8	9	10	11	12	1649,34	

Zestawienie oceny upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych dla Nadleśnictwa według kryterium zadrzewienia wskazuje, że na ocenionej powierzchni 1 649,34 ha uprawy o zadrzewieniu powyżej 0,9 występują na 1 647,85 ha i stanowią 99,91 %. Natomiast uprawy o zadrzewieniu 0,8 – 0,7 występują na powierzchni 1,49 ha, stanowiąc 0,09 %. Uprawy o zadrzewieniu 0,6 – 0,2 nie występują.

Tabela nr 11 - Stopień zadrzewienia upraw i młodników do lat 10

Stopień zadrzewienia	Ogółem Nadleśnictwo Skwierzyna			
	Stan na 01.01.2016 r.		Stan na 31.12.2025 r.	
	ha	%	ha	%
1.0 - 0.9	1 519,39	99,90	1 647,85	99,91
0.8 - 0.7	1,82	0,10	1,49	0,09
0.6 - 0.5	0,00	0,00	0,00	0,00
Razem	1 521,21	100	1 649,34	100

Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników do lat 10 wg stanu na 01.01.2016r. wynosiło 94,98%, natomiast wg stanu na 31.12.2025 wynosi 94,98%. Na tej podstawie można wnioskować, że stan upraw jest bardzo dobry i w ostatnim dziesięcioleciu utrzymał się na tym samym poziomie.

Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Tabela nr 12 - Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych w Nadleśnictwie Skwierzyna - ogółem – tabela XII

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW	9170	DB.B	95,40	32,4	12
	BMŚW		DB.S	21,46	30,0	12
	BMŚW		SO	26,25	45,4	11
	BŚW		SO	72,77	52,5	12
	LMŚW		BK	47,41	43,0	12
				3,82	30,0	11
	LMŚW		DB.B	143,43	35,8	12
				1,24	30,0	12
	LMŚW		DB.S	156,14	35,9	12
				2,2	40,0	12
	LMŚW		LP			
				2,69	80,0	12
	LMW		DB.S	1,33	30,0	11
	LŚW		BK	26,33	55,5	12
	LŚW		DB.S	27,06	48,6	12
Razem				627,53	39,5	12
KDO	BMŚW		DB.B	4,14	10,0	12
	BMŚW		DB.S	4,70	30,0	11
	BŚW		DB.S	2,94	20,0	13
	LMŚW		DB.S	2,14	30,0	12
Razem				13,92	21,9	12
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW	9170	DB.B	6,65	30,0	12
	BMŚW		DB.S	6,12	30,0	12
	BMŚW		SO	17,89	99,6	12
	BŚW		SO	30,35	99,2	12
	LMŚW		DB.B	26,45	32,3	12
				1,97	30,0	12
	LMŚW		DB.S	46,62	33,2	12
	LMŚW		SO	153,01	98,7	12
	LŚW		BK	12,46	86,9	11
	LŚW		DB.S	10,63	100,0	12
Razem				312,15	79,7	12
Ogółem				953,60	52,4	12

Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych została przeprowadzona na łącznej powierzchni 953,60 ha, w tym KO – 627,53 ha, KDO – 13,92 ha oraz uprawy i młodniki po rębniach złożonych – 312,15 ha.

Jakość upraw i młodników

Na podstawie zamieszczonych powyżej tabel XI i XII można zauważyć, że uprawy oraz młodniki są w zdecydowanej większości zgodne z typem drzewostanu, a ich jakość hodowlana jest dobra i bardzo dobra.

3. Nasiennictwo i selekcja

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Skwierzyna wchodzi w skład 10 i 30 regionu pochodzenia leśnego materiału podstawowego zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie wykazu, obszarów i map regionów pochodzenia leśnego materiału podstawowego (Dz. U. z 2015 r. poz. 1424).

3.1. Gospodarcze drzewostany nasienne

Na dzień 31.12.2025r. powierzchnia zarejestrowanych sosnowych GDN wynosi 165,12 ha.

3.2. Drzewostany zachowawcze

Nadleśnictwo Skwierzyna posiada drzewostan zachowawczy in situ dla So o powierzchni 7,68 ha (oddz. 491d, 491g, 491h).

3.3. Uprawy pochodne

Na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna obecnie znajdują się 6 bloków upraw pochodnych o numerach 1, 2, 3, 4, 5 i 7. Powierzchnię oraz realizację założenia bloków przedstawia tabela nr 21.

Tabela nr 13 - Bloki upraw pochodnych według stanu na 31.12.2025 r

Numer bloku	Pochodzenie upraw	Powierzchnia bloku (do realizacji)	Powierzchnia założonych upraw (stan na 31.12.2025)	
		[ha]	[ha]	[%]
1	WDN So – Bolewice – MP/2/31480/05	29,88	29,88	100 %
2	WDN So – Bolewice – MP/2/31480/05	44,94	44,94	100 %
3	WDN So – Bolewice – MP/2/31480/05	38,21	17,04	44,60 %
4	WDN So – Bolewice – MP/2/31480/05	84,42	69,19	81,96 %
5	WDN So – Lubniewice – MP/2/31537/05	28,85	21,53	74,63 %
7	WDN So – Międzyrzecz – MP/2/31505/05	48,17	35,05	72,76 %
RAZEM		274,47	217,63	79,29 %

Uprawy pochodne poza blokami upraw pochodnych:

- 6,07 ha dla So z WDN Bolewice MP/2/31480/05
- 4,29 ha dla Brz z WDN Gryfino MP/2/31494/05

3.4. Uprawy zachowawcze

Nadleśnictwo posiada 4 uprawy zachowawcze dla macierzystego drzewostanu sosnowego o łącznej powierzchni 11,76 ha.

3.5. Szkółkarstwo

Nadleśnictwo Skwierzyna nie posiada własnej szkółki. Potrzebne sadzonki zakupuje w sąsiednich nadleśnictwach w ramach podpisanych porozumień. W latach 2016-2025 zakupywano sadzonki z Nadleśnictw: Lubniewice, Karwin, Sulęcín, Ośno Lubuskie, Międzychód, Bolewice.

4. Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu

Wielkość zasobów drzewnych

Syntetyczne zestawienie klas wieku wg gatunków panujących pod względem zajmowanej powierzchni zalesionej i niezalesionej, miąższości oraz zasobności przedstawia się następująco:

Tabela nr 14 - Zestawienie powierzchni zalesionej i niezalesionej, miąższości oraz przeciętnego zapasu na 1 ha – porównanie 2015/2026

Klasy wieku	Stan na 01.01.2016 r.			Stan na 01.01.2026 r.			Różnica+/-		
	ha	m ³	Przecięt. zasobność	ha	m ³	Przecięt. zasobność	ha	m ³	Przecięt. zasobność
	%	%	m ³ /ha	%	%	m ³ /ha			m ³ /ha
Leśna nie zalesiona	645,42	12248	19	831,87	22336	27	186,45	10088	0
	2,77	0,21		3,57	0,39				
I a	1578,87	0	0	1857,90	255	0	279,03	255	0
	6,78	0,00		7,98	0,00				
I b	1365,88	13950	10	1860,62	17990	10	494,74	4040	-14
	5,87	0,25		7,99	0,32				
II a	1601,77	191535	120	1359,51	144185	106	-242,26	-47350	2
	6,88	3,43		5,84	2,53				
II b	1316,00	241275	183	1666,56	308345	185	350,56	67070	-6
	5,65	4,32		7,16	5,42				
III a	1947,05	500910	257	1291,28	323725	251	-655,77	-177185	13
	8,37	8,98		5,55	5,69				
III b	4630,84	1366105	295	1919,78	590360	308	-2711,06	-775745	9
	19,89	24,49		8,25	10,37				
IV a	2892,30	922895	319	4682,77	1535310	328	1790,47	612415	28
	12,43	16,54		20,12	26,95				
IV b	1532,76	481380	314	2768,91	945800	342	1236,15	464420	21
	6,59	8,63		11,89	16,61				
V a	2802,30	889985	318	1508,44	511700	339	-1293,86	-378285	45
	12,04	15,95		6,48	8,99				
V b	1584,66	488580	308	1810,19	638375	353	225,53	149795	48
	6,81	8,76		7,78	11,21				
VI	760,36	250365	329	828,32	311890	377	67,96	61525	45

	3,27	4,49		3,56	5,48				
VII	121,91	36275	298	95,67	32855	343	-26,24	-3420	-12
	0,52	0,65		0,41	0,58				
VIII i starsze	68,72	22170	323	80,18	24915	311	11,46	2745	6
	0,30	0,40		0,34	0,44				
KO	423,00	122970	291	623,41	185450	297	200,41	62480	10
	1,82	2,20		2,68	3,26				
KDO	2,24	605	270	92,60	25965	280	90,36	25360	0
	0,01	0,01		0,40	0,46				
Przestoje na gr. zal.		38463			74253			35790	
		0,69			1,30				
Razem pow.zal.	22628,66 97,23	5567463 99,78	246	22446,14 96,43	5671373 99,61	253	-182,52	103910	7
Ogółem pow.zal. i nie zal.	23274,08 100,00	5579711 100,00	240	23278,01 100,00	5693709 100,00	245	3,93	113998	5

Charakterystyka występujących gatunków drzew

Głównym gatunkiem lasotwórczym w Nadleśnictwie Skwierzyna jest sosna, która stanowi 91 % powierzchni gruntów zalesionych i niezalesionych. Udział pozostałych gatunków nie przekracza 2 % powierzchni wg gatunków panujących, z wyjątkiem brzozy (3,80 %) i dębów (2,98 %).

Tabela nr 15 - Porównanie udziału powierzchniowego według gat. panujących.

Lp.	Gatunek panujący	Stan na 2016 r.		Stan na 2026 r.		Różnica
		ha	%	ha	%	+/-
						ha
Powierzchnia zalesiona i niezalesiona						
1	SO	20853,6	92,16	20358,2	90,7	-495,4
2	MD	39,49	0,17	53,87	0,24	14,38
3	ŚW	56,41	0,25	49,43	0,22	-6,98
4	JD	0	0	0,04	0	0,04
5	DG	3,08	0,01	3,4	0,02	0,32
6	BK	71,91	0,32	133,82	0,6	61,91
7	DB	429,06	1,9	667,46	2,97	238,4
8	DB.C	11,46	0,05	12,14	0,05	0,68
9	KL	4,85	0,02	8,55	0,04	3,7
10	JW	4,36	0,02	4,77	0,02	0,41
11	WZ	15,45	0,07	15,77	0,07	0,32
12	JS	5,02	0,02	2,08	0,01	-2,94
13	GB	14,09	0,06	16,76	0,07	2,67
14	BRZ	888,56	3,93	854,82	3,81	-33,74
15	OL	149,44	0,66	176,25	0,79	26,81
16	OL.S	2,19	0,01	2,22	0,01	0,03
17	AK	58,23	0,26	67,82	0,3	9,59
18	TP	6,94	0,03	1,68	0,01	-5,26

19	OS	8,67	0,04	5,41	0,02	-3,26
20	WB	1,11	0	0,66	0	-0,45
21	LP	4,74	0,02	10,99	0,05	6,25
Ogółem		22628,66	100	22446,14	100	-182,52

W stosunku do stanu sprzed 10 lat nastąpił znaczny wzrost udziału powierzchniowego dęba, buka oraz olszy. Spada natomiast powierzchnia zajmowana przez sosnę i brzozę

5. Stan zdrowotny i sanitarny lasu

W ostatnim dziesięcioleciu drzewostany Nadleśnictwa Skwierzyna były narażone na szkody wywołane zarówno przez czynniki biotyczne, jak i abiotyczne. Niekorzystne warunki siedliskowe oraz dominacja jednowiekowych monokultur sosnowych sprzyjały rozwojowi patogenów, zwłaszcza szkodników.

Wśród czynników abiotycznych największe zagrożenie stanowiły: niski poziom wód gruntowych, długotrwałe susze oraz huraganowe wiatry. Najpoważniejsze szkody odnotowano podczas silnych wichur w 2022 roku. Wieloletnia susza doprowadziła do znacznego obniżenia poziomu wód gruntowych, co osłabiło fizjologicznie drzewostany – szczególnie sosnowe i świerkowe – i spowodowało masowe wydzielanie się drzew.

Oslabione drzewostany stały się podatne na atak szkodników wtórnych, m.in. kornika drukarza, kornika ostrozębnego oraz przyplaszczka granatka. Niedobór wody i wysokie temperatury sprzyjały także rozprzestrzenianiu się jemioli rozpierzchłej, szczególnie wzdłuż doliny rzeki Warty.

Powstały posusz usuwano poprzez cięcia przygodne, a w przypadku masowego wydzielania się drzew – także poprzez zręby sanitarne. Wszystkie zagrożenia były monitorowane i eliminowane na bieżąco, w sposób adekwatny do ich skali. Dzięki systematycznym działaniom ochronnym stan sanitarny i zdrowotny lasów Nadleśnictwa Skwierzyna należy ocenić jako prawidłowy.

Tabela nr 16 - Ilość posuszu, złomów i wywrotów pozyskanych w okresie obowiązywania PUL (2016-2025).

Rok	Posusz, złomy i wywroty															Pozyskanie ogółem (m3)	Udział posuszu, złomów i wywrotó w w pozyska niu ogółem (%)
	gatunki iglaste					gatunki liściaste					Razem						
	Posusz (m³)	w tym zasiedl. (m³)	Złomy i wywroty (m³)	w tym zasiedl. (m³)	Posusz złomy i wywroty razem (m³)	Posusz (m³)	w tym zasiedl. (m³)	Złomy i wywroty (m³)	w tym zasiedl. (m³)	Posusz złomy i wywroty razem (m²)	Posusz (m³)	w tym zasiedl. (m³)	Złomy i wywroty (m³)	w tym zasiedl. (m³)	Posusz złomy i wywroty razem (m³)		
2016	237.12	68.40	5 694.23	340.18	5 931.35	28.89	0.00	472.11	66.32	501.00	266.01	68.40	6 166.34	406.50	6 432.35	124686,03	5,16%
2017	818.27	315.41	5 391.07	289.10	6 209.34	3.50	1.33	547.01	62.53	550.51	821.77	316.74	5 938.08	351.63	6 759.85	131740,80	5,13%
2018	1 122.52	907.42	18 517.84	2 771.26	19 640.36	10.95	0.00	1 636.21	175.73	1 647.16	1 133.47	907.42	20 154.05	2 946.99	21 287.52	137695,50	15,46%
2019	6 572.69	4 989.90	940.45	278.19	7 513.14	222.30	143.83	203.14	45.48	425.44	6 794.99	5 133.73	1 143.59	323.67	7 938.58	123785,26	6,41%
2020	5 669.91	2 725.55	3 509.88	32.01	9 179.79	103.84	27.00	285.19	0.00	389.03	5 773.75	2 752.55	3 795.07	32.01	9 568.82	124942,75	7,66%
2021	4 264.50	1 701.73	905.59	271.32	5 170.09	66.95	33.51	233.62	3.71	300.57	4 331.45	1 735.24	1 139.21	275.03	5 470.66	121868,96	4,49%
2022	2 354.98	738.65	29 624.74	4 476.33	31 979.72	84.26	34.45	1 126.94	98.09	1 211.20	2 439.24	773.10	30 751.68	4 574.42	33 190.92	145459,34	22,82%
2023	10 613.41	6 796.43	2 850.11	248.99	13 463.52	168.28	46.14	339.18	9.39	507.46	10 781.69	6 842.57	3 189.29	258.38	13 970.98	136016,11	10,27%
2024	4 994.46	1 510.33	751.49	41.41	5 745.95	80.96	9.00	170.61	8.87	251.57	5 075.42	1 519.33	922.10	50.28	5 997.52	128004,56	4,69%
2025	874.14	451.97	59.83	0.33	933.97	28.48	2.41	78.05	0	106.53	902.62	454.38	137.88	0	1040.5	85226,99	1,22%
Ogółem	37522	20205.79	68245.23	8749.12	105767.23	798.41	297.67	5092.06	470.12	5890.47	38320.41	20503.46	73337.29	9218.91	111657.7	1310431,11	8,52%

6. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych czynnikami biotycznymi, abiotycznymi i antropogenicznymi

6.1. Szkody od zwierzyny

Poniższe zestawienie prezentuje rozmiar zainwentaryzowanych szkód, wyrządzonych przez roślinożerne ssaki, w minionym 10-leciu:

Tabela nr 17 - Powierzchnia szkód spowodowanych przez ssaki wg przedziałów procentowych uszkodzeń

Rok	Powierzchnia uszkodzeń (ha) w przedziale procentowym uszkodzeń:		Ogólna powierzchnia uszkodzeń (ha)	
	21-40%	ponad 40%		
2016	62,85	2,92	65,77	
2017	54,51	3,19	57,70	
2018	23,92	0,40	24,32	
2019	37,88	0,06	37,94	
2020	26,99	2,47	29,46	
2021	13,71	2,62	16,33	
2022	17,51	2,31	19,82	
2023	22,40	2,77	25,17	
Rok	Powierzchnia uszkodzeń (ha) w przedziale procentowym uszkodzeń:			Ogólna powierzchnia uszkodzeń (ha)
	11-30%	31-60%	ponad 60%	
2024*	22,86	1,32	0	24,18
2025*	77,10	0,46	0	77,56

* - zmiana metodyki szacowania szkód, w związku z nową Instrukcją Ochrony Lasu

Tabela nr 18 - Powierzchnia szkód spowodowanych przez ssaki wg faz rozwojowych drzewostanu

Rok	Uprawy	Młodniki	Drzewostany starsze	Razem
2016	10,45	50,24	2,73	65,77
2017	8,03	48,67	1	57,70
2018	1,31	22,61	0,40	24,32
2019	4,64	32,94	0,36	37,94
2020	4,75	24,71	0	29,46
2021	2,42	13,91	0	16,33
2022	3,58	15,34	0,90	19,82
2023	2,47	22,40	0,30	27,17
2024*	15,01	9,17	0	24,18
2025*	29,72	47,38	0	77,56

* - zmiana metodyki szacowania szkód

Tabela nr 19 - Powierzchnia szkód spowodowanych przez ssaki wg sprawców

Rok	Jeleń	Sarna	Daniel	Dzik	Zając	Bóbr	Razem
2016	53,85	5,23	4,42	0	0	0,63	65,77
2017	46,95	5,78	2,22	1,75	0	1	57,70
2018	22,61	0,95	0	0	0	0,76	24,32
2019	32,94	4,54	0	0,1	0	0,36	37,94
2020	26,01	1,71	0	1,74	0	0	29,46
2021	13,26	1,72	0	0,90	0	0,45	16,33
2022	15,33	3,28	0	0	0	1,21	19,82
2023	22,80	2,07	0	0	0	0,30	25,17
2024*	18,05	6,13	0	0	0	0	24,18
2025*	70,75	6,81	0	0	0	0	77,56

* - zmiana metodyki szacowania szkód

Na terenie administrowanym przez Nadleśnictwo Skwierzyna istotne znaczenie gospodarcze miały szkody w uprawach i młodnikach powodowane przez zwierzynę, głównie płową. Lokalizacja oraz rozmiar corocznych uszkodzeń uzależniona była od wieku oraz składu gatunkowego uprawy/młodnika, rodzaju stosowanych zabezpieczeń, położenia szlaków migracyjnych, atrakcyjnych upraw rolniczych oraz miejsc ostoi i stanów liczebnych zwierzyny. Część terenu nadleśnictwa leży w zasięgu Puszczy Noteckiej, charakteryzującej się w dużym fragmencie ekstremalnie ubogą bazą żerową runa, co wpływa na dużą predyspozycję upraw na zgryzanie, a młodników sosnowych na spalowanie jako jedynej alternatywy dla zdobycia pożywienia przez jeleniowate, szczególnie w okresie zimowym. W minionym 10-leciu najwięcej istotnych szkód odnotowano w młodnikach sosnowych, za sprawą jeleni.

Rozmiar szkód od zwierzyny w latach 2016-2025 wykazywał tendencję spadkową. Wpływ na to miały m.in. działania ochronne prowadzone zgodnie z obowiązującą Instrukcją Ochrony Lasu oraz „Kierunkowymi wytycznymi dotyczącymi strategii zabezpieczania upraw i młodników przed szkodami od zwierzyny płowej, ze szczególnym uwzględnieniem grodzień w nadleśnictwach na terenie RDLP w Szczecinie”. W celu ograniczania szkód od zwierzyny stosuje się różne metody zabezpieczania: grodzenia upraw, zabezpieczanie mechaniczne (np. wełną owczą upraw, rysakowanie) oraz chemiczne (repelenty w podsadzeniach produkcyjnych i niegrodzonych domieszkach cennych gatunków liściastych). Do grodzień typuje się głównie następujące powierzchnie: odnawiane gatunkami liściastymi, siewem oraz powierzchnie po rębniach złożonych.

Tabela nr 20 - Ochrona upraw przed zwierzyną w latach 2016-2025.

Rok planu	Rodzaj zabezpieczeń			
	grodzenia [ha]	mechaniczne [ha]	chemiczne [ha]	Wykładanie drzew zgrzyzowych [ha]
2016	19,01	60,73	0	724,07
2017	43,73	0	0	1405,01
2018	43,75	61,14	0	1934,55
2019	38,76	41,73	0	805,67
2020	16,30	16,75	0	674,99
2021	20,74	38,53	0	621,79
2022	21,54	30,90	0	2158,47
2023	22,05	31,60	0	874,19
2024	30,82	36,93	68,44	698,24
2025	21,61	7,72	24,32	611,45
RAZEM	278,31	326,03	92,76	10508,43

6.2. Szkody od owadów

Szkodniki korzeni

Na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna nie zaobserwowano istotnego problemu zagrożenia upraw i młodników ze strony pędraków chrabąszczowatych.

Szkodniki owadzie upraw i młodników

W Nadleśnictwie Skwierzyna nie ma poważnych problemów ze strony szkodliwych owadów żerujących na sadzonkach i młodych drzewkach. W 2018 r. stwierdzono uszkodzenia w uprawach sosnowych od smolika znaczonego na powierzchni 14,47 ha, przeprowadzono zbieg mechaniczny na pow. 2.79ha, w 2019r. 12,54ha. Zjawisko zasiedlania drzewek przez smolika dotyczyło głównie egzemplarzy silnie porażonych wczesną wiosną przez grzyby osutkowe.

Szkodniki pierwotne sosny

Teren administrowany przez Nadleśnictwo Skwierzyna znajduje się w strefie zagrożenia od szkodników owadzych. Wynika to głównie z warunków siedliskowych oraz monotypizacja lasów zdominowanych przez jednowiekowe drzewostany sosnowe sprawiają, że wykazują one dużą predyspozycję do rozwoju szkodników owadzych. Większość drzewostanów sosnowych znajduje się w obszarze gradacyjnym, głównie barczatki sosnowki i brudnicy mniszki. W 2015 r. na podstawie dokonanej przez Zespół Ochrony Lasu w Szczecinku analizy danych historycznych dotyczących zagrożeń i zwalczania foliofagów sosny, powierzchnię obszarów

gradacyjnych w Nadleśnictwie ustalono na 15585,90 ha z późniejszymi zmianami ze względu na przejęcie trzech leśnictw.

W minionym dziesięcioleciu, w nadleśnictwie funkcjonowały 440 partie kontrolne jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny oraz 65 stałych miejsc wywieszania pułapek feromonowych na brudnicę mniszkę.

W roku 2018 w drzewostanach sosnowych na powierzchni 2 619 ha przeprowadzono agrolotnicze zabiegi ratownicze ograniczające liczebność gąsienic barczatki sosnówki za pomocą samolotu Dromader i środka biologicznego DIMILIN

w dawce 0,075l/ha. Zabiegami objęto leśnictwa Jeleniec, Pniewo, Dzików, Murzynowo, Chrobotek, Zawarcie. W latach 2021 - 2022 obserwowano nasilające się zagrożenie ze strony barczatki sosnówki i brudnicy mniszki. Prowadzone były obserwacje drzewostanów sosnowych pod kątem występowania tych szkodników. W 2023 został wykonany zabieg chemiczny zwalczający barczatkę sosnówki na pow.165 ha.

Tabela nr 21 - Powierzchnia występowania i zwalczania szkodników pierwotnych sosny w latach 2016-2025.

Rok	Barczatka sosnówka		Brudnica mniszka		Strzygonia choinówka	
	występowanie	zwalczanie	występowanie	zwalczanie	występowanie	zwalczanie
2016	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0
2018	3575,89	2619,00	590,31	0	21,72	0
2019	957,13	0	115,92	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	21,77	0	189,62	0	0	0
2023	186,67	165,00	0	0	0	0
2024	0	0	23,40	0	0	0
2025	0	0	429,29	0	0	0

Szkodniki wtórne drzewostanów iglastych

W minionym okresie obowiązującego PUL stan sanitarny lasu utrzymywał się na dobrym poziomie. Jednak z uwagi na zmieniające się warunki środowiskowe i inne uwarunkowania nastąpiło osłabienie drzewostanów, czego konsekwencją jest nasilenie wydzielania się posuszu czynnego, który na bieżąco jest wyznaczany i usuwany.

Najistotniejszym szkodnikiem wtórnym drzewostanów iglastych był na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna kornik drukarz (*Ips typographus* L.), kornik ostrozębny (*Ips acuminatus*) oraz coraz częściej spotykany kornik sześćozębny (*Ips sexdentatus*).

Jako szkodnik wtórny atakowały one drzewostany świerkowe i sosnowe osłabione działaniem różnych czynników (susze, zmiany poziomu wód gruntowych, wiatry, jemiola).

Tabela nr 22 – Powierzchnia występowania ważniejszych gatunków szkodników wtórnych drzewostanów iglastych w latach 2016-2025.

Rok	Przyplaszczek granatek	Kornik drukarz	Kornik ostrozębny	Kornik sześcizębny
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0
2018	0	0	0	0
2019	0	0	0	0
2020	0	0	0	0
2021	0	0	0	0
2022	0	0,70	7,60	0,00
2023	16,50	4,63	148,40	0
2024	209,26	5,38	38,52	0,99
2025	3,18	1,74	22,98	0

Celem utrzymania prawidłowego stanu drzewostanów, Nadleśnictwo podejmowało co roku działania polegające na usuwaniu drzew zasiedlonych. Dokładano wszelkich starań, by zapewnić właściwą rotację drewna, dostosowaną do biologii poszczególnych gatunków. W przypadku kornika ostrozębnego – gatunku przejawiającego tendencję do gradacyjnych pojawów, stosowano również zasadę utylizacji (palenie, rozdrabnianie) pozostałości po wyciętych, opanowanych drzewach.

Foliofagi drzew liściastych

W latach 2016-2025, w Nadleśnictwie Skwierzyna nie zarejestrowano wzmożonej aktywności szkodników liściożernych w drzewostanach liściastych.

6.3. Szkody powodowane przez grzyby patogeniczne i inne czynniki chorobotwórcze

Grzyby patogeniczne

Grzyby patogeniczne występowały w Nadleśnictwie Skwierzyna w ograniczonym zakresie i nie stanowiły większego zagrożenia dla trwałości lasu. W minionym 10-leciu z chorób grzybowych upraw, młodników i drzewostanów starszych występowały sporadycznie przede wszystkim: osutka sosny, mączniak prawdziwy dębu, huba sosny, huba korzeni.

Jemioła

W kilku ostatnich latach w Nadleśnictwie Skwierzyna obserwuje się nasilającą presję jemioły na sośnie jako czynnika potęgującego wydzielanie się drzew. Zjawisko to jest głównie widoczne w drzewostanach sosnowych, rosnących na mocniejszych siedliskach, w pasie nadwarciańskim. Podejmowano działania ochronne usuwając drzewa opanowane przez jemiołę w ramach cięć sanitarnych i pielęgnacyjnych. W sytuacji opanowania przez jemiołę drzew w całym wydzieleniu, w stopniu zagrażającym jego trwałości, wykonano zręby sanitarne.

6.4. Szkody spowodowane zanieczyszczeniem środowiska

Na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna nie odnotowuje się szczególnych zanieczyszczeń środowiska, które mogłyby negatywnie oddziaływać na drzewostany. Wynika to z braku w otoczeniu znaczących zakładów przemysłowych oraz dużych inwestycji mogących stanowić źródło emisji zanieczyszczeń.

Obserwuje się liczne incydenty zaśmiecania terenów leśnych, w tym oponami i częściami samochodowymi. W celu ograniczenia tego zjawiska lasy są stale monitorowane przez straż leśną oraz pracowników służby terenowej. Nielegalne wysypiska są sukcesywnie uprzątane.

6.5. Szkody powodowane przez czynniki abiotyczne

Z czynników abiotycznych największe zagrożenie dla środowiska przyrodniczego stwarza niski poziom wód gruntowych i susze. Z innych czynników należy wymienić: gwałtowne silne wiatry oraz przymrozki późne. Liczne zmiany warunków środowiskowych spowodowały znaczne obniżenie kondycji zdrowotnej drzew. Największe szkody powierzchniowe (365,38 ha) spowodował orkan Eunice, który wystąpił w 2022 r.

Od roku 18 poważny problem stanowi susza, której skutkiem jest obniżenie kondycji zdrowotnej dojrzałych drzewostanów i wzmożony rozwój szkodników wtórnych oraz oparzenia aparatu asymilacyjnego w uprawach.

Tabela nr 23 -. Wykaz szkód spowodowanych przez czynniki abiotyczne w uprawach, młodnikach i drzewostanach starszych:

Rok	Zakłócenia stosunków wodnych		Niskie i wysokie temperatury		Wiatr[ha]	Śnieg [ha]	Grad [ha]
	Podtopienia i zalania [ha]	Obniżenie poziomu wód, susza [ha]	Oparzenia (zgorzel słoneczna), wędnięcie i zamieranie [ha]	Zmrożenia, zwarzenia [ha]			
2016	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	25,44	4,44	0	0	0	0
2019	0	0	0	9,03	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	87,71	0,03	0	38,61	0	0
2022	0	0,83	0	0	365,38	0	0
2023	0	1,49	9,32	1,40	0,24	0	0
20224	0	7,15	1,02	48,56	144,18	0	0
2025	0	5,92	0	124,00	3,09	0	0
RAZEM	0	128,56	14,81	182,99	551,50	0	0

7. Pożary

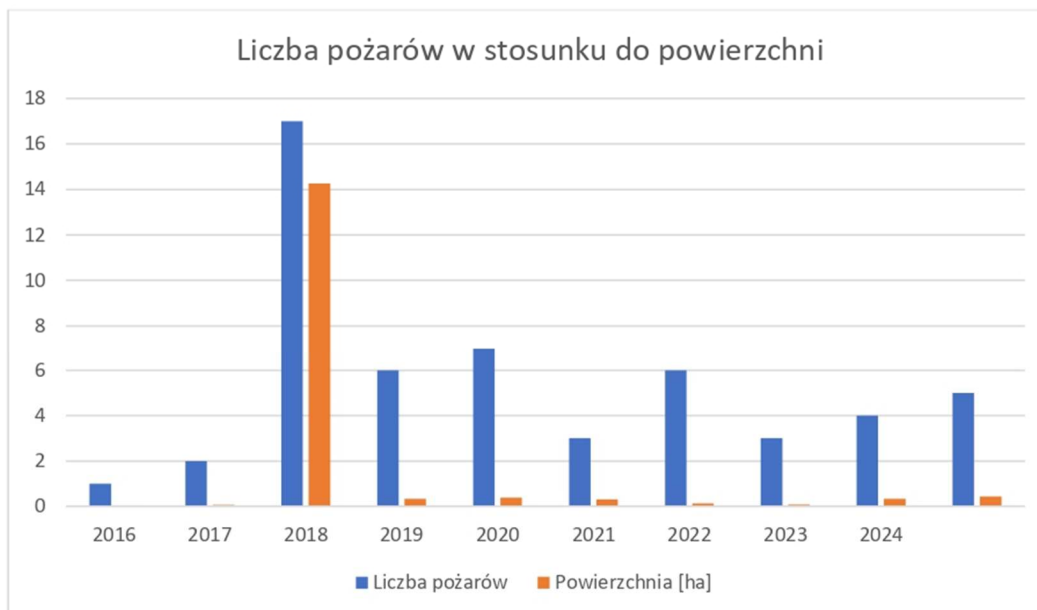
W minionym dziesięcioleciu lasy Nadleśnictwa Skwierzyna były zakwalifikowane do I kategorii zagrożenia pożarowego. Na lata 2026-2035 zgodnie z obowiązującymi obecnie kryteriami, Nadleśnictwo znajdować się będzie w II zagrożenia pożarowego lasu.

W latach 2016 – 2025 wystąpiły 54 pożary o łącznej powierzchni 16,32 ha. Dane dotyczące pożarów w poszczególnych latach przedstawiają się następująco:

Tabela nr 24 - Liczba i powierzchnia pożarów w latach 2016-2025

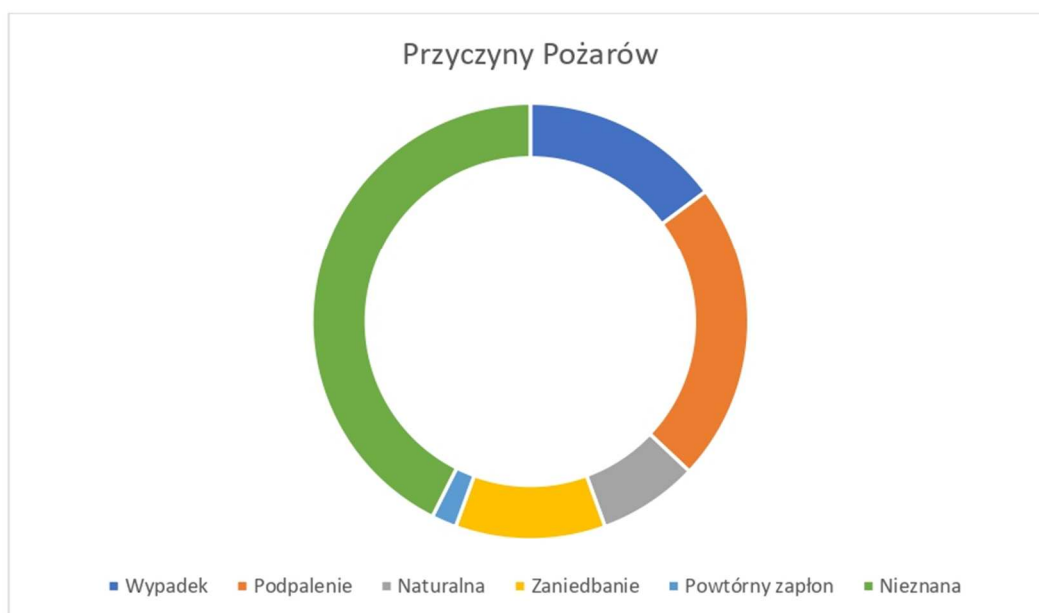
Rok	Liczba pożarów	Powierzchnia [ha]	Średnia powierzchnia 1 pożaru [ha]
2016	1	0,01	0,01
2017	2	0,06	0,03
2018	17	14,26	0,84
2019	6	0,33	0,06
2020	7	0,38	0,05
2021	3	0,31	0,10
2022	6	0,13	0,03
2023	3	0,08	0,02
2024	4	0,33	0,08
2025	5	0,43	0,09
Razem	54	16,32	0,30

Wykres nr 1. Liczba pożarów w stosunku do powierzchni w latach 2016 – 2025

W Nadleśnictwie Skwierzyna w większości przypadków przyczyny powstania pożarów są nieznane, co potwierdza wysoki odsetek pożarów o nieustalonej przyczynie, sięgający około 40%. Istotnym problemem na terenie nadleśnictwa są podpalenia, które w szczególności w roku 2018 miały znaczący udział w powstawaniu pożarów, w tym pożaru lasu o powierzchni ponad 13 ha.

Wykres nr 2. Przyczyny pożarów w latach 2016 – 2025

Elementy stanowiące zabezpieczenie przeciwpożarowe Nadleśnictwa Skwierzyna:

1. Punkt Alarmowo Dyspozycyjny (PAD) zlokalizowany jest przy biurze Nadleśnictwa Skwierzyna.
2. Dwa punkty obserwacyjne z kamerami umożliwiającymi zdalną obserwację w PAD Nadleśnictwa Skwierzyna.
3. Samochód patrolowo-gaśniczy marki Ford Ranger wyposażony w zbiornik na wodę o pojemności 400 l oraz agregat gaśniczy
4. W okresie trwania akcji bezpośredniej w ochronie przeciwpożarowej, Nadleśnictwo w ramach umowy na świadczenie usług z zakresu gospodarki leśnej w przypadku powstania pożaru korzysta z pracowników wykonawcy w celu dozoru pożarzystwa. Do zabezpieczenia pożarzystwa Nadleśnictwo wykorzystuje własny sprzęt.
5. Punkty czerpania wody (PCW) w ilości 17 szt. rozmieszczone na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna w tym 10 sztucznych i 7 naturalnych.
6. Dojazdy pożarowe w ilości 39 szt. o łącznej długości 196,19 km rozmieszczone na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna.
7. Pasy przeciwpożarowe typu D – występuje w oddziałach od 49 do oddziału 190. Bruzdy mineralne zlokalizowane wzdłuż drogi krajowej DK 24, dróg wojewódzkich nr 159 i 199, linii kolejowych nr 367 i 363 oraz przy obiektach związanych z zagospodarowaniem turystycznym.
8. Baza sprzętu p. poż. umiejscowiona jest przy siedzibie Nadleśnictwa Skwierzyna oraz przy leśniczówce w miejscowości Glinik.
9. System łączności:
 - telefoniczna przewodowa
 - telefoniczna komórkowa
 - radiowa:
 - radiotelefony bazowe,
 - radiotelefony przewoźne,
 - radiotelefony nasobne.

8. Użytkowanie uboczne

W minionym dziesięcioleciu użytkowanie uboczne ograniczyło się do pozyskania i sprzedaży choinek. Ze względu na brak większych aglomeracji miejskich

w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa oraz liczne występowanie prywatnych plantacji choinkowych popyt jest umiarkowany. Nadleśnictwo posiada 7,66 ha plantacji choinkowych na potrzeby rynku lokalnego.

9. Gospodarka łowiecka

Nadleśniczy Nadleśnictwa Skwierzyna zatwierdza roczne plany łowieckie dla 8 obwodów łowieckich wydzierżawianych kołom Polskiego Związku Łowieckiego.

Wspomniane obwody łowieckie należą do trzech Łowieckich Rejonów Hodowlanych:

1. XIII ŁRH, do którego należą obwody nr:
 - a. 30 dzierżawiony przez KŁ „Bory Lubuskie” Gorzów Wlkp.
 - b. 44 dzierżawiony przez KŁ „Szarotka” Skwierzyna
 - c. 57, 58 dzierżawione przez WKŁ „Korona” Międzyrzecz
 - d. 59 dzierżawiony przez KŁ „Wadera” Warszawa
2. XIV ŁRH, do którego należą obwody nr:
 - a. 40 dzierżawiony przez KŁ „Celuloza” Kostrzyn nad Odrą
 - b. 43 dzierżawiony przez KŁ „Szarotka” Skwierzyna
3. XV ŁRH, do którego należą obwody nr:
 - a. 72 dzierżawiony przez KŁ „Ponowa” Słubice

Gospodarka łowiecka prowadzona była w oparciu o Wieloletni Łowiecki Plan Hodowlany opracowany na okres od 01.04.2017 r. do 31.03.2027r., który został uaktualniony planem na lata 01.04.2023 r. – 31.03.2033 r. i roczne plany łowieckie. Nadleśnictwo zatwierdza plany łowieckie dla ośmiu obwodów łowieckich, w których nadzoruje prowadzenie gospodarki łowieckiej.

Tabela nr 25 - Plan i wykonanie rocznych planów łowieckich w sezonach łowieckich ubiegłego okresu przedstawia się następująco:

Sezon	2015/2016		2016/2017		2017/2018		2018/2019		2019/2020		2020/2021		2021/2022		2022/2023		2023/2024		2024/2025		razem		średnia
gatunek	plan	wyk.	plan	wyk.	plan	wyk.	plan	wyk.	plan	wyk.	plan	wyk.	plan	wyk.	plan	wyk.	plan	wyk.	plan	wyk.	plan	wyk.	%
Jeleń	183	175	199	193	197	169	176	151	184	170	187	165	175	141	148	133	158	145	154	134	1761	1576	89,5
Daniel	5	5	5	5	10	8	10	9	15	15	19	19	24	23	27	26	40	33	45	33	200	176	88,0
Sarna	370	359	360	360	348	308	338	319	293	282	304	291	282	256	395	377	387	356	356	285	3433	3193	93,0
Dzik	710	673	656	523	684	664	431	537	333	777	333	320	296	66	244	233	236	215	271	248	4194	4256	101,5

Sezon	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025	razem
dzik sanitarny (wykonanie)	119	472	338	113	147	152	1341

Zestawienie planów i wykonania w poszczególnych sezonach łowieckich dotyczyły:

- w sezonach od 2015/2016 do 2021/2022 – 8 obwodów nr: 30, 43, 44, 45, 57, 58, 59, 72
- w sezonach od 2022/2023 do 2024/2025 – 8 obwodów nr: 30, 40, 43, 44, 57, 58, 59, 72

Przeciętny wskaźnik realizacji odstrzału zwierzyny grubej w minionym dziesięcioleciu wyniósł dla poszczególnych gatunków odpowiednio:

- Jeleń – 89,5 %,
- Daniel – 88,0 %
- Sarna – 93,0 %,
- Dzik – 101,5 %.

W związku z wystąpieniem choroby ASF u dzików, pozyskano dodatkowo w ciągu 6 sezonów łowieckich (2019/2020 - 2024/2025) 1341 dzików w ramach odstrzałów sanitarnych.

Tabela nr 26 - Ogólna charakterystyka obwodów łowieckich

	Obwód łowiecki								Razem
	30 Bory Lubuskie Gorzów Wlkp.	40 Celuloza Kostrzyn nad Odrą	43 Szarotka Skwierzyna	44 Szarotka Skwierzyna	57 Korona Międzyrzecz	58 Korona Międzyrzecz	59 Wadera Warszawa	72 Ponowa Ślubice	
Powierzchnia całkowita	16 900,89	3 519,07	4 507,78	5167,41	5 051,11	4 631,74	7 695,50	4 054,62	51 528,12
Powierzchnia gruntów leśnych	6 980,54	932,40	3 299,00	2 692,15	2 161,05	3 709,76	6 584,50	1 793,77	28 153,17
Powierzchnia użytkowa	14 694,27	3 423,57	4 381,63	4 989,76	4 539,59	4 591,39	7 607,11	3 942,71	48 170,03
Typ obwodu	leśny	polny	leśny	leśny	leśny	leśny	leśny	leśny	
Kategoria obwodu	średni	słaby	słaby	słaby	dobry	dobry	średni	bardzo dobry	

Tabela nr 27 - Zagospodarowanie obwodów łowieckich (stan na 10.03.2025 r.)

Numer obwodu	Stan zagospodarowania obwodów łowieckich na dzień 10.03.2024r.				
	Liczba urządzeń łowieckich związanych z prowadzeniem gospodarki łowieckiej			Powierzchnia poletek łowieckich	Powierzchnia łąk śródleśnych i przyleśnych
	paśniki	ambony	lizawki		
30	0	58	100	6	2,5
40	2	23	34	3,2	3,9
43	2	18	105	2,9	0
44	0	33	140	1,6	2,3
57	0	30	60	0	6,2
58	0	30	50	0	0,2
59	1	62	330	7	19
72	0	47	100	13	0
Razem	5	301	919	33,7	34,1

Tabela nr 28 - Stan zwierzyny grubej w obwodach Nadleśnictwa Skwierzyna na początku i na końcu okresu obowiązywania PUL 2016-2025.

OBWÓD	Stan zwierzyny 2016				Stan zwierzyny 2025				Różnica w stanach zwierzyny 2016-2025			
	jelenie	daniele	samy	dziki	jelenie	daniele	samy	dziki	jelenie	daniele	samy	dziki
30	-	40	205	70	85	110	620	20	85	70	415	-50
40	-	-	-	-	15	-	308	17	-	-	-	-
43	25	-	145	45	25	6	138	15	0	6	-7	-30
44	25	-	220	45	36	10	200	25	11	10	-20	-20
45	36	-	205	60	-	-	-	-	-	-	-	-
57	83	-	210	110	90	33	190	15	7	33	-20	-95
58	96	-	173	110	90	-	162	10	-6	-	-11	-100
59	150	-	90	70	162	-	137	10	12	-	47	-60
72	90	-	360	120	100	-	302	10	10	-	-58	-110
RAZEM	505	40	1608	630	603	159	2057	122	98	119	449	-508

Działania nadleśnictwa w ramach nadzoru nad gospodarką łowiecką ukierunkowane były na dostosowanie stanów zwierzyny do pojemności łowisk poprzez uzgadnianie i egzekwowanie od kół łowieckich poziomu i struktury odstrzału powodujących stopniową redukcję populacji dzika.

Poziom realizowanego odstrzału dzików pozwalał utrzymać stan populacji na poziomie zbliżonym do założeń WŁPH, natomiast w związku z rozwijającą się w ostatnich latach chorobą ASF i zarządzeniami wojewody lubuskiego dotyczącymi pozyskania dzików w ramach odstrzałów sanitarnych, realizowano ostrzał sanitarny dzików dążąc do redukcji dzików do poziomu 1 osobnika na 1 tys. ha obwodu łowieckiego

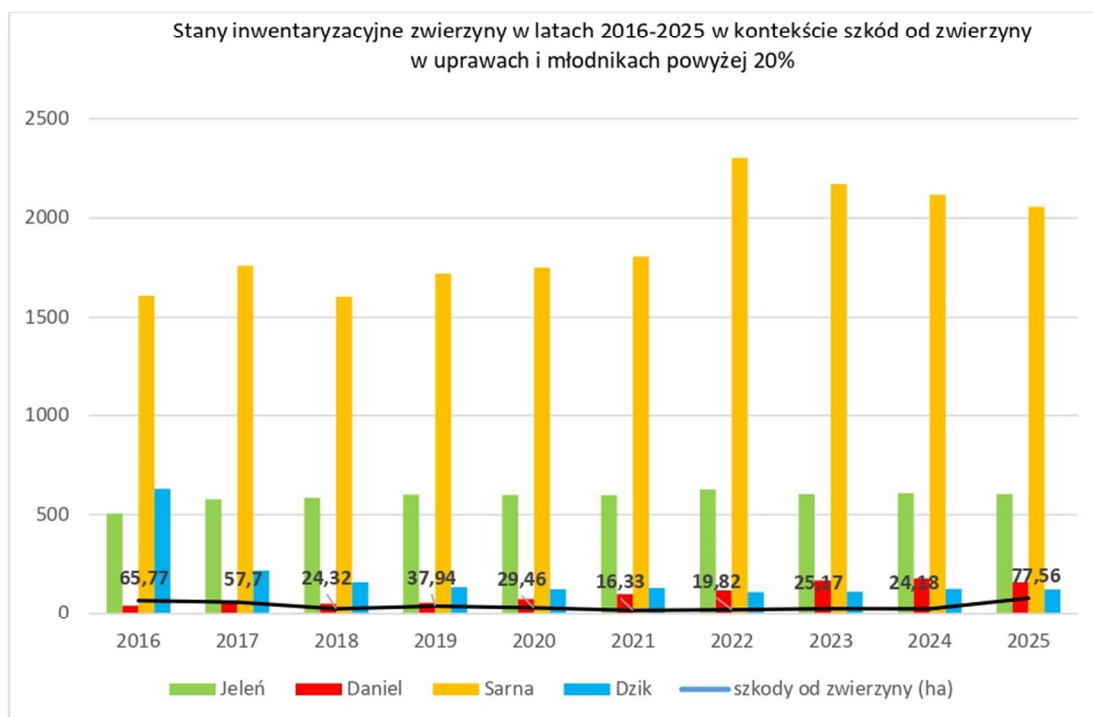
W minionym 10-leciu obserwuje się wahania ilościowe zwierzyny. Odnotowano spadek liczebności sarny i dzika, wzrost liczebności daniela oraz ustabilizowanie poziomu ilościowego jelenia. W przypadku dzika spadek populacji jest konsekwencją działań podjętych w ramach programu zwalczania choroby ASF na terenie całego kraju. Pomimo bardzo wysokiego procentu realizacji założonych planów odstrzału zwierzyny płowej: jeleni – 89,5% i sarna – 93,0%, główne szkody od jeleniowatych notuje się w uprawach i młodnikach.

W ostatnich latach Nadleśnictwo Skwierzyna realizowało na swoim terenie projekty związane z inwentaryzacją zwierzyny grubej:

- "Ocena liczebności i lokalizacji watah dzików na terenie województwa lubuskiego przy użyciu fotopułapek, w celu zapobiegania i zwalczania ASF" przeprowadzona w dniach 5 listopada – 5 grudnia 2022r.
- Letnie obserwacje zwierzyny na terenie obwodów łowieckich wchodzących w skład Łowieckich Rejonów Hodowlanych na terenie RDLP Szczecin zrealizowane w dniach 19 i 20 sierpnia 2023 r.
- Pilotażowy program monitoringu szkód wyrządzonych przez łosie, jelenie, daniela i sarny w drzewostanach w celu wykorzystania danych do gospodarowania populacjami tych gatunków zgodnie z Zarządzeniem nr 5 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych realizowany w kwietniu 2025 r.

Wszystkie realizowane projekty mają na celu doprowadzenie do rzetelnego określenia liczebności zwierzyny grubej na potrzeby prawidłowego gospodarowania populacją i utrzymania jej na poziomie, który nie będzie powodował szkód istotnych w uprawach i drzewostanach.

Wykres nr 3 - Stany inwentaryzacyjne zwierzyny w porównaniu ze szkodami w uprawach i młodnikach w latach 2016-2025

W ostatnich latach poziom zagospodarowania obwodów łowieckich leśnych jest względnie stały. Obecność śródleśnych łąk i pastwisk oraz prawidłowe użytkowanie gruntów ornych, poletek zgryzowych, pasów zaporowych, buchtowisk, w znacznym stopniu wzbogaca naturalną bazę żerową dla dziko żyjących zwierząt. W wyniku współpracy z kołami łowieckimi nadzorowanymi przez Nadleśnictwo Skwierzyna, poziom realizacji rocznych łowieckich planów hodowlanych za lata 2015/2016 do 2024/2025 utrzymuje się na stałym wysokim poziomie: dla jeleniowatych (81-99%) oraz dzika (ok. 92%).

10. Zagospodarowanie turystyczne lasu na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna

Celem zagospodarowania turystycznego lasu jest stworzenie możliwości wypoczynku na łonie natury przy możliwie maksymalnym ograniczeniu negatywnych skutków w środowisku naturalnym. Lasy Nadleśnictwa Skwierzyna należą do terenów o średnim natężeniu ruchu turystycznego.

Nadleśnictwo ukierunkowuje ruch turystyczny poprzez utrzymywanie istniejących leśnych obiektów turystycznych w dobrym stanie (przeprowadzanie przeglądów obiektów turystycznych i kontrolowanie stanu urządzeń usytuowanych

na ich terenie, napraw bądź wymiany na nowe, a także utrzymywanie porządku poprzez zbiór i wywóz śmieci.

Tabela nr 29 - Wykaz obiektów infrastruktury turystycznej Nadleśnictwa Skwierzyna

Lp.	Kategoria obiektu	Nazwa obiektu	Leśnictwo
1.	miejsce postoju pojazdów	Wysokie sosny	Jeleniec
2.	miejsce postoju pojazdów	Przy drodze nr 20 na uboczu	Jeleniec
3.	miejsce postoju pojazdów	Przy rondzie	Stary Dworek
4.	miejsce postoju pojazdów	Przy Gorzowskiej	Stary Dworek
5.	miejsce postoju pojazdów	Przy spalonym punkcie informacji	Trzebiszewo
6.	miejsce postoju pojazdów	Na początku Szlaku bobrów	Skwierzyna
7.	miejsce postoju pojazdów	Puszcza na Zawarcu	Zawarcie
8.	miejsce postoju pojazdów	Przy drodze na Kijewice	Murzynowo
9.	miejsce postoju pojazdów	Przy Plaży jeziora Glinik	Glinik
10.	miejsce postoju pojazdów	Ostatni na Kostrzyńskiej	Dzików
11.	miejsce postoju pojazdów	Kępa sosnowa	Pniewo
12.	miejsce postoju pojazdów	Przy drodze nr 20 z rondem	Jeleniec
13.	miejsce postoju pojazdów	Pierwszy na Kostrzyńskiej	Stary Dworek
14.	miejsce odpoczynku	odpoczynek dla jeźdźców pod Boleminem	Glinik
15.	miejsce odpoczynku	Ognisko nad Wartą	Brzozowiec
16.	miejsce odpoczynku	Przy linii energetycznej	Skwierzyna
17.	miejsce odpoczynku	Z widokiem na jezioro	Brzozowiec
18.	miejsce odpoczynku	W głębi Puszczy	Zawarcie
19.	miejsce odpoczynku	Po drodze na Jazierce	Chrobotek
20.	miejsce odpoczynku	Przy Gliniankach w Murzynowie	Murzynowo
21.	miejsce odpoczynku	Koło mostu nad Obrą	Stary Dworek
22.	miejsce odpoczynku	Na skraju Osiecka	Dzików
23.	miejsce odpoczynku	odpoczynek dla jeźdźców pod Glinikiem	Trzebiszewo
24.	miejsce odpoczynku	Przy zejściu do jeziora	Glinik
25.	miejsce odpoczynku	Przy Trzech Dębach	Brzozowiec
26.	miejsce odpoczynku	Cicha plaża nad j. Glinik	Brzozowiec
27.	miejsce odpoczynku	przy źródleku	Stary Dworek
28.	obozowisko harcerskie	Lisia polana	Stary Dworek
29.	miejsce biwakowania	Nad jeziorem Glinik	Glinik
30.	punkt widokowy	Zawarcie	Zawarcie

Szlaki turystyczne Nadleśnictwa Skwierzyna:

- Szlak rowerowy „Wokół Glinika”
- Szlak pieszy Nordic walking „Wokół Glinika”
- Szlaki konne: „Pod Boleminem”; „Łącznik Długi”; „Łącznik Krótki”; „Pod Glinikiem”; „Nad Świniarmi”
- Ścieżki dydaktyczne: „Szlakiem Bobrów”; „Glinik”

11. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony dla obiektów, dla których takie plany zostały zatwierdzone

11.1. Formy ochrony przyrody

Rezerваты przyrody

Na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna znajduje się jeden rezerwat przyrody:

Tabela nr 30 - Rezerваты przyrody na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna

Stan na 01.01.2016 r. (wg POP)		Stan na 31.12.2025 r.	
Nazwa i rodzaj rezerwatu	Pow. (ha)	Nazwa i rodzaj rezerwatu	Pow. (ha)
„Santockie Zakole” (leśny)	36,70 ha	„Santockie Zakole im. Ryszarda Popiela” (faunistyczny)	36,70 ha
Razem	36,70 ha	Razem	36,70 ha

Rezerwat o powierzchni 455,8482 ha utworzony na mocy Rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 23 grudnia 1998 r. (Dz. U. z 1998 r. Nr 166, poz. 1232). Pod zarządem Nadleśnictwa Skwierzyna znajduje się 36,70 ha lasów. Rezerwat położony jest w Leśnictwie Brzozowiec, oddziałach: 212 a-c, 213 a-d. Rezerwat położony jest w gminie Deszczno, w powiecie gorzowskim.

Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych pozostałości lasów łęgowych i innych cennych siedlisk przyrodniczych, oraz ochrona miejsc lęgowych ptaków wodno-błotnych.

Rezerwat posiada plan ochrony – Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 7 maja 2015 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Santockie Zakole” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2015 r. poz. 922) oraz ostatnia aktualizacja: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 12 marca 2018 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Santockie Zakole” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2018 r. poz. 639).

Obszary Natura 2000

W granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Skwierzyna znajdują się:

- specjalny obszar ochrony siedlisk mający znaczenie dla Wspólnoty Europejskiej OZW (SOO):
 - Bory Chrobotkowe Puszczy Noteckiej PLH 080032
 - Ujście Noteci PLH 080006
 - Bledzew PLH 080074
- obszar specjalny ochrony ptaków (OSO):
 - Dolina Dolnej Noteci PLB 080002
 - Puszcza Notecka PLB 300015

Tabela nr 31 - Obszary Natura 2000 na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna

Stan na 01.01.2016 r. (wg POP)		Stan na 31.12.2025 r.	
Nazwa	Pow. n-ctwa (ha)	Nazwa	Pow. n-ctwa (ha)
Bory Chrobotkowe Puszczy Noteckiej PLH080032	562,99	Bory Chrobotkowe Puszczy Noteckiej PLH080032	561,25
Ujście Noteci PLH 080006	47,81	Ujście Noteci PLH 080006	47,81
Skwierzyna PLH080041	0,00	-----	-----
-----	-----	Bledzew PLH 080074	25,99
Dolina Dolnej Noteci PLB080002	47,81	Dolina Dolnej Noteci PLB080002	47,81
Puszcza Notecka PLB300015	5088,47	Puszcza Notecka PLB300015	5091,83
Razem	5747,08	Razem	5774,69

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Bory Chrobotkowe Puszczy Noteckiej”

Powierzchnia ogólna Obszaru wynosi 2309,03 ha, w zarządzie Nadleśnictwa – 561,25 ha. Siedliska przyrodnicze występujące na terenie Obszaru: siedlisko 2330 wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi, siedlisko 6510 ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże, siedlisko 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska, siedlisko 91T0 śródlądowy bór chrobotkowy. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG: kod 1352 *Canis lupus*.

Obszar "Bory Chrobotkowe Puszczy Noteckiej" składa się z 5 kompleksów leśnych położonych na terenie Nadleśnictw Skwierzyna, Karwin i Międzychód. Granice

poszczególnych kompleksów poprowadzono wzdłuż istniejących granic wydzieli leśnych. Bory Puszczy Noteckiej w zachodniej części Międzyrzecza Warciańsko-Noteckiego rozwijają się na luźnych piaskach pochodzenia sandrowego z udziałem wydmowego. Teren jest płaski lub (miejscami - na lokalnych wyniesieniach wydmych) sfalowany. Poziom wód gruntowych jest bardzo niski. Brak jest cieków wodnych. Jedynie w kompleksie nr 5 oprócz zbiorowisk borowych znajduje się łąka i torfowisko. Na zdecydowanej większości swojej powierzchni Obszar stanowi mozaikę boru chrobotkowego *Cladonio-Pinetum* i suboceanicznego boru świeżego *Leucobryo-Pinetum*. *Cladonio-Pinetum* rozwinięty jest w kilku postaciach: typowej (suchej) - z bezwzględną dominacją w runie chrobotków z podrodzaju *Cladina* (*C. arbuscula*, *C. arbuscula* ssp. *mitis*, *C. rangiferina*), nadających charakterystyczny siwy (szarawy) odcień dna lasu oraz żywej (mszystej) - z całym zestawem i dużą ilościowością charakterystycznych taksonów chrobotków *Cladonia* sp.div., bez wyraźnej dominacji chrobotków o siwym lub białawym zabarwieniu, za to z większym udziałem chrobotków o plechach zielonych lub oliwkowych, w tym *C. gracilis*, *C. furcata* i in. a także z wyraźnym udziałem mchów właściwych. Warstwa zielna jest bardzo słabo rozwinięta. Na obszarze (w poszczególnych jego kompleksach) skoncentrowane są najpełniej wykształcone fragmenty boru chrobotkowego *Cladonio-Pinetum* na terenie zachodniej (lubuskiej) części Puszczy Noteckiej. Jest to zbiorowisko, którego powierzchnie, szczególnie na obszarach sandrowych, systematycznie zmniejszają się, przekształcając się w bór świeży *Leucobryo-Pinetum*. Zespół jest właściwie wykształcony zarówno pod względem fizjonomii jak i składu gatunkowego, szczególnie warstwy mszysto-porostowej.

Obszar posiada zatwierdzony Plan Zadań Ochronnych ustanowiony na mocy Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 4 maja 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bory Chrobotkowe Puszczy Noteckiej PLH080032 (Dz. Urz. Woj. Lub. z dnia 5 maja 2015 r., poz. 875).

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Ujście Noteci”

Powierzchnia ogólna Obszaru wynosi 3994,54 ha, w zarządzie Nadleśnictwa – 47,81 ha. Siedliska przyrodnicze występujące na terenie Obszaru: siedlisko 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, siedlisko 3270 zalewane muliste brzegi rzek, siedlisko 6210 murawy

kserotermiczne, siedlisko 6430 ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne, siedlisko 6440 łąki selernicowe, siedlisko 6510 ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże, siedlisko 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, siedlisko 91F0 łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG: kod 1130 *Aspius aspius*, kod 1188 *Bombina bombina*, kod 1337 *Castor fiber*, kod 1088 *Cerambyx cerdo*, kod 1149 *Cobitis taenia*, kod 1355 *Lutra lutra*, kod 1145 *Misgurnus fossilis*, kod 5339 *Rhodeus amarus*, kod 1166 *Triturus cristatus*.

Obszar Ujście Noteci, jest częścią Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej znajdującą się w Kotlinie Gorzowskiej. Swymi granicami ostoja ta, obejmuje płaski obszar teras zalewowych dwóch dużych rzek regionu Polski zachodniej tj. Warty oraz Noteci. Jednocześnie koryta obu rzek wyznaczają oraz stanowią główną oś przebiegu obszaru. Jest to enklawa występowania zbiorowisk muraw kserotermicznych, a powyżej tego terenu na płaskowyżu także gruntów ornych i częściowo terenów zabudowanych. Ponad 85% obszaru stanowi mozaika ekstensywnie użytkowanych siedlisk łąkowo-pastwiskowych i gruntów ornych. Większe powierzchnie podmokłych łąk zlokalizowane są w obszarze głównie w rejonie miejscowości Starego i Nowego Polichna, Brzezinki oraz na południe od Santoka w Rezerwacie Przyrody "Santockie Zakole". Obszar międzywała to także miejsce występowania mozaiki łąk i pastwisk, zbiorowisk szuwarowych, starorzeczy oraz szybko zwiększających powierzchnię, inicjalnych stadiów lasów łęgowych. Ujście Noteci cechuje się stosunkowo niewielką lesistością. Wykształciły się tu średniej wielkości płaty lasów łęgowych, zarówno wierzbowych, topolowych jak i dębowo-wiązowo-jesionowych, zajmujących około 6% powierzchni obszaru. Lasy pod zarządem Nadleśnictwa, położone na terenie Obszaru, to przede wszystkim lasy łęgowe. Prowadzi się tutaj głównie zadania związane z ochroną in situ lasów dębowych, poprzez prowadzoną ochronę małopowierzchniową odnowienia naturalnego tego gatunku przed presją zwierzyny.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Bledzew”

Obszar powołany Decyzją wykonawczą Komisji (EU) nr 2023/244 z dn. 26.01.2023 r. w sprawie przyjęcia szesnastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2023) 607) (Dz. Urz. EU.E. L 26/384 z dn. 07.02.2023 r.) Standardowy formularz danych zaktualizowano w marcu

2023 r. Powierzchnia ogólna Obszaru wynosi 26,01 ha, w zarządzie Nadleśnictwa – 25,99 ha. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk: siedlisko 4030, pow. 14,14 ha, ocena ogólna B.

Obszar położony w północno-wschodniej części mezoregionu Pojezierze Łagowskie o atypowych uwarunkowaniach siedliskowych dla tej krainy. Gleby są tu wykształcone na piaskach wydmych oraz na wydmach, w większości utrwalonych, przez gospodarkę leśną. Antropogenicznym uwarunkowaniem tego biotopu jest utrzymywanie bezdrzewnego pasa eksploatacyjnego pod linią elektroenergetyczną 220 kV. W obszarze znajdują się użytkowane drogi obsługi linii elektroenergetycznej i poletka upraw świerka, które stanowią miejsce czasowego przebywania jeleni i saren zgryzających wrzosy. Linia elektroenergetyczna jest okresowo konserwowana, a wymiana linii i słupów wymaga wjazdu ciężkiego sprzętu. Usuwany jest, w razie potrzeby, nalot i podrost drzew i krzewów pod linią elektroenergetyczną. Aktywności te były i są prowadzone, a są częścią uwarunkowań funkcjonowania wrzosowiska. Ponadto nieleśna postać oraz mało zasobna, przepuszczalna gleba bielkowa, kwaśna i o niskim uwilgotnieniu, w otoczeniu borów świeżych i borów mieszanych świeżych, sprzyja obecności gatunków obrzeży widnych lasów i ekotonów, w tym suchych wrzosowisk z dominującym wrzosem zwyczajnym. To głównie ten gatunek tworzy fizjonomię i strukturę dużych płatów siedliska przyrodniczego w typie 4030 – suche wrzosowiska (Calluno-Genistion, Pohlio-Callunion, Calluno-Arctostaphylon).

Stanowisko jednorodne, całkowicie zdominowane przez wrzos zwyczajny (*Calluna vulgaris*). Drugą warstwę budują pojedyncze kępki kostrzewy owczej (*Festuca ovina*). W warstwie mszystej (d) dominuje rokitnik pospolity (*Pleurozium schreberi*), a sporadycznie występuje widłoząb miotlasty (*Dicranum scoparium*). Spośród porostów odnotowano głównie chrobotki (*Cladonia* sp.), wśród których najczęściej występuje chrobotek łagodny (*Cladonia mitis*), a w mniejszym udziale, np. chrobotek kieliszkowaty (*Cladonia chlorophaea*), chrobotek siwy (*Cladonia glauca*), chrobotek szydlasty (*Cladonia coniocraea*), chrobotek Floerkego (*Cladonia floerkeana*). Utrzymanie bezdrzewnego pasa eksploatacji linii elektroenergetycznej 220 kV jest korzystne dla siedliska przyrodniczego. Obszar administrowany jest przez PGL Lasy Państwowe, Nadleśnictwo Skwierzyna (wrzosowiska ujęte w Planie Urządzania Lasu, stały nadzór nad kondycją wrzosowiska i zabiegami odkrzaczania). Obszar nie posiada zatwierdzonego Planu Zadań Ochronnych.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Dolina Dolnej Noteci”

Powierzchnia ogólna Obszaru wynosi 24943,56 ha, w zarządzie Nadleśnictwa – 47,81 ha. Dolina Dolnej Noteci, jest częścią Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej znajdującą się w Kotlinie Gorzowskiej. Jest to rozległa dolina o szerokości dochodzącej do 13,5 km. Ponad 50% obszaru stanowi mozaika rozproszonej zabudowy wiejskiej, gruntów ornych, niewielkich powierzchniowo łąk i pastwisk. Większe powierzchnie podmokłych łąk znajdują się wzdłuż rzeki, zwłaszcza w rejonie Goszczanowca, Gościmia oraz między Trzebiczem,a Drezdenkiem. Obszar międzywała (o przeciętnej szerokości 450-500 m) to mozaika łąk kośnych i pastwisk, zbiorowisk szuwarowych, starorzeczy oraz szybko zwiększających powierzchnię, inicjalnych stadiów lasów łęgowych. Starorzecza w większości są odcięte od rzeki, co powoduje szybkie ich zarastanie i łądowanie. Dolina Dolnej Noteci jest prawie bezleśna. Znajdują się tu tylko niewielkie powierzchniowo lasy wierzbowe, olsy oraz lokalnie na wydmach suche bory sosnowe. Na terenie obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnej Noteci PLB080002 stwierdzono łącznie 26 lęgowych gatunków ptaków z załącznika I Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa oraz 38 gatunków regularnie migrujących nie wymienionych w załączniku I w/w Dyrektywy. 24 gatunki (tj. 10 gatunków z zał. I w/w Dyrektywy i 14 gatunków regularnie migrujących nie wymienionych w zał. I w/w Dyrektywy) spełnia kryteria uznania ich za przedmioty ochrony przedmiotowego obszaru Natura 2000 (według wytycznych GDOŚ wersja 2012.1). W zasięgu Obszaru występuje rezerwat przyrody „Santockie Zakole”.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Puszcza Notecka”

Powierzchnia ogólna Obszaru wynosi 178 255,76 ha, w zarządzie Nadleśnictwa – 5 091,83 ha. Obszar stanowi zwarty, jednolity kompleks leśny w międzyrzeczu Noteci i Warty, będącym częścią pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej, równiny akumulacyjnej przekształconej przez wiatr. Jest to największy w Polsce obszar wydm śródlądowych, głównie o wysokości 20-30 m, maksymalnie do 98 m n.p.m. W środkowej części obszaru uformowały się wały o przebiegu południkowym, leżące 500-600 m od siebie. W części wschodniej mają one kształt paraboliczny. Wydmy pokryte są monotonnym, jednowiekowym lasem, głównie sosnowym (92%), posadzonym tu po wielkiej klęsce spowodowanej pojawieniem się szkodników owadzich w okresie międzywojennym. Pozostałości drzewostanów naturalnych są chronione w rezerwach np. Cegliniec.

Na terenie ostoi znajduje się ponad 50 jezior, raczej płytkich, pochodzenia wytopiskowego, zwykle z grubą warstwą mułu i zakwitami glonów. W zagłębieniach terenu lub na brzegach jezior utrzymują się torfowiska, na ogół w pewnym stopniu przekształcone. Występuje co najmniej 30 lęgowych gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 11 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla powyżej 2% populacji krajowej (C6) bielika (PCK), kani czarnej (PCK) i kani rudej (PCK), co najmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6) następujących gatunków ptaków: bąk (PCK), podgorzałka (PCK), puchacz (PCK), rybołów (PCK), trzmielojad, gągoł, nurogęs; w stosunkowo wysokiej liczebności (C7) występuje bocian czarny, błotniak stawowy, ortolan i żuraw. W okresie zimy występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego (C2) bielika.

Obszar posiada plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 – Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dn. 03.03.2014 r. (Dz. Urz. Woj. Lub. Z dn. 18 marca 2014 r. poz. 698).

Obszary chronionego krajobrazu

Na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna znajdują się 3 Obszary Chronionego Krajobrazu.

Tabela nr 32 - Obszary chronionego krajobrazu na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna

Stan na 01.01.2016 r. (wg POP)		Stan na 31.12.2025 r.	
Nazwa	Pow. (ha)	Nazwa	Pow. (ha)
Dolina Warty i Dolnej Noteci	356,62	Dolina Warty i Dolnej Noteci	349,13
Pojezierze Lubniewicko-Sulęcińskie	364,37	Pojezierze Lubniewicko-Sulęcińskie	364,40
Dolina Obry	1053,76	Dolina Obry	1054,15
Razem	1774,72	Razem	1767,94

Obszar Chronionego Krajobrazu – Dolina Warty i Dolnej Noteci

Obszar o powierzchni 31 766,30 ha. Obecnie obowiązującym aktem prawnym dotyczącym obszaru jest Uchwała nr XLII/625/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „dolina Warty i Dolnej Noteci” (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2018 r. poz. 505). Na gruntach Nadleśnictwa Skwierzyna obszar zajmuje powierzchnię 349,13 ha.

Obszar Chronionego Krajobrazu – Pojezierze Lubniewicko-Sulęcińskie

Obszar o powierzchni 13 579,70 ha. Obecnie obowiązującym aktem prawnym dotyczącym obszaru jest Uchwała nr VI/99/19 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Pojezierze Lubniewicko-Sulęcińskie” (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2019 r., poz. 1516). Na gruntach Nadleśnictwa Skwierzyna obszar zajmuje powierzchnię 364,39 ha.

Obszar Chronionego Krajobrazu – Dolina Obry

Obszar o powierzchni ogólnej 9 259,41 ha. Obecnie obowiązującym aktem prawnym dotyczącym obszaru jest Uchwała nr LII/749/23 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 17 kwietnia 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Obry” (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2023 r., poz. 1145). Na gruntach Nadleśnictwa Skwierzyna obszar zajmuje powierzchnię 1 054,42 ha.

Pomniki przyrody

Na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna na dzień 19.08.2025. znajduje się 17 pomników przyrody. Jest to 10 pojedynczych drzew, 3 grupy drzew i 2 pomniki powierzchniowe. W zasięgu terytorialnym występują też dwie grupy drzew, nie położone na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo. Ich wykaz zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 33 - Pomniki przyrody na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna

Stan na 01.01.2016 r. (wg POP)	Stan na 31.12.2025 r.
15 obiektów, w tym: ▪ pojedynczych drzew i krzewów – 12 szt., ▪ bluszcze pospolite – 2 szt., ▪ grupy drzew i krzewów, aleje – 1 szt.	15 obiekty, w tym: ▪ pojedynczych drzew i krzewów – 10 szt., ▪ bluszcze pospolite – 2 szt., ▪ grupy drzew i krzewów – 3 szt.

Użytki ekologiczne

Na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna występuje 21 użytków ekologicznych.

Tabela nr 34 - Użytki ekologiczne na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna

Stan na 01.01.2016 r. wg POP		Stan na 31.12.2025 r.	
Nazwa	Pow. w zarządzie n-ctwa (ha)	Nazwa	Pow. w zarządzie n-ctwa (ha)
„Nad Wartą”	14,36	„Nad Wartą”	14,36
„Nad Glinikiem”	1,74	„Nad Glinikiem”	1,74

„Bagno przy torach”	11,01	„Bagno przy torach”	11,01
„Przy jeziorze”	1,44	„Przy jeziorze”	1,44
„Oczko”	2,25	„Oczko”	2,25
„Nad Obrą”	18,90	„Nad Obrą”	18,90
„Narożnik”	1,77	„Narożnik”	1,77
„Jeleniec”	4,91	„Jeleniec”	4,91
„Przy rowie”	7,33	„Przy rowie”	7,33
„Łąki”	10,04	„Łąki”	10,04
„Na linii”	3,18	„Na linii”	3,18
„Rogi”	1,25	„Rogi”	1,25
„Długie torfowisko”	5,23	„Długie torfowisko”	5,23
„Torfowisko”	0,49	„Torfowisko”	0,49
„Torfowisko rogi”	6,92	„Torfowisko rogi”	6,92
„Przy Obrze”	3,33	„Przy Obrze”	3,33
„Bagienko”	0,28	„Bagienko”	0,28
„Suche bagno”	0,56	„Suche bagno”	0,56
„Mały półwysep”	0,46	„Mały półwysep”	0,46
„Staw Raby”	0,84	„Staw Raby”	0,84
„Koło Młyna”	1,52	„Koło Młyna”	1,52
Razem	97,81	Razem	97,81

Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów

Aktualny wykaz chronionych gatunków roślin i zwierząt wraz z lokalizacją stanowisk, opracowany na podstawie Programu Ochrony Przyrody sporządzonego na lata 2016-2025 oraz corocznej aktualizacji, jest zamieszczony w Kronice Programu Ochrony Przyrody.

W Nadleśnictwie Skwierzyna ustanowionych jest aktualnie 11 stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania.

Tabela nr 35 - Strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową.

Stan na 01.01.2016 r. wg POP		Stan na 31.12.2025 r.	
Gatunek	Ilość stref	Gatunek	Ilość stref
Bielik	5	Bielik	4
Bocian czarny	3	Kania ruda	3 strefy w tym 2 łączone z kanią czarną

Kania ruda	4	Kania czarna	3 strefy w tym 2 łączone z kanią rudą
Kania czarna	3	Sokół wędrowny	3
RAZEM	15	RAZEM	11

11.2. Siedliska przyrodnicze wymagające ochrony

Wykaz typów siedlisk przyrodniczych wymagających ochrony (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 roku w sprawie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, wymagających ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000, Dz. U. Nr 77, poz. 510) zainwentaryzowanych na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna, zweryfikowanych w terenie w latach 2014-2015 przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 36 - Wykaz siedlisk przyrodniczych na gruntach Nadleśnictwa Skwierzyna

Kod i nazwa siedliska		Pow. siedliska wg stanu na:
		31.12.2025
siedliska nieleśne		
2330	wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi	0,22
3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nymphaeion, Potamion	4,17
3160	Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	1,39
4030	Suche wrzosowiska (Calluno – Genistion, Pohlio – Callunion, Calluno – Arctostaphylion)	36,72
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatris)	32,99
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzeria-Caricetea)	10,90
6410	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	1,89
Razem powierzchnia siedlisk nieleśnych		88,28
siedliska leśne		
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	145,91
9110	Kwaśne buczyny Luzulo - Fagenion	1,74

9190	Kwaśne dąbrowy (Quercion robori-petraeae)	21,18
91D0	Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum)	7,55
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae)	87,39
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum)	56,23
91T0	Sosnowy bór chrobotkowy (Cladonio-Pinetum i chrobotkowa postać Peucedano-Pinetum)	101,55
Razem powierzchnia siedlisk leśnych		421,55
Razem powierzchnia siedlisk przyrodniczych		509,83

11.3. Inne obiekty cenne przyrodniczo

Ekosystemy referencyjne

Lokalizacje i zasięgi ekosystemów referencyjnych na terenie Nadleśnictwa ustanowione zostały Zarządzeniem Nr 6/2018 Nadleśniczego Nadleśnictwa Skwierzyna z dnia 16.01.2018 roku. Łączna powierzchnia ekosystemów referencyjnych wynosiła 159,97 ha. W 2025 r. podczas prac do nowego PUL dokonano weryfikacji wykazu ekosystemów referencyjnych, których łączna powierzchnia będzie wynosiła 731,98 ha.

Leśny Kompleks Promocyjny „Puszcza Notecka”.

Leśny Kompleks Promocyjny (LKP) „PUSZCZA NOTECKA” został powołany Zarządzeniem nr 62 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 października 2004 r. W 2015 r. dokonano zmian terytorialnych związanych ze zmianą granic nadleśnictw Karwin, Międzychód i Skwierzyna. Zarządzeniem nr 25 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 13 marca 2015 r. dokonano zmian terytorialnych LKP „Puszcza Notecka”. Od tego czasu swoim zasięgiem obejmuje osiem nadleśnictw trzech Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych: Nadleśnictwo Karwin, Międzychód i Skwierzyna z RDLP w Szczecinie, Nadleśnictwo Potrzebowice, Wronki i Krucz z RDLP w Pile oraz Nadleśnictwo Sieraków i Oborniki z RDLP w Poznaniu. Łączna powierzchnia LKP wynosi 137 229 ha, tworząc z niego największy tego typu kompleks w kraju. Celem działania LKP „Puszcza Notecka” jest promocja trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, ochrona zasobów przyrody w lasach oraz edukacja leśna społeczeństwa.

Obiekty dziedzictwa kulturowego

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Skwierzyna znajduje się wiele obiektów dziedzictwa kulturowego.

Tabela nr 37 -. Obiekty kultury materialnej na gruntach Nadleśnictwa Skwierzyna

Lp.	Nazwa obiektu	Leśnictwo	Ogólny opis obiektu, rok powstania, walory	Uwagi
1.	Drogowskazy i słupki oddziałowe	-	Granitowe, przedwojenne drogowskazy przydrożne oraz kamienne słupki oddziałowe rozmieszczone miejscami na terenie całego N-ctwa.	Drogowskazy zostały rozebrane; obecnie znajdują się przy siedzibie Nadleśnictwa.
2.	Miejsca pamięci, miejsca historyczne, obiekty dawnej infrastruktury	Brzozowiec	Zbiorowe mogiły z okresu I wojny światowej.	-
3.		Glinik	Dawne cmentarze; pozostałości dawnych cmentarzy.	-
4.		Skwierzyna	Dawny cmentarz.	-
5.		Pniewo	Dawny cmentarz	-
6.		Chrobotek	Dawny cmentarz polonijny.	-
7.		Dzików	„Ruski Grób” – symboliczny nagrobek.	-
8.		Murzynowo	„Krzyż” – grobowiec rodziny dawnych właścicieli ziemskich z Murzynowa.	-
9.		Brzozowiec	Pamiątkowe głazy (3 sztuki).	-
10.		Dąbrówka	„Tadek” – pamiątkowy głaz upamiętniający leśniczego leśnictwa Dąbrówka, Tadeusza Śmiłkowskiego.	-
11.		Murzynowo	Miejsce kultu Matki Bożej – na trasie pieszej pielgrzymki z Gorzowa Wlkp. do Rokietna.	-
12.		Brzozowiec; Glinik; Trzebiszewo; Skwierzyna; Stary Dworek; Jeleniec; Pniewo; Dąbrówka; Sokoła Dąbrowa; Murzynowo; Zawarcie	Okopy z okresu I i II wojny światowej; polonijne umocnienia wojskowe (m. in. betonowe umocnienia artylerii) i pozostałości po dawnych zabudowaniach z okresu II wojny światowej: obóz, koszary, lazaret wojsk niemieckich, fundamenty po zakładach przemysłowych, bunkry, kanały forteczne, betonowy schron.	-
13.		Skwierzyna	Pozostałości po dawnym młynie nad Obrą.	-
14.		Sokoła Dąbrowa	Pozostałości po elementach piętrzących.	-
15.		Jeleniec	Spalona leśniczówka	-
16.		Sokoła Dąbrowa	Ruiny dawnej osady leśnej „Preisner”	-

Tabela nr 38 - Wykaz obiektów archeologicznych na gruntach Nadleśnictwa Skwierzyna

Lp.	Leśnictwo	Opis obiektu
1.	Brzozowiec	Cmentarzisko z okresu kultury łużyckiej
2.		Kurhan z okresu neolitu
3.		Ślady osadnictwa z epoki kamienia

4.		Osada z okresu rzymskiego
5.		Osada z okresu starożytności
6.	Brzozowiec, Skwierzyna	Osada z okresu kultury przeworskiej
7.	Brzozowiec, Stary Dworek, Skwierzyna	Ślady osadnictwa z okresu kultury łużyckiej
8.	Brzozowiec, Trzebiszewo, Skwierzyna, Stary Dworek	Ślady osadnictwa (okres nieokreślony)
9.	Brzozowiec, Skwierzyna	Ślady osadnictwa z epoki średniowiecza
10.	Dąbrówka	Ślady osadnictwa z okresu kultury przeworskiej
11.	Jeleniec	Ślady osadnictwa – karczma na szlaku cysterskim

12. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu

Tabela nr 39 - Stan zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu
- tabela XIII

Lp.	Wskaźniki	Jednostka miary	Stan na				
			01.01. 1983 r.	01.01. 1986 r.	01.01. 2006 r.	01.01. 2016 r.	01.01. 2026 r.
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	8 091	17 684	18 026	23 274	23 278
2	Zasoby mięszności	tys. m ³	1 134	3 218	4 189	5 580	5 694
3	Przeciętna zasobność d-stanów w klasach wieku						
	IIa	m ³	56	77	106	120	106
	IIb	m ³	126	153	220	183	185
	IIIa	m ³	200	212	256	257	251
	IIIb	m ³	223	234	278	295	308
	IVa	m ³	236	258	293	319	328
	IVb	m ³	242	261	309	314	342
	Va	m ³	257	271	300	318	339
	Vb	m ³	268	264	313	308	353
	VI	m ³	298	277	342	329	377
	VII i starsze	m ³	264	302	312	309	343
	KO	m ³	-	-	369	291	311
	KDO	m ³	-	-	478	270	297
4	Przeciętna zasobność na 1 ha	m ³	140	182	232	240	280
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	47	51	56	58	245

W stosunku do poprzedniego okresu zapas zwiększył się o 112 tys. m³ a przeciętna zasobność o 5 m³/ha i wynosi obecnie 245 m³/ha.

Największe zasoby skumulowane są w IV (61-80) klasie wieku a ich udział wynosi aż 44 % ogólnych zasobów.

Zmiana powierzchni zalesionej i nie zalesionej jest niewielka i wynika głównie ze zmian w stanie posiadania.

Obecny stan drzewostanów pozwala, zdaniem Nadleśnictwa, na prowadzenie właściwej gospodarki leśnej.

2. Koreferat wykonawcy projektu planu urządzenia lasu

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W SZCZECINIE**

**Narada Techniczno – Gospodarcza
30.09.2025 r.**

K O R E F E R A T
WYKONAWCY PROJEKTU PLANU
URZĄDZENIA LASU
NADLEŚNICTWA SKWIERZYNA

sekretariat@gorzow.buligl.pl
www.gorzow.buligl.pl

I. Analiza danych i wniosków zawartych w referacie nadleśniczego.

Stan posiadania.

Nadleśnictwo Skwierzyna udostępniło wykonawcy rejestr gruntów. Podejmowane działania Nadleśnictwa, szczególnie dostosowanie do ewidencji powszechnej były właściwe. Przed pracami urządzeniowymi została przeprowadzona analiza porównawcza danych ewidencyjnych będących w zasobach PODGiK z danymi Nadleśnictwa oraz sytuacją na gruncie na podstawie ortofotomapy i NMT. Opracowanie oraz warstwy mapy numerycznej EGIB zostały wykorzystane do prac urządzeniowych. Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa w stosunku do poprzedniego okresu zmniejszyła się o 21,8343 ha a przyczyny tej zmiany zostały wyjaśnione w analizie Nadleśniczego. Istotne zmiany nastąpiły w poszczególnych grupach użytków gruntowych. Stosunkowo duże są różnice w powierzchniach zalesionej oraz niezalesionej, na co największy wpływ ma różnica w powierzchni zrębów w stosunku do początku ubiegłego okresu. Różnica w powierzchniach leśnej oraz nieleśnej pomiędzy stanem na 31.12.2025r. a stanem na 01.01.2026 r. wynika z uznania rozbieżności gruntowych stwierdzonych podczas prac urządzeniowych.

Użytkowanie rębne.

Niewielkie powierzchniowe przekroczenie etatu w użytkowaniu rębnym podyktowane było wykonaniem cięć sanitarnych. Etat miąższościowy został wykonany na poziomie 94,8 %. Niewykonanie użytkowania w pełnym wymiarze wynikało z konieczności wyłączenia części drzewostanów z użytkowania rębnego, na części zastosowano rębnie złożone zamiast zupełnych.

Planowana powierzchnia cięć uprzętających w rębniach złożonych wynosiła 300,74 ha, upraw i młodników po rębni złożonej zainwentaryzowano 312,15 ha. Mając na uwadze niewielką różnicę można przyjąć, że cięcia uprzętające zostały wykonane na zakładanym poziomie a różnica wynika głównie z aktualizacji granic wydzieleń wykonanych podczas prac urządzeniowych.

Zwiększenie w stosunku do planowanego użytków niezaliczonych na etat powierzchniowy zostało wyjaśnione i jest w pełni uzasadnione.

Użytkowanie przedrębne.

W użytkowaniu przedrębnym etat miąższościowy został wykonany na poziomie 100 procent, powierzchniowo natomiast etat wykonano na poziomie 96 %. Uzyskana intensywność wyniosła 43,5 m³/ha netto, co jest wartością nieco wyższą od planowanej 41,8 m³/ha.

Udział użytków przygodnych, wyniósł 10,5 % miąższości użytkowania przedrębnego ubiegłego okresu. W zakresie cięć pielęgnacyjnych nie stwierdzono zaniedbań, m.in. nie zaprojektowano wskazań pilnych. Drzewostany charakteryzują się dobrą jakością i właściwym stanem sanitarnym, przez co pozytywnie należy ocenić działania Nadleśnictwa w tym zakresie.

Hodowla lasu.

Odnowienia otwarte oraz w rębniach złożonych

Mniejszy od planowanego rozmiar wykonania odnowień otwartych (74,60 %), wynika z powodu przelegiwania zrębów zupełnych w celu ochrony przed szeliniakiem oraz uzyskania odnowienia naturalnego. Odnowienia po rębniach złożonych wykonano w 81,77 %, co wynika z niewykonania części odnowień po cięciach uprzętających z tych samych powodów co w przypadku zrębów zupełnych. W Nadleśnictwie z dużym powodzeniem na szeroką skalę stosuje się odnowienie naturalne sosny. Pozytywnie należy też ocenić bardzo dobre wyniki w zakresie stopnia pokrycia, jakości oraz zgodności składu gatunkowego zarówno odnowień otwartych jak również przy rębniach złożonych.

Podsadzenia produkcyjne

Podsadzenia dla Nadleśnictwa zostały zaplanowane na poziomie 94,83 ha, wykonanie zgodnie z potrzebami na gruncie wynosiło 96,98 ha.

Dolesienia luk

Dolesienie luk wykonano w rozmiarze 33,93 ha, planowano 8,44 ha. Plan odnosił się do luk istniejących na gruncie, jego przekroczenie wynikało z szybkiej reakcji N-ctwa na nowo powstające luki.

Poprawki i uzupełnienia

Poprawki i uzupełnienia wykonano na poziomie 204,42 ha, co stanowi 71,25 % planowanej powierzchni, która wynosiła 286,91 ha. Orientacyjna wielkość planowanych poprawek na gruntach projektowanych do odnowienia została ustalona na poziomie 10 %.

Pielęgnowanie gleby, upraw i młodników (CW, CP), melioracje agrotechniczne

Pielęgnowanie gleby zrealizowano na powierzchni 1526,24 ha, co stanowi 54,04 % powierzchni planowanej

Powierzchnia wykonanych zabiegów z zakresu pielęgnacji upraw (CW) wynosi 1 847,22 ha, co stanowi 89,22 % powierzchni planowanej.

Powierzchnia wykonanych zabiegów z zakresu pielęgnacji młodników (CP) wynosi 2 229,79 ha, co stanowi 122,14 % powierzchni planowanej.

Powierzchnia wykonanych zabiegów z zakresu melioracji agrotechnicznych wynosi 3 017,11 ha, co stanowi 117,28 % planu.

W czasie prac taksacyjnych nie stwierdzono zaniechań oraz uchybień w wykonanych zabiegach hodowlanych, o czym świadczy wysoka jakość, zgodność oraz zadrzewienie upraw i młodników, co można stwierdzić m. in. na podstawie analizy tabel XI i XII wg IUL.

Nadleśnictwo uzyskuje bardzo dobre wyniki z zakresu odnowień naturalnych sosny w odnowieniach otwartych, jak również w coraz większym stopniu przy zastosowaniu rębni złożonych.

Ochrona lasu.

Zagadnienia związane z ochroną lasu minionego okresu zostały wyczerpująco przedstawione w referacie Nadleśniczego. Nadleśnictwo podjęło szereg działań w celu ograniczenia szkód jak również likwidacji ich skutków, co przeniosło się na wymierne efekty.

Wśród czynników abiotycznych największe zagrożenie stanowiły: długotrwałe susze, niski poziom wód gruntowych oraz huraganowe wiatry. Wieloletnia susza osłabiła fizjologicznie drzewostany. Osłabione drzewostany stały się podatne na atak szkodników wtórnych, dodatkowo wysokie temperatury sprzyjały rozwojowi jemioli rozpierzchłej. Zagrożenia były monitorowane a w przypadku pojawiania się posuszu na bieżąco reagowano poprzez ciecia przygodne oraz zręby sanitarne.

Ze strony zwierzyny istotne znaczenie miały szkody powodowane przez jelenie w uprawach i młodnikach. Nadleśnictwo podjęło szereg działań w celu ograniczenia tych szkód, co dało dobre rezultaty a rozmiar szkód w minionym okresie miał tendencję spadkową.

Nadleśnictwo znajduje się w strefie zagrożenia od szkodników owadzych. W ubiegłym okresie zaobserwowano nasilające zagrożenie ze strony brudnicy mniszki oraz barczatki sosnowki. Osłabienie drzewostanów czynnikami klimatycznymi spowodowało istotne zagrożenie ze strony owadzych szkodników wtórnych, szczególnie korników: drukarza, ostrozębnego oraz sześciowębnego. W celu ochrony przed szkodnikami owadziemi Nadleśnictwo prowadziło monitoring a w razie potrzeby prowadzono niezbędne działania ochronne.

W ostatnich latach zaobserwowano nasilającą presję jemioli na sośnie, co potwierdzają wyniki prac urzędniowych, gdzie w ogólnej powierzchni zainwentaryzowanych uszkodzonych drzewostanów, największy udział stanowią uszkodzenia spowodowane przez jemiolę.

Stan sanitarny drzewostanów w Nadleśnictwie należy uznać za dobry. Prace prowadzone w Nadleśnictwie zmierzały do minimalizacji szkód i szybkiej poprawy sytuacji.

II. Analiza stanu zasobów drzewnych.

Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu Nadleśnictwo przedstawia poniższa tabela.

Lp	Wskaźniki	Jednostki	Stan na						
			1.01. 1983*	1.01. 1996	1.01. 2006	1.01. 2016**	1.01. 2016***	1.01. 2026	
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha****	8091	17684	18026	18090	23274	23278	
2	Zasoby mączszości	tys. m³	1134	3218	4189	4482	5580	5694	
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach wieku	IIa	m³	56	77	106	125	120	106
		IIb	m³	126	153	220	197	183	185
		IIIa	m³	200	212	256	275	257	251
		IIIb	m³	223	234	278	308	295	308
		IVa	m³	236	258	293	325	319	328
		IVb	m³	242	261	309	326	314	342
		Va	m³	257	271	300	332	318	339
		Vb	m³	268	264	313	310	308	353
		VI	m³	298	277	342	340	329	377
		VII	m³	264	302	312	332	398	343
		VIII i wyż.	m³					323	311
	KO	m³	-	-	369	293	291	297	
	KDO	m³	-	-	478	270	270	280	
4	Przeciętna zasobność na 1ha –pow. zal. i niezal.	m³	140	182	232	248	240	245	
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	47	51	56	58	58	58	
6	Spodziewany bieżący przyrost na 1 ha tab.	m³	b.d.	6,3	6,7	6,7	6,5	6,2	
7	Przeciętna mączszość użytków rębnych na 1ha za okres ubiegły	m³	1,3	1,6*	1,7	2,8	-	3,4	
8	Przeciętna mączszość użytków przedrębnych na 1 ha za okres ubiegły	m³	1,1	1,5*	2,9	2,8	-	3,3	
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha (pow. zal. i n. zal.) użyteczny	m³	-	7,3*	9,6	7,2	-	7,2	
* - dane dla dawnego Obrębu leśnego Skwierzyna, ** - dane dla N-ctwa Skwierzyna w starych granicach, *** - dane dla N-ctwa Skwierzyna w nowych granicach, **** - w pełnych hektarach.									

Powierzchnia i granice Nadleśnictwa Skwierzyna znacząco się zmieniały, co należy mieć na uwadze porównując niektóre wskaźniki w poszczególnych okresach.

W kolejnych rewizjach systematycznie wzrastała przeciętna zasobność drzewostanów, która obecnie jest o 5 m³/ha wyższa niż w okresie ubiegłym. Aż do ubiegłego okresu wzrastał też przeciętny wiek drzewostanów. Obecnie przeciętny wiek drzewostanów jest taki sam jak w okresie ubiegłym. Taki sam wiek został utrzymany w wyniku zwiększenia się udziału powierzchni drzewostanów młodszych (I kl wieku), jednak znacząco zmieniła się też struktura pozostałych klas wieku. W ubiegłym okresie największy udział stanowiły drzewostany w III klasie wieku, kiedy to odkłada się największy przyrost. Obecnie największy udział mają drzewostany znajdujące się w IV klasie wieku. Sytuacja ta powoduje, że pomimo utrzymania przeciętnego wieku na tym samym poziomie, zmniejszył się przyrost tablicowy.

Porównując przyrost tablicowy z uzyskanym przyrostem użytecznym w poszczególnych okresach, można zauważyć, że w warunkach Nadleśnictwa Skwierzyna, przyrost

użyteczny jest wyższy od tablicowego, co należy mieć na uwadze przy ocenie spodziewanego stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego.

Analizując dalszą część tabeli, można zauważyć, że w ubiegłym okresie odnotowano większy wskaźnik użytków rębnych w stosunku do przedrębnych. W obecnym projekcie planu etat przewidziany do użytkowania rębego w stosunku do etatu użytków przedrębnych jest jeszcze większy a struktura wiekowa drzewostanów wskazuje na to, że w najbliższych okresach przewaga użytków rębnych nad przedrębnymi będzie się powiększała jeszcze bardziej.

W tabeli poniżej przedstawiono relacje pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów nadleśnictwa a połową średniego wieku rębności drzewostanów w obecnym planie u.l.:

Relacje pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów nadleśnictwa a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów.		
Przeciętny wiek drzewostanów	Połowa orientacyjnego średniego wieku rębności	Różnica
58	50	8 (odstępstwo)

Przeciętny wiek drzewostanów nadleśnictwa powinien być zbliżony (w granicach +/- 5 lat) do połowy orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów. Różnica ponad 5 lat jest odstępstwem a ponad 15 lat znacznym odstępstwem od stanu pożądanego.

W przypadku odstępstwa należy je korygować w kierunku stanu pożądanego. Należy dążyć do zmniejszenia tego wieku, m.in. poprzez odpowiednio większy poziom użytkowania rębego, skutkujący zmniejszeniem przeciętnego wieku.

III. Ocena oddziaływania na środowisko czynności gospodarczych wykonywanych zgodnie z dotychczasowym planem urządzenia lasu.

Czynności gospodarcze wykonywane zgodnie z dotychczasowym planem urządzenia lasu nie stanowiły zagrożenia dla środowiska. Szkolenie pracowników w tym zakresie, przyjęte schematy postępowania zapewniały minimalizację negatywnego wpływu realizacji PUL na środowisko. Prawidłowością stało się pozostawianie w czasie prowadzenia cięć rębnych kęp starodrzewu, drzew dziuplastych, pasów ekotonowych. Ponadto wyznaczono powierzchnie referencyjne (odstąpienie od zabiegów gospodarczych). Uwzględniając szczególnie obszary chronione, stwierdzono:

- Obszary Natura 2000 – zabiegi były wykonywane zgodnie z kanonem racjonalnej gospodarki leśnej, jako narzędzia zrównoważonego wykorzystania zasobów przyrodniczych. W przypadku ustanowienia Planów Zadań Ochronnych, gospodarka leśna prowadzona była zgodnie z ich zapisami),
- Obszary chronionego krajobrazu – zabiegi były wykonywane zgodnie z kanonem racjonalnej gospodarki leśnej, jako narzędzia zrównoważonego wykorzystania zasobów przyrodniczych,
- Użytki ekologiczne – Nadleśnictwo zapewniało nadzór oraz ochronę tych ekosystemów,
- Pomniki przyrody – zwracano szczególną uwagę na drzewa pomnikowe w czasie wykonywania zabiegów gospodarczych w drzewostanie,
- Gatunki chronione – stale monitorowano gatunki dla których konieczna jest ochrona. Wnioskowano o likwidację niepotrzebnych stref dla gatunków wymagających ochrony strefowej, wnioskowano o nowe.
- Rezerwat przyrody – działania ochronne prowadzone były zgodnie z zapisami Planu Ochrony.

Opracował:
Kierownik Pracowni
Urządzania Lasu
Waldemar Grzesiek

3. Referat kierownika ZOL w Szczecinku

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych w Warszawie
Zespół Ochrony Lasu w Szczecinku

REFERAT KIEROWNIKA
ZESPOŁU OCHRONY LASU W SZCZECINKU
Z ZAKRESU OCHRONY LASU
NA NARADĘ TECHNICZNO-GOSPODARCZĄ
DLA
NADLEŚNICTWA SKWIERZYNA

Szczecinek, 2025 rok

Wstęp

Nadleśnictwo Skwierzyna jest Nadleśnictwem jednoobróbowym. Powierzchnia lasów wynosi 23 778,01 ha. Jednostka podzielona jest na 13 leśnictw. Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej Nadleśnictwo Skwierzyna leży w Krainie Wielkopolsko-Pomorskiej, Mezoregionach Ujścia Warty, Puszczy Noteckiej, Pojezierza Łagowskiego oraz Równiny Nowotomyskiej. Według geografii regionalnej jednostka leży w Obszarze Europy Zachodniej, Podobszarze Pozaalpejskiej Europy Zachodniej, Prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, Podprowincji Pojezierzy Południowobałtyckich. Lasy Nadleśnictwa leżą w Makroregionie Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej, Makroregionach Kotliny Gorzowskiej, Pojezierza Łagowskiego oraz Pojezierza Poznańskiego. Głównymi typami siedliskowymi lasu są: Bśw – 13 144,02 ha (56,66%), BMśw – 5 732,19 ha (24,71%), LMśw – 3 513,34 ha (15,15%), Lśw – 512,75 ha (2,21%). Pozostałe siedliska zajmują 1,27%. Siedliska borowe występują łącznie na 79,55% powierzchni, a siedliska lasowe na 18%. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna, która jako gatunek panujący zajmuje około 95% powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej. Ważniejszymi gatunkami są również: dąb szypułkowy – 0,86%, brzoza – 0,75%, olsza – 0,65%, dąb bezszypułkowy – 0,51% i świerk – 0,21%. Gleby porolne zajmują 3 452,97 ha, tj. 14,52% powierzchni gruntów zalesionych i niezalesionych nadleśnictwa.

I. Ocena rozmiaru powstałych szkód i zagrożeń stwierdzonych we wszystkich fazach rozwojowych drzewostanów przez czynniki abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne w minionej gospodarce leśnej za lata 2016-2025

A. Czynniki abiotyczne

1. Zakłócenie stosunków wodnych

W ostatnim dziesięcioleciu miały miejsce ekstremalne zjawiska meteorologiczne od ulewnych deszczy wywołujące podtopienia i zalania do susz glebowych połączonych z obniżeniem poziomu wód. W omawianym czasookresie nie odnotowano szkód spowodowanych przez podtopienia i zalania. Największe powierzchnie uszkodzeń wynikające z obniżenia poziomu wód (suszy) odnotowane zostały w roku 2018 – 25,44 ha oraz w latach 2021-2024, gdzie areał wahał się od ok. 88 ha w 2021 r. do 0,83 ha w 2022 r.

2. Niskie i wysokie temperatury

Największe oparzenia, zgorzele słoneczne (wiednięcia) wystąpiły w 2018 r. na powierzchni ok. 4 ha. W 2021 r. uszkodzenia z tego tytułu wyniosły 0,03 ha. W latach 2023-2024 powierzchnia występowania zjawiska wynosiła odpowiednio 9,32 ha i 1,02 ha. Zmrożenia, zwarzenia wystąpiły: w 2019 r. na powierzchni ok. 9 ha, w 2023 r. – 1,40 ha, w 2024 r. na powierzchni ponad 48 ha i w 2025 r. – 124,00 ha.

3. Wiatry

W 2021 roku miały miejsce szkody spowodowane działalnością silnych i porywistych wiatrów, towarzyszącym gwałtownym zjawiskom atmosferycznym, na skutek czego powierzchnia uszkodzeń wyniosła 38,61 ha. Nadleśnictwo Skwierzyna pozyskało w 2021 roku ok. 1,14 tys. m³ złomów i wywrotów oraz ok. 4,33 tys. m³ posuszu, co stanowiło łącznie 4,49% pozyskania grubizny ogółem. Na początku 2022 roku w północno-zachodniej Polsce wystąpiła seria orkanów, które dotknęły również nadleśnictwa RDLP w Szczecinie. Nadleśnictwo Skwierzyna pozyskało w 2022 r. ok. 30,75 tys. m³ wywrotów i złomów, co stanowiło ok. 21,14% w pozyskaniu grubizny ogółem. Powstała powierzchnia istotnych uszkodzeń w 2022 r. wyniosła 365,48 ha. W 2024 roku teren Nadleśnictwa Skwierzyna dotknęła silna nawałnica. Jednostka pozyskała w 2024 r. ok. 922 m³ złomów i wywrotów oraz ok. 5 tys. m³ posuszu, co stanowiło razem 4,69% pozyskania grubizny ogółem. Powstała powierzchnia istotnych uszkodzeń w 2024 roku objęła obszar 144,18 ha.

4. Pożary

W ostatnim dziesięcioleciu szkody powodowane przez pożar odnotowywane były corocznie i obejmowały powierzchnię od 14,26 ha (2018 r.) do 0,01 ha (2016 r.) według stanu na dzień 14.07.2025 r.

B. Czynniki biotyczne

1. Owady – szkodniki pierwotne

W minionym dziesięcioleciu wystąpiło zagrożenie od foliofagów drzewostanów iglastych z koniecznością przeprowadzenia zabiegu ograniczającego na powierzchni 2 619,00 ha przeciwko barczatce sosnowce w 2018 roku oraz na powierzchni 165 ha w 2023 roku. Gatunek stwierdzony był na powierzchni ok. 957 ha w 2019 r.. Zabiegu ograniczającego nie wykonano. W stosunku do pozostałych foliofagów drzewostanów iglastych nie były prowadzone zabiegi zwalczające.

Zagrożenie od brudnicy mniszki w 2018 r. prognozowano na ponad 590 ha. W roku następnym powierzchnia ta zmalała do blisko 116 ha. W 2022 r. brudnica mniszka w prognozowanych zagrożeniach osiągnęła powierzchnię prawie 190 ha. Kolejne występowanie owada odnotowano w 2024 r. na powierzchni ok. 23 ha. Strzygonia choinówka w prognozowanych zagrożeniach odnotowano tylko w roku 2018 na powierzchni blisko 22 ha. W roku 2016 wystąpiło zagrożenie od borecznika

rudego na powierzchni 2,91 ha. Dodatkowo w 2018 roku wykazano zagrożenie od borecznika sosnowego na łącznej powierzchni blisko 92 ha. Również w tym przypadku odstąpiono od wykonania zabiegów zwalczania.

2. Owady – chrabąszcze

W minionym dziesięcioleciu nie wystąpiło zagrożenie od imago chrabąszczy i nie wykonywano zabiegów ograniczających przeciwko tym owadom. Zagrożenie od pędraków chrabąszczy w lokalnych drzewostanach stwierdzono na powierzchni 0,15 ha. Zabiegów ograniczających nie wykonywano. Na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna nie stwierdza się powierzchni o charakterze uporczywych pędraczysk.

3. Owady – szkodniki upraw, szkodniki wtórne

W minionym dziesięcioleciu stwierdzono zagrożenia dla upraw gatunków iglastych ze strony smolika znaczonego. W 2018 r. występowanie owada zaewidencjonowano na powierzchni 14,47 ha. Zwalczaniem objęto obszar 2,79 ha. W następnym roku smolik znaczony stwierdzony był na powierzchni ponad 12 ha. Zagrożenie od owada wykazano dodatkowo w 2024 r. na powierzchni blisko 6 ha.

Odnotowano uszkodzenia od susówki dębówki na powierzchni blisko 1 969 ha w 2016 r.

W latach 2023-2024 r. odnotowano występowanie przyplaszczka granatka na łącznej powierzchni blisko 226 ha. Zwalczaniem w podanym czasookresie objęto powierzchnię ok. 137 ha. W latach 2022-2024 zaewidencjonowano występowanie i zwalczanie kornika ostrozębnego na powierzchni od 7,60 ha (2022 r.) do 148,40 ha (2023 r.). W okresie tym powierzchnia zwalczania szkodnika wyniosła ok. 19 ha. W latach 2022-2024 łączna powierzchnia występowania kornika drukarza wyniosła blisko 11 ha. W tym okresie zwalczaniem objęto ok. 14 ha.

W porządkowaniu sanitarnym drzewostanów w całym dziesięcioleciu dominowały złomy i wywroty 73 265,65 m³ (ok. 66%) nad posuszem 38 154,31 m³ (ok. 34%) – stan na 14.07.2025 r. Najwięcej wywrotów i złomów pozyskano w 2022 r. – 30,75 tys. m³ a posuszu w 2023 r. – 10,78 tys. m³, w obu przypadkach dominującym gatunkiem była sosna.

Ogólna masa drewna pochodząca z sanitarnego porządkowania drzewostanów (posusz oraz wywroty i złomy) stanowiła blisko 10% średniorocznego etatu w pozyskaniu grubizny (stan na 14.07.2025 r.) i tym samym nadleśnictwo zwróciło się do ZOL o zaopiniowanie wniosku dotyczącego zwiększenia użytków przedrębnych o 40 000 m³ (zn.spr.: ZOL.8.602.3.2024).

4. Grzybowe choroby infekcyjne

W mijającym dziesięcioleciu z istotnych chorób infekcyjnych odnotowano wystąpienie osutki sosny na powierzchni ok. 3 ha w 2016 r. Zamieranie pędów sosny zaewidencjonowano w 2019 r. na łącznej powierzchni 12,75 ha. W roku 2023 notowano występowanie mączniaka dębu na powierzchni ok. 5 ha.

5. Szkody wyrządzane przez zwierzynę

Szkody od jeleniowatych w całym dziesięcioleciu wahają się na powierzchni w przedziale ok. 15-78 ha. Uszkodzenia w wyniku działalności dzików zaewidencjonowano w latach 2017, 2019-2022, na łącznej powierzchni blisko 5 ha. Szkody spowodowane występowaniem gryzoni notowano na poziomie od 0,20 ha (2019 r.) do 12,96 ha (2024 r.). Szkody od bobra wystąpiły w minionym dziesięcioleciu corocznie, z pominięciem lat 2020, 2024-2025, osiągając wielkość w przedziale 0,30-1,21 ha.

6. Jemioła

W latach 2019, 2021-2022 i 2024 w drzewostanach iglastych odnotowano jemiołę na powierzchni łącznie ok. 223 ha, przy czym zaewidencjonowano ponad 34 ha występowania jemioły na sośnie w 2024 roku. Należy zwrócić uwagę na prawidłową ewidencję występowania jemioły na sośnie w kolejnych latach.

II. Prognoza zagrożeń oraz kierunkowe zadania z ochrony lasu w następnym PUL na lata 2026-2035

Na podstawie wnikliwej analizy zebranych materiałów z gospodarki przeszłej, ostatniego dziesięciolecia oraz lustracji terenowych drzewostanów, można prognozować zagrożenia, jakich można spodziewać się w drzewostanach, na terenie administrowanym przez Nadleśnictwo Skwierzyna.

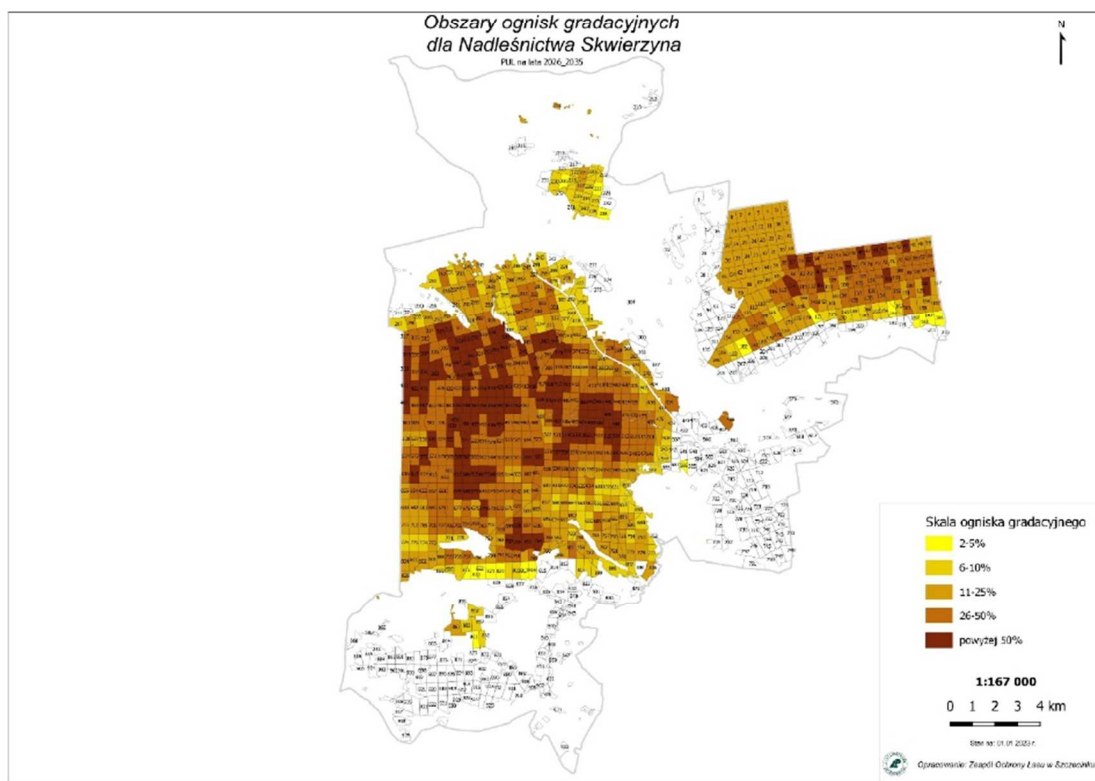
Do najistotniejszych zagrożeń przyszłego dziesięciolecia należy wymienić:

- występowanie foliofagów drzewostanów iglastych,
- szkodniki wtórne (kambio- i ksylofagi),
- czynniki abiotyczne (szkody od wiatrów, zaburzenia gospodarki wodnej),
- choroby systemów korzeniowych,
- szkody od ssaków roślinożernych (jeleniowate, bóbr, gryzonie).

W celu powstrzymania lub ograniczania szkód powstających w wyniku oddziaływania czynników szkodotwórczych należy na bieżąco monitorować stan lasu, a w razie potrzeby opracować dla każdego sprawcy uszkodzeń oddzielny program postępowania. Program należy sporządzać w terminach możliwie najkrótszych, ze szczególnym uwzględnieniem występujących stopni uszkodzeń oraz wynikających z tego tytułu zadań.

Na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna wyznaczono obszary ognisk gradacyjnych na powierzchni 17 744 ha (74,6% pow. leśnej). Dokonano

aktualizacji liczby partii kontrolnych (PK) do jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny, która wynosi dla całego obszaru nadleśnictwa 375 szt. (355 szt. w obszarach ognisk gradacyjnych i 20 szt. poza obszarem).

Dokonano aktualizacji liczby wywieszanych pułapek feromonowych do odłowu samców brudnicy mniszki, która od nowego dziesięciolecia będzie wynosiła 40 sztuk dla całego nadleśnictwa.

Zadania ochronne należy realizować między innymi poprzez:

1. Monitorowanie zagrożeń od szkodników liściożernych.
2. Ograniczanie do minimum poziomu posuszu czynnego (drzew zasiedlonych) w obszarach zagrożonych pojawem foliofagów, opanowanych przez patogeniczne grzyby systemu korzeniowego oraz w obszarach z notorycznie pojawiającym się posuszem.
3. Prawidłowe ewidencjonowanie szkód spowodowanych przez grzyby korzeniowe, co pozwoli na szybkie wychwycenie powierzchni zagrożonych i podjęcie odpowiednich działań opartych na aktualnej wiedzy leśnej.
5. W miarę możliwości wprowadzanie gatunków drzew i krzewów leśnych zatrzymujących lub spowalniających procesy rozpadu drzewostanów na gruntach porolnych, jeśli zajdzie taka potrzeba.
6. Utrzymanie szkód od jeleniowatych na poziomie umożliwiającym wyprowadzenie upraw i młodników.

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych w Warszawie
Zespół Ochrony Lasu w Szczecinku

7. Monitorowanie zwiększania zasobów tzw. martwego drewna, aby nie dopuścić do pogorszenia się stanu sanitarnego drzewostanów, prowadzącego do zakłóceń w zachowaniu ciągłości lasu Treść pisma.

Z poważaniem,
Rafał Perz
Kierownik Zespołu Ochrony Lasu w
Szczecinku
/podpisano elektronicznie/

4. Ocena końcowa dokonana przez Dyrektora RDLP w Szczecinie

III. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ

Rozdział ten obejmuje dwie grupy zagadnień:

1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa
2. Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa

1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa

1.1. Cele i zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej

Sporządzając plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Skwierzyna na lata 2026-2035 uwzględniono w całej rozciągłości cele i zasady gospodarki leśnej określone w ustawie z dnia 28 września 1991 roku, o lasach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1356) i innych obowiązujących przepisach prawa.

Za główny cel obecnego planu przyjęto wzmożone działania zmierzające do kształtowania zróżnicowanej, bogatej struktury zarówno wiekowej jak i gatunkowej lasów i ich wykorzystywanie w sposób zapewniający wzbogacanie i trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności, żywotności i zdolności do wypełniania teraz i w przyszłości wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i społecznych funkcji bez szkody dla innych ekosystemów. Zapewnienie trwałości ekologicznie zrównoważonego lasu, przywrócenie i zachowanie ciągłości jego wielofunkcyjnej roli uwzględniono w planowaniu we wszystkich dziedzinach gospodarki leśnej.

Poprzez cele krótkookresowe i perspektywiczne w planie zawarto szczególne działania zdążające do przywracania lasom charakteru naturalnego, (odpornego na działanie szkodliwych czynników), do stopniowego doprowadzenia ich składów gatunkowych do potencjalnych możliwości produkcyjnych siedlisk. Plan zagospodarowania lasu zmierza do zachowania zasobów leśnych i trwałości lasu, etat użytkowania nakierowany jest na wymianę pokoleń i pielęgnację młodych przy pełnym zachowaniu walorów przyrodniczych i funkcji społecznych jakie spełniają lasy Nadleśnictwa.

Ważnym czynnikiem proekologicznych działań gospodarczych, podwyższających wartość wielorakich funkcji pełnionych przez lasy Nadleśnictwa, sprzyjających zrównoważonej gospodarce w lesie jest zaprojektowanie, tam gdzie to jest możliwe, rębni II, III i IV co zdecydowanie przyczyni się do wymiany pokoleń bardziej przyjaznej dla środowiska.

Znaczną uwagę zwraca się na intensywną ochronę zasobów leśnych w zakresie ochrony przeciwpożarowej i minimalizacji szkód powodowanych przez czynniki biotyczne i abiotyczne.

Jednym z priorytetowych celów jest ochrona walorów przyrodniczych, którą po dokładnym rozpoznaniu, realizuje się między innymi poprzez zachowanie cennych starodrzewi, pojedynczych i grup drzew o wymiarach pomnikowych, drzewostanów o cechach naturalnych oraz siedlisk chronionych, siedlisk silnie wilgotnych i bagiennych z całym bogactwem florystycznym i faunistycznym.

W planie tym określono również działania zmierzające do ukierunkowanego udostępnienia lasów do celów turystycznych, rekreacyjnych i edukacyjnych.

Opracowując niniejszy plan starano się pogodzić wszystkie funkcje, aby zaspokoić rosnące oczekiwania społeczeństwa i zapewnić Nadleśnictwu osiągnięcie jak najkorzystniejszego wyniku finansowego, który umożliwi realizację wymienionych wyżej celów.

1.2. Lasy o zwiększonej funkcji społecznej

Lasy oprócz pełnienia funkcji związanych z gospodarką, pełnią też inne funkcje. Funkcją, która nabiera szczególnego znaczenia jest funkcja społeczna. Wzrasta również potrzeba ochrony krajobrazu, zdrowia i rekreacji. Wzrost znaczenia funkcji społecznej doprowadza do zmiany podejścia Lasów Państwowych w kontekście gospodarowania terenami leśnymi w okolicy obszarów zurbanizowanych. Doprowadziło to do potrzeby stworzenia kompromisu w kontekście gospodarki leśnej a zwiększaniem funkcji społecznej lasów. Kompleksy leśne o zwiększonej funkcji społecznej nie są parkami leśnymi. Podlegają planowaniu gospodarczemu z tym, że wymagają indywidualnego podejścia. Oprócz działań mających na celu ochronę przyrody i krajobrazu za działanie priorytetowe należy przyjąć zachowanie bezpieczeństwa.

Na potrzeby opracowania Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Skwierzyna na lata 2026-2035 Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie, Decyzją nr 19 z dnia 12.03.2024 r., zmienioną decyzją nr 28 z dnia 27.05.2025 r. powołał Zespół Lokalnej Współpracy w celu ustalenia zasięgu lasów o zwiększonej funkcji społecznej.

Posiedzenia zespołu odbyły się trzykrotnie, z każdego spotkania został spisany protokół. Na pierwszym spotkaniu Nadleśnictwo zaproponowało zasięg lasów o zwiększonej funkcji społecznej o łącznej powierzchni około 878 ha z podziałem na cztery obszary.

W wyniku prowadzonych ustaleń zespół wyznaczył ostatecznie pięć obszarów lasów o zwiększonej funkcji społecznej na powierzchni około 867 ha (gmina Bledzew ok. 195 ha, Gmina Skwierzyna ok. 349 ha, Gmina Deszczno ok. 323 ha):

- obszar nr 1 – Grupa Warowna „Ludendorff” (pow. ok 40 ha)
- obszar nr 2 – Glinik (pow. ok 323 ha)
- obszar nr 3 – Ścieżka dydaktyczna „Szlakiem bobrów (pow. ok 307 ha)
- obszar nr 4 – Lasy w granicach miasta Skwierzyna (pow. ok 193 ha)
- obszar nr 5 – Punkt widokowy Zawarcie (pow. ok 4 ha).

Zespół Lokalnej Współpracy pozytywnie zaopiniował propozycje wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych, zabiegów hodowlanych wykonywanych w ramach czyszczeń wczesnych i późnych, zabiegów pozyskaniowych wykonywanych w ramach trzebieży wczesnych i późnych oraz cięć rębnych. Zespół wyraził zgodę na wykonanie rębni IB w pododdziale 583c ze względów sanitarnych (powierzchnia zabiegu 1,23 ha). W jednym przypadku, w oddziale 288 d na powierzchni 3,46 ha zaplanowano rębnię IIAU, w pozostałej części lasów o zwiększonej funkcji społecznej w ramach cięć rębnych zaplanowano wyłącznie rębnie IVd.

W toku prac Zespołu ustalono, że Nadleśnictwo po zatwierdzeniu Planu UL zamontuje tablice informacyjno-edukacyjne w odpowiednich lokalizacjach.

1.3. Podział na gospodarstwa

Podział na gospodarstwa realizuje w praktyce ideę zachowania trwałości i wielofunkcyjności lasów poprzez odpowiednio zaprojektowany etat i lokalizację użytkowania oraz zaplanowanie zabiegów pielęgnacyjnych i hodowlanych.

W Rozdziale I zamieszczono syntetyczne zestawienie głównych funkcji lasu (t.j. rezerwatów, lasów ochronnych oraz lasów gospodarczych) oraz kategorie ochronności. W oparciu o powyższy podział wyodrębniono (z uwzględnieniem funkcji lasów, a także przyjętych celów gospodarowania) jednostki regulacyjne – gospodarstwa, tj.: specjalne (S), wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O), wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G).

Tabela 31 Podział lasów na gospodarstwa

Gospodarstwo		Pow. [ha]	%
1		2	3
Specjalne (S)		1 832,61	7,87
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)		10 319,17	44,33
Wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G)		11 126,23	47,80
W tym:	GZ - wielofunkcyjnych lasów gospodarczych - zrębowych	8 142,01	35,04
	GPZ - wielofunkcyjnych lasów gospodarczych - przerębowo-zrębowych	2 984,22	12,76
	-	-	-
Ogółem		23 278,01	100,00

Do gospodarstwa specjalnego zaliczono:

- lasy w rezerwacie „Santockie Zakole”,
- lasy wodochronne w strefach ochronnych ujęć wody i źródeł wody, wyodrębnione stosownymi decyzjami administracyjnymi,
- lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, w strefie ochrony całorocznej,
- lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa,
- lasy stanowiące drzewostany zachowawcze,
- lasy na siedliskach bagiennych,
- lasy o wartościach historycznych, w tym cmentarze i miejsca pamięci,
- lasy uznane za ekosystemy referencyjne,
- lasy o zwiększonej funkcji społecznej.

Do gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) zaliczono lasy uznane za lasy ochronne, z wyjątkiem lasów ochronnych zaliczonych do gospodarstwa specjalnego. Szczegółowa lokalizacja lasów ochronnych została zamieszczona w części I.

Gospodarstwo wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G) – obejmuje wszystkie drzewostany na pozostałym obszarze z wiodącą funkcją produkcyjną, której realizacja powinna uwzględnić wymogi ochrony przyrody.

Dla potrzeb obliczenia etatów cząstkowych wyodrębnia się obszary kwalifikujące się do jednego sposobu zagospodarowania, w tym:

- zrębowego sposobu zagospodarowania (GZ),
- przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (GPZ) - (zaliczono, również niewielkie powierzchnie o zrębowym sposobie zagospodarowania na siedliskach lasowych).

1.4. Wiek rębności

Przyjęto następujące przeciętne wieki rębności:

Tabela 32 Przyjęte wieki rębności

Rodzaj, gatunek	Wiek rębności
Db	140 lat
Js, Wz	120 lat
So, Md, Bk	100 lat
Św, Dg, Gb, Brz, Olcz, Ak, Kl, Jw, Lp, Dbc	80 lat
Os, Ol odroślowa	60 lat
Tp, Wb, Ol.s	40 lat

Indywidualne wieki dojrzałości rębnej były określane przez taksatorów dla poszczególnych drzewostanów z uwzględnieniem rzeczywistego składu gatunkowego drzewostanu, jakości drzewostanu, zadrzewienia, stopnia uszkodzenia i zgodności składu gatunkowego drzewostanu z TD oraz osiągniętym stopniem dojrzałości do odnowienia.

W gospodarstwie specjalnym w uzasadnionych przypadkach stosowano wiek dojrzałości rębnej podwyższony o 20 lat w stosunku do przeciętnego wieku rębności.

1.5. Podział na ostępy

Podział lasów na pasy ostępowe i ostępy przyjęto z poprzedniego cyklu urzędzeniowego. Przyjęty podział na ostępy umożliwia zachowanie ładu przestrzennego w lesie oraz pozwala na uniknięcie szkód powodowanych przez wywalające wiatry. Ostępy składają się najczęściej z dwóch oddziałów. Granicami ostępów są linie gospodarcze wyznaczające w terenie wzajemnie mijające się szeregi ostępowe składające się z dwóch, rzadziej z trzech oddziałów. Ostępy jednooddziałowe z konieczności projektowano w odosobnionych kompleksach leśnych lub na skrajach większych kompleksów. Zasadniczy kierunek cięć w Nadleśnictwie przebiega z północnego wschodu na południowy zachód z większymi bądź mniejszymi odchyleniami. Długość ostępów i kierunek zaznaczono na mapach.

1.6. Określenie ogólnych zasad wyliczenia i przyjęcia etatów cięć użytkowania głównego

Zgodnie z § 87 Instrukcji Urządzania Lasu (IUL) użytki główne dzielą się na:

1. użytki rębne dla których ustala się etat cięć rębnych
2. użytki przedrębne dla których ustala się etat użytków przedrębnych

Zarządzenie nr 30 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 maja 2014 r. w sprawie kompensacji etatu użytków rębnych i przedrębnych w Lasach Państwowych (znak sprawy: ZU-7019-21/2014) w nawiązaniu do zmian w ustawie o lasach z roku 2014 wprowadza jednolite definicje użytkowania rębного i przedrębного, obejmujące odrębnie:

- a) etat cięć rębnych ustalony jako ilość drewna zaprojektowana do pozyskania w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania rębного, wyrażony w metrach sześciennych jako maksymalna wielkość pozyskania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu,
- b) etat cięć przedrębnych ustalany jako obligatoryjna, minimalna powierzchnia cięć pielęgnacyjnych w użytkowaniu przedrębnym przewidziana do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu i wyrażony szacunkowo w metrach sześciennych na okres obowiązywania planu

Projektowanie oraz wykonanie cięć określonych w planie urządzenia lasu w części związanej z użytkowaniem grubizny użytków głównych (rębnych i przedrębnych) podlega oddzielnemu rozliczeniu w ramach etatów, bez możliwości kompensacji miąższościowej tych użytków.

Za zgodą Dyrektora Generalnego – na wniosek dyrektora regionalnego LP w związku z wystąpieniem klęsk i szkód w lasach, potwierdzonych przez właściwego kierownika Zespołu Ochrony Lasu w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu – dopuszcza się możliwość przekroczenia szacowanej w planie urządzenia lasu wielkości użytków przedrębnych.

1.6.1. Użytki rębne, etat cięć rębnych

Zasady wyliczania i przyjęcia etatów użytków rębnych określone są w § 88 - 93 Instrukcji u. l. Dzieli się one na:

- a) zaliczone na poczet przyjętego etatu,
- b) nie zaliczone na poczet przyjętego etatu.

Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu dla obrębu leśnego stanowią sumę etatów obliczonych i przyjętych dla poszczególnych gospodarstw. Etaty użytków rębnych dla obrębu leśnego wyliczono w oparciu o:

- powierzchniową i miąższościową tabelę klas wieku według gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności (tabela nr VI)
- wykaz d-stanów zakwalifikowanych do przebudowy w najbliższym 10-leciu (wzór nr 3)
- wykaz drzewostanów w KO i KDO (wzór nr 4, wzór nr 5)
- wskazania gospodarcze, opracowane w terenie i uzgodnione z przedstawicielem RDLP w Szczecinie oraz kierownictwem Nadleśnictwa

Tabela nr VI zamieszczona jest w części tabelarycznej niniejszego elaboratu, wzory 3, 4, 5 zamieszczone są w Planie zagospodarowania lasu Nadleśnictwa.

Wyliczone i przyjęte etaty dla obrębu leśnego określają pobór miąższości w m³ grubizny brutto, a dla gospodarstwa zrębowego obliczono również etat powierzchniowy.

Dla każdego gospodarstwa określono na 10- lecie etat, który jest sumą miąższości drzewostanów przewidzianych we wskazaniach gospodarczych do użytkowania rębego, zgodnie z potrzebami wynikającymi z funkcji lasów, stanu hodowlanego drzewostanów, stopnia zaawansowania odnowień podokapowych oraz z konieczności zachowania odpowiedniego ładu przestrzennego i czasowego w ostępach.

Dla **gospodarstwa specjalnego (S)** etatu się nie oblicza. Zastosowane formy użytkowania rębego powinny zapewnić ciągłe spełnianie przez drzewostany specjalnych funkcji, przez które zostały włączone do tego gospodarstwa.

W **gospodarstwie lasów ochronnych (O)** przyjęto etaty z potrzeb hodowlanych. Etaty te porównano z wyliczonymi etatami według dojrzałości drzewostanów, lecz tylko dla sformułowania odpowiednich wniosków i sprawdzenia. Dla wyliczenia etatów wg dojrzałości przyjęto średnie okresy odnowienia, jak w gospodarstwie specjalnym: przy Rb III a 15 lat, II i III b 25 lat.

W **gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)**, przyjęto etat według możliwości cięć rębnych niższy od etatu optymalnego.

Obliczone i przyjęte miąższościowe etaty użytkowania rębego zestawiono w tabeli nr XIV, która jest zamieszczona w dalszej części rozdziału.

Miąższość netto użytków rębnych ulega automatycznemu obliczeniu w programie Taksator (§ 93 Instrukcji u. l.). Do tak obliczonej miąższości netto dodano 5 % miąższości z tytułu spodziewanego przyrostu drzewostanów do chwili ich wyrębu.

Użytki rębne nie zaliczone na poczet przyjętego etatu obejmują usunięcie drzew w wyniku poszerzenia linii podziału powierzchniowego oraz uprzątnięcie nasienników i przestojów, które pozostawione były czasowo dla osłony młodego pokolenia.

1.6.2. Użytki przedrębne, etat cięć użytków przedrębnych

Etat cięć użytków przedrębnych ustalany jako obligatoryjna, minimalna powierzchnia cięć pielęgnacyjnych w użytkowaniu przedrębnym przewidziana do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu i wyrażony szacunkowo w metrach sześciennych na okres obowiązywania planu.

Zasady wyliczenia i przyjęcia etatów użytkowania przedrębnego określone są w § 94-95 Instrukcji u. l. Do użytków przedrębnych w planie urządzenia lasu zalicza się drewno projektowane do pozyskania w ramach czyszczeń późnych (CP-P) i trzebieży (TW, TP).

W części tabelarycznej oraz w podrozdziale 3. elaboratu zamieszczono tabelę nr XVI, zawierającą zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku. Na podstawie tych tabel ustalono etaty cięć użytkowania przedrębnego w rozmiarze powierzchniowym, które następnie przyjęto podczas NTG. Są one wielkością obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

Orientacyjny etat użytkowania przedrębnego w rozmiarze miąższościowym ustalono w m³ grubizny netto na 10-lecie, sumarycznie dla całego obrębu, bez szczegółowego rozdziału na gospodarstwa, rodzaje cięć, gatunki drzew i klasy wieku. Orientacyjną miąższość grubizny planowaną do pozyskania określono na podstawie:

- wielkości spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym,
- wyników użytkowania przedrębnego w nadleśnictwie w okresie 5 lat (łącznie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego, według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.

1.6.3. Etaty miąższościowe użytków głównych – rębnych i przedrębnych

Etaty miąższościowe użytków głównych (rębnych i przedrębnych) są całkowitą miąższością grubizny netto, zaprojektowaną do pozyskania w planie urządzenia lasu, na którą składają się:

- użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu powierzchniowego cięć rębnych łącznie ze spodziewanym 5 % przyrostem
- użytki rębne nie zaliczone na poczet przyjętego etatu powierzchniowego cięć rębnych
- etat cięć przedrębnych wyrażony szacunkowo w metrach sześciennych

Etaty miąższościowe użytków głównych zestawione są łącznie w tabeli nr XVII (wg IUL) i są zamieszczone w dalszej części Elaboratu.

2. Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa

2.1. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego

2.1.1. Etat cięć rębnych

Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu

Obliczone etaty cięć rębnych zestawiono poniżej w tabelach (Tab. nr XIV wg IUL). Po przeanalizowaniu obliczonych etatów miąższościowych w poszczególnych gospodarstwach, Komisja NTG przyjęła poniższe etaty, są one zmieszczone w Planie Zagospodarowania Lasu (Wzór nr 6 wg IUL - Wykaz cięć rębnych):

Tabela 33 Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego (wg tab. XIV IUL)

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązujący na planu	Etat przyjęty na okres obowiązujący na planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego go wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzętnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
	m3 brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	222	834	22922	22922
LASÓW OCHRONNYCH (O)	26780	36718	32912	32912	2400	3406	364333	364333
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	23067 64,17	33988 99,51	26685 71,67	26685 71,67	685 12	X	X	249719 716,21
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	12842	16753	10182	12842	416	13250	X	167982
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	0
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	35909	50741	36867	39527	1101	13250	0	417701
OGÓŁEM OBREB	62689	87459	69779	72439	3723	17490	387255	804956

Analizując tabelę, daje się zauważyć bardzo wysoki etat wyliczony z dwóch ostatnich klas wieku, który jest najwyższy w każdym z gospodarstw. Sumarycznie dla wszystkich gospodarstw etat z dwóch ostatnich klas wieku jest wyższy o ok. 40 % w stosunku do etatu z ostatniej klasy wieku, wyższy o ok. 21 % w stosunku do etatu optymalnego oraz o ok. 25 % wyższy w stosunku do etatu wg zrównania średniego wieku, który jest orientacyjnym etatem wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w nadleśnictwie. Sytuacja ta wynika ze specyficznego układu klas wieku, gdzie powierzchnia IV klasy stanowi aż 33 % powierzchni leśnej zalesionej. Fakt ten spowoduje znaczące nagromadzenie rębnych drzewostanów w przyszłych okresach, natomiast nadmierne ograniczenie cięć rębnych w obecnym planie spowodowałoby pogłębienie tej niekorzystnej sytuacji. Ponadto przeciętny wiek drzewostanów jest wyższy o 8 lat od połowy orientacyjnego wieku rębności

drzewostanów nadleśnictwie, co jest odstępstwem od stanu pożądanego, gdzie różnica powinna wynosić do 5 lat.

Mając na uwadze powyższe fakty przyjęto następujące rozwiązania z zakresu wielkości użytkowania rębego.

W gospodarstwie specjalnym przyjęto etat z potrzeb hodowlanych drzewostanów. Etat w tym gospodarstwie stanowi ok. 2,8 % sumy wszystkich etatów zaproponowanych do użytkowania rębego.

W gospodarstwie lasów ochronnych wielkość planowanego użytkowania rębego wynika z potrzeb hodowlanych, etaty dla tego gospodarstwa liczone są dla celów porównawczych. Etat w przypadku tego gospodarstwa jest wyższy od optymalnego lecz jest on niższy od etatu liczonego z dwóch ostatnich klas wieku.

W przypadku gospodarstwa zrębowego, etat miąższościowy jest znacząco niższy od optymalnego, natomiast etat powierzchniowy jest nieznacznie wyższy od optymalnego etatu powierzchniowego. Etat w tym gospodarstwie jest znacząco niższy od etatu liczonego z dwóch ostatnich klas wieku zarówno pod względem miąższościowym i powierzchniowym.

W gospodarstwie przerębowo-zrębowym etat wynika z potrzeb hodowlanych drzewostanów i jest wyższy od etatu optymalnego. Jednak suma etatów z okresów uprzątnięcia w KO i KDO oraz z potrzeb przebudowy jest większa od etatu optymalnego, co uzasadnia przekroczenie etatu optymalnego w tym przypadku. Proponowany etat w gospodarstwie przerębowo-zrębowym jest też niższy od etatu wyliczonego z dwóch ostatnich klas wieku.

Przyjęte rozwiązania z zakresu użytkowania rębego nie zagrażają trwałości i stabilności lasów Nadleśnictwa.

Tabela 34 Użytkowanie rębne zaliczone na poczet etatu powierzchniowego (wg tab. XVII IUL)

Kategoria cięć	Miąższość m ³ brutto
Zaliczone na poczet przyjętego etatu	804 956
Spodziewany przyrost 5 %	40 248
Łącznie	845 204

Użytki rębne nie zaliczone na poczet przyjętego etatu powierzchniowego

Planowana miąższość użytków rębnych nie zaliczonych na poczet powierzchniowy użytkowania rębego, wynika z uprzątnięcia zadrzewień z linii oddziałowych oraz uprzątnięcia pozostawionych na pewien okres w charakterze nasienników i osłony młodego pokolenia przestoi. Ich usunięcie jest konieczne w celu dalszego poprawnego kształtowania i rozwoju upraw i młodników. Ogólny zinwentaryzowany zapas przestoi na powierzchni zalesionej oraz przestoi i zadrzewień na powierzchni leśnej niezalesionej wynosi 96 589 tys. m³ brutto.

Tabela 35 Użytkowanie rębne nie zaliczone na poczet etatu powierzchniowego (wg tab. XVII IUL)

Kategoria cięć	Miąższość m ³ brutto
Uprzątnięcie płazowin	-
Uprzątnięcie przestoi	7622
Pozostałe (poszerzenie linii oddziałowych)	95
Łącznie	7717

Łączny etat cieć rębnych

Tabela 36 Łączny rozmiar użytkowania rębного dla nadleśnictwa (wg tab. XVII IUL)

Użytki rębne	Miażdżość grubizny w m ³	
	brutto	netto
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	804956	678441
Spodziewany przyrost 5% miażdżości użytków rębnych	40248	33930
Łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem	845204	712371
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)		
1. uprzątnięcie przestoi	7622	6423
2. pozostałe	95	82
Razem nie zaliczone	7717	6505
Razem użytki rębne	852921	718876

Tabela 37 Porównanie etatu miażdżościowego użytkowania rębного z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonaniem w minionym okresie

Etat za ubiegły okres	Wykonanie ubiegłego okresu	Etat na bieżące 10-lecie	Wzrost/spadek do etatu na okres 2016-2025 %
m ³ netto			
676 458	641 354	718 876	+6,3 %

W Proponowany etat wynika ze stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych i ochronnych drzewostanów przy uwzględnieniu zachowania ładu czasowego i przestrzennego w lesie. W porównaniu do etatu z ubiegłego okresu gospodarczego obecny proponowany etat użytków rębnych dla Nadleśnictwa wyższy o 6,3 %.

**Przyjęty etat miażdżościowy użytkowania rębного na lata 2026-2035
wynosi 718 876 m³ netto**

2.1.2. Etat użytków przedrębnych

Etat użytkowania przedrębного w wymiarze powierzchniowym

Przyjęty etatów użytkowania przedrębного przedstawia poniższa tabela.

Tabela 38 Etat powierzchniowy użytkowania przedrębного

CP-P	Trzebież wczesna	Trzebież późna	Przyjęty etat użytkowania przedrębного
ha			
-	3 137,98	11 112,92	14 250,90

Tabela 39 Porównanie przyjętych etatów użytków przedrębnych w obecnym i poprzednim okresie do pow. leśnej zalesionej

Powierzchnia użytków przedrębnych			Wzrost/spadek do etatu prop. na okres 2016-2025 %
Etat za ubiegły okres	Wykonanie ubiegłego okresu	Etat na bieżące 10-lecie	
ha			
14 818,63	14 248,69	14 250,90	- 3,8

W obecnym okresie gospodarczym, powierzchniowy etat użytkowania przedrębного jest nieznacznie niższy w stosunku do poprzedniego, co wynika ze stwierdzonych aktualnie na gruncie potrzeb hodowlanych. Zgodnie z ustaleniami KZP, nie projektowano zabiegów w części drzewostanów starszych klas wieku, jeśli pozwalał na to stan drzewostanu.

W części tabelarycznej elaboratu zamieszczono tabelę XVI dla nadleśnictwa „Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania

przedrębno we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku”.

**Przyjęty etat powierzchniowy użytkowania przedrębno na lata 2026-2035
wynosi 14 250,90 ha**

Orientacyjny etat użytkowania przedrębno w wymiarze miąższościowym

Orientacyjny etat w wymiarze miąższościowym w użytkowaniu przedrębnym ustalono na podstawie zestawionych zadań powierzchniowych, biorąc pod uwagę wielkość pozyskania użytków przedrębnych w latach 2021 – 2025 oraz wielkość spodziewanego przyrostu bieżącego w 10-leciu (tablicowego i odniesionego do drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębnym). Poniższe tabele przedstawiają obliczenia porównawcze oraz proponowany etat użytków przedrębnych.

Tabela 40 Obliczenia porównawcze użytkowania przedrębno (m^3 netto)

powierzchnia zabiegów i pozyskanie 2021-2025	6 662,34 ha	291 551 m^3
intensywność w latach 2021-2025	43,8 m^3 /ha	
intensywność w latach 2021-2025 x etat powierzchniowy na lata 2026-2035	624 189 m^3	

Przyjęty etat użytków przedrębnych wyrażony szacunkowo w metrach sześciennych w porównaniu do spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości w 10-leciu drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębnym przedstawia następująca tabela.

Tabela 41 Proponowany etat użytków przedrębnych na lata 2026-2035

Spodziewany bieżący przyrost miąższości d-stanów nie ujętych do użytkowania rębno w 10-leciu		75 % bieżącego przyrostu miąższości d-stanów nie ujętych do użytkowania rębno w 10-leciu	Etat proponowany na lata 2026-2035	Udział przyrostu bieżącego d-stanów nie ujętych do użytkowania rębno w 10-leciu	planowana intensywność okres (2026-2035)
m^3 brutto	m^3 netto			%	m^3 /ha
1 207 500	966 000	724 500	600 000	62,1	42,1

Na Naradzie Techniczno-Gospodarczej podjęto decyzję o przyjęciu szacunkowej miąższości do pozyskania w użytkowaniu przedrębnym w wysokości 600 000 m^3 grubizny netto. Przyjęty etat użytków przedrębnych stanowi 62,1 % udziału przyrostu bieżącego drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębnym w 10-leciu. Planowana intensywność cięć przedrębnych wynosi 42,1 m^3 /ha. Przyjęty szacunkowy etat uwzględnia również spodziewane użytki przygodne. W latach 2016-2025 użytki przygodne stanowiły 10,6 % pozyskanej miąższości w użytkowaniu przedrębnym.

**Przyjęty etat użytków przedrębnych wyrażony szacunkowo na lata 2026-2035
wynosi 600 000 m^3 netto**

Tabela 42 Porównanie etatów użytków przedrębnych wyrażonych szacunkowo w m³ na okres 2026-2035 z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonaniem w minionym okresie

Etat za ubiegły okres. gosp.	Wykonanie użytk. w minionym okresie	Etat na bieżące 10-lecie	Wzrost/ Spadek
m ³ netto			%
620 000	619 988	600 000	- 3,2

Planowany szacunkowy etat jest niższy od etatu w ubiegłym okresie, podyktowany on jest jednak obecnym stanem drzewostanów i pozwoli na właściwe wykonanie zabiegów cięć pielęgnacyjnych.

2.1.3. Etat miąższościowy użytków głównych (rębnych i przedrębnych)

Łączny rozmiar użytkowania głównego na lata 2026-2035 dla Nadleśnictwa oraz porównanie tego rozmiaru z wielkością zasobów miąższości i spodziewanym przyrostem przedstawia się następująco:

Tabela 43 Zestawienie łączne etatów użytków głównych na lata 2026-2035 wg kategorii cięć

Kategoria cięć	Miąższość grubizny (m ³)	
	brutto	netto
Łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem 5 %	845204	712371
Razem nie zaliczone na etat powierzchniowy	7717	6505
Razem użytki rębne	852921	718876
Razem użytki przedrębne (m ³ wg przyjętego szacunkowego etatu)	750000	600000
Ogółem użytki główne	1602921	1318876

Suma etatów miąższościowych użytków głównych (rębnych i przedrębnych) na okres gospodarczy 2026-2035 wynosi 1 318 876 m³ netto

W tabeli poniżej przedstawiono porównanie etatów użytków głównych na 10-lecie do ogólnych zasobów miąższości oraz spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości ogółem.

Tabela 44 Relacje proponowanego etatu do przyrostu

Razem proponowany etat użytków głównych		Przyrost tablicowy (2026-2035)	Przyrost użyteczny uzyskany w latach 2016-2025	% przyrostu tablicowego	% przyrostu użytecznego
netto (m ³)	brutto (m ³)				
1 318 876	1 602 921	1 381 050	1 680 588	116,1	95,4

Analizując dane w powyższej tabeli, należy mieć na uwadze różnice pomiędzy przyrostem tabelarycznym a uzyskanym w ubiegłym 10-leciu przyrostem użytecznym. Uzyskany przyrost użyteczny jest bardziej miarodajnym wskaźnikiem dla warunków Nadleśnictwa niż przyrost tabelaryczny. Uzyskany w ubiegłym 10-leciu przyrost użyteczny jest wyższy od tabelarycznego o ok. 299,5 tys. m³ brutto.

Tabela 45 Porównanie łącznego etatu użytków rębnych i przedrębnych z etatem i wykonaniem okresu poprzedniego

Obręb	Etat za ubiegły okres. gosp.	Wykonanie użytł. w minionym okresie	Etat proponowany na bieżące 10-lecie	Różnica % (4-2)
	m ³ netto			
1	2	3	4	5
Skwierzyna	1 296 458	1 261 342	1 318 876	+1,7 %

Planowany łączny etat użytków rębnych i przedrębnych jest wyższy o 1,7 % w stosunku do etatu okresu ubiegłego. Wysokość proponowanego etatu podyktowana jest potrzebami hodowlanymi, ochronnymi, oraz koniecznością regulacji struktury wiekowej, z zachowaniem ładu przestrzennego i czasowego w kierunku pożądanym dla utrzymania stabilności drzewostanów.

2.2. Opisanie projektowanych w Nadleśnictwie cięć użytkowania głównego

2.2.1. Opisanie i zestawienie projektowanych cięć rębnych w Nadleśnictwie

Realizacja cięć rębnych ma się odbywać na podstawie wskazań gospodarczych zawartych w opisach taksacyjnych oraz wykazu projektowanych cięć rębnych, wykazów drzewostanów w KO, KDO i drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy w najbliższym 10-leciu (wzory nr 3, 4, 5, 6) i w oparciu o zasady określone w ZHL.

W planie uwzględniono Zarządzenie nr 87 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 12 lipca 2024 r. w sprawie wprowadzenia wytycznych dotyczących ograniczenia stosowania rębni i cięć zupełnych w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe (Zn. spr.: ZG.7014.2.2024). Na etapie realizacji rębni zaleca się w maksymalnym stopniu ograniczyć cięcia zupełne na powierzchniach bezpośrednio przylegających do głównych dróg (krajowych i wojewódzkich), kolejowych szlaków komunikacyjnych oraz miejsc turystycznych. W przypadku pozostałych szlaków komunikacyjnych (drogi powiatowe, gminne, leśne), ograniczenie cięć zupełnych skorelować z rzeczywistą intensywnością ich użytkowania.

Szczegółowe zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach zamieszcza się poniżej:

Tabela 46 Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach – (Tab. XV IUL)

Gospodarstwo, Sposób zagospodarowania	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		Cięcia uprzążające	Cięcia pozostałe	Razem		
	Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)	8,24	19,53	134,26	153,79	-	162,03
Lasów ochronnych (O)	913,08	70,27	328,52	398,79	-	1311,87
Lasów gospodarczych (GZ)	716,21	-	-	-	-	716,21
Lasów gospodarczych (GPZ)	13,39	320,88	514,55	835,43	-	848,82
Lasów gospodarczych (GP)	-	-	-	-	-	-
Razem gospodarstwo (G)	729,60	320,88	514,55	835,43	-	1565,03
Ogółem	1650,92	410,68	977,33	1388,01	-	3038,93

Projektując cięcia rębne oraz planując związane z nimi procesy odnowieniowe, bez względu na przynależność drzewostanów do poszczególnych gospodarstw, uwzględniano:

- przyjęty cel hodowlany (TD),

- ograniczenia i nakazy prawne wynikające z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany,
- zasady i wytyczne zawarte w aktach normalizacji wewnętrznej w LP.

W pierwszej kolejności brano pod uwagę inicjowanie i kształtowanie naturalnych procesów odnowieniowych oraz wykorzystywanie istniejących już odnowień naturalnych w drzewostanach.

Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębego odbywało się, z zachowaniem ostępowego porządku cięć, nawrotów cięć i okresów odnowienia, z uwzględnieniem specyficznych grup drzewostanów, w następującej kolejności:

- drzewostany w klasie odnowienia i w klasie do odnowienia,
- drzewostany do przebudowy intensywnej,
- drzewostany przeszłorębne,
- drzewostany rębne.

Uwzględniając wytyczne zawarte w Zarządzeniu Dyrektora Lasów Państwowych nr 90 z dnia 23.07.2024 r., którego załącznikiem jest tekst jednolity Zarządzenia nr 87 z dnia 12.07.2024 r. zastosowano następujące rodzaje rębni:

Tabela 47 Zestawienie rodzajów rębni w poszczególnych gospodarstwach

7. Zestawienie podajów w form w poszczególnych gospodarstwach						
RB/G	S	O	GZ	GPZ	R-m	%
	[ha]					
IA	5,54	295,58			301,12	9,9
IB	2,7	617,5	716,21	13,39	1349,8	44,4
IIA		106,6		133,01	239,61	7,9
IIAU	3,46			27,23	30,69	1,0
IIB		2,65			2,65	0,1
IIIA	17,72	58,63		186,95	263,3	8,7
IIIAU	16,07	55,79		265,93	337,79	11,1
IIIB		35,26		49,41	84,67	2,8
IIIBU		14,48		27,72	42,2	1,4
IVD	116,54	125,38		145,18	387,1	12,7
Razem	162,03	1311,87	716,21	848,82	3038,93	100

W grupie rębni zupełnych zaplanowano rębnię IA na powierzchni 301,12 ha oraz rębnię IB na powierzchni 1349,99 ha. Rębnię IA zaplanowano w granicach obszaru Natura 2000 PLB300015 Puszcza Notecka.

W ramach rębni zupełnych zaplanowano też część drzewostanów do przebudowy intensywnej (IA-5,54 ha, IB – 52,27 ha) na łącznej powierzchni 57,81 ha.

Rębnię IIA zaplanowano w przypadku siedlisk borowych, gdzie są korzystne warunki do naturalnego odnowienia sosny oraz dla siedlisk lasowych, najczęściej z bukiem jako głównym gatunkiem przyjętego typu drzewostanu.

Rębnię IIIA zaplanowano głównie na siedlisku LMśw i żyźniejszych wariantach BMśw, zasadniczo z Db-So typem drzewostanu.

Rębnię IIIB zaplanowano najczęściej w przypadku LMśw oraz Lśw z bukiem jako głównym gatunkiem przyjętego typu drzewostanu.

Rębnię IVD zaplanowano w drzewostanach wytypowanych jako lasy o zwiększonej funkcji społecznej, na niektórych powierzchniach przylegających do jezior oraz na większych

powierzchniach w warunkach Bśw i BMśw, gdzie jest możliwość uzyskania naturalnych odnowień i prowadzenia cięć w dłuższej perspektywie czasowej.

Na małych powierzchniach (poniżej 1 ha) oraz w blokach upraw pochodnych, zasadniczo planowano pobór grubizny na poziomie 100%.

Przeciętne wieki rębności oraz średnie okresy odnowienia przyjęto zgodnie z ustaleniami KZP.

W tabeli poniżej przedstawiono przypadki zastosowania rębni zupełnej w lasach ochronnych na siedliskach lasowych.

Tabela 48 Wyjaśnienie zastosowania w PUL rębni zupełnych w lasach ochronnych na siedliskach lasowych

Lp.	Adres leśny	Skrócony opis taksacyjny	Pow. [ha]	Funkcja lasu	Wskazanie Nr działki Intensywność	Pow. [ha]	Przeb.	Informacje dodatkowe	Porol.	Przyczyna uszkodzeń	Uzasadnienie
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	10-27-1-04-716-k-00	So 76-0,5-LMśw	0,64	OCHR	IB 100%	0,64	A		TAK		Uszkodzony, bliskorębny drzewostan sosnowy, o niskim wskaźniku zadrzewienia oraz pow. poniżej 1 ha, zaplanowany do przebudowy intensywnej
2	10-27-1-04-725-c-00	So 99-0,8-LMśw	0,83	OCHR	IB 100%	0,83	-		TAK		Rębny drzewostan sosnowy o przerywanym zwarciu, na pow. poniżej 1 ha.
3	10-27-1-09-853-c-00	So 123-0,9-LMśw	0,51	OCHR	IB 100%	0,51	-		-		Przeszłorębny drzewostan sosnowy na niewielkiej powierzchni.

Powyższe zaprojektowane rębnie zupełne wynikają także z realizacji przepisów: art. 9 ust. 1 pkt 2, art. 10 ust. 1 pkt 1, art. 13 ust. 1 pkt 3 i 4 oraz art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2024 r. poz. 530, z późn. zm.) tj. aktu wyższego rzędu w stosunku do przepisów rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz.U. 1992 nr 67 poz. 337, dalej rozporządzenie). Wybór rębni zupełnej w tych przypadkach jest wynikiem analiz i braku racjonalnej alternatywy do projektowanego sposobu użytkowania (analiza alternatyw została wykonana na potrzeby prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu sporządzonego dla Nadleśnictwa) i nie zagraża ciągłości realizacji celów dla których wydzielono dany las ochronny.

Poniżej przedstawia się porównanie powierzchni manipulacyjnej poszczególnych rębni według obecnego i poprzedniego planu urządzenia lasu:

Tabela 49 Porównanie powierzchni manipulacyjnej poszczególnych rębni według obecnego i poprzedniego planu urządzenia lasu

RĘBNIA	Stan na 01.01.2016 r.		Stan na 01.01.2026 r.		różnica [ha]
	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %	
1	2	3	4	5	6
IA	144,45	4,9	301,12	9,9	156,67
IB	1932,8	65,7	1349,8	44,4	-583
Razem zupełne	2077,25	70,7	1650,92	54,3	-426,33
IIA, IIAU	31,24	1,1	270,3	8,9	239,06
IIB	0	0	2,65	0,1	2,65

RĘBNIA	Stan na 01.01.2016 r.		Stan na 01.01.2026 r.		różnica [ha]
	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %	
1	2	3	4	5	6
IIIA, IIIAU	632,11	21,5	601,09	19,8	-31,02
IIIB, IIIBU	124,64	4,2	126,87	4,2	2,23
IVD	74,6	2,5	387,1	12,7	312,5
Razem złożone	862,59	29,3	1388,01	45,7	525,42
Ogółem	2939,84	100	3038,93	100	99,09

Jak wynika z tabeli, zdecydowanie maleje powierzchnia zaplanowanych rębni zupełnych i jednocześnie wzrasta udział powierzchniowy rębni złożonych.

2.2.2. Rodzaje cięć rębnych i inne zabiegi gospodarcze zaprojektowane w lasach o zwiększonej funkcji społecznej

Dane dotyczące Lasów o zwiększonej funkcji społecznej omówiono w Dziale III. 1.2 Elaboratu. Przeanalizowano i uzgodniono konsensus odnośnie wszystkich zabiegów gospodarczych.

Zespół Lokalnej Współpracy pozytywnie zaopiniował wyznaczony zasięg lasów, oraz zaprojektowane wskazania gospodarcze dla lasów o zwiększonej funkcji społecznej na terenie Nadleśnictwa. Przedstawione dane zostały zaakceptowane przez NTG.

Tabela 50 Zestawienie zabiegów gospodarczych w lasach o zwiększonej funkcji społecznej

Drzewostany bez zabiegu	Odnowienia ODN ZŁOŻ	Zabiegi pielęgnacyjne w uprawach i młodnikach PIEL, CW, CP	Zabiegi pielęgnacyjne w drzewostanach starszych TW, TP	Cięcia rębne w drzewostanach starszych		
				IVD	IIAU	IB (przebudowa)
Powierzchnia [ha]						
105,64	57,10	151,28	535,57	116,54	3,46	1,23

słownik:

cięcia uprzątające – ostatnie cięcie, podczas którego wycina się resztę drzew przewidzianych do usunięcia
rębnia – usuwanie drzew/części drzew z powierzchni umożliwiające powstanie, wzrost i rozwój młodego pokolenia lasu

rębnia złożona – młode drzewa rosną i rozwijają się pod wpływem starych drzew, które są stopniowo wycinane przez dłuższy czas

rębnia zupełna – równoczesne usunięcie wszystkich drzew na powierzchni zrębowej, z ewentualnym pozostawieniem niewielkiej liczby drzew, młode pokolenie drzewostanu zazwyczaj sadi się lub wysiewa nasiona

rębnia gniazdowa zupełna - polega na usunięciu drzew z powierzchniach do 50 arów, jednorazowo lub w kilku etapach. W pierwszym etapie łącznie na powierzchni nie większej niż 40 %. Po wyrośnięciu młodych drzew na tej powierzchni usuwa się resztę starszych drzew, aby odnowić drzewostan. Działania te są realizowane stopniowo w czasie

2.2.3. Użytkowanie przedrębne oraz zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego

Wykaz cięć użytków przedrębnych stanowią ustalone na gruncie wskazówki gospodarcze przeniesione do opisów taksacyjnych i zestawione w „Wykazie drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego”. Są one umieszczone w tomie – „Plany zagospodarowania lasu”, po wykazie cięć rębnych.

Wykaz cięć użytków przedrębnych został sporządzony kategoriami cięć, wg oddziałów i pododdziałów. W skład tego wykazu wchodzi:

- trzebieże wczesne (TW),
- trzebieże późne (TP).

Czyszczeń późnych z pozyskaniem grubizny (CP-P) nie zaplanowano.

Wskazania gospodarcze dotyczące użytkowania przedrębne obejmują drzewostany, w których nie przewiduje się użytkowania rębne w 10-leciu. Indywidualnie dla każdego wydzielenia określony został rodzaj cięcia (TW, TP). Należy zaznaczyć, że miąższość przewidziana do pozyskania w użytkach przedrębnych została podana globalnie dla całego Nadleśnictwa. Wielkość użytkowania przedrębne w poszczególnych pododdziałach będzie uzależniona od aktualnych potrzeb hodowlanych drzewostanów. Prowadzone zabiegi użytkowania przedrębne w miarę potrzeby mogą przybierać charakter cięć, w ramach których prowadzona będzie przebudowa drzewostanów. Zasady wykonywania cięć pielęgnacyjnych są opisane w ZHL, w części tabelarycznej elaboratu przedstawiono zestawienia dotyczące danych wynikających z zaplanowanych zadań z zakresu użytkowania przedrębne, (Tabela nr XVI – Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębne we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku). Poniżej przedstawia się syntetyczne dane wynikające z tej tabeli:

Tabela 51 Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębne (wg tab. XVI IUL)

Rodzaj cięcia	Powierzchnia [ha] według klas wieku							
	I	II	III	IV	V	VI	VII	Razem
2	3	4	5	6	7	8	9	10
CP-P	-	-	-	-	-	-	-	-
TW	268,90	2493,23	374,60	1,25	-	-	-	3137,98
TP	0,32	308,22	2717,62	6918,02	1047,44	115,15	6,15	11112,92
Razem	269,22	2801,45	3092,22	6919,27	1047,44	115,15	6,15	14250,90

Zabiegi TW w I klasie, są to powierzchnie po wykonanym zabiegu CP, w których kolejnym zabiegiem będzie zabieg TW oraz w mniejszym stopniu dotyczą one znajdujących się w udziale drzewostanów starszych, gdzie zaplanowano zabieg na powierzchni zredukowanej.

Zabiegi TP w I klasie wieku dotyczą przypadków, gdzie projektowano zabiegi na powierzchni zredukowanej do fragmentów starszych drzewostanów.

Zabiegi TP w II klasie wieku dotyczą podklasy IIb, gdzie w ostatnim czasie zostały wykonane zabiegi TW i kolejnym zabiegiem będzie zabieg TP.

Zabiegi TW w III klasie wieku dotyczą przypadków, gdzie ze względu na przeciętne dymensje drzewostanu zaplanowano jeszcze zabieg TW.

Zabiegi TW w IV klasie wieku dotyczą znajdujących się w udziale fragmentów drzewostanów młodszych, gdzie zaplanowano zabieg na powierzchni zredukowanej.

2.2.4. Zestawienie łączne etatu użytków głównych wg kategorii cięć

Zestawienie łączne użytków głównych przedstawia tabela XVII – „Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć” zamieszczona w części tabelarycznej elaborat. Syntetyczne zestawienie tych danych przedstawia się poniżej:

Tabela 52 Zestawienie łączne miąższości planowanej do pozyskania według kategorii cięć (wg tab. XVII IUL)

Kategoria użytkowania	m ³	
	brutto	netto
1	2	3
Rębne zaliczone na etat	804956	678441
5% przyrostu miąższości	40248	33930
Razem nie zaliczone na etat	7717	6505
Razem użytki rębne	852921	718876
Przedrębne	750000	600000
Ogółem	1602921	1318876

2.2.5. Przebudowa drzewostanów

W Nadleśnictwie zakwalifikowano łącznie 39 wydzielienia, o charakterze negatywnym do przebudowy intensywnej (A) na łącznej powierzchni 74,71 ha. W ramach przebudowy zastosowano głównie rębnie zupełne (IB – 52,27 ha, IA – 5,54 ha). Przebudowę rębniami złożonymi (IIIA, IIa, IIIB) zaplanowano na powierzchni 16,90 ha. Drzewostany wytypowane do przebudowy intensywnej to w większości uszkodzone drzewostany sosnowe, często znacznie obniżonym zadrzewieniu. Głównym powodem osłabienia drzewostanów są warunki klimatyczne, które sprzyjają rozwojowi coraz powszechniej występującej jemioły. Część z sosnowych drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy to drzewostany silnie uszkodzone przez wiatry. Poza drzewostanami sosnowymi, do przebudowy zakwalifikowano drzewostany gdzie panującymi gatunkami są: świerk, olsza szara i brzoza.

Do przebudowy stopniowej (B) zaplanowano 133,08 ha powierzchni manipulacyjnej (31 wydzieleń). W kilku przypadkach (3) zaplanowano przebudowę stopniową przez podsadzenie. Pozostałą część stanowią drzewostany z panującą sosną, głównie na siedliskach LMśw oraz Lśw, głównie III i starszych klas wieku, które pod względem sposobu prowadzenia przebudowy stopniowej można podzielić na 2 grupy. Do pierwszej należą drzewostany podsadzone w ubiegłych okresach, w których zaplanowano trzebież i Cp w podroście, który w przyszłości będzie stanowił główny, lub część składową głównego drzewostanu. Druga grupa to drzewostany z udziałem cennych gatunków liściastych, w których zaplanowano trzebieże o charakterze przekształceniowym.

Do przebudowy częściowej (C) zaplanowano 78,21 ha powierzchni manipulacyjnej (15 wydzieleń). W dwóch wydzieleniach, w ramach przebudowy częściowej zaplanowano podsadzenie. W pozostałych przypadkach zaplanowano trzebież i Cp w istniejących już podrościach.

Wykaz drzewostanów do przebudowy zamieszczono w Planie Zagospodarowania Lasu (Wzór nr 3).

3. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu

Typy drzewostanów oraz docelowe składy gatunkowe upraw przyjęto zgodnie z postanowieniem NTG. Są one przedstawione w rozdziale I Elaboratu.

Wszelkie zadania z zakresu hodowli lasu zostały przedstawione we wskazaniach gospodarczych opisów taksacyjnych i zestawione w tabeli nr XVIII, sporządzonej w oparciu o wytyczne ZHL i ustalenia NTG. Tabelę zamieszcza się w części tabelarycznej Elaboratu. Zadania zawarte w tabeli nr XVIII (wg IUL) dotyczą odnowień i zalesień otwartych i pod osłoną, poprawek i uzupełnień, pielęgnacji i zabiegów agrotechnicznych, zestawionych wg typów siedliskowych lasu. W tabelach i planach ujmuje się powierzchnię rzeczywistą

zaprojektowanych zabiegów, ustaloną wg potrzeb na gruncie, bez podawania powierzchni ewentualnych powtórzeń tych zabiegów w 10-leciu.

W oparciu o w/w tabelę sporządza się syntetyczne zestawienie powierzchniowego rozmiaru zadań z zakresu hodowli lasu na bieżące 10- lecie, które zamieszcza się poniżej.

Tabela 53 Powierzchniowy rozmiar zadań z zakresu hodowli lasu (wg tab. XVIII IUL)

Zabiegi	Pow. (ha)
I. Odnowienia otwarte i zalesienia, w tym:	2282,33
1. zręby	626,44
2. grunty nieleśne	4,97
3. zręby projektowane	1650,92
II. Odnowienia pod osłoną, w tym:	709,07
1. przy rębniach złożonych	685,19
2. podsadzenia	21,49
3. dolesienie luk i przerzedzeń	2,39
III. Poprawki i uzupełnienia,	0,89
Ogółem I + II + III	2992,29
IV. Wprowadzenie podszytów	0
V. Pielęgnowanie, w tym:	5125,87
1. gleby	1146,30
2. upraw (CW)	1139,57
3. młodników (CP, CP-P)	2840,00
VI. Melioracje, w tym:	2263,36
1. nawożenie	0
2. melioracje wodne	0
3. melioracje agrotechniczne	2263,36

Powierzchnia poprawek na gruntach projektowanych do odnowienia (10% pow. zrębów istniejących, zrębów projektowanych oraz odnowień przy rębniach złożonych) wynosi 297 ha.

Orientacyjna wielkość pielęgnowania projektowanych odnowień wynosi:

- pielęgnowanie gleby (PIEL) – 1870 ha (80% pow. zrębów projektowanych oraz odnowień przy rębniach złożonych),
- pielęgnowanie upraw (CW) – 935 ha (40% pow. zrębów projektowanych oraz odnowień przy rębniach złożonych)

Odnowienia otwarte obejmują powierzchnie zrębów istniejących i zaplanowanych na najbliższe dziesięciolecie. Odnawiając powierzchnie należy pamiętać o właściwym zmieszaniu i wykorzystaniu mikrosiedlisk.

Odnowienia pod osłoną obejmują projektowane odnowienia naturalne i sztuczne w drzewostanach zagospodarowanych rębniami częściowymi i gniazdowymi, podsadzenia produkcyjne i dolesienia luk.

Odnowienia naturalne

Zgodnie z Zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 58/2012 z dnia 31.08.2012 r. zaewidencjonowano odnowienia naturalne, które winny być monitorowane pod kątem stopnia pokrycia, przydatności hodowlanej, określenia (zaplanowania) potrzeb pielęgnacyjnych i ewentualnych uzupełnień.

Nalot o przydatności hodowlanej zinventaryzowano w wydzieleniach o powierzchni 316,6 ha, powierzchnia zredukowana zainwentaryzowanych nalotów wynosi 138,54 ha.

Pełną listę wydzieleni z odnowieniem podokapowym (nalot, podrost, podrost o charakterze drugiego piętra) zamieszczono w części tabelarycznej elaboratu.

Podsadzenia produkcyjne zaprojektowano w celu uzyskania dolnego piętra, oraz częściowo w celu stopniowej przebudowy drzewostanów w kierunku zgodnym z typem siedliskowym lasu.

Dolesienie luk. Do tego zabiegu zaplanowano luki, gwarantujące udatność odnowienia, na których należy sadzić przede wszystkim gatunki będące w niedoborze w stosunku do typu drzewostanu. Część luk pozostawia się bez zabiegu.

Poprawki i uzupełnienia mają na celu poprawę jakości hodowlanej, zwiększenia różnorodności gatunkowej i możliwości produkcyjnej upraw i młodników. Poprawki i uzupełnienia projektowano w istniejących uprawach i młodnikach. W ramach poprawek, w uprawach należy przede wszystkim wprowadzić gatunki, których brakuje w stosunku do typu drzewostanu.

Wprowadzanie podszytów – nie projektowano.

Pielęgnowanie gleby zaprojektowano na części upraw i odnowionych gniazdach, przy niektórych poprawkach i dolesieniach luk.

Czyszczenia wczesne planowano na powierzchni części upraw oraz w części odnowień w KO i KDO.

Czyszczenia późne projektowano w istniejących młodnikach oraz podrośtach.

W ramach **melioracji agrotechnicznych** zaprojektowano melioracje agrotechniczne obejmujące następujące zabiegi:

- usuwanie podszytów przy rębniach projektowanych,
- usuwanie nieprzydatnych do dalszej hodowli samosiewów na powierzchniach, przewidzianych do odnowienia,
- niszczenie silnie zachwaszczonej i zdziczałej pokrywy.

Rozmiar tych prac podano w wielkości orientacyjnej. Innych melioracji nie planowano.

4. Drzewostany bez wskazań gospodarczych

Zgodnie z protokołem z KZP w części drzewostanów nie projektowano żadnych zabiegów. Drzewostany bez wskazań gospodarczych stanowią łączną powierzchnię 1 205,32 ha, co stanowi 5,4 % powierzchni zalesionej.

Do drzewostanów nie objętych zabiegiem należą:

- część drzewostanów rębnych i starszych klas wieku nie ujętych do użytkowania rębego,
- drzewostany na siedliskach bagiennych,
- ekosystemy referencyjne,
- drzewostany w strefach ochrony całorocznej,

- drzewostany cenne przyrodniczo,
- drzewostany o niższym zadrzewieniu, po zabiegu i o utrudnionym dostępie,
- niektóre drzewostany w obrębie poligonu wojskowego.

Wykaz drzewostanów bez wskazań gospodarczych przedstawiono w Planie Zagospodarowania Lasu.

5. Zestawienie orientacyjnych planowanych zadań gospodarczych z zakresu użytkowania oraz hodowli lasu wg leśnictw

Tabela 54 Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m³ netto] z zakresu użytkowania lasu leśnictwami

Lp.	Nazwa leśnictwa	Użytkowanie rębne						Użytkowanie przedrębne		Razem		Bez wskazań.
		Zal. na etat1)		Niezal. na etat		Razem						
		ha	m3	ha	m3	ha	m3	ha	m3	ha	m3	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Brzozowiec	201,88	55534	-	1024	201,88	56558	990,45	44675	1192,33	101233	207,33
2	Glinik	260,05	66226	-	301	260,05	66527	1071,11	43156	1331,16	109683	88,05
3	Trzebiszewo	179,52	46752	-	972	179,52	47724	1192,66	47916	1372,18	95640	100,15
4	Skwierzyna	128,48	18159	-	146	128,48	18305	1109,82	50951	1238,30	69256	156,16
5	Stary Dworek	379,41	80986	-	534	379,41	81520	770,59	30349	1150,00	111869	61,27
6	Jeleniec	190,00	46773	-	749	190,00	47522	1199,44	51726	1389,44	99248	156,95
7	Pniewo	147,76	41677	-	546	147,76	42223	1341,30	54640	1489,06	96863	58,21
8	Dzików	246,27	60436	-	231	246,27	60667	1216,88	51959	1463,15	112626	76,30
9	Dąbrówka	190,71	41372	-	130	190,71	41502	1308,66	63788	1499,37	105290	119,04
10	Sokola Dąbrowa	423,22	89261	-	230	423,22	89491	810,99	36600	1234,21	126091	166,13
11	Murzynowo	181,95	46745	-	622	181,95	47367	1139,42	42732	1321,37	90099	95,71
12	Chrobotek	209,69	46624	-	857	209,69	47481	1058,62	37604	1268,31	85085	28,84
13	Zawarcie	299,99	71826	-	163	299,99	71989	1040,96	43904	1340,95	115893	91,29
	Nadleśnictwo	3038,93	712371	-	6505	3038,93	718876	14250,90	600000	17289,83	1318876	1405,43

1) Zaliczone na etat – netto z 5% przyrostu

2) Wliczono powierzchnię działek bez zabiegu w wydzieleniach z planowanymi cięciami rębnymi

Tabela 55 Zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu dla leśnictw

Lp.	Nazwa leśnictwa	Prace odnowieniowe							Zale-sienia	Pielęgnowanie				Melior. agrot.
		Na pow. otwartej		Pod osłoną			Popr. i uzupeł. istn.	Wprow. pod-szytów		Piel. gleby	CW	CP	W tym: CPP	
		Halizny, płaz., zręby	Zręby projekt.	Złoż.	II p.	Luki								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Brzozowiec	60,65	154,18	19,31	0,60	0,34	0,14	-	1,55	98,45	126,52	200,28	-	170,91
2	Glinik	81,00	166,23	41,25	5,02	0,17	-	-	-	102,15	66,96	234,85	-	203,69
3	Trzebiszewo	63,96	110,51	32,77	4,28	0,10	0,30	-	-	89,62	89,45	218,96	-	140,76
4	Skwierzyna	12,59	10,25	54,46	6,33	0,71	-	-	-	65,58	48,79	128,76	-	56,52
5	Stary Dworek	72,21	152,72	98,71	2,40	-	-	-	-	148,61	124,11	346,17	-	246,39
6	Jeleniec	51,36	128,88	24,90	-	-	-	-	-	69,09	29,67	219,75	-	152,47
7	Pniewo	27,12	116,07	17,52	-	-	0,15	-	-	61,00	87,74	214,92	-	130,22
8	Dzików	35,12	168,78	25,91	-	-	-	-	-	63,73	82,49	213,58	-	193,55
9	Dąbrówka	29,80	52,09	107,81	-	0,45	0,30	-	-	100,80	65,01	152,54	-	123,28
10	Sokola Dąbrowa	16,37	69,82	190,24	2,86	0,22	-	-	-	90,76	132,36	310,99	-	254,25
11	Murzynowo	36,59	145,58	13,67	-	0,10	-	-	3,42	59,33	69,84	208,87	-	159,25
12	Chrobotek	79,93	161,96	19,34	-	-	-	-	-	117,46	117,16	267,31	-	180,40
13	Zawarcie	59,74	213,85	39,30	-	0,30	-	-	-	79,72	99,47	123,02	-	251,67
	Nadleśnictwo	626,44	1650,92	685,19	21,49	2,39	0,89	-	4,97	1146,30	1139,57	2840,00	-	2263,36

6. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej, wraz z mapami przeglądowymi

6.1. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu

Ocenę zdrowotnego i sanitarnego stanu lasu, z wyszczególnieniem zagrożeń lasu oraz stosowanych środków zaradczych w minionym 10-leciu omówiono w rozdziale I oraz w rozdziale II elaboratu.

Podczas prac terenowych rejestrowano elementy dotyczące ochrony lasu. Na podstawie obserwacji terenowej i analizy materiałów Nadleśnictwa, należy stwierdzić, że stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów jest dobry.

Realizując zadania ochroniarskie należy stosować się do przepisów zawartych w Instrukcji Ochrony Lasu i do innych obowiązujących zarządzeń. Działania Nadleśnictwa będą polegały na profilaktyce i walce ze szkodnikami i chorobami występującymi w lasach oraz naprawie szkód.

Zadania nadleśnictwa w tym zakresie będą zmierzały do:

1. Niedopuszczania do szkód ze strony szkodników pierwotnych poprzez:
 - prawidłową ocenę zagrożenia,
 - prowadzenie ciągłego monitorowania stanu lasu,
 - dokonywanie okresowych ocen zagrożenia,
 - wykonanie niezbędnych zabiegów ratowniczych.
2. Ograniczenia zagrożenia ze strony szkodników wtórnych poprzez:
 - ciągłe monitorowanie stanu sanitarnego lasu z uwzględnieniem okresowo podatnych na szkody drzewostanów m.in. z powodu wahań poziomu wód gruntowych,
 - kompleksowe ograniczanie liczebności szkodników, w tym głównie poprzez wyznaczanie i usuwanie drzew zasiedlonych oraz właściwą rotację drewna.
3. Profilaktycznego badania zapędzania gleby z uwagi na możliwość zagrożenia ze strony szkodników glebowych, szczególnie na gruntach porolnych. Zalesienia prowadzić dopiero po ograniczeniu liczebności pędraków do stanu umożliwiającego wyprowadzenie uprawy.
4. Kompleksowej ochrony uprawy przed szeliniakiem sosnowcem i innymi ryjkowcami poprzez przelegiwanie zrębów (jeżeli jest taka możliwość z uwagi na siedliska), w przypadku braku możliwości przelegiwania zrębu sprawdzonych metod mechanicznych i biologicznych (pułapki klasyczne, dołki chwytne, rowki izolacyjne, pułapki feromonowe i inne).
5. Ograniczania szkód powodowanych przez choroby grzybowe poprzez:
 - utrzymywanie w należyтым stanie sanitarnym drzewostanów opanowanych przez grzyby korzeniowe,
 - zabezpieczanie biopreparatami pniaków po ściętych drzewach w drzewostanach zagrożonych przez grzyby korzeniowe, wprowadzanie gatunków liściastych w powstałe luki,
 - wycinanie porażonych drzewek (nie wrywanie) w uprawach i młodnikach sosnowych porażonych opieńką i traktowanie miejsca po wycięciu preparatami biologicznymi.
6. Utrzymania niskiego poziomu szkód od zwierzyny płowej poprzez:

Stosowanie w praktyce obowiązujących wytycznych dot. stosowania metod ochrony lasu przed szkodami od zwierzyny w lesie a szczególnie *„Kierunkowych wytycznych dot. strategii zabezpieczania upraw i młodników przed szkodami od zwierzyny płowej w lesie, ze szczególnym uwzględnieniem grodzień*

w nadleśnictwach na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie” wprowadzonych do stosowania pismem znak: ZO-7220-3/13 z dnia 31.07.2013 r.

7. Zachowanie bioróżnorodności i odporności ekosystemów leśnych poprzez:
- preferowanie odnowień naturalnych,
 - zwiększenie odporności lasu na działanie czynników chorobotwórczych poprzez terminowe i prawidłowe wykonywanie niezbędnych zabiegów hodowlanych oraz wykonywanie prac w pozyskaniu, zrywce w sposób ograniczający uszkodzenia drzew pozostających na gruncie.

6.2. Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej (Plan ochrony przeciwpożarowej)

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W SZCZECINIE**

**PLAN URZĄDZENIA LASU
DLA NADLEŚNICTWA SKWIERZYNA
na okres od 1 stycznia 2026 r. do 31 grudnia 2035r.
PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ**

Plan opracowano

W Biurze Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Gorzowie Wlkp.

Plan wykonała:

Dorota Baran

sekretariat@gorzow.buligl.pl
www.gorzow.buligl.pl

Gorzów Wielkopolski 2025 r.

Plan został uzgodniony przez Lubuskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Gorzowie Wlkp.

8.12.2015

data, miejsce

**Lubuski Komendant Wojewódzki
Państwowej Straży Pożarnej**

Z up.

st. bryg. mgr inż. Rafał Konieczny
Z-ca Lubuskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP

podpis

Spis treści

1.	Ocena potencjalnego zagrożenia pożarowego lasu	6
1.1.	Warunki przyrodniczo-leśne.....	7
1.2.	Procentowy udział siedlisk, klas wieku i gatunków panujących	8
1.2.1.	Siedliska	8
1.2.2.	Klasy wieku.....	9
1.2.3.	Gatunki panujące.	10
1.2.4.	Pokrywa gleby.....	11
1.3.	Sytuacja pożarowa w ubiegłym okresie.	12
1.4.	Określenie kategorii zagrożenia pożarowego.	15
1.5.	Ocena sezonowości zagrożenia pożarowego.....	17
1.6.	Zagrożenie pożarowe ze strony obiektów istniejących	18
2.	Jednostki straży pożarnych	20
3.	Analiza przypuszczalnego okresu swobodnego rozwoju pożaru	21
4.	Zabezpieczenie przeciwpożarowe	22
4.1.	Pasy przeciwpożarowe	22
4.2.	Obserwacja	23
4.3.	Leśne bazy lotnicze.....	23
4.4.	Łączność radiowo-telefoniczna	24
4.5.	Przeciwpożarowe zabezpieczenie w wodę	25
4.6.	Dojazdy pożarowe.....	27
4.7.	Zaplecze przeciwpożarowe nadleśnictwa.....	29
4.8.	Lokalizacja MPP.....	30
5.	Wytyczne na lata 2026 - 2035 zmierzające do poprawy bezpieczeństwa pożarowego Nadleśnictwa	31

Niniejszy plan ochrony przeciwpożarowej lasu stanowi integralną część Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Skwierzyna sporządzonego na lata 2026-2035 na podstawie inwentaryzacji lasu przeprowadzonej w latach 2024/2025.

Plan sporządzony został zgodnie z „Instrukcją Ochrony Przeciwpożarowej Lasu” z 23 grudnia 2019 roku, „Ramowymi wytycznymi w zakresie procedury tworzenia i uzgadniania Planu Urządzenia Lasu w części dotyczącej Planu Ochrony Przeciwpożarowej dla nadleśnictw z terenu RDLP w Szczecinie” z dnia 24 września 2014 roku, notatką dotyczącą uzgodnienia postępowania w sprawie pasów przeciwpożarowych przy liniach kolejowych z dnia 13 stycznia 2020 r., wytycznymi Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej z maja 1996 roku oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia pożarowego lasów z dnia 22 marca 2006 r. (t. j. Dz. U. 2022 poz. 1065) oraz Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 marca 2023 r. (t. j. Dz. U. 2023 poz. 822) - w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

Szczegółowe dane dotyczące ochrony przeciwpożarowej lasu przedstawiono na mapach przeglądowych w skali 1:25 000 oraz na mapie sytuacyjnej w skali 1:50 000.

Plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Skwierzyna w zakresie ochrony przeciwpożarowej został uzgodniony i przyjęty zgodnie z notatką służbową z dnia 25.09.2025 r przez przedstawicieli:

Nadleśnictwa Skwierzyna;
Komendy Powiatowej PSP w Międzyrzeczu,
Komendy Powiatowej PSP w Sulęcinie,
Komendy Miejskiej PSP w Gorzowie Wielkopolskim,
Szef Delegatury Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej w Zielonej Górze,
Inspektor Ochrony przeciwpożarowej JW 3949 w Skwierzynie,
RDLP w Szczecinie,
BUL i GL o/Gorzów Wielkopolski.

1. Ocena potencjalnego zagrożenia pożarowego lasu

1. Czynniki wpływające na zagrożenie pożarowe lasu to:

- ✓ warunki meteorologiczne, w tym przede wszystkim: temperatura powietrza, wilgotność względna powietrza, opad atmosferyczny, zachmurzenie, promieniowanie słoneczne;
- ✓ wilgotność pokrywy gleby, szczególnie jej martwych składników, na którą wpływ mają warunki meteorologiczne;
- ✓ możliwość pojawienia się bodźców energetycznych zdolnych do inicjacji pożaru (np. ognisko, niedopałek papierosa, nieugaszona zapalka);
- ✓ rodzaj leśnych materiałów palnych: skład gatunkowy i wiek drzewostanu, obciążenie ogniowe (ilość biomasy przeliczona na jednostkę powierzchni, wyrażona w kg/m^2 lub t/ha), ich struktura, skład chemiczny i właściwości fizyczne (zdolność pochłaniania wody – nasiąkania i przesychania);
- ✓ dostępność obszarów leśnych (gęstość dróg komunikacyjnych, nasilenie ruchu); szlaki drogowe o dużym natężeniu ruchu tranzytowego, droga krajowa nr 24, (Rudnica k. Gorzowa Wlkp. - Pniewy, nr 3 od DK 24 do Deszczna).
- ✓ atrakcyjność turystyczna i obfitość płodów runa leśnego;
- ✓ sąsiedztwo aglomeracji miejskich, osad i zakładów przemysłowych; bliskie sąsiedztwo 11 tysięcznego ośrodka miejskiego (Miasto i Gmina Skwierzyna), około 115 tys. ośrodka miejskiego (Miasto Gorzów Wielkopolski),
- ✓ stan sanitarny lasu, stopień zadrzewienia, intensywność zabiegów gospodarczych i sposób użytkowania drzewostanów;
- ✓ poziom edukacji społeczeństwa dotyczący bezpiecznego korzystania z lasu pod względem zagrożenia pożarowego;
- ✓ występowanie obiektów wojskowych tj. poligonu, strzelnicy,
- ✓ inne warunki lokalne.

2. Czynniki utrudniające rozprzestrzenianie się ognia:

- a) naturalna sieć zapór (jeziora, ciekі, bagna, olsy);
- b) udział siedlisk lasowych na których rosną drzewostany liściaste, mieszane lub iglaste z bogatym podszytem liściastym;
- c) naturalne przerwy na drodze rozwoju ognia, leśne drogi, przecinki;

d) gatunki liściaste i krzewy dobierane są pod kątem dostosowania ich do żyzności siedliska hamując rozwój traw, tworzenia się martwej pokrywy ściółkowej podatnych na pożary.

Lasy Nadleśnictwa Skwierzyna charakteryzują się dość dużą zwartością gruntów. Ponad 65% powierzchni Nadleśnictwa stanowi jeden kompleks tworzący wraz z lasami zarządzanymi przez sąsiednie nadleśnictwa rozległy teren leśny zwany „Borami Lubuskimi”. W północno-wschodniej części nadleśnictwa znajduje się kolejny duży kompleks leśny wchodzący w skład „Puszczy Noteckiej”.

Ocena potencjalnego zagrożenia pożarowego:

1. Warunki przyrodniczo-leśne;
2. Procentowy udział siedlisk, klas wieku, gatunków panujących, typu pokrywy;
3. Sytuacja pożarowa w ubiegłym okresie;
4. Określenie kategorii zagrożenia pożarowego;
5. Ocena sezonowości występowania zagrożenia pożarowego;
6. Zagrożenie pożarowe ze strony obiektów istniejących (sezonowych i stałych).

1.1. Warunki przyrodniczo-leśne

Zagadnienie zostało omówione w części A elaboratu w „Charakterystyce przyrodniczych warunków produkcji leśnej”.

Na podstawie książki „Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010”¹ zasięg terytorialny Nadleśnictwa Skwierzyna leży w:

Krainie III: Wielkopolsko – Pomorskiej

Mezoregionie: Ujście Warty (III.16)

Puszczy Noteckiej (III.17)

Pojezierza Łagowskiego (III.21)

Równiny Nowotomyskiej (III.23)

Czynniki mające związek z zabezpieczeniem przeciwpożarowym lasu:

- a) Rzeźba terenu

Nadleśnictwo Skwierzyna oznacza się urozmaiconą rzeźbą terenu, obejmującą różne

¹ Zielony R., Kliczkowska A. 2012 Regionalizacja przyrodniczo-leśna 2010. CILP. Warszawa

formy krajobrazu. W części północnej dominują teren nizinny równy, związany z pradoliną Warty i Noteci. W środkowej części tereny faliste, natomiast na południu występują tereny pagórkowate w tym skrajne skarpy doliny jeziora Glinik oraz pagórkowate obszary w południowo-zachodniej części nadleśnictwa.

Wysokość bezwzględna najniższego punktu wynosi 20 m n.p.m. (leśnictwo Brzozowiec) a wysokość bezwzględna najwyższego punktu wynosi 165 m n.p.m. (leśnictwo Sokoła Dąbrowa).

b) Stosunki wodne

Nadleśnictwo Skwierzyna położone jest w dorzeczu rzeki Odry w zlewni III rzędu rzeki Warty. Sieć hydrologiczną tworzą rzeki Warta, Obra, Kanał Roszkowicki, Lubniewka, Jordanka oraz dopływ z Kołomętu wraz z licznymi mniejszymi kanałami, ciekami, rowami. Układ hydrograficzny uzupełniają dwa główne jeziora (Glinik, Krajnik) oraz jeden sztuczny zbiornik wody.

1.2.Procentowy udział siedlisk, klas wieku i gatunków panujących

1.2.1.Siedliska

Siedliska w gospodarce leśnej mają ogromne znaczenie hodowlane, gdyż decydują o składzie gatunkowym przyszłego drzewostanu. Typ siedliskowy lasu jest podstawowym warunkiem rozprzestrzeniania się materiałów palnych w lesie, siedlisko warunkuje rozwój szaty roślinnej (czyli paliwa w reakcji spalania). Warunki siedliskowe oddziałują bezpośrednio na procesy spalania oraz na jego intensywność. Największe zagrożenie pożarowe występuje w drzewostanach na siedliskach boru suchego, boru świeżego, boru wilgotnego, boru mieszanego wilgotnego i lasu łęgowego (palność tych drzewostanów zależy od pory roku). Znajomość typów siedlisk i ich właściwości jest niezbędna do skutecznego zarządzania lasami oraz do opracowywania strategii ochrony przeciwpożarowej, które minimalizują ryzyko powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów leśnych

Tabela 1: Zestawienie powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej

Typy siedliskowe lasu	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona.	
	ha	udział %
Bór suchy	23,90	0,1
Bór świeży	13178,30	56,6
Bór mieszany świeży	5743,73	24,7

Typy siedliskowe lasu	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona.	
	ha	udział %
Bór mieszany wilgotny	11,30	-
Bór mieszany bagienny	5,12	-
Las mieszany świeży	3550,51	15,3
Las mieszany wilgotny	58,38	0,3
Las świeży	490,16	2,1
Las wilgotny	4,49	-
Ols	168,23	0,7
Ols jesionowy	0,61	-
Las łęgowy	43,28	0,2
Ogółem	23278,01	100

Na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna panują warunki przyrodniczo-leśne, które faktycznie wskazują na wysokie zagrożenie pożarowe, głównie ze względu na dominujący udział siedlisk borowych. Siedliska borowe zajmują ponad 80% powierzchni Nadleśnictwa, a dokładniej około 81,4%. W skład drzewostanu wchodzi w zdecydowanej większości sosna, która stanowi około 97% powierzchni drzewostanów.

Siedliska borowe to przede wszystkim bory sosnowe, które są podatne na pożary ze względu na łatwopalność igliwia i żywicy sosnowej. Nadleśnictwo Skwierzyna charakteryzuje się także zwartymi kompleksami monokultur sosnowych, co dodatkowo zwiększa ryzyko rozprzestrzeniania się pożarów.

Podsumowując, warunki przyrodniczo-leśne Nadleśnictwa Skwierzyna, z dominacją siedlisk borowych i monokultur sosnowych, rzeczywiście wskazują na wysokie zagrożenie pożarowe na tym terenie.

1.2.2.Klasy wieku.

Na rozwój pożaru w lasach duży wpływ ma wiek drzewostanów. Pożary najczęściej występują w młodych drzewostanach, czyli w I i II klasie wieku, szczególnie w zagajnikach, gdzie gałęzie drzew są blisko dna lasu. Tego typu pożary występują głównie od późnej wiosny przez cały okres lata, zwłaszcza podczas sprzyjających warunków atmosferycznych, takich jak brak opadów, co prowadzi do przesuszenia materiałów palnych.

Tabela 2: Udział powierzchni klas wieku w Nadleśnictwie Skwierzyna

Klasy wieku	Nadleśnictwo	
	ha	%
Pow. niezalesiona	831,87	3,5
I + II	6744,59	29,0
III	3211,06	13,8
IV i starsze, KO, KDO	12490,49	53,7

Klasy wieku	Nadleśnictwo	
	ha	%
Razem	23278,01	100

W Nadleśnictwie Skwierzyna udział powierzchni lasów w I i II klasie wieku wynosi 29,0% zalesionej powierzchni, a jeśli doliczyć powierzchnie niezalesione, to procentowy udział I i II klasy wieku wynosi około 33,5% całkowitej powierzchni. Młode drzewostany są bardziej podatne na pożary, ponieważ gałęzie znajdują się nisko, co ułatwia rozprzestrzenianie się ognia, a także w takich drzewostanach pokrywa gleby jest bogata w łatwopalne materiały, takie jak ściółka, podrost czy trawy, które szybko się przesuszają w okresie letnim.

Zatem w Nadleśnictwie Skwierzyna znaczna część powierzchni leśnej to młode drzewostany, które są szczególnie narażone na pożary w okresie od późnej wiosny do lata, zwłaszcza przy długotrwałej suszy.

1.2.3. Gatunki panujące.

Na zwiększenie skali pożaru najbardziej podatne są lasy iglaste skupiające sosny, świerki, jodły i modrzewie. Podatność lasów iglastych na szybkie rozprzestrzenianie się pożarów wynika z wysokiej zawartości łatwopalnych żywic i olejków eterycznych w drzewach oraz obecność palnych elementów poszycia, takich jak igły i szyszki, które sprzyjają szybkiemu zapłonowi i rozprzestrzenianiu ognia.

Tabela 3: Udział gatunków panujących w Nadleśnictwie Skwierzyna

Gatunki panujące	Nadleśnictwo	
	ha	%
sosna	22324,91	95.9
modrzew europejski	17,36	0.1
świerk pospolity	41,95	0.2
dagleżja	2,2	-
Razem iglaste	22386,42	96.2
buk pospolity	42,05	0.2
dąb	449,98	1,9
klon, jawor	4,19	-
wiąz pospolity	6,62	-
Jesion pospolity	1,64	-
grab pospolity	10,86	-
brzoza	158,54	0.7
olsza	185,34	0.8
robinia akacjowa	30,59	0.1
lipa drobnolistna, osika	1,78	-
Razem liściaste	891,59	3.8
Ogółem	23278,01	100

W Nadleśnictwie Skwierzyna dominują lasy iglaste, które zajmują aż 96,2% powierzchni leśnej, z czego sosna stanowi 95,9% całkowitej powierzchni Nadleśnictwa.

Pozostałe gatunki iglaste, takie jak modrzew europejski, świerk pospolity i daglezja, występują w bardzo niewielkich ilościach. Lasy iglaste tworzą dwa zwarte kompleksy borów sosnowych – Puszcę Lubuską oraz Puszcę Notecką.

Wysoki udział sosny i innych iglastych gatunków, bogatych w łatwopalne substancje, znacząco zwiększa ryzyko i skalę pożarów w tym regionie, zwłaszcza w warunkach sprzyjających, takich jak susza i wysokie temperatury.

1.2.4. Pokrywa gleby.

Pożary najczęściej pojawiają się na dnie lasu, gdzie w wyniku ich rozprzestrzeniania się spalaniu ulegają: ściółka, mech, trawy, krzewy, leżanina, podrosty, kora oraz płytko znajdujące się korzenie. Takie pożary pokrywy gleby są najczęstszym rodzajem pożarów leśnych i mogą powstawać przez cały rok

Największe zagrożenie pożarowe stwarzają pokrywy zadarnione i zachwaszczone z dużym udziałem traw, które w okresie długotrwałej suszy stanowią łatwopalny materiał o wysokiej temperaturze spalania. Trawy mogą osiągać znaczne rozmiary, a podczas pożaru dają wysokie płomienie sięgające nawet 3 metrów, co sprzyja przenoszeniu ognia na wyższe warstwy drzewostanu. Bujne łąny traw generują duże obciążenie ogniowe, intensyfikując proces spalania.

Ponadto, ściółka leśna, składająca się z martwego igliwia, gałązek, korowiny i szyszek, łatwo zapala się, zwłaszcza gdy jej wilgotność jest niższa niż 20%.

Dodatkowo, martwe drewno (leżanina) i posusz (martwe lub obumierające drzewa stojące) zwiększają miejscowo zagrożenie pożarowe, gdyż po długich okresach suszy stają się bardzo łatwopalne i wydłużają czas trwania pożaru.

Podsumowując, pożary na dnie lasu rozprzestrzeniają się głównie przez łatwopalne materiały takie jak ściółka, trawy i leżanina, a szczególnie niebezpieczne są pokrywy zadarnione i zachwaszczone z dużą ilością traw, zwłaszcza w okresach długotrwałej suszy.

Tabela 4: Powierzchnia typów pokrywy gleb w lasach Nadleśnictwa Skwierzyna

Typy pokrywy	Nadleśnictwo	
	ha	%
Naga	866,6	3.7
Ściółka	223,44	1.0
Zielna	45,46	0.2
Mszysta	13154,23	56.5
Mszysto-czernicowa	1042,1	4.5
Zadarniona	6609,67	28.4
Silnie zadarniona	1243,17	5.3
Silnie zachwaszczona	93,34	0.4
Ogółem	23278,01	100.0

Udział pokrywy silnie zadarnionej i silnie zachwaszczanej wynosi 5.7 %.

Analizując warunki przyrodniczo-leśne na podstawie przedstawionych powyżej danych (położenie geograficzne, zwarty obszar lasów z bardzo dużym udziałem świeżych siedlisk borowych, bliskość lasu różnych form wypoczynku i rekreacji) na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna występuje potencjalnie, bardzo wysokie zagrożenie pożarowe lasów.

1.3.Sytuacja pożarowa w ubiegłym okresie.

Na przestrzeni ostatniej dekady (2016-2025) na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna odnotowano 54 pożary o łącznej powierzchni 16,32 ha (w tym 2 pożary na terenie jednostki wojskowej). W porównaniu do poprzedniego okresu gospodarczego nastąpiły istotne zmiany:

- ✓ Liczba pożarów zmniejszyła się znacząco — z 139 do 54.
- ✓ Powierzchnia pożarów natomiast wzrosła — z 11,19 ha do 16,32 ha.

Kluczowy rok 2018

Rok 2018 wyróżnia się jako szczególnie istotny, ponieważ w tym roku odnotowano największą powierzchnię pożaru, co miało istotny wpływ na wzrost łącznej powierzchni zniszczonej przez pożary w analizowanym okresie.

Zmniejszenie liczby pożarów wskazuje na skuteczniejsze działania prewencyjne i lepszy monitoring lasów.

Wzrost powierzchni pożarów sugeruje, że pojedyncze zdarzenia są coraz bardziej rozległe i potencjalnie trudniejsze do opanowania.

Konieczne jest szczegółowe zbadanie przyczyn dużego pożaru w 2018 roku, aby wyciągnąć wnioski i zapobiec podobnym sytuacjom w przyszłości.

Poniższa tabelka przedstawia sytuację i przyczyny pożarów w poszczególnych latach.

Tabela 5: Sytuacja pożarowa w ubiegłym dziesięcioleciu w Nadleśnictwie Skwierzyna

Rok	Liczba pożarów	Powierzchnia w (ha)	Średnia powierzchnia pożaru rocznie	Przyczyny powstania pożarów
2016	1	0.01	0.01	1- nieznana
2017	2	0.06	0.03	1- wypadek (energia elektryczna); 1- naturalna
2018	17	14.26	0.84	7- nieznana; 2- wypadek (energia elektryczna); 5- podpalenie; 2- naturalna; 1- powtórny zapłon
2019	6	0.33	0.06	1- wypadek (energia elektryczna); 3- podpalenie; 1- nieznana, 1- naturalna
2020	7	0.38	0.05	2- nieznana; 1 wypadek; 2- zaniedbanie; 2- podpalenie
2021	3	0.31	0.10	3- nieznana
2022	6	0.13	0.03	4- nieznana; 1- zaniedbanie; 1- wypadek

Rok	Liczba pożarów	Powierzchnia w (ha)	Średnia powierzchnia pożaru rocznie	Przyczyny powstania pożarów
2023	3	0.08	0.02	1- nieznana; 1- podpalenie; 1- zaniedbanie
2024	4	0.33	0.08	1- podpalenie; 2- zaniedbanie; 1- nieznana
2025	5	0.43	0.09	3- nieznana; 2- wypadek (transport drogowy, energia elektryczna)
Razem	54	16.32	0.30	23-nieznana; 8-wypadek; 4-naturalna; 12-podpalenie; 1- powtórny zapłon; 6 -zaniedbanie

Wielkość pożarów w Nadleśnictwie Skwierzyna jest ściśle związana z powierzchnią objętą ogniem. Zgodnie z Instrukcją ochrony przeciwpożarowej, w części II &7pożary klasyfikuje się według wielkości powierzchni:

- ✓ Ugaszone w zarodku - do 0,05 ha,
- ✓ Małe - 0,06 ha do 1 ha,
- ✓ średnie – od 1,01 ha do 10 ha,
- ✓ duże – od 10,01 do 100 ha,
- ✓ bardzo duże – od 100,01 ha do 500 ha,
- ✓ katastrofalne – ponad 500 ha.

W Nadleśnictwie Skwierzyna powstałe pożary, zgodnie z Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu (część II, §7), zaliczane są do pożarów małych, obejmujących powierzchnię od 0,06 do 1 ha. Jedynie rok 2018 znacząco wyróżnia się na tle pozostałych lat - w sierpniu, wskutek podpalenia, spłonęło ponad 13 ha powierzchni całkowitej, z czego 4,1 ha stanowiła pokrywa gleby.

Niewielka średnia powierzchnia pożarów jednoznacznie świadczy o skuteczności systemu ostrzegawczego oraz właściwym zabezpieczeniu technicznym i sprawnej organizacji działań w przypadku zagrożenia pożarem lasu.

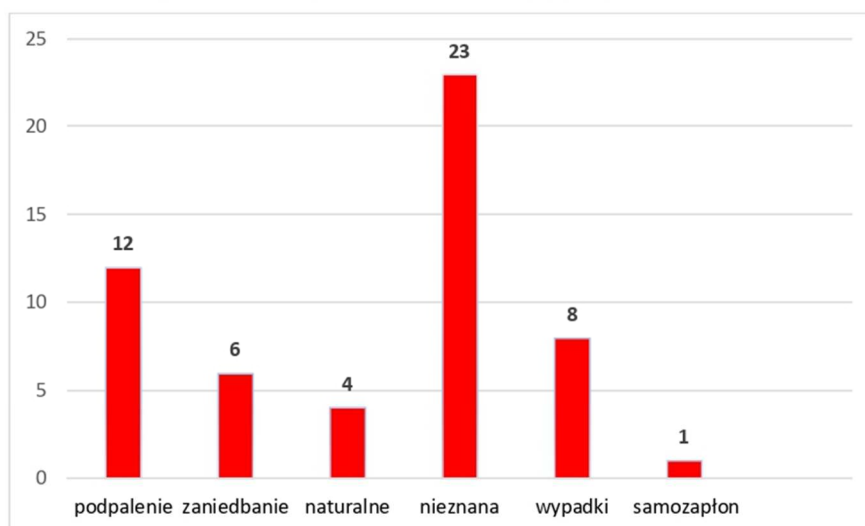
Tabela 6: Sposoby wykrycia pożarów

Rok	Sposób wykrycia pożaru		
	Samolot	Punkt obserwacyjny	Inne osoby
2016	1		
2017		1	1
2018	5	8	4
2019	1	3	2
2020		4	3
2021	1	1	1
2022		4	2
2023	1	1	1
2024	2	1	1
2025		1	4
Razem	11	24	19

Powyższa tabela przedstawia efektywność systemu ostrzegawczego w minionym dziesięcioleciu.

Punkty obserwacyjne (wieże, dostrzegalnie) są najczęstszym źródłem wykrywania pożarów – stanowią prawie połowę wszystkich wykryć (24 z 54). Wieże obserwacyjne są wyposażone w kamery z systemami analizy obrazu, co pozwala na szybkie wykrywanie dymu i określanie jego lokalizacji. Zgłoszenia od innych osób (np. mieszkańców, turystów, pracowników lasu) stanowią istotne źródło informacji o pożarach – 19 wykryć. To pokazuje, jak ważna jest społeczna czujność i szybkie reagowanie na zauważone zagrożenia. Samoloty patrolowe wykryły pożary 11 razy, głównie w latach o większej liczbie pożarów (np. 2018, 2024). Lotniczy monitoring jest skutecznym sposobem szybkiego wykrywania pożarów na dużych obszarach leśnych.

Rysunek 1: Liczba pożarów ze względu na przyczynę powstania

W Nadleśnictwie Skwierzyna w większości przypadków przyczyny powstania pożarów są nieznane, co potwierdza wysoki odsetek pożarów o nieustalonej przyczynie, sięgający około 40%. Istotnym problemem na terenie tego nadleśnictwa są podpalenia, które w szczególności w roku 2018 miały znaczący udział w powstawaniu pożarów, w tym pożaru lasu o powierzchni ponad 13 ha. Podpalenia są jedną z dominujących przyczyn pożarów lasów w Polsce, często motywowane różnymi względami, od wandalizmu po chęć zatarcia dowodów przestępstwa.

Podsumowując, większość pożarów w Nadleśnictwie Skwierzyna ma nieustalone przyczyny, podpalenia, zwłaszcza w 2018 roku, stanowią istotną przyczynę pożarów.

1.4. Określenie kategorii zagrożenia pożarowego.

Zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 kwietnia 2022 r. (t. j. Dz.U. 2022 poz. 1065) w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów ustala się liczbę punktów dla Nadleśnictwa Skwierzyna:

- a) średniej rocznej liczby pożarów za lata 2016-2025 (zgodnie z wykazem z Nadleśnictwa) przypadających na 10 km² powierzchni leśnej wg wzoru:

$$P_p = 12,5 \log(11,2 \times 0,2272 + 0,725) + 1,5 = 7,9$$

$$G_p = 0,2272$$

Gdzie: G_p – oznacza średnią liczbę pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat na 10 km² powierzchni leśnej na klasyfikowanym obszarze. Co daje nam **8** pkt.

- b) udział siedlisk BS, BŚW, BW, BMŚW, BMW, LL wynosi 81.6 % co wg wzoru:

$$P_d = 0,1 U_s = 0,1 \times 81,6 = 8,2$$

gdzie: U_s – oznacza sumę udziałów procentowych powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach boru świeżego, boru mieszanego świeżego, boru mieszanego wilgotnego oraz lasu łęgowego w całkowitej powierzchni drzewostanów na kwalifikowanym obszarze. Co daje nam **8** pkt.

- c) średnia wilgotność względna powietrza i procentowego udziału dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godzinie 9⁰⁰, co według wzoru:

$$P_k = 0,221 U_{ds} - 0,59 W_p + 45,1 = 0,221 \times 18,07 - 0,59 \times 77,28 + 45,1 = 3,49927$$

$$W_p = 77,28$$

$$U_{ds} = 18,07$$

gdzie: W_p – oznacza średnią wilgotność powietrza o godzinie 9⁰⁰

U_{ds} - oznacza udział procentowy dni z wilgotnością ściółki o godzinie 9⁰⁰ mniejszej od 15%.

Co daje nam **3** pkt.

Dane z lat 2020-2024 dotyczące wilgotności względnej powietrza punkt prognostyczny i wilgotności ściółki dla punktu prognostycznego Skwierzyna pochodzą z IBL².

- d) średniej liczbie mieszkańców przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej, co według wzoru:

² Dane wg IBL za lata 2020-2024

$$Pa = 2,46\log(1,3691Gz)+5,16=2,46\log(0,0461*1,3691)+5,16=2,2$$

$$Gz= 1.3691$$

Gdzie Gz – oznacza średnią liczbę mieszkańców przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej na klasyfikowanym obszarze i wynosi 32062³.

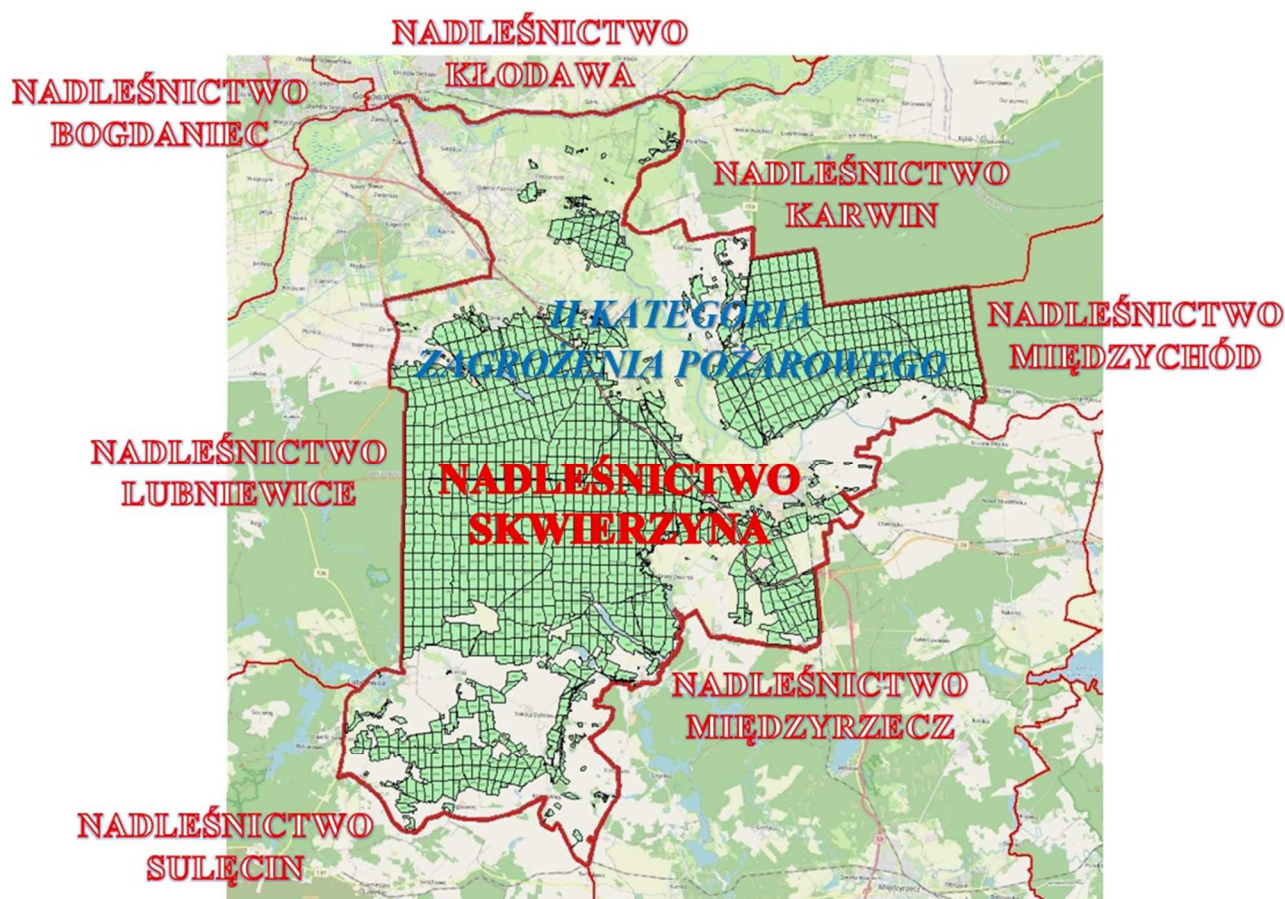
Co daje nam **2** pkt.

Tabela 7: Liczba ludności na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna

Gmina	Powierzchnia [km ²]	Liczba ludności	[osoba/km ²]	Powierzchnia Nadleśnictwa Skwierzyna [km ²]	Liczba ludności na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna
Powiat gorzowski					
M-to Gorzów Wielkopolski	86	115247	1340	12.00	16080
Deszczno	168	10916	65	106.00	6890
Santok	169	9570	57	4.70	268
Powiat międzyszycki					
Skwierzyna	285	11513	40	136.00	5440
Bledzew	247	3894	16	159.00	2544
Powiat sulęciński					
Lubniewice	130	3041	23	36.53	840
Razem				454.23	32062

Łącznie Nadleśnictwo Skwierzyna uzyskało **21** pkt i zgodnie z Rozporządzeniem zostaje zakwalifikowane do **II kategorii zagrożenia pożarowego**.

³ <https://svs.stat.gov.pl/1244/17/31>

1.5. Ocena sezonowości zagrożenia pożarowego

W Nadleśnictwie Skwierzyna zdecydowana większość pożarów powstaje w okresie od marca do września, a ich występowanie jest silnie uzależnione od warunków meteorologicznych w danym roku. Szczególnie narażone są wczesna wiosna, gdy pokrywa dna lasu jeszcze się nie zazieleniła, oraz lato (lipiec i sierpień), kiedy występuje okres suszy. Okres zagrożenia pożarowego rozpoczyna się, gdy wilgotność ściółki spadnie poniżej 27%. Dodatkowo, latem i jesienią zwiększone zagrożenie wynika z większej penetracji lasów przez ludzi zbierających owoce runa leśnego.

Na podstawie wniosku Instytutu Badawczego Leśnictwa Dyrektor Generalny Lasów Państwowych podzielił Polskę na strefy prognostyczne, uwzględniając m.in. zwartość kompleksów leśnych, warunki klimatyczne i siedliskowo-drzewostanowe, częstotliwość pożarów, a także czynniki społeczne i administracyjne. Za podstawową jednostkę organizacyjną przyjęto obszar nadleśnictwa. Nadleśnictwo Skwierzyna zostało zaliczone do strefy prognostycznej 10_F zgodnie z Zarządzeniem nr 3 z 19 stycznia 2021 r. (ZO.2621.20.2020). Nadleśnictwo korzysta z własnych meteorologicznych punktów

pomiarowych, co pozwala na bieżące monitorowanie warunków i prognozowanie zagrożenia pożarowego.

1.6. Zagrożenie pożarowe ze strony obiektów istniejących

Na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna mogą wystąpić zagrożenia pożarowe z następujących obiektów:

Tabela 8: Wykaz miejsc obiektów w których może wystąpić zagrożenie pożarowe

Lp.	Rodzaj obiektu	Leśnictwo	Oddział leśny	Sposób zabezpieczenia.	Nazwa
1.	Miejsca wypoczynku	Glinik	315 j		Odpoczynek dla jeźdźców pod Boleminem
		Brzozowiec	224 c	Bruzda mineralna	Ognisko nad Wartą
		Skwierzyna	540 b		Przy linii energetycznej
		Brzozowiec	326 l	Bruzda mineralna	Z widokiem na jezioro
		Zawarcie	174 a	Bruzda mineralna	W głębi Puszczy
		Chrobotek	75 i	Bruzda mineralna	Po drodze na Jazierce
		Murzynowo	88 k	Bruzda mineralna	Przy Gliniankach w Murzynowie
		Stary Dworek	545 j		Koło mostu nad Obrą
		Dzików	827 g		Na skraju Osiecka
		Trzebiszewo	351 i		Odpoczynek dla jeźdźców pod Glinikiem
		Glinik	328 f	Bruzda mineralna	Przy zejściu do jeziora
		Brzozowiec	262 p	Bruzda mineralna	Przy Trzech Dębach
		Brzozowiec	307 d	Bruzda mineralna	Cicha plaża nad j. Glinik
		Stary Dworek	543 j		przy źródelku
2.	Miejsce biwakowania	Stary Dworek	589 n		Lisia polana
		Glinik	288 g	Bruzda mineralna	Nad jeziorem Glinik
3.	Miejsca postoju pojazdów	Jeleniec	489 f	Bruzda mineralna	WYSOKIE SOSNY
		Jeleniec	453 d	Bruzda mineralna	Przy drodze nr 20 na uboczu
		Stary Dworek	475 j	Bruzda mineralna	Przy rondzie
		Stary Dworek	437 b	Bruzda mineralna	Przy Gorzowskiej
		Trzebiszewo	406 b	Bruzda mineralna	Przy spalonym punkcie informacji
		Skwierzyna	506 d	Bruzda mineralna	Na początku Szlaku bobrów
		Chrobotek	200 f	Bruzda mineralna	Puszcza na Zawarcu
		Murzynowo	94 g	Bruzda mineralna	Przy drodze na Kijewice
		Glinik	288 b	Bruzda mineralna	Przy Plaży jeziora Glinik
		Dzików	501 c	Bruzda mineralna	Ostatni na Kostrzyńskiej
		Pniewo	459 c	Bruzda mineralna	Kępa sosnowa
		Jeleniec	493 b	Bruzda mineralna	Przy drodze nr 20 z rondem
		Stary Dworek	480 f	Bruzda mineralna	Pierwszy na Kostrzyńskiej
4.	Punkt widokowy	Zawarcie	203 o		Glinik
5.	Rurociąg	Brzozowiec	243 k, 244 f, 255 j, 256 c, 279 b, 279 i, 298 p, 298 s, 299 d, 299 g, 299 l		
		Trzebiszewo	366 a		
		Skwierzyna	469 g, 469 l		
		Sokoła Dąbrowa	939 c		

Lp.	Rodzaj obiektu	Leśnictwo	Oddział leśny	Sposób zabezpieczenia.	Nazwa
6.	Gazociąg	Skwierzyna	468 d, f; 582 d; 623 a, d; 624 c; 582 a; 580 f, g, h; 622 m		
7.	Tereny Jednostki Wojskowej	Skwierzyna	580; 622-626; 712-721; 723-725; 727-728; 733-734	Bruzda na terenie niebędącym w zarządzie Nadleśnictwa	
8.	Strzelnica Jednostki Wojskowej	Zawarcie	206-207	Bruzda na terenie niebędącym w zarządzie Nadleśnictwa	
9.	Obszary zalegania niewybuchów	Zawarcie, Stary Dworek	207, 589	Teren rozminowany	

Tabela 9: Lokalizacja wyznaczonych miejsc palenia ognia

Lp.	Leśnictwo	Oddział leśny	Nazwa obiektu	Zabezpieczenie
1.	Brzozowiec	224 c		Bruzda mineralna
2.	Glinik	288 g	Nad jeziorem Glinik	
3.	Stary Dworek	545 j	Koło mostu nad Obrą	
4.	Stary Dworek	589 n	Lisia polana	

Na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna znajdują się obszary zajmowane przez Jednostki Wojskową 3949 (35 Skwierzyński Dywizjon Rakietowy Obrony Powietrznej), obejmujące oddziały leśne: 580; 622-626; 712-721; 723-725; 727; 728; 733; 734. Na tym terenie znajdują się dwa podziemne zbiorniki wodne (po 100 m³ każdy) oraz droga betonowa biegnąca przez kompleks. Teren JW. 3949 otoczony jest pasem przeciwpożarowym typu C o uśrednionej szerokości 8 m, biegnący częściowo w granicach jednostki, a częściowo po gruntach Nadleśnictwa. Teren strzelnicy wojskowej nie jest oddzielony od drzewostanów pasem przeciwpożarowym. Zgodnie z porozumieniem pomiędzy Ministrem Obrony Narodowej a Dyrektorem Generalnym Lasów Państwowych w sprawie warunków użytkowania lasów na potrzeby związane z obronnością i bezpieczeństwem państwa z dnia 25 września 2019 r. ochronę przeciwpożarową na zajmowanym terenie prowadzi użytkownik (teren jednostki wojskowej), na terenie województwa lubuskiego nadzór sprawuje Delegatura Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej w Zielonej Górze.

2. Jednostki straży pożarnych

Obszar Nadleśnictwa Skwierzyna znajduje się w rejonie operacyjnym jednostek:

1. podległych Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Gorzowie Wlkp.
ul. Dąbrowskiego 3, 66-400 Gorzów Wlkp.:

- włączone do KSRG
 - ✓ OSP Deszczno
 - ✓ OSP Krasowiec
- spoza KSRG
 - ✓ OSP Brzozowiec,
 - ✓ OSP Glinik,
 - ✓ OSP Ulim.

2. podległych Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Międzyrzeczu
(ul. Rokitniańska 1, 66-300 Międzyrzecz):

- włączone do KSRG
 - ✓ OSP Bledzew,
 - ✓ OSP Skwierzyna,
 - ✓ OSP Świniary,
 - ✓ OSP Trzebiszewo,
 - ✓ OSP Templewo.
- spoza KSRG
 - ✓ OSP Murzynowo,
 - ✓ OSP Osiecko,
 - ✓ OSP Sokola Dąbrowa,
 - ✓ OSP Nowa Wieś,
 - ✓ OSP Goruńsko,
 - ✓ OSP Popowo.

3. podległych Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Sulęcinie,
(ul. E. Plater 8, 69-200 Sulęcín):

- włączone do KSRG
 - ✓ OSP Lubniewice,
 - ✓ OSP Glisno.

3. Analiza przypuszczalnego okresu swobodnego rozwoju pożaru

Na okres swobodnego rozwoju pożaru mają wpływ następujące czynniki:

- ✓ czas od powstania do wykrycia pożaru i ustalenia jego miejsca (średnio wynosi on około 15–20 min; górną granicę czasu zaleca się przyjmować w przypadku kompleksów leśnych położonych w odległości większej niż 10 km od stałych punktów obserwacji naziemnej);
- ✓ czas alarmowania sił ratowniczych (1–2 min);
- ✓ czas wyjazdu jednostek gaśniczych (1 min dla jednostek PSP, do około 5 min dla jednostek OSP);
- ✓ czas dojazdu do pożaru (zależy od długości dojazdu i średniej prędkości pojazdu gaśniczego, którą przyjmuje się za 20 km/h, przy uwzględnieniu poruszania się po drogach nieutwardzonych, oraz 40 km/h, przy uwzględnieniu poruszania się po drogach utwardzonych; dolną granicę prędkości należy przyjmować w przypadku dominującego przebiegu trasy dojazdu po drogach nieutwardzonych);
- ✓ czas rozwinięcia jednostki gaśniczej i rozpoczęcia akcji gaśniczej (około 2–3 min).
- ✓ czas dojazdu pojazdów pożarniczych na miejsce pożaru, przy przeciętnej odległości 9,8 km drogą utwardzoną (przeciętnej prędkości 40 km/h) wyniesie 14,7 minut.

Przypuszczalny okres swobodnego rozwoju pożaru wynosi 39,7 minuty.

Do wyliczeń przyjęto:

Miejsce pożaru znajduje się w oddz. 33 b oddalonym około 8 km od Ochotniczej Straży Pożarnej w Skwierzynie włączonej do KSRG.

Przebieg drogi: od Ochotniczej Straży Pożarnej w Skwierzynie drogą wojewódzka nr.159 do miejscowości Murzynowo 6,6 km, dalej drogą wojewódzką nr 159 do oddz. nr 65 1,8 km, dalej dojazdem pożarowym nr 3 (droga utwardzona) 1,4 km do oddz. 33 b do miejsca zlokalizowania pożaru.

4. Zabezpieczenie przeciwpożarowe

1. Pasy przeciwpożarowe.
2. Obserwacje.
3. Leśne bazy lotnicze.
4. Łączność radiowo-telefoniczna.
5. Przeciwpożarowe zaopatrzenie w wodę.
6. Dojazdy pożarowe.
7. Zaplecze przeciwpożarowe nadleśnictwa.
8. Lokalizacja MPP.

4.1.Pasy przeciwpożarowe

Przy obiektach mogących stanowić zagrożenie pożarowe utrzymuje się pasy przeciwpożarowe zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 kwietnia 2022 r. (t. j. Dz. U. 2022 poz. 1065) w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia pożarowego lasów.

W Nadleśnictwie Skwierzyna, pasy przeciwpożarowe są utrzymywane zgodnie z aktualnymi przepisami, co stanowi istotny element zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów i minimalizowania ryzyka rozprzestrzeniania się pożarów.

Pasy przeciwpożarowe rozmieszczone są wokół obiektów:

- ✓ poligonu wojskowego – wokół Jednostki Wojskowej,
- ✓ obiektów infrastruktury turystycznej (bruzda mineralna o minimalnej szerokości 2 m),
- ✓ wzdłuż torów kolejowych.

Pas typu D wzdłuż DP nr 59 oddz. 50-190.

4.2. Obserwacja

System obserwacji obszarów leśnych odgrywa kluczową rolę w szybkim wykrywaniu pożarów i minimalizowaniu ich skutków. Dzięki sieci dostrzegalni, patrolom lotniczym oraz zespołom przeciwpożarowym możliwe jest skuteczne koordynowanie akcji gaśniczych, co przekłada się na efektywną ochronę lasów i bezpieczeństwo ludzi oraz mienia.

Obszar Nadleśnictwa monitorowany jest przez:

Tabela 10: Punkt obserwacyjny w Nadleśnictwie Skwierzyna

Lp.	Leśnictwo	Lokalizacja	Rodzaj obserwacji	Lokalizacja wg WGS'84	Lokalizacja wg PUWG 1992
1.	Glinik	264 a	TV kamera	N 52°38'45.54" E 15°18'32.10"	Y 250389,06 X 537534,56
2.	Skwierzyna	577 g	TV kamera	N 52°35'49.20" E 15°29'53.08"	Y 262912,07 X 531451,34

Nadleśnictwo korzysta z punktów obserwacyjnych usytuowanych na terenie sąsiednich Nadleśnictw:

Tabela 11: Punkty obserwacyjne na terenie sąsiednich Nadleśnictw

Lp.	Lokalizacja	Rodzaj obserwacji	Lokalizacja wg WGS'84	Lokalizacja wg PUWG 1992
1	Nadleśnictwo Międzychód Leśnictwo Krobielewko 546 w	TV kamera	N 52°38'11.8" E 15°43'23.6"	Y 278351.59 X 535130.47
2	Nadleśnictwo Karwin Leśnictwo Kalinówek 862 f	TV kamera	N 52°40'34.5" E 15°33'36.4"	Y 267533.00 X 540060.25
3	Nadleśnictwo Lubniewice Leśnictwo Lubiąż 473 g	TV kamera	N 52°31'36.97" E 15°13'39.96"	Y 244210,61 X 524588,55
4	Nadleśnictwo Międzyrzecz Leśnictwo Bobowicko 197 p	TV kamera	N 52°26'38" E 15°35'58"	Y 268977.19 X 514121.48
5	Nadleśnictwo Sulęcín Leśnictwo Trzemeszno 258 k	TV kamera	N 52°25'37" E 15°14'59"	Y 245130,99 X 513437,95

4.3. Leśne bazy lotnicze

Leśna baza lotnicza (LBL) to lotnisko, lądowisko lub inne tereny startów i lądowań, wyposażone niezbędną infrastrukturę do stacjonowania statków powietrznych przeznaczonych do patrolowania i gaszenia pożarów lasu. LBL to zatem strategiczne punkty wyposażone w odpowiednią infrastrukturę, które wspierają działania ratownicze z powietrza, zwiększając efektywność walki z pożarami leśnymi. LBL organizowane są przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych.

Tabela 12: Wykaz najbliższych leśnych baz lotniczych, lądowisk operacyjnych oraz innych miejsc startów i lądowań

Nazwa lądowiska	Nadleśnictwo	Leśnictwo	Oddział, poddział	Pojemność zbiornika wodnego[m ³]	Lokalizacja WGS'84	Lokalizacja PUWG 1992
Lipki Wielkie	Karwin	Lipki Wielkie	279 a	50 m ³ - pompa	E 15°30' 55" N 52°43' 07"	Y 264747 X 544916
Rzepin	Rzepin	Nowy Młyn	448 a	50 m ³ - pompa	E 14°48'50.9" N 52°19'33.6"	Y 214881 X 503809
Brójce	Trzciel	Nowy Świat	503 b	2 x 25 m ³	E 15°40' 07" N 52°19' 59"	Y 273198 X 501472

4.4. Łączność radiowo-telefoniczna

System łączności wykorzystywany w Nadleśnictwie Skwierzyna opiera się na kilku kluczowych elementach, które zapewniają sprawną i efektywną komunikację między pracownikami służby leśnej oraz służbami ratowniczymi:

1. Radiotelefony i radiostacje bazowe

- Radiostacja bazowa znajduje się w siedzibie Nadleśnictwa Skwierzyna.
- Radiostacje przenośne są zamontowane w:
 - samochodzie patrolowo-gaśniczym,
 - samochodzie służbowym Straży Leśnej,
 - każde leśnictwo wyposażone jest w radiotelefon przenośny.

Dzięki temu możliwa jest szybka i niezawodna komunikacja radiowa podczas działań terenowych.

2. Sieć telefonii komórkowej i stacjonarnej

- Pracownicy służby leśnej są wyposażeni w służbowe telefony komórkowe, co umożliwia im kontakt w miejscach z zasięgiem sieci komórkowej.
- Dodatkowo wykorzystywana jest sieć telefonii stacjonarnej, co wspiera komunikację w siedzibie i innych punktach stałych.

3. Punkt Alarmowo-Dyspozycyjny (PAD)

- Centralny punkt koordynujący działania alarmowe i dyspozycyjne.
- PAD umożliwia szybkie reagowanie na sytuacje kryzysowe, takie jak pożary lasów czy inne zagrożenia.

System łączności w Nadleśnictwie Skwierzyna to zintegrowane rozwiązanie łączące radiotelefony, telefony komórkowe i stacjonarne oraz centralny punkt dyspozycyjny. Takie podejście zapewnia ciągłość i skuteczność komunikacji, co jest kluczowe dla bezpieczeństwa i efektywności działań służby leśnej.

4.5. Przeciwpowozarowe zabezpieczenie w wodę

Zaopatrzenie wodne do celów przeciwpowozarowych kompleksu leśnego obejmuje zarówno naturalne, jak i sztuczne zasoby wodne, które są odpowiednio przygotowane i przystosowane do poboru wody sprzętem gaśniczym. Do naturalnych źródeł zaliczają się zbiorniki wodne, ciekł wodne oraz studnie głębinowe, natomiast sztuczne to m.in. zbiorniki zakryte i odkryte oraz hydranty przeciwpowozarowe.

Zgodnie z przepisami, źródła te muszą być wyposażone w stanowiska czerpania wody z utwardzoną nawierzchnią i odpowiednią nośnością, umożliwiające dojazd sprzętu gaśniczego oraz efektywne pobieranie wody. Stanowiska te powinny być oznaczone znakami zgodnymi z Polskimi Normami

W kompleksach leśnych o powierzchni powyżej 300 ha zapewnia się co najmniej dwa zbiorniki lub odpowiednie źródła wody, które łącznie zawierają minimum 50 m³ wody lub zapewniają stały przepływ ciekł wodnego o minimalnej wydajności 10 dm³/s. Odległości między stanowiskami czerpania wody a miejscem zagrożenia powozarowego są regulowane w zależności od kategorii zagrożenia powozarowego lasu i wynoszą od 3 do 5 km.

Reasumując, zaopatrzenie wodne do celów przeciwpowozarowych w lesie to kompleksowy system naturalnych i sztucznych zasobów wodnych, wyposażonych w specjalne stanowiska czerpania wody, które umożliwiają szybkie i skuteczne działania gaśnicze

Na terenie Nadleśnictwa utrzymywane są punkty czerpania wody przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 13: Wykaz punktów czerpania wody na gruntach LP

Lp.	Nr PCW	Leśnictwo	Oddział poddz.	Rodzaj zbiornika	Pojemność PCW w [m ³]	Współrzędne w układzie WGS 84	Współrzędne w układzie 1992	Dostępność sposób poboru wody	Uwagi
1.	1.	Chrobotek	50 b	sztuczny	200	N 52° 39' 50,359" E 15° 32' 46,448"	Y 266534,48 X 538729,85	Motopompa Autopompa Pompa pływająca	Zbiornik otwarty (basen)
2.	4.	Brzozowiec	225 d	sztuczny	200	N 52°40'59,546" E 15°23'6,643"	Y 255745,03 X 541379,82	Motopompa Autopompa Pompa pływająca	Zbiornik otwarty (basen)
3.	5.	Glinik	287 g	naturalny	Bez ograniczeń	N 52°38'0,729" E 15°19'5,723"	Y 250960,19 X 536161,27	Motopompa Autopompa Pompa pływająca	Jezioro Glinik
4.	8.	Jeleniec	490 k	sztuczny	200	N 52°35'13" E 15°21'9"	Y 253009,38 X 530837,53	Motopompa Autopompa Pompa pływająca	Zbiornik otwarty (basen)
5.	9.	Pniewo	498 j	sztuczny	50	N 52° 35' 17,76" E 15° 17' 58,479"	Y 249446,43 X 531134,07	Motopompa Autopompa	Zbiornik otwarty (basen)
6.	10.	Stary Dworek	545 j	naturalny	Bez ograniczeń	N 52° 34' 36" E 15° 25' 51"	Y 258246,55 X 529403,5	Motopompa Autopompa Pompa pływająca	Rzeka Obra
7.	12.	Skwierzyna	740 b	sztuczny	200	N 52°33'5" E 15°30'14"	Y 263053,47 X 526352,54	Motopompa Autopompa Pompa	Zbiornik otwarty (basen)

Lp.	Nr PCW	Leśnictwo	Oddział poddz.	Rodzaj zbiornika	Pojemność PCW w [m ³]	Współrzędne w układzie WGS 84	Współrzędne w układzie 1992	Dostępność sposób poboru wody	Uwagi
								plywająca	
8.	13.	Pniewo	839 b	sztuczny	200	N 52°31'26,905" E 15°20'1,402"	Y 251359,84 X 523909,32	Motopompa Autopompa Pompa plywająca	Zbiornik otwarty (basen)
9.	14.	Sokola Dąbrowa	898 b	naturalny (do modernizacji)	70	N 52°29'18" E 15°17'14"	Y 248015,24 X 520087,67	Motopompa Autopompa Pompa plywająca	Zbiornik otwarty (basen)
10.	16.	Murzynowo	88 g	naturalny	Bez ograniczeń	N 52°38' 46,8" E 15°28'59,5"	Y 262167,59 X 53,6971,01	Motopompa Autopompa Pompa plywająca	Zbiornik otwarty (nieużytek)
11.	17.	Glinik	358 g	sztuczny	300	N 52°36' 23,7" E 15°17'28,5"	Y 248970,31 X 533215,74	Motopompa Autopompa Pompa plywająca	Zbiornik otwarty (basen)

Tabela 14: Projektowany punkt czerpania wody na gruntach Nadleśnictwa Skwierzyna

Lp.	Nr PCW	Leśnictwo	Oddział poddz.	Rodzaj zbiornika	Pojemność PCW w [m ³]	Uwagi
1.	18.	Pniewo	704 h	sztuczny	200	Zbiornik otwarty (basen) Realizacja w 2026 r

Tabela 15: Hydranty włączone do sieci punktów czerpania wody

Lp.	Nr PCW	Leśnictwo	Miejscowość, ulica	Przepustowość [dm ³ /s]	Uwagi
1.	19	Trzebiszewo	Trzebiszewo ul. Spokojna	5	Przy OSP
2.	20	Skwierzyna	Skwierzyna ul. Drzymały 1	10	Przy OSP

Tabela 16: Wykaz punktów czerpania wody (zbiorniki wojskowe) na terenie Jednostki Wojskowej

Lp.	Nr PCW	Leśnictwo	Oddział	Rodzaj zbiorników	Pojemność PCW w [m ³]	Współrzędne w układzie WGS 84	Dostępność sposób poboru wody	Uwagi
1.	I	Jednostka Wojskowa	Teren JW. Przy oddz. 720	sztuczny	100, 100, 119	N 52°33'56,00" E 15°29'05,06" N 52°33'49,20" E 15°29'04,42" N 52°33'40,26" E 15°28'54,45"	Motopompa Autopompa	2 zbiornik podziemny, 1 zbiornik nadziemny

Tabela 17: Wykaz punktów czerpania wody na terenie sąsiednich Nadleśnictwach

Lp	Nr PCW	Nadleśnictwo	Oddział	Rodzaj zbiornika	Pojemność PCW w [m ³]	Współrzędne w układzie WGS 84	Współrzędne w układzie 1992	Dostępność sposób poboru wody	Uwagi
1.	7.	Nadleśnictwo Lubniewice	301 f	naturalny	Bez ograniczeń	N 52°33' 22" E 15°14'30"	Y 245329,84 X 527772,19	Motopompa Autopompa	(rzeka Lubniewka)
2.	11.	Nadleśnictwo Lubniewice	467 d	naturalny	Bez ograniczeń	N 52°31'44,74" E 15°15'38,48"	Y 246454,62 X 524712,09	Autopompa	(rzeka Lubniewka)
3.	28.	Nadleśnictwo Międzychód	336 b	sztuczny	200	N 52° 38' 39,55" E 15° 37' 12,51"	Y 271420 X 536316	Motopompa Pompa plywająca	zbiornik otwarty
4.	12.	Nadleśnictwo Międzyrzecz obr. Międzyrzecz	5 m	Naturalny	Bez ograniczeń	N 52° 29' 59" E 15° 25' 00"	Y 271416,07 X 532658,49	Motopompa	Jez. Cisie
5.	1.	Nadleśnictwo Międzyrzecz obr. Białe Łąki	67 c	sztuczny	50	N 52°36'50" E 15°37'17"	X 271346,03 Y 532930,11	Motopompa	beczki wkopane

6.	7.	Nadleśnictwo Sulęcín	510 b	sztuczny	50	N 52° 26' 20" E 15° 20' 04"	Y 250955,76 X 514456,36	Autopompa	zbiornik podziemny (beczki)
----	----	----------------------	-------	----------	----	--------------------------------	----------------------------	-----------	-----------------------------

4.6. Dojazdy pożarowe

W celu zapewnienia sprawnego i szybkiego dojazdu pojazdów gaśniczych do miejsc zagrożonych pożarem, na terenie kompleksu leśnego została utworzona sieć dróg pożarowych (dojazdów pożarowych).

Sieć ta została zaprojektowana i wykonana zgodnie z obowiązującymi przepisami, a w szczególności z: Obwieszczeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 kwietnia 2022 r. (t. j. Dz.U. 2022 poz. 1065), które ogłasza jednolity tekst rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia pożarowego lasów.

Drogi pożarowe umożliwiają bezpieczny i szybki przejazd pojazdów gaśniczych do miejsc pożarów lub innych zagrożeń. Muszą spełniać określone wymagania techniczne dotyczące szerokości, nośności, promienia skrętu oraz oznakowania, aby zapewnić dostępność dla różnego rodzaju sprzętu gaśniczego. Sieć dróg jest rozmieszczona w taki sposób, aby maksymalnie skrócić czas dotarcia do potencjalnych miejsc pożarów oraz umożliwić efektywne prowadzenie działań ratowniczych. Dobrze zaprojektowana i utrzymana sieć dróg pożarowych jest kluczowym elementem systemu ochrony przeciwpożarowej lasów. Umożliwia szybkie reagowanie służb leśnych i straży pożarnej, co znacząco ogranicza ryzyko rozprzestrzeniania się pożarów i minimalizuje straty w środowisku naturalnym.

Nadleśnictwo Skwierzyna utrzymuje 47 dojazdów pożarowych o łącznej długości 161,8 km. Drogi te oznaczone są w formie piktogramów na drzewach znajdujących się bezpośrednio przy dojazdach pożarowych oraz w formie odpowiednich tablic.

Lokalizację istniejących dróg leśnych obecnie jako dojazdy pożarowe przedstawiono na mapie ochrony przeciwpożarowej lasu. Na mapie tej naniesiono również drogi publiczne, które przebiegając przez kompleksy leśne lub łącząc się z drogami leśnymi mogą być wykorzystywane przy akcjach gaśniczych.

Tabela 18: Wykaz dojazdów pożarowych w Nadleśnictwie Skwierzyna

Lp.	Nr dojazdu pożarowego	Rodzaj nawierzchni	Przebieg drogi	Długość dojazdów pożarowych w km
1.	1.	utwardzona/gruntowa	Od oddz. 280, 301-302, 323-325, 347 do dojazdu pożarowego nr 10	3.0
2.	1A.	gruntowa	Od drogi publicznej do pcw nr 4	0.1

Lp.	Nr dojazdu pożarowego	Rodzaj nawierzchni	Przebieg drogi	Długość dojazdów pożarowych w km
3.	2.	utwardzona	Od dojazdu pożarowego nr 13 oddz. 430-433 do dojazdu pożarowego nr 2 Nadleśnictwo Lubniewice	1.3
4.	3.	utwardzona	Od oddz. 39-58, 31, 22-23, 32-36, 65 do drogi publicznej nr 159	10.6
5.	4.	utwardzona/gruntowa	Z miejscowości Glinik dojazdem do dojazdu pożarowego drogą gminną oddz. 259, 283, 304, 303, 324, 323, 344, 343, 342, 341 dalej drogą techniczną przy S3	4.7
6.	5.	utwardzona	Od dojazdu pożarowego nr 13 oddz. 362-363 do dojazdu pożarowego nr 5 Nadleśnictwo Lubniewice	0.6
7.	6.	utwardzona/gruntowa	Od dojazdu pożarowego nr 13 oddz. 317, 316, 315, 314, 313, 312, 311 dalej dojazdem do dojazdu pożarowego oddz. 291 dalej dojazdem do dojazdu pożarowego do dojazdu pożarowego nr 12	2.7
8.	7.	utwardzona/gruntowa	Od dojazdu pożarowego z miejscowości Osiek oddz. 824, 823, 822, 821, 839, 838, 837, 818, 817, 816 do dojazdu pożarowego nr 10	3.6
9.	7A.	utwardzona	Od dojazdu pożarowego nr 7 oddz. 836 do punktu czerpania wody nr 13	0.1
10.	8.	utwardzona/gruntowa	Od dojazdu pożarowego nr 8 Nadl. Lubniewice oddz. 538, 537, 536, 572 do dojazdu pożarowego nr 12 dalej oddz. 571, 613, 612, 651, 650, 649, 677, 676, 704, 703, 702, 769 do drogi publicznej będącej dojazdem do dojazdu pożarowego w kierunku miejscowości Osiecko	6.3
11.	9.	utwardzona/gruntowa	Od dojazdu pożarowego nr 10 oddz. 764, 789-794 dalej dojazdem do dojazdu pożarowego drogą publiczną oddz. 798, 799, 800, 827 do dojazdu pożarowego nr 44	3.7
12.	10.	utwardzona/gruntowa	Od oddz. 262, 287, 307, 327, 326, 348, 392, 418 dalej dojazdem do dojazdu pożarowego oddz. 490 do punktu czerpania wody nr 8 dalej dojazdem do dojazdu pożarowego oddz. 640, 668, 696, 764, 788 dalej dojazdem do dojazdu pożarowego oddz. 836 dalej dojazdem do dojazdu pożarowego do miejscowości Sokół Dąbrowa	10.2
13.	10A.	utwardzona	Od dojazdu pożarowego nr 10 oddz. 287 do pcw nr 5	0.1
14.	11.	utwardzona	Od drogi krajowej nr 24 oddz. 480, 514, 550, 549, 591 do dojazdu pożarowego nr 19	2.5
15.	12.	utwardzona	Od oddz. 264, 288-289, 309-310, 332-333, 356-359, 429, 461, 501-502, 536, 572, 614, 653, 681, 709, 774, 802, 801, dalej dojazdem do dojazdu pożarowego do miejscowości Osiecko.	14.1
16.	13.	utwardzona/gruntowa	Od dojazdu pożarowego nr 13 Nadleśnictwo Lubniewice oddz. 317, 339, 338, 362, 361, 360, 430, 429, 428, 460, 459, 499, 532, 533, 568, 567, 609, 648, 676 do dojazdu pożarowego nr 8	8.9
17.	15.	utwardzona/gruntowa	Od oddz. 908, 935, 934, 921, 920, 919, 918, 917, 894, 893, 892, 915, 914, 913, 912, 911, 910, 909, 908 do drogi powiatowej z miejscowości Nowa Wieś	7.6
18.	15A.	utwardzona/gruntowa	Od punktu czerpania wody nr 14 oddz. 897, 898, 899 do dojazdu pożarowego do dojazdu pożarowego nr 15	1.2
19.	17.	utwardzona	Od dojazdu pożarowego nr 10 oddz. 639, 638, 599, 598, 556, 520, 486 do drogi krajowej nr 24	3.7
20.	19.	utwardzona	Od drogi krajowej nr 24 oddz. 507-508, 543-548, 590-591, 630-631, 659-687 do drogi publicznej będącej dojazdem do dojazdu pożarowego do miejscowości Bledzew	5.5
21.	19A.	utwardzona	Oddz. 545 do punktu czerpania wody nr 10	0.1
22.	20.	utwardzona/gruntowa	Od dojazdu pożarowego nr 12 oddz. 289, 309, 330, 353, 397, 422, 454, 494, 493, 526, 562-564, 563, 605-	11.6

Lp.	Nr dojazdu pożarowego	Rodzaj nawierzchni	Przebieg drogi	Długość dojazdów pożarowych w km
			606, 645-646, 674-675, 703-704 do dojazdu pożarowego nr 8	
23.	21.	utwardzona	Od dojazdu pożarowego nr 20 oddz. 645, 644, 643, 671, 670, 669 dalej dojazdem do dojazdu pożarowego do dojazdu pożarowego nr 10	1.9
24.	22.	utwardzona	Od oddz. 383 – 388, 415-417 do dojazdu pożarowego nr 10	3.5
25.	24.	utwardzona/gruntowa	Od drogi krajowej nr 24 oddz. 482, 516, 552, 553, 595, 634-635, 663, 691-693 do dojazdu pożarowego nr 25	5.9
26.	25.	utwardzona	Od dojazdu pożarowego nr 10 oddz. 667, 695, 694, 693, 761, 760 dalej dojazdem do dojazdu pożarowego do miejscowości Bledzew	2.1
27.	27A.	utwardzona	Oddz. 622, 623, 712, 714, 720 (dojazd pożarowy na terenie poligonu)	2.1
28.	27.	utwardzona/gruntowa	Od oddz. 728, 735, 745, 750	2.3
29.	28.	utwardzona	Od punktu czerpania wody nr 12 oddz. 740, oddz. 735-736 do dojazdu do dojazdu pożarowego do miejscowości Zemsko	1.4
30.	43.	utwardzona	Od dojazdu pożarowego nr 43 Nadl. Lubniewice oddz. 683, 711, 710, 709, do dojazdu pożarowego nr 12	1.2
31.	44.	utwardzona	Od dojazdu pożarowego nr 44 Nadl. Lubniewice oddz. 828, 802, 801 do dojazdu pożarowego nr 12	1.5
32.	48.	utwardzona/gruntowa	Od dojazdu pożarowego nr 3 oddz. 49-51, 78-79, 109-111, 142-143, 172-174, 198-200 do drogi wojewódzkiej nr 199	5.0
33.	52.	utwardzona/gruntowa	Od oddz. 96-104	3.0
34.	54.	utwardzona/gruntowa	Oddz. 186 do drogi wojewódzkiej nr 199	0.2
35.	57.	gruntowa	Kontynuacja dojazdu pożarowego nr 57 z Nadl. Karwin oddz 29 do dojazdu pożarowego nr 3 i 66	0.4
36.	58.	utwardzona/gruntowa	Od dojazdu pożarowego nr. 68 oddz. 7, 8, 15, 16 do drogi wojewódzkiej nr 159	1.3
37.	59.	utwardzona/gruntowa	Od dojazdu pożarowego nr 3 oddz. 50, 49	0.7
38.	60.	utwardzona	Od oddz. 20-22 do dojazdu pożarowego nr 3	0.8
39.	61.	utwardzona/gruntowa	Od dojazdu pożarowego nr 52 oddz. 98, 129, 159, 160, 161-190	2.8
40.	62.	utwardzona/gruntowa	Od oddz. 134 -142 do dojazdu pożarowego nr 48	2.4
41.	63.	utwardzona	Od dojazdu pożarowego nr 48 oddz. 173 – 183 do drogi wojewódzkiej nr 159	4.6
42.	64.	utwardzona/gruntowa	Od dojazdu pożarowego nr 67 oddz. 92, 121, 152, 181, 205 do drogi wojewódzkiej nr 199	2.8
43.	65.	utwardzona/gruntowa	Od dojazdu pożarowego nr 67 oddz. 117, 148, 177, 201, 202 dalej dojazdem do dojazdu pożarowego drogą gminną do miejscowości Skwierzyna	3.3
44.	66.	utwardzona/gruntowa	Od dojazdu pożarowego nr 3 oddz. 57, 84, 114-115, 146, 176 do dojazdu pożarowego nr 65	3.5
45.	67.	utwardzona/gruntowa	Od dojazdu pożarowego nr 66 oddz. 114-120, 92, 122 -124 do drogi wojewódzkiej nr 159	4.3
46.	67A.	utwardzona	Od punktu czerpania wody nr 16 oddz. 88, 90 do dojazdu pożarowego nr 67	0.4
47.	68.	utwardzona/gruntowa	Kontynuacja dojazdu pożarowego nr 68A Nadl. Karwin oddz. 5, 4, 3, 10, 9 21 do dojazdu pożarowego nr 60	2.2

4.7. Zaplecze przeciwpożarowe nadleśnictwa

Wypożyczenie bazy sprzętu zgodnie z obowiązującymi przepisami dla nadleśnictwa zaliczonego do I KZPL stanowią:⁴

Tabela 19: Wykaz baz sprzętu na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna

Lp.	Adres lokalizacji sprzętu	Leśnictwo	Adres leśny	Lokalizacja bazy w WGS 84	Lokalizacja bazy w PUWG 1992	Wypożyczenie sprzętu								Dodatkowo
						hydrantki plecakowe [szt.]	łomice [szt.]	Szpadle, łopaty [szt.]	środek pianotwórczy [dm ³]	pompa pływająca [szt.]	piłarka [szt.]	plug [szt.]	Beczki [szt.]	
1.	Siedziba Nadleśnictwa Skwierzyna	Skwierzyna	10-27-04-577-g	N 52°35'49" E 15,29'54"	Y 262912,07 X 531451,34	10	20	30	100	1	1	2	2	Sam. patr. - gaś, przyczepka sanochodo-wa, zbiornik retencyjny 2,5 m ³ i 13 m ³

Nadleśnictwo posiada dodatkową bazę sprzętu na terenie leśnictwa Glinik w oddz. 264 a.

W okresie trwania akcji bezpośredniej w ochronie przeciwpożarowej Nadleśnictwo w ramach umowy na świadczenie usług z zakresu gospodarki leśnej w przypadku powstania pożaru korzysta z pracowników wykonawcy w celu dozoru pożarowego. Do zabezpieczenia pożarowego Nadleśnictwo wykorzystuje własny sprzęt.

4.8. Lokalizacja MPP

Na terenie Nadleśnictwa w miejscowości Glinik (współrzędne w układzie 1992: X 530210; Y 262280) zlokalizowany jest meteorologiczny punkt pomiarowy, który pełni funkcję pomocniczego punktu pomiarowego dla strefy progностycznej 10 F.

⁴ Ochrony przeciwpożarowej lasu Warszawa 2020

5. Wytyczne na lata 2026 - 2035 zmierzające do poprawy bezpieczeństwa pożarowego Nadleśnictwa

Poniżej przedstawiam podsumowanie kluczowych działań i zaleceń dotyczących ochrony przeciwpożarowej kompleksu leśnego:

1. Utrzymanie dojazdów pożarowych, przepustów i mostów:
 - ✓ Regularna kontrola stanu dróg po zimie, po gwałtownych opadach oraz podczas akcji ratunkowych i wywozu surowca drzewnego;
 - ✓ Zapewnienie przejezdności dla jednostek straży pożarnej.
3. Utrzymanie i modernizacja stanowisk czerpania wody:
 - ✓ Zachowanie stanowisk czerpania wody o wymaganych parametrach technicznych;
 - ✓ Przebudowa punktu czerpania wody nr 14,
 - ✓ Wybudowanie projektowanego punktu czerpania wody nr 18
 - ✓ Dążenie do przebudowy urządzeń na materiały trwałe, aby zapewnić trwałe i łatwy dostęp do lustra wody.
3. Udoskonalenie systemu obserwacji lasów:
 - ✓ Wprowadzenie lub rozwój systemów monitoringu i obserwacji obszarów leśnych w celu szybkiego wykrywania zarzewi pożarów,
4. Zwiększenie kontroli w okresie wzmożonej penetracji lasów przez ludność:
 - ✓ Intensyfikacja patroli i kontroli parkingów.
5. Wzmocnienie kontroli przy zakazie wstępu do lasu
 - ✓ Zamknięcie dróg dojazdowych do kompleksów leśnych;
 - ✓ Zwiększenie patroli i kontroli na terenach leśnych.
6. Szkolenie pracowników służby leśnej:
 - ✓ Podnoszenie kwalifikacji z zakresu ochrony przeciwpożarowej lasu poprzez regularne szkolenia.
7. Współpraca ze strażą pożarną:
 - ✓ Ścisła kooperacja z lokalnymi jednostkami Straży Pożarnej;
 - ✓ Organizacja wspólnych ćwiczeń i szkoleń, mających na celu doskonalenie procedur reagowania na zagrożenia pożarowe.
8. Współpraca z samorządami i służbami publicznymi:
 - ✓ Wspólne działania inwestycyjne na odcinkach dróg publicznych, które służą jako dojazdy do dróg pożarowych.
9. Propagowanie wiedzy o ochronie przeciwpożarowej:

- ✓ Edukacja lokalnej społeczności, ze szczególnym uwzględnieniem grup w średnim wieku, które nie uczestniczą w szkoleniach organizowanych w szkołach;
- ✓ Organizacja prelekcji, kampanii informacyjnych i innych form popularyzacji wiedzy o ochronie lasów przed pożarami.

Realizacja powyższych działań znacząco podnosi poziom bezpieczeństwa przeciwpożarowego w kompleksach leśnych, zwiększa skuteczność działań ratowniczych oraz angażuje lokalną społeczność w ochronę środowiska naturalnego. Systematyczne szkolenia, współpraca z jednostkami straży pożarnej i samorządami oraz odpowiednia infrastruktura to fundamenty skutecznej ochrony lasów przed pożarami.

OPRACOWAŁA

Dorota Baran

7. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ubocznego użytkowania lasu oraz gospodarki łowieckiej

7.1. Użytkowanie uboczne

W minionym 10-leciu użytkowanie uboczne ograniczało się jedynie do pozyskania i sprzedaży choinek oraz stoiszu. Przez miejscową ludność prowadzony jest zbiór płodów runa leśnego.

7.2. Gospodarka łowiecka

Gospodarka łowiecka prowadzona jest w oparciu o Wieloletni Łowiecki Plan Hodowlany opracowany na okres od 01.04.2017 r. do 31.03.2027r., który został uaktualniony planem na lata 01.04.2023 r. – 31.03.2033 r. i roczne plany łowieckie. Nadleśnictwo zatwierdza plany łowieckie dla ośmiu obwodów łowieckich, w których nadzoruje prowadzenie gospodarki łowieckiej. Wspomniane obwody łowieckie należą do trzech Łowieckich Rejonów Hodowlanych:

1. XIII ŁRH, do którego należą obwody nr:
 - a. 30 dzierżawiony przez KŁ „Bory Lubuskie” Gorzów Wlkp.
 - b. 44 dzierżawiony przez KŁ „Szarotka” Skwierzyna
 - c. 57, 58 dzierżawione przez WKŁ „Korona” Międzyrzecz
 - d. 59 dzierżawiony przez KŁ „Wadera” Warszawa
2. XIV ŁRH, do którego należą obwody nr:
 - a. 40 dzierżawiony przez KŁ „Celuloza” Kostrzyn nad Odrą
 - b. 43 dzierżawiony przez KŁ „Szarotka” Skwierzyna
3. XV ŁRH, do którego należą obwody nr:
 - a. 72 dzierżawiony przez KŁ „Ponowa” Słubice

8. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji

8.1. Potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej

Z zakresu ochrony ppoż.

Potrzeby z zakresu ochrony ppoż. Zostały szczegółowo opisane w programie ochrony ppoż.

Z zakresu budownictwa

- Modernizacja siedziby Nadleśnictwa
- Modernizacja Samodzielnej Kancelarii Leśnictwa dla leśnictw: Pniewo, Dzików, Sokola Dąbrowa
- Budowa Samodzielnej Kancelarii Leśnictwa dla leśnictw: Brzozowiec i Glinik

Pozostałe prace z zakresu budownictwa Nadleśnictwo realizuje systematycznie według aktualnych potrzeb i możliwości.

W zakresie maszyn i urządzeń

Nadleśnictwo na bieżąco uzupełnia, wymienia i udoskonala swoje zasoby techniczne.

8.2. Wytyczne w zakresie dydaktyki, turystyki i rekreacji

Celem rekreacyjnego zagospodarowania lasu jest stworzenie możliwości wypoczynku na łonie natury przy możliwie maksymalnym ograniczeniu negatywnych skutków w środowisku naturalnym. Zadania Nadleśnictwa w tym zakresie będą polegały na właściwym ukierunkowaniu ruchu turystycznego poprzez urządzenie i utrzymywanie w nienagannym stanie leśnych obiektów turystycznych. Ilość i wyposażenie obiektów turystycznych będzie dostosowywana do potrzeb, z uwzględnieniem oczekiwań społecznych w tym zakresie oraz zależnie od sytuacji finansowej Nadleśnictwa i możliwości uzyskania środków z zewnątrz w ramach współpracy z organizacjami i instytucjami. Wykaz obiektów infrastruktury turystycznej Nadleśnictwa Skwierzyna zamieszczono w dziale II, w referacie Nadleśniczego dotyczącego analizy gospodarki ubiegłego okresu.

IV. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

Program ochrony przyrody na lata 2026–2035 dla Nadleśnictwa stanowi odrębny tom Planu Urządzenia Lasu. Jest on aktualizacją Programu Ochrony Przyrody sporządzonego na lata 2016–2025. Zaktualizowany Program Ochrony Przyrody jest opracowany zgodnie z: Ustawą o lasach, Instrukcją Urządzania Lasu (§ 110, 111, 112), Ustawą o ochronie przyrody oraz innymi przepisami prawa. Uwzględnia on poprzednie opracowanie oraz ustalenia KZP i Komisji NTG.

Do opracowania Programu Ochrony Przyrody wykorzystano:

- dane zebrane w trakcie prac urzędniowych w 2024 i 2025 roku,
- dane zebrane w inwentaryzacji szczegółowej do Programu Ochrony Przyrody (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2025 r.),
- informacje uzyskane z Nadleśnictwa Skwierzyna,
- informacje otrzymane z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp,
- innych informacji pozyskanych z różnych źródeł.

Zaktualizowany Program Ochrony Przyrody zawiera:

1. Kompleksowy opis stanu przyrody, w szczególności:
 - obiektów objętych ochroną przyrody na podstawie przepisów o ochronie przyrody, z określeniem ich lokalizacji, powierzchni, aktów ustanowienia, przedmiotów, celów i zasad ochrony,
 - obiektów przewidzianych do objęcia jedną z ustawowych form ochrony przyrody
 - obiektów zasługujących na szczególną ochronę,
 - walorów przyrodniczych pozostałych lasów i gruntów Nadleśnictwa, zasługujących na ochronę metodami gospodarki leśnej, ze szczególnym uwzględnieniem stopni ich naturalności, różnorodności biologicznej i bogactwa genetycznego,
 - walorów historycznych, kulturowych, krajobrazowych, wypoczynkowych – gruntów i nieruchomości Nadleśnictwa, wymagających ochrony w ramach gospodarki leśnej,
 - rodzajów i źródeł zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego oraz niezbędnych środków zaradczych.
2. Zadania z zakresu ochrony przyrody i metody ich realizacji w lasach Nadleśnictwa oraz potrzeb z zakresu ochrony w lasach innych form własności.

3. W myśl ustawy o ochronie przyrody w Nadleśnictwie opisano istniejące formy ochrony przyrody, w tym:
 - rezerwat przyrody (1)
 - obszary chronionego krajobrazu (3)
 - obszary Natura 2000 (6)
 - użytki ekologiczne (21)
 - zespoły przyrodniczo – krajobrazowe (1)
 - pomniki przyrody (15)
 - ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.
4. Dział walorów przyrodniczych – charakterystyka ekosystemów wodno-mokradlowych, roślinności potencjalnej i rzeczywistej, drzewostanów, walorów krajobrazowych na terenie Nadleśnictwa.
5. Dział dotyczący walorów historyczno-kulturowych – opis obiektów archeologicznych, miejsc historycznych, obiektów i miejsc pamięci, obiektów dawnej infrastruktury na gruntach Nadleśnictwa oraz opis obiektów kultury materialnej wpisanych do rejestru zabytków w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa.
6. Przekształcenia i zagrożenia środowiska przyrodniczego – opis:
 - przekształcenia środowiska leśnego, w tym zniekształcenia siedlisk i zbiorowisk leśnych, zniekształcenia drzewostanów (ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanu z siedliskiem, borowacenie, monotypizacja, neofityzacja, leśne zbiorowiska zastępcze);
 - zagrożenia przez czynniki: biotyczne, abiotyczne, antropogeniczne.
7. Plan działań – zestawienie prac objętych programem ochrony przyrody, w tym:
 - a) obligatoryjne zadania ochronne wynikające z planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000
 - b) fakultatywne wskazania ochronne, w tym:
 - ochrona różnorodności biologicznej,
 - działania dotyczące prawnych form ochrony przyrody,
 - zalecenia w zakresie ochrony cennych gatunków roślin naczyniowych,
 - zalecenia w zakresie ochrony cennych roślin zarodnikowych,
 - zalecenia w zakresie ochrony starych i cennych drzew,
 - zalecenia z zakresu ochrony fauny kręgowców,
 - zalecenia w zakresie ochrony fauny bezkręgowców,
 - zalecenia w zakresie ochrony pamiątek kultury leśnej i kultury powszechnej w lasach,
 - kształtowanie stosunków wodnych i ochrona siedlisk hydrogeniczných w lasach,
 - kształtowanie strefy ekotonowej,
 - działania mające na celu poprawę stanu zbiorowisk leśnych,
 - wytyczne dotyczące postępowania na siedliskach przyrodniczych Natura 2000.

Autorem Programu Ochrony Przyrody Nadleśnictwa na lata 2026-2035 jest Magdalena Małecka

V. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO

Orientacyjną, spodziewaną miąższość grubizny drzewostanów Nadleśnictwa na koniec okresu gospodarczego przedstawia tabela (wg przyrostu tabelarycznego):

Tabela 56 Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego ($V_k = V_p + Z_v - U$)

Wyszczególnienie	m ³ brutto
V_p	5 671 373
Z_v	1 381 050
U	1 602 921
V_k	5 449 502
Przewidywana różnica zapasu	
$V_k - V_p$ (m ³ brutto)	- 221 871
$V_k - V_p$ (%)	-3,91 %
Zasobność (m³/ha brutto)	
Stan na 1.01.2026	253
Stan na 31.12.2035	243
Różnica +/-	-10
V_p - Miąższość grubizny na początku okresu gospodarczego na pow. zalesionej	
Z_v - Spodziewany przyrost miąższości grubizny	
U - Miąższość grubizny przewidzianej do pozyskania	
V_k - Spodziewana miąższość grubizny na koniec okresu gospodarczego ($V_p + Z_v - U$)	

Uwaga ! Wszystkie obliczenia odnoszą się do powierzchni leśnej zalesionej.

Analizując dane w tabeli, należy mieć na uwadze różnice pomiędzy przyrostem tabelarycznym a uzyskanym w ubiegłym 10-leciu przyrostem użytecznym. Uzyskany w ubiegłym 10-leciu przyrost użyteczny wynosi 1 680 534 m³ brutto i jest wyższy od tabelarycznego (liczonego wg stanu na 2026r.) o ok. 299 tys. m³ brutto. Mając na uwadze powyższe fakty, należy spodziewać się, że miąższość oraz zasobność na koniec okresu będą znacząco wyższe, niż to wynika z tabeli.

VI. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH

Wykonawcą projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Skwierzyna jest Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Gorzowie Wlkp. na podstawie Umowy Nr ZU.271.5.2024 z dnia 22.04.2024 r. zawartej pomiędzy wykonawcą a Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Szczecinie.

1. Prace glebowo-siedliskowe

Typy siedliskowe lasu przyjęto z aktualnych map glebowo – siedliskowych. Szczegółowy opis gleb zawarty jest w „Elaboracie Siedliskowym” wykonanym wg stanu na 2005 rok przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej oddział w Gorzowie Wlkp. Opracowanie to obejmuje tereny Nadleśnictwa Skwierzyna w zasięgu działania do końca 2014 roku. Dla gruntów, które do powierzchni leśnej weszły na podstawie przejęcia przez Nadleśnictwo Skwierzyna części gruntów z Nadleśnictw Karwin i Międzychód, opisy gleb z tego terenu znajdują się w opracowaniach dla tych Nadleśnictw.

2. Prace geodezyjne

Zgodnie z postanowieniem KZP, Nadleśnictwo udostępniło wykonawcy dokumenty dotyczące stanu posiadania potrzebne do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu. Rozbieżności pomiędzy stanem ewidencyjnym gruntów i stanem faktycznym zostały zgłoszone w formie wykazu rozbieżności. Nadleśniczy podjął decyzje w sprawie ich usunięcia. Grunty przyjęte do końca 2025 roku ujęto w opracowanym planie.

3. Prace urządzeniowe

Prace terenowe

Prace urządzeniowe wykonała Pracownia Urządzenia Lasu BULiGL Oddział w Gorzowie Wlkp. w oparciu o Ustawę o Lasach z dn. 28.09.1991 r., Rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 12.11.2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu, zgodnie z Instrukcją urządzania lasu, Zasadami Hodowli Lasu, Instrukcją ochrony lasu, Instrukcją ochrony przeciwpożarowej oraz wytycznymi KZP i innymi zarządzeniami.

Odbiór końcowy terenowych prac urządzeniowych odbył się w dniach 12-13.03.2025 r. Komisja odbioru robót przedłożone prace uznała za wykonane prawidłowo, zgodnie z: warunkami umowy, instrukcją urządzania lasu, ustaleniami Komisji Założeń Planu, obowiązującymi przepisami prawnymi, innymi instrukcjami, zasadami i zarządzeniami. Uwagi i wnioski Komisji zostały uwzględnione w opracowanym planie.

W celu inwentaryzacji miąższości zasobów Nadleśnictwa statystyczną metodą reprezentatywną wylosowano 1485 próbnych powierzchni kołowych. Kontrola powierzchni próbnych przeprowadzona została w dniach 21-23.05.2025 r. Komisja uznała materiały przedłożone do kontroli za wykonane prawidłowo i nadające się do dalszego opracowania.

Prace kameralne

Mapy gospodarcze i przeglądowe oraz inne mapy sporządzono na bazie leśnej mapy numerycznej, zgodnie z Instrukcją u. l. § 63-73. Po przetworzeniu danych inwentaryzacyjnych otrzymano opisy taksacyjne i wszelkie zestawienia potrzebne do opracowania planu urządzenia lasu. Jednym z etapów było wykonanie planu zagospodarowania lasu (plan cięć rębnych i przedrębnych, plan hodowli lasu). Do sporządzenia planu wykorzystano również dane zebrane w Nadleśnictwie, RDOŚ w Gorzowie Wlkp., urzędach oraz w instytucjach zajmujących się problematyką leśnictwa oraz ochroną przyrody.

Główne Prace urządzeniowe wykonywali:

- Kierownik prac: Waldemar Grzesiek
- Taksacja, inwentaryzacja zasobów, pozostałe prace terenowe: Piotr Małek, Radosław Pociecha, Sebastian Bernas, Wojciech Foltyn, Bogdan Brodziński, Jarosław Puszciewicz
- Standard Leśnej Mapy Numerycznej: Piotr Małek, Radosław Pociecha, Dorota Baran,
- Opracowania kartograficzne: Piotr Małek, Dorota Baran
- Program Ochrony Przyrody: Magdalena Małecka
- Plan p.poż.: Dorota Baran

4. Zestawienie składników planu urządzenia lasu

Plan urządzenia lasu składa się z następujących materiałów:

1. Opis ogólny lasów Nadleśnictwa (Elaborat) sporządzono w 3 egzemplarzach (wydruk) oraz w formie elektronicznej.

2. Program Ochrony Przyrody wraz z tomem zawierającym informacje wrażliwe, sporządzono 3 komplety (wydruk) oraz w formie elektronicznej.
3. Opis taksacyjny sporządzono 1 komplet (wydruk) oraz w formie elektronicznej.
4. Plan zagospodarowania lasu - sporządzono 1 komplet (wydruk), zawiera on wykaz projektowanych cięć rębnych (wzór nr 6 wg IUL), wykaz pozycji nie zaliczonych na poczet etatu powierzchniowego, wykaz pozycji cięć przedrębnych, wykaz zadań z zakresu hodowli lasu, wzory nr 3, 4, 5 (wg IUL), wykaz d-stanów do przebudowy, wykaz drzewostanów bez wskazań gospodarczych oraz wykaz siedlisk przyrodniczych. Plan zagospodarowania lasu sporządzono również w formie elektronicznej.
5. Operaty leśnictw, zawierające opis taksacyjny lasu, wykaz cięć rębnych i przedrębnych, wykaz pozycji nie zaliczonych na poczet etatu powierzchniowego, zadania z zakresu hodowli lasu - sporządzono 1 komplet (wydruk). Operaty sporządzono również w formie elektronicznej.
6. Standard leśnej mapy numerycznej (SLMN).
7. Baza danych do SILP.
8. Materiały kartograficzne PUL:
 - mapa sytuacyjna obszaru w granicach terytorialnego zasięgu działania nadleśnictwa w skali 1:50000 konturowe – 4 szt.,
 - mapa sytuacyjna ochrony ppoż. w skali 1:50000 – 10 szt., w tym 5 szt. zafoliowane i podklejone na płótnie, przystosowane do składania,
 - mapa przeglądowa konturowa w skali 1:25000 – 2 komplety,
 - mapa przeglądowa drzewostanów 1:25000 – 5 szt.,
 - mapa przeglądowa drzewostanów 1:25000 foliowana i podklejona na płótnie do składania – 2 szt.,
 - mapa przeglądowa cięć rębnych w skali 1:25000 z lokalizacją form ochrony przyrody wymagających szczególnej ochrony – 5 szt.,
 - mapa przeglądowa cięć rębnych i gruntów leśnych nie zalesionych w skali 1:25000 z naniesionymi siedliskami przyrodniczymi, obszarami Natura 2000 z uwzględnieniem stref ochrony zwierząt, chronionych gatunków roślin, innych form ochrony przyrody wymagających szczególnej ochrony (treść do uzgodnienia z N-ctwem) – 3 szt., w tym 1 szt. foliowana i podklejona na płótnie do składania,
 - mapa przeglądowa siedlisk w skali 1:25000 – 1 szt.,
 - mapa przeglądowa ochrony lasu w skali 1:25000 – 1 szt.,
 - mapa przeglądowa obszarów ochronnych i funkcji lasu w skali 1:25000 – 4 szt., w tym 3 sztuki jako załącznik do POnŚ,
 - mapa przeglądowa walorów przyrodniczo - kulturowych w skali 1:25000 – 4 szt., w tym 3 sztuki jako załącznik do POP,
 - mapa przeglądowa siedlisk przyrodniczych i obszarów Natura 2000 w skali 1:25000 – załącznik do POP dla Nadleśnictwa - 1 szt.,
 - mapa przeglądowa turystycznego zagospodarowania lasu w skali 1:25000 – 1 szt.,
 - mapa przeglądowa nasiennictwa i selekcji w skali 1:25000 – 1 szt.,
 - mapa przeglądowa gospodarki łowieckiej w skali 1:25000 – 2 szt.,
 - mapa przeglądowa ochrony ppoż. w skali 1:25000 z lokalizacją dostrzegalni i dojazdów pożarowych sąsiednich nadleśnictw – po 1 szt. dla każdego ze „Sposobów postępowania....”,
 - mapa przeglądowa ochrony ppoż. na podkładzie blaszanym w skali 1:25000 z lokalizacją dostrzegalni i dojazdów pożarowych sąsiednich nadleśnictw, wyposażona w kątomierze umożliwiające lokalizację pożaru,

- mapa gospodarczo - przeglądowa drzewostanów i cięć rębnych w skali 1:10000, foliowane i podklejone na płótnie, przystosowane do składania – 2 szt. dla każdego leśnictwa,
- mapa gospodarczo - przeglądowa cięć pielęgnacyjnych w skali 1:10000, foliowane i podklejone na płótnie, przystosowane do składania – 1 szt. dla każdego leśnictwa,
- mapa gospodarczo - przeglądowa walorów przyrodniczo - kulturowych w skali 1:10000 - 1 szt. dla każdego leśnictwa,
- mapa gospodarczo - przeglądowa siedlisk przyrodniczych i obszarów Natura 2000 w skali 1:10000 - 1 szt. dla każdego leśnictwa,
- mapa gospodarczo - przeglądowa w skali 1:10000 - ??? szt. dla każdego leśnictwa,
- mapy gospodarcze nadleśnictwa w skali 1:5000 wraz z mapą sytuacyjną z podziałem na arkusze – 1 komplet,
- mapy gospodarcze nadleśnictwa w skali 1:5000 z naniesionymi działkami cięć rębnych wraz z mapą sytuacyjną z podziałem na arkusze – 1 komplet,
- mapy gospodarcze nadleśnictwa w skali 1:5000 z podkładem działek ewidencyjnych wraz z mapą sytuacyjną z podziałem na arkusze – 1 komplet,
- atlas mapy gospodarczo-przeglądowej drzewostanów i cięć rębnych w skali 1:10000 – 2 szt. dla każdego leśnictwa.

9. Wersja elektroniczna w/w materiałów kartograficznych w formacie .pdf – 2 komplety.

10. Materiały kartograficzne do zatwierdzenia PUL:

- mapa przeglądowa drzewostanów w skali 1:25000 – 3 komplety
- mapa przeglądowa siedlisk leśnych skali 1:25000 – 3 komplety
- mapa przeglądowa walorów przyrodniczo-kulturowych w skali 1:25000 – 3 komplety
- mapa przeglądowa obszarów chronionych i funkcji lasu w skali 1:25000 – 3 komplety
- mapa sytuacyjna obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa w skali 1:50000 konturowe – 3 szt.

Oprócz Planu Urządzenia Lasu wykonawca sporządził Prognozę oddziaływania PUL na środowisko i obszary Natura 2000 w 3 egzemplarzach wraz z 3 kompletami map przeglądowych obszarów chronionych i funkcji lasu z naniesionymi powierzchniami referencyjnymi, w skali 1:25000 wraz z wersją elektroniczną tych dokumentów. Ponadto wykonawca sporządził materiały do konsultacji społecznych w celu wyłożenia w siedzibie Nadleśnictwa.

Elaborat opracował:

Waldemar Grzesiek

ZAŁĄCZNIKI

Protokół z posiedzenia Komisji Założeń Planu

PROTOKÓŁ

z posiedzenia Komisji Założeń Planu w sprawie opracowania planu urządzenia lasu
Nadleśnictwa Skwierzyna, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie,
które odbyło się dnia 28.06.2023 r. w Skwierzynie

Komisja w składzie:

Przewodniczący:

1. *Krzysztof Sielecki – Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP w Szczecinie*

Członkowie Komisji:

2. *Grzegorz Majchrzak – Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu i Geoinformatyki RDLP w Szczecinie*
3. *Rafał Brudziński – Naczelnik Wydziału Ochrony Lasu RDLP w Szczecinie*
4. *Dariusz Jaczewski – Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Szczecinie*
5. *Bernard Piecyk – Naczelnik Wydziału Hodowli Lasu RDLP w Szczecinie*
6. *Edyta Kowalczyk – Kierownik Zespołu ds. Ochrony Zasobów Przyrodniczych RDLP w Szczecinie*
7. *Wojciech Kamiński – Specjalista SL w Wydziale Urządzania Lasu i Geoinformatyki RDLP w Szczecinie*
8. *Jan Piecyk – Nadleśniczy Nadleśnictwa Skwierzyna*
9. *Maciej Gerber – Zastępca Nadleśniczego Nadleśnictwa Skwierzyna*
10. *Rafał Perz – Kierownik Zespołu Ochrony Lasu w Szczecinku*

W posiedzeniu uczestniczyli:

11. *Michał Bielewicz – Główny specjalista w RDOŚ w Gorzowie Wlkp.*
12. *Maciej Lipka – Główny Specjalista SL ds. ochrony ppoż.*
13. *Wojciech Balewski – Starszy Specjalista SL w Wydziale Użytkowania Lasu RDLP w Szczecinie*
14. *Tomasz Nowak- Starszy Specjalista SL w Wydziale Infrastruktury Leśnej RDLP w Szczecinie*
15. *Janina Pięciak – Inżynier Nadzoru Nadleśnictwa Skwierzyna*
16. *Maciej Majchrzak – Inżynier Nadzoru Nadleśnictwa Skwierzyna*
17. *Tomasz Jackowski – Sekretarz Nadleśnictwa Skwierzyna*
18. *Karolina Florczak – Specjalista SL w Nadleśnictwie Skwierzyna*
19. *Przemysław Watral – Specjalista SL w Nadleśnictwie Skwierzyna*
20. *Maciej Hałuszczak – Specjalista SL w Nadleśnictwie Skwierzyna*
21. *Kamil Wesołowski – Specjalista SL w Nadleśnictwa Skwierzyna*

- 22. Adam Jagoda – Specjalista SL w Nadleśnictwa Skwierzyna
- 23. Paweł Guzikowski – Dyrektor BULiGL oddz. w Gorzowie Wlkp.
- 24. Władysław Kusiak – Przewodniczący Rady Naukowej LKP Puszcza Notecka
- 25. Rafał Sobczak – Zastępca Komendanta Powiatowego PSP
- 26. Rafał Mazur – Naczelnik Wydziału Operacyjno-kontrolno-rozpoznawczego
- 27. Tadeusz Przybyłka – Przewodniczący Rady gminy Bledzew
- 28. Magda Olechnowicz Naczelnik Wydziału ds. budownictwa w Starostwie Powiatowym w Gorzowie Wlkp.
- 29. Kamila Bednarska – Naczelnik Wydziału ds. Ochrony Środowiska w Starostwie Powiatowym w Gorzowie Wlkp.

Plan Urządzenia Lasu z Programem Ochrony Przyrody i Prognozą Oddziaływania na Środowisko zostanie sporządzony według stanu na dzień 01.01.2026r.

Część A: Wytyczne w sprawie organizacji prac urzędzeniowych;

1. Prace siedliskowe i fitosocjologiczne

Nadleśnictwo Skwierzyna posiada operat glebowo-siedliskowy opracowany wg stanu na 2005 r., przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Gorzowie Wielkopolskim. Dla gruntów przejętych z dniem 01.01.2015 r. od Nadleśnictwa Karwin i Międzychód, operaty glebowo-siedliskowe znajdują się w przedmiotowych Nadleśnictwach. W pracach urzędzeniowych należy uwzględnić ww. opracowania. Dane dotyczące gleb należy zaktualizować zgodnie z obecnie obowiązującą klasyfikacją gleb leśnych.

2. Prace przygotowawcze

Komisja stwierdza, że na etapie sporządzania planu urządzenia lasu (PUL) istnieją przesłanki procedowania w kierunku zmiany decyzji MŚ dotyczącej uznania lasów za ochronne lub pozbawienia ich tego charakteru.

W związku powyższym niezwłocznie po wyłonieniu Wykonawcy (najpóźniej na początku prac terenowych) Nadleśnictwo przeprowadzi spotkanie przy udziale RDLP w Szczecinie i wykonawcy planu urządzenia lasu w celu weryfikacji zasięgu lasów ochronnych.

Wykonawca przygotowuje, w terminie wskazanym w specyfikacji warunków zamówienia (SWZ), komplet dokumentacji dotyczącej projektowanych lasów ochronnych (mapy i zestawienia) w układzie dla poszczególnych gmin. Po otrzymaniu danych od wykonawcy, Nadleśnictwo przekaze komplet dokumentacji do zaopiniowania przez odpowiednie gminy.

Wykonawca przygotowuje ostateczną wersję mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu i przedstawi do akceptacji na Naradzie Techniczno-Gospodarczej (NTG). W kolejnym etapie Dyrektor RDLP w Szczecinie wystąpi

z prośbą do Dyrektora Generalnego LP o sporządzenie wniosku do ministra właściwego do spraw środowiska o uznanie, w drodze decyzji, lasów za ochronne. Dokumentację zgodną z obowiązującymi przepisami, niezbędną do przeprowadzenia procedury przygotuje wykonawca we współpracy z Nadleśnictwem.

Wykonawca w trakcie prac taksacyjnych zgłaszać będzie przypadki stwierdzenia dodatkowych obiektów zasługujących na ochronę w poszczególnych formach ochrony przyrody, obiektów dziedzictwa kulturowego oraz ewentualne propozycje zmian lokalizacji ekosystemów referencyjnych.

Obiekty dziedzictwa kulturowego np. grodziska wydzielić w osobne pododdziały. Granice i powierzchnię tych obiektów przyjąć na podstawie Numerycznego Modelu Terenu (NMT).

Do opisów taksacyjnych przyjąć ekosystemy referencyjne na podstawie zarządzenia Nadleśniczego aktualnego na 01.01.2026 r.

Plan Urządzenia Lasu dla nadleśnictwa Skwierzyna na lata 2026 – 2035 nie zostanie poszerzony o zakres art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2023 r. poz. 1336 t.j.).

Wykonawca, po uprzednim otrzymaniu materiałów od nadleśnictwa, w swoim referacie na NTG odniesie się do referowanego przez Nadleśniczego podczas Komisji Założeń Planu (KZP) tematu „Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska” zgodnie z §9 Instrukcji Urządzania Lasu (IUL). Po akceptacji przez NTG wykonawca zamieści informacje w tym zakresie w opisie ogólnym nadleśnictwa.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 2 z 10.01.2019 r. w sprawie sposobu ewidencjonowania lasów, gruntów i innych nieruchomości w Lasach Państwowych. Ewidencję gruntów, budynków i lokali LP prowadzi się na bieżąco. Ewidencja ta stanowi cyfrowy zbiór danych ewidencyjnych w Systemie Informatycznym Lasów Państwowych (SILP) wraz z warstwami Leśnej Mapy Numerycznej (LMN) odzwierciedlającymi przestrzenne dane ewidencji gruntów. Baza danych importowana z SILP do programu TAKSATOR powinna zawierać dane ewidencyjne zgodne z ewidencją gruntów i budynków (EGiB) w zakresie powierzchni i konturów działek ewidencyjnych oraz użytków gruntowych (dotyczy również numerów obrębów ewidencyjnych).

Komisja zaleca, aby przed pracami urządzeniowymi Nadleśnictwo przeprowadziło kompleksową analizę porównawczą danych ewidencyjnych Nadleśnictwa z danymi ewidencyjnymi EGiB. Analiza powinna obejmować kontury oraz powierzchnię działek ewidencyjnych, użytków gruntowych z zasobem Powiatowych Ośrodków Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej (PODGiK), a także współrzędne punktów granicznych dostępnych w Ośrodkach. Wyniki przeprowadzonych prac oraz ustalenia ze starostwami powiatowymi należy uwzględnić w PUL.

Stwierdzone przez taksatorów rozbieżności między danymi ewidencyjnymi a stanem faktycznym (określonym podczas taksacji) wykonawca planu będzie zgłaszał na bieżąco Nadleśniczemu oraz do Wydziału Urządzania Lasu i Geoinformatyki RDLP

w Szczecinie w formie *Wykazów Rozbieżności*. Ostatecznym terminem podjęcia decyzji przez Nadleśniczego, o sposobie ujęcia rozbieżności w Planie Urządzenia Lasu, jest dzień odbioru końcowego prac terenowych.

Nadleśnictwo przekaze wykonawcy wykaz gruntów leśnych, co do których minister właściwy ds. środowiska wydał zgodę na przeznaczenie ich na cele nierolnicze i nieleśne w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, dla których dotychczas nie dokonano wyłączenia z produkcji. Wykaz powyższy należy zamieścić w elaboracie.

Zgodnie z oświadczeniem Nadleśniczego w Nadleśnictwie Skwierzyna, wg stanu na dzień posiedzenia KZP, nie ma gruntów stanowiących współwłasność.

Według oświadczenia Nadleśniczego w Nadleśnictwie Skwierzyna, wg stanu na dzień posiedzenia KZP, Nadleśnictwo jest w posiadaniu gruntów spornych.

3. Formy przekazania bazy danych SILP dla potrzeb planu urządzenia lasu w tym zaktualizowanych danych geometrycznych i opisowych oraz ewentualna decyzja w sprawie wstrzymania obrotu gruntami

Z uwagi na planowany harmonogram prac związanych z opracowywaniem PUL (taksacja w 2024 roku, tj. w 9 roku expiracji) Nadleśnictwo przekaze wykonawcy bazę danych opisowych i geometrycznych (geobaza programu Taksator) po aktualizacji za 2023 rok oraz inne niezbędne dokumenty potrzebne do sporządzenia planu. Nadleśnictwo obowiązuje aktualizacja SILP i LMN za 2024 r. Ponowne przekazanie bazy Taksator wg stanu na 01.01.2025 nastąpi w uzgodnieniu z wykonawcą, jednak nie później niż do 15.02.2025 r.

Baza danych programu Taksator tworzona przez wykonawcę musi uwzględniać zmiany wynikłe z aktualizacji bazy SILP wg stanu na 01.01.2025 r.

Komisja zaleca aby Nadleśnictwo wstrzymało się z wszelkiego rodzaju zmianami ewidencyjnymi (przejęcia, przekazania, sprzedaże, zmiana klasyfikacji rodzaju użytku) w okresie od 01.04.2025 r. do 31.12.2025 r.

Powierzchnie przeznaczone pod inwestycje liniowe w przypadku sporządzenia, co najmniej projektu podziału działek należy wyłączyć w odrębne wydzielienia taksacyjne.

Grunty przeznaczone do zalesienia na podstawie odpowiednich decyzji lub zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy ująć w planie. Zrealizowane zalesienia powinny być uwzględnione w planie urządzenia lasu.

Decyzje zalesieniowe, które nie mogą być zrealizowane np. z uwagi na uwarunkowania przyrodnicze powinny być wycofywane z obiegu prawnego lub zmienione w sposób uwzględniający zachowanie nieleśnych siedlisk przyrodniczych.

4. Korekta podziału powierzchniowego oraz ewentualnego oznaczania granic oddziałów

Dopuszcza się ponowne nadanie liter poszczególnym pododdziałom (bez zachowania dotychczasowej literacji).

W wyjątkowych sytuacjach dopuszcza się tworzenie wyłączeń bez względu na kryterium powierzchni (np.: granice obwodów łowieckich, obszar N2000).

Komisja dopuszcza odstępianie od wyróżniania wyłączeń taksacyjnych, a następnie pododdziałów, na podstawie różnicy w TSL o jeden TSL (IUL §14, pkt 2 ppkt. 9) pod warunkiem braku różnic w zakresie:

- bonitacji drzewostanu;
- przyjętego hodowlanego celu gospodarowania (TD);
- projektowanych wskazań gospodarczych.

Wykonawca uzgodni z Nadleśnictwem listę pododdziałów, których powierzchnia w zasadzie nie powinna ulegać zmianie (np. szkółki leśne, WDN-y, uprawy testujące potomstwo, plantacje nasienne, grunty dzierżawione, linie elektroenergetyczne).

Przy tworzeniu wydzieleni należy uwzględnić istniejący na terenie Nadleśnictwa podział na obwody łowieckie oraz strefy ochrony całorocznej i okresowej zwierząt.

W przypadkach uzasadnionych, w celu ułatwienia prowadzenia gospodarki leśnej dopuszczalne jest przeadresowanie pododdziałów i przypisanie do sąsiednich oddziałów.

Wykonawca opracuje mapę istniejących i brakujących słupów oddziałowych i przekaże do Nadleśnictwa w terminie do odbioru prac terenowych. Uzupełnienie i odnowienie numeracji na słupach oddziałowych Nadleśnictwo wykona we własnym zakresie.

Analizując ewentualne potrzeby w zakresie korekty podziału powierzchniowego należy uwzględnić opracowanie w sprawie docelowej sieci dróg (DSD).

5. Oznaczanie niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowanie, w planie urządzenia lasu, gruntów stanowiących współwłasność

Przebieg nieczytelnych granic pododdziałów taksator oznaczy na gruncie zgodnie z zasadami określonymi w IUL „na wylotach i skrzyżowaniach obrączkami wykonanymi na korze (na wysokości 1,5 m) oraz znakami kierunkowymi”, a także na załamaniach niewidocznych granic.

W przypadku stwierdzenia nieczytelnych granic z obcą własnością, wykonawca planu przestawi ich wykaz.

6. Wykorzystanie zdjęć lotniczych do planu urządzenia lasu

Do prowadzonych prac urządzeniowych wykonawca wykorzysta materiały teledetekcyjne w postaci ortofotomapy oraz dane Numerycznego Modelu Terenu. Nadleśnictwo przekaże wykonawcy ortofotomapę oraz NMT do prac urządzeniowych.

7. Ujmowanie cech drzewostanów w planie urządzenia lasu, w tym cechy „inne”

Cechy drzewostanów należy przyjąć zgodnie z § 26 IUL. Dodatkowo, zgodnie z dostępnym w programie Taksator słownikiem, należy zapisać cechy drzewostanu (przypisując je również do gatunku) związane z nasiennictwem i selekcją.

Wykazy drzewostanów wg cech wykonawca przedstawi na odbiorze końcowym prac terenowych.

Należy ujmować w opisach taksacyjnych specyficzne cechy drzewostanów (np.: blok upraw pochodnych, ekosystem referencyjny) oraz informację o zmianie przeznaczenia gruntów – informację należy umieszczać w polu tekstowym opisu taksacyjnego. Informacja powinna być standaryzowana, a wykaz cech specyficznych należy umieścić w opisie ogólnym (elaboracie) oraz w drukowanych tomach opisu taksacyjnego. Zakres zamieszczonych informacji oraz stosowanie skróty (np.: BUP, STO, STC) należy uzgodnić z Nadleśnictwem.

Informacje dotyczące Leśnego Materiału Podstawowego (LMP) zostaną zaktualizowane przez wykonawcę w bazie danych programu Taksator, w zakresie adresów leśnych w oparciu o materiały przekazane przez Nadleśnictwo. Rejestr LMP stanowi w bazie SILP i w programie Taksator osobny moduł.

W bloku informacji różnych opisu taksacyjnego zamieszczać informację dotyczącą mikrosiedlisk w poszczególnych pododdziałach.

Wykonawca zamieści w elaboracie wykaz drzewostanów na gruntach porolnych oraz sporządzi mapę d-stanów na gruntach porolnych.

8. Zastosowanie jednostek kontrolnych

Nie ma potrzeby stosowania jednostek kontrolnych.

9. Priorytety dotyczące przebudowy drzewostanów

Do pilnej przebudowy pełnej wskazane jest kwalifikowanie w pierwszej kolejności drzewostanów o złym stanie zdrowotnym i sanitarnym, zachwianej stabilności z uwagi na wahania poziomu wód gruntowych lub po wichurach, osłabione przez jemiolę, drzewostany trwale uszkodzone (ponad 50% uszkodzeń) w tym d-stany świerkowe z okresem przebudowy krótkim lub średnim. Dla d-stanów zakwalifikowanych do przebudowy pełnej intensywnej (pilnej) zaleca się obniżenie wieku dojrzałości rębnej.

Do stopniowej przebudowy pełnej stopniowej przeznaczyć drzewostany, w których rozpoczęcie cięć rębnych nie musi nastąpić w I 10-leciu a okres przebudowy może być odpowiednio długi.

Do przebudowy częściowej prowadzonej w ramach cięć pielęgnacyjnych przeznaczyć należy drzewostany stabilne pod względem zdrowotnym, o składzie gatunkowym niezgodnym z TD, nie dające w dłuższej perspektywie gwarancji osiągnięcia celów gospodarki leśnej.

10. Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych

Zwiększenie powierzchni do odnowienia po cięciach uprzętających w KO i KDO uwzględniające przewidywane zniszczenia powstałe podczas prac pozyskaniowych lub powodowane przez zwierzyńę, należy przyjąć w wysokości 10% (nie dotyczy cięć uprzętających w Rb IIIa).

W uprawach i młodnikach po rębniach złożonych o zadrzewieniu (pokryciu) minimum 80%), szczególnie pochodzących z odnowienia naturalnego możliwe jest występowanie niewielkich (zazwyczaj kilkuarowych, nieregularnych) powierzchni nie pokrytych roślinnością drzewiastą w formie luk lub przerzedzeń jako naturalnych elementów ekosystemu. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się odstępianie od projektowania odnowienia takich miejsc.

11. Dodatkowe pomiary drewna martwego

Należy wykonać dodatkowe pomiary drewna martwego wg metodyki przewidzianej w IUL (na co dziesiątej kołowej powierzchni próbnej w warstwie stratyfikacyjnej).

Dodatkowo, należy określić szacunkowo ilość drewna martwego dla pododdziałów na powierzchni leśnej zalesionej (np. rodzaj powierzchni SUKCESJA). Informację należy zapisać w bloku informacji różnych opisu taksacyjnego. Dodatkowo informację należy zamieścić w elaboracie pod tabelą zestawiającą miąższość drewna martwego (Tabela XXI).

12. Sporządzanie i wydruk map gospodarczych, gospodarczo-przeglądowych i przeglądowych (format, zakres, podkład, skala, ilość) oraz mapy sytuacyjnej

Plany i programy wchodzące w skład planu urządzenia lasu należy sporządzić łącznie z załącznikami mapowymi i zestawieniami. Wydruki map przeglądowych w skali 1:25 000 należy sporządzić z rzeczywistym usytuowaniem kompleksów leśnych. Mapy sytuacyjne należy wydrukować w skali 1:50 000. Mapy do podklejenia i zafoliowana wydrukować na papierze min. 140 g/m², pozostałe mapy na papierze o gramaturze 120 g/m². Drukowanie części map przeglądowych i sytuacyjnych na podkładzie mapy topograficznej wykonawca szczegółowo uzgodni z Nadleśnictwem. Na mapach przeglądowych i gospodarczo-przeglądowych należy zamieścić kontury lasów obcej własności. Oprócz obligatoryjnych składników map wykonawca winien ująć elementy fakultatywne opisane przy każdej mapie oraz inne elementy w uzgodnieniu z Nadleśnictwem (np. pow. referencyjne).

Wydruki map:

Lp.	Nazwa/opis	komplet/ilość
1.	Komplety map zgodnie z obowiązującą Instrukcją Urządzania Lasu (załączanych do wniosku o zatwierdzenie PUL)	2
2.	Mapy sytuacyjne obszaru w zasięgu administracyjnym nadleśnictwa w skali 1:50 000	4
3.	Mapa sytuacyjna ochrony przeciwpożarowej w skali 1:50 000 (w tym 5 szt. foliowane, podklejone na płótnie, przystosowane do składania)	10
5.	Mapy przeglądowe w skali 1:25 000	2
6.	Mapy przeglądowe drzewostanów w skali 1:25 000	5
7.	Mapy przeglądowe drzewostanów w skali 1:25 000 (foliowane, podklejone na płótnie, przystosowane do składania)	2
8.	Mapy przeglądowe cieć rębnych i gruntów leśnych niezalesionych w skali 1:25 000 z naniesionymi obszarami form ochrony przyrody wymagających szczególnej ochrony	5
9.	Mapy przeglądowe cieć rębnych i gruntów leśnych niezalesionych w skali 1:25 000 z naniesionymi siedliskami przyrodniczymi, obszarami Natura 2000 z uwzględnieniem stref ochrony zwierząt, chronionych gatunków roślin, innych form ochrony przyrody wymagających szczególnej ochrony (w tym 1 egz. foliowany i podklejony na płótnie, przystosowany do składania – treść mapy należy uzgodnić z nadleśnictwem)	3
10.	Mapa przeglądowa siedlisk w skali 1:25 000	1
11.	Mapa przeglądowa ochrony lasu w skali 1:25 000	1
12.	Mapy przeglądowe obszarów chronionych i funkcji lasu 1:25 000 (jako załącznik do POnŚ, wersja pełna oraz do publikacji, bez danych wrażliwych)	1
13.	Mapa przeglądowa walorów przyrodniczo-kulturowych i obszarów Natura 2000 w skali 1:25 000 (jako załącznik do POP wersja pełna oraz do publikacji, bez danych wrażliwych)	1
14.	Mapa przeglądowa siedlisk przyrodniczych i obszarów Natura 2000 w skali 1:25 000 (jako załącznik do POP)	1
15.	Mapa przeglądowa zagospodarowania turystycznego w skali 1:25 000	1
16.	Mapa przeglądowa nasiennictwa i selekcji w skali 1: 25 000	1
17.	Mapy przeglądowe gospodarki łowieckiej w skali 1:25 000	2
18.	Mapy przeglądowe ochrony przeciwpożarowej w skali 1:25 000 z lokalizacją dostrzegalni przeciwpożarowych sąsiednich nadleśnictw, (3 szt. foliowane, podklejone na płótnie, przystosowane do składania) oraz po 1 szt. dla każdego ze „Sposobów Postępowania na Wypadek	Zgodnie z opisem

	Powstania Pożaru Lasu” będącego na wyposażeniu Nadleśnictwa i jednostek straży pożarnej.	
19.	Mapa przeglądowa ochrony przeciwpożarowej na podkładzie blaszanym w skali 1:25 000 z lokalizacją dostrzegalni i dojazdów pożarowych sąsiednich nadleśnictw, wyposażona w kątomierze umożliwiające lokalizację pożaru	1
20.	Mapy gospodarczo-przeglądowe drzewostanów i cięć w skali 1:10 000 dla poszczególnych leśnictw (foliowane, podklejone na płótnie, przystosowane do składania)	po 2 dla l-ctwa
21.	Mapy gospodarczo-przeglądowe walorów przyrodniczo-kulturowych w skali 1:10 000 dla poszczególnych leśnictw	po 1 dla l-ctwa
22.	Mapy gospodarczo-przeglądowe siedlisk przyrodniczych i obszarów Natura 2000 w skali 1:10 000 dla poszczególnych leśnictw	po 1 dla l-ctwa
23.	Mapy gospodarczo-przeglądowe projektowanych cięć pielęgnacyjnych w skali 1:10 000 dla poszczególnych leśnictw	po 1 dla l-ctwa
24.	Atlasy w formie zbindowanych zalaminowanych arkuszy formatu A4 z marginesem (2 cm zakładką) mapy gospodarczo-przeglądowej drzewostanów i cięć rębnych w skali 1:10 000 z naniesionymi obszarami form ochrony przyrody wymagających szczególnej ochrony w układzie dla poszczególnych leśnictw	po 2 dla l-ctwa
25.	Mapy gospodarcze w skali 1:5 000 – wraz z mapą sytuacyjną z podziałem na arkusze	zgodnie z opisem
26.	Mapy gospodarcze w skali 1:5 000 z działkami cięć rębnych – 1 komplet (format A1) – wraz z mapą sytuacyjną z podziałem na arkusze	zgodnie z opisem
27..	Mapy gospodarcze w skali 1:5 000 z podkładem działek ewidencyjnych (granice działek oznaczone wyraźnie na mapie) – 1 komplet w teczce, złożone do formatu A4 – j.w.	zgodnie z opisem

Wykonawca naniesie kontury lasów innych własności na sporządzone mapy gospodarczo-przeglądowe, do foliowania zastosuje folie matowe.

Wersja elektroniczna ww. map gotowych do wydrukowania wielkoformatowego, zapisanych w formacie pdf wykonawca przekaże na nośniku elektronicznym – 2 komplety.

13. Podział na obręby leśne oraz podział na leśnictwa

Podział na obręby leśne nie wymaga zmian.

Wykonawca przyjmie podział administracyjny nadleśnictwa zgodnie z zarządzeniem Nadleśniczego aktualnym na 01.01.2026 r.

14. Definicja obszarów zagrożonym uporczywym występowaniem szkód

Na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna zdefiniowano obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód.

Komisja zaleca, aby opracowując **definicje obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód** kierować się odmiennymi kryteriami dla poszczególnych czynników uszkodzeń.

Proponowana przez Zespół Ochrony Lasu w Szczecinku definicja obszaru (wypracowana w oparciu o analizę gospodarki przeszłej oraz założenia poprzedniej Komisji Założeń Planu) dotyczy, na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna, obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód powodowanych przez:

Szkodniki pierwotne – mapa obszarów ognisk gradacyjnych dla Nadleśnictwa Skwierzyna w postaci pliku .jpg została przekazana przez ZOL w Szczecinku. Powierzchnia całego obszaru ognisk gradacyjnych zostanie ponownie przeliczona o nową powierzchnię oddziałów wchodzących w ich skład. Pozwoli to na aktualizację liczby stałych powierzchni kontrolnych (PK) do jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny. Wyliczona powierzchnia oraz liczba PK zostanie przedstawiona do konsultacji dla ZOL w Szczecinku przed NTG.

15. Terminy i sposoby kontroli prac urządzeniowych

Prace urządzeniowe kontrolowane i odbierane będą zgodnie z wymogami zawartymi w IUL oraz zgodnie z Zarządzeniem Nr 63 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 13 sierpnia 2002 roku w sprawie kontroli i odbioru robót urządzeniowych. Dаты kontroli określane będą przez RDLP w Szczecinie.

Terminy zakończenia etapów opracowywania projektu PUL oraz zakończenia całości prac zostaną określone w SWZ oraz zawarte w umowie podpisywanej z wykonawcą. Przewiduje się zakończenie prac nad projektem planu urządzenia lasu w terminie umożliwiającym nadleśnictwu pracę na nowej bazie danych od początku nowego 10-lecia. O dokładnym terminie przejęcia bazy w wersji produkcyjnej zdecyduje Nadleśniczy.

16. Formy oprawy opisów taksacyjnych i map, w tym map dodatkowych oraz formy prezentowania programu ochrony przyrody, a także ewentualnej ekspertyzy docelowej sieci dróg leśnych oraz prognozy ekonomicznej z uwzględnieniem danych wrażliwych

Wykonawca PUL wykona następujące dokumenty:

1. operat dla leśniczych po 1 egzemplarzu w sztywnej oprawie zawierający:
 - opis taksacyjny,
 - wykaz projektowanych cięć użytkowania rębego i przedrębego,
 - wykaz projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu,
 - wykaz pozycji nie zaliczonych na poczet etatu powierzchniowego,
 - wyciąg z wybranymi informacjami z POP w uzgodnieniu z Nadleśnictwem;
2. opis taksacyjny tradycyjny dla nadleśnictwa – 1 komplet w sztywnej oprawie;
3. plan zagospodarowania lasu 1 komplet w sztywnej oprawie zawierający:
 - wykaz projektowanych cięć użytkowania rębego i przedrębego, wykaz projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu,

- wykaz drzewostanów w KO i KDO, wykaz drzewostanów do przebudowy,
 - wykaz pozycji nie zaliczonych na poczet etatu powierzchniowego,
 - wykaz drzewostanów bez wskazań gospodarczych;
4. elaborat w sztywnej oprawie – 2 szt.;
 5. program ochrony przyrody w sztywnej oprawie – (do każdego egzemplarza oddzielny tom zawierający informacje wrażliwe) - 2 komplety;
 6. prognozę oddziaływania planu ul na środowisko i obszary NATURA 2000 w sztywnej oprawie – 2 szt.

Wersja elektroniczna ww. dokumentów w formacie pdf oraz xls, doc. lub podobne (edytowalne) na nośniku elektronicznym – 2 komplety; eksport opisów taksacyjnych do plików Microsoft excel z TAKSATORA w układzie leśnictwami (opisy taksacyjne również w formacie pdf).

Komisja postanowiła, że w ramach projektu planu urządzenia lasu nie będzie wykonana ekspertyza docelowej sieci dróg leśnych oraz prognoza ekonomiczna.

Nadleśnictwo udostępni wykonawcy projektu PUL opracowanie docelowej sieci drogowej nadleśnictwa, celem uwzględnienia w nowym projekcie PUL parametrów dróg określonych podczas inwentaryzacji. Stwierdzone rozbieżności pomiędzy przedmiotowym opracowaniem a stanem na gruncie wykonawcy projektu PUL winien zgłosić nadleśnictwu w formie wykazu rozbieżności docelowej sieci drogowej nadleśnictwa.

17. Ewentualne sporządzenie dodatkowej tabeli XXII dla gatunków chronionych występujących poza obszarami Natura 2000

Komisja postanowiła, że nie należy sporządzać dodatkowej tabeli XXII dla gatunków chronionych występujących poza obszarami Natura 2000.

18. Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 oraz innych spraw organizacyjnych

Postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania Planu Urządzenia Lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 zostanie przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami tj. ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z 3 października 2008 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1094 t.j.) oraz zarządzeniem nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 21 listopada 2011 r. w sprawie Instrukcji urządzania lasu.

Część B: Założenia do planu urządzenia lasu;

1. Obszary chronione i funkcje lasu

W Planie Urządzenia Lasu należy uwzględnić wszystkie akty prawne zmieniające powierzchnię obszarów chronionych, które zostaną wydane do końca 2025 r. (np. rezerваты, obszary Natura 2000). W przypadku nie zakończenia prac legislacyjnych związanych z powiększeniem powierzchni lub utworzeniem nowych obiektów – powierzchnie należy opisać, jako proponowane lub projektowane – w zależności od zaawansowania opracowania właściwej dokumentacji.

Obszary chronione należy przyjąć na podstawie aktów je powołujących.

Zasięgi lasów ochronnych należy przyjąć na podstawie projektu decyzji ministra właściwego ds. środowiska

2. Typy siedliskowe lasu oraz ich ewentualne uzupełnianie o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze

W pracach urządzeniowych należy wykorzystać opracowanie glebowo-siedliskowe wymienione w części A punkcie 1 niniejszego protokołu.

W pododdziałach z rozpoznanymi siedliskami przyrodniczymi należy zapisać kod siedliska przyrodniczego wraz ze stanem zachowania.

W związku potrzebą weryfikacji zinwentaryzowanych leśnych siedlisk przyrodniczych przyjąć sposób postępowania:

- w przypadku gdy rozpoznanie potrzeb weryfikacji siedlisk przyrodniczych jest w Nadleśnictwie kompletne należy w ramach odrębnego postępowania przeprowadzić weryfikację siedlisk. Prace powinny zostać zakończone w terminie umożliwiającym ich wykorzystanie podczas prac urządzeniowych tj. **do 30.06.2024 r.**

- w przypadku, gdy istnieje potrzeba uzupełnienia wykazu siedlisk przyrodniczych zakwalifikowanych do weryfikacji – wykonawca podczas prac terenowych sporządzi listę pododdziałów, w których proponuje ponowną weryfikację siedlisk przyrodniczych. Wykonawca listę przedstawiać będzie nadleśnictwu na bieżąco, po zakończeniu prac terenowych w poszczególnych leśnictwach. Weryfikację siedlisk przyrodniczych, również jako odrębne postępowanie, należy przeprowadzić najpóźniej **do 30.06.2025 r.**

W pododdziałach z rozpoznanymi siedliskami przyrodniczymi należy zapisać kod siedliska przyrodniczego wraz ze stanem zachowania. Zweryfikowane siedliska przyrodnicze należy uwzględnić przy tworzeniu nowych wyłączeń taksacyjnych.

3. Typy drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym lub o kierunku gospodarczym

Komisja przyjęła do stosowania następujące rodzaje rębni oraz następujące typy drzewostanów (TD) i orientacyjne składy gatunkowe upraw:

Typy drzewostanów o kierunku gospodarczym:

Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy upraw %	Zalecany rodzaj rębni
1	2	3	4
Bs	So	So 90, Brz i inne 10	I / IV
Bśw	So	So 80-90, Brz i inne 10-20	I / IV
BMśw	So	So 80, Dbb i inne 20	I / IV
	Bk So Db So	So 70, Bk 20, Dbb i inne 10 So 70, Dbb 20, Bk i inne 10	I / III / IV
	Brz So	So 50, Brz 30, Św i inne 20	I / II
BMb	So	So 80, Brz i inne 20	-
LMśw	Bk So Db So So Db	So 50, Bk 30, Db i inne 20 So 50, Db 30, Bk i inne 20 Db 50, So 30, Bk i inne 20	II / II / III
	So Db	Db 50, So 30, Wz i inne 20	II / III
LMb	Ol	Ol 70, Brz i inne 10	-
Lśw	Db Bk Db Db Bk	Db 80, Bk i inne 20 DB 60 Bk 30, Md i inne 10 Bk 50, Db 30, Md i inne 20	II / III
	Js-Db	Db 70, Js i inne 10	II / III
	Ol	Ol 90, Js i inne 20	I / -
OLJ	Ol Js	Js 40, Ol 40, Brz i inne 20	II / III
Lł	Js-Db	Db 60, Js 30, Wz i inne 10	III / IV

Niezależnie od wytycznych zamieszczonych w powyższej tabeli, dla wszystkich typów siedliskowych, na niewielkich powierzchniach do 1 ha, lub specyficznych warunkach (np. kształt wydzielenia) dopuszcza się zagospodarowanie drzewostanów Rb I (w przypadku siedliska bagiennych dotyczy odświeżania odnowień naturalnych).

W przypadku TD oraz orientacyjnych składów gatunkowych upraw, w których występuje Js, do czasu ustąpienia zjawiska zamierania tego gatunku na etapie zakładania uprawy należy zastępować go innymi gatunkami, takimi jak, np. Db, Wz, Jw, Ol.

Dopuszczalne jest stosowanie – na wybranych pozycjach, TD z brzozą i modrzewiem w charakterze gatunków głównych. Uprawy te w przyszłości mogą stanowić potencjalne drzewostany nasienne (lub ewentualnie drzewostany gospodarcze o dobrej jakości). Wykonawca planu w uzgodnieniu z nadleśniczym wskaże proponowane lokalizacje tych upraw i określi ich orientacyjną łączną powierzchnię.

Typy drzewostanów zgodnie z IUL mogą ulegać modyfikacji przy zachowaniu gatunku głównego.

W uzasadnionych przypadkach nadleśniczy może podjąć decyzję o zmianie ww. orientacyjnego składu gatunkowego uprawy. Dla zapewnienia zamierzonego celu hodowlanego należy kierować się zasadą, że odchyłki dla poszczególnych gatunków głównych nie powinny przekraczać 20 %, a w łącznym udziale gatunków głównych - 30 %. Natomiast w przypadku gatunków domieszkowych łączne odchyłki nie powinny przekraczać 40%. Większe odstępstwa mogą być tolerowane tylko w uprawach powstałych z odnowień naturalnych oraz na małych powierzchniach tj. do 1 ha. Wyjątkowo, w sytuacjach szczególnych gdzie ww. składy oraz dopuszczalne odchyłki nie gwarantują pożądanego skutku hodowlanego nadleśniczy - na wskazanej pozycji, ma prawo do podejmowania indywidualnych decyzji, w kierunku zapewniającym najlepszą realizację celów gospodarki leśnej.

W elaboracie Wykonawca opíše przypadki, w których projekt PUL przewiduje zastosowanie odmiennego niż przyjęty dla danego TSL sposób zagospodarowania.

Z uwagi na stosunkowo duże wymagania troficzne dębów i buka, ich rola na siedliskach BMśw, szczególnie w słabszym wariantcie uwilgotnienia, może być ograniczana do domieszki pielęgnacyjno-biocenotycznej.

Zgodnie z § 28 „Zasad hodowli lasu” powierzchnie, na których odnowienie sztuczne nie przynosi zadowalającego rezultatu można pozostawić do naturalnej sukcesji.

Na siedliskach przyrodniczych znajdujących się w obszarze Natura 2000 z Dyrektywy Siedliskowej (SOO) należy stosować typy drzewostanów przewidziane w aktualnym porozumieniu z właściwym terytorialnie regionalnym dyrektorem ochrony środowiska. Dodatkowo w uzasadnionych przypadkach ww. TD można stosować na wybranych siedliskach przyrodniczych poza obszarami Natura 2000.

Wykonawca na odbiór prac terenowych związanych z taksacją, przedstawi ewentualne propozycje dodatkowych typów drzewostanów (w tym TD dla bloków upraw pochodnych). Po akceptacji komisji odbioru końcowego prac terenowych związanych z taksacją dodatkowe TD należy przedstawić po zatwierdzeniu na NTG.

4. Wiek rębności dla głównych gatunków drzew

Komisja przyjęła przeciętne wieki rębności zgodnie z poniższym zestawieniem:

Db	140 lat
Js, Wz	120 lat
So, Md, Bk	100 lat
Św, Dg, Gb, Brz, Olcz, Ak, Kl, Jw, Lp, Db.c	80 lat
Os, Ol odroślowa	60 lat
Tp,,Wb, Ol.s	40 lat

Wiek rębności dla głównych gatunków lasotwórczych są zgodne z Zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 36/2004 r. z 19 maja 2004 r. (IUL, Rozdział VIII Załączniki - Wykaz wieków rębności).

Wiek dojrzałości rębnej dla poszczególnych drzewostanów będzie określany zgodnie z IUL. W gospodarstwie specjalnym należy w zasadzie stosować podwyższony wiek dojrzałości rębnej – minimum 20 lat w stosunku do przyjętego przeciętnego wieku rębności.

5. Podział lasów nadleśnictwa na gospodarstwa, w tym kwalifikowanie do gospodarstwa specjalnego

Podział na gospodarstwa należy przyjąć zgodnie z § 82 IUL z utworzeniem 3 gospodarstw:

- a) **gospodarstwo specjalne** - obejmujące obszary funkcjonalne pełniące funkcje specyficzne w Nadleśnictwie, których realizacja wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych;
- b) **gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych** – obejmujące obszary uznanych lasów ochronnych z wiodącą funkcją ochronną (środowiskotwórczą), której realizacja nie wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych;
- c) **gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych** – obejmujące pozostałe obszary z wiodącą funkcją produkcyjną, której realizacja powinna uwzględniać wymogi ochrony.

Podczas posiedzenia KZP ustalono, że do gospodarstwa specjalnego dodatkowo należy przyjąć:

- pojedyncze pododdziały o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych, religijnych lub ekologicznych, w tym lasy na siedliskach BMb, OI3, OI4, L4; ekosystemy referencyjne, cmentarze i miejsca pamięci.

6. Wytyczne w sprawie cięć rębnych w poszczególnych gospodarstwach

Przyjęto następujące średnie okresy odnowienia:

- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych –
 - przy rębni IIIa – 10 lat
 - przy rębniach II i IIIb – 20 lat
 - przy rębni IV – 30 lat
- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych oraz gospodarstwo specjalne
 - przy rębni IIIa – 15 lat
 - przy rębniach II i IIIb – 25 lat
 - przy rębni IV – 40 lat

Użytkowanie rębne projektować z uwzględnieniem ramowych (kierunkowych) wytycznych zawartych w Zasadach Hodowli Lasu i innych zasad, instrukcji i wytycznych, aktualnie obowiązujących w Lasach Państwowych. Proponowane rębnie zamieszczone są w tabeli w punkcie 3 części B niniejszego protokołu.

W gospodarstwie specjalnym i wielofunkcyjnych lasów ochronnych projektowane użytkowanie rębne będzie wynikało ze stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych i ochronnych. Dopuszcza się stosowanie w lasach ochronnych rębni lb. Należy przyjąć przy tym zasadę, iż użytkowanie nie może zakłócić pełnienia przez te drzewostany przypisanych i zatwierdzonych funkcji ochronnych.

Na siedliskach bagiennych proponuje się w zasadzie zrezygnować z użytkowania rębego, za wyjątkiem odślaniania pojawiających się wartościowych odnowień naturalnych.

Należy zrezygnować z użytkowania rębego w drzewostanach jesionowych nie wykazujących objawów (lub z nieznacznymi objawami) zamierania jesionu. Wyłączenie z użytkowania rębego ma na celu ochronę zasobów genowych gatunku (poprzez ochronę populacji odznaczających się większą odpornością). Wykaz takich drzewostanów należy przedstawić na odbiorze prac terenowych.

W drzewostanach KO i KDO należy w zasadzie kontynuować rodzaj i formę rębni stosowaną na danej powierzchni w bieżącym okresie 10-letnim

W wyjątkowych wypadkach dopuścić projektowanie rębni lb na siedliskach lasowych i OIJ w lasach wielofunkcyjnych (np. mała powierzchnia wydzielienia, kształt wydzielienia uniemożliwiający prawidłowe umiejscowienie gniazd, itp).

Należy zwrócić uwagę na granice pododdziałów zagospodarowanych rębniami zupełnymi. Zgodnie z Zasadami Hodowli Lasu na zrębach zupełnych pozostawia się fragmenty starodrzewu do ich naturalnego rozpadu. W związku z powyższym biogrupy te w trakcie taksacji powinny pozostać w granicy pododdziałów, na których prowadzona jest lub prowadzona była rębnia zupełna. Zasada pozostawiania biogrup w pododdziałach, w których one powstały dotyczy również rębni złożonych.

Przy projektowaniu rębni zupełnych w zasadzie należy planować 95% (w celu pozostawiania 5% fragmentów starodrzewu) miąższości do pozyskania.

Projektując cięcia uprzątające w rębniach złożonych należy uwzględnić potrzebę pozostawiania fragmentów starodrzewu w formie biogrup podobnie jak w rębniach zupełnych (odpowiedni % miąższości do pozyskania).

Nie jest konieczne pozostawianie fragmentów starodrzewu w przypadku zagrożenia trwałości lasu i bezpieczeństwa ludzi, a także na powierzchniach zrębów mniejszych niż 1 ha, oraz w przypadku zlokalizowania cięć w bloku upraw pochodnych, jeśli stanowią je gatunki drzew, dla których założono dany blok.

W celu pozostawienia fragmentów starodrzewu, w trakcie projektowania cięć rębnych należy uwzględnić zapisy §3 pkt 5, 16 i 18 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 marca 2023 r., w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej.

Strefy ekotonowe należy kształtować i projektować zgodnie z § 27 ZHL. Nadleśnictwo przekaze wykonawcy informację na temat pozostałych szlaków komunikacyjnych nie wymienionych § 27 pkt. 1 ZHL, a wymagających pozostawienia pasów ochronnych w postaci stref ekotonowych lub stworzenie od podstaw takich stref. W strefach takich należy zaplanować działania mające na celu wyeliminowanie ewentualnych zagrożeń. Decyzję o ewentualnym utworzeniu wydzielienia powinien podjąć taksator w zależności od uwarunkowań terenowych.

Należy przyjąć dotychczasowy podział na ostępy i obowiązujący kierunek cięć, a w przypadkach koniecznych zastosować ostępy przejściowe.

Wykaz cięć użytków rębnych sporządzić z podziałem na działki, bez przydziału na lata realizacji.

Wykaz cięć użytków rębnych należy przedstawić do kontroli najpóźniej na miesiąc przed oddaniem referatu na NTG. Szczegółowa kontrola projektowanych cięć rębnych zostanie przeprowadzona przy udziale Nadleśnictwa i Wykonawcy.

Nadleśnictwo uzgodni z wykonawcą lokalizację cięć na rok 2025 i 2026. Działki zrębowe projektować w oparciu o istniejące w terenie szczegóły.

Na siedliskach wilgotnych szerokość zrębów należy planować w dolnej granicy przewidzianej dla poszczególniej rębni.

Przestoje i nasienniki można projektować do usunięcia tylko w wypadkach niezbędnych i gospodarczo koniecznych.

Orientacyjny etat miąższościowy użytkowania przedrębego zostanie określony sumarycznie dla całego obrębu (nadleśnictwa) na okres 10-letni bez podawania wielkości dla mniejszych obszarów funkcjonalnych (leśnictwa, oddziały, itd.).

W lokalizacjach o szczególnym znaczeniu społecznym, planując rodzaj rębni należy uwzględnić specyficzne potrzeby społeczne.

7. Szczegółowe wytyczne w sprawie sporządzania „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy”

Do przebudowy należy kwalifikować drzewostany zgodnie z § 40 IUL oraz § 57 ZHL.

Nadleśnictwo przekaże wykonawcy wykaz d-stanów proponowanych przebudowy.

8. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych

Ograniczać ewentualne planowanie zabiegu CP-P wyłącznie do pozycji gdzie jest to uzasadnione stanem drzewostanu na gruncie. Wykonawca przedstawi wykaz projektowanych drzewostanów do CP-P na odbiorze prac terenowych.

W ramach cięć pielęgnacyjnych w zasadzie nie planować zabiegów dwunawrotowych.

W warstwie podrostu należy projektować zabiegi pielęgnacyjne (CW, CP) zgodnie z potrzebami hodowlanymi stwierdzonymi na gruncie. W warstwie podrostu o charakterze II piętra nie projektować zabiegów pielęgnacyjnych.

W zasadzie należy projektować jedną, wiodącą wskazówkę z zakresu pielęgnowania lasu dla danego wydzielienia. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się rozdzielenie w/w zabiegów (np. powierzchnia odnowionych gniazd). Cięcia pielęgnacyjne powinny być planowane we wszystkich drzewostanach, w których niezbędne jest ich wykonanie.

W drzewostanach, w których najprawdopodobniej nie będzie potrzeby przeprowadzenia zabiegu w najbliższym 10-leciu, głównie w zdrowych drzewostanach starszych klas wieku o niskim oraz równomiernym zwarcu i zadrzewieniu (w których

stosunkowo niedawno wykonano trzebież), można nie planować użytkowania przedrębego.

Nie planować cięć pielęgnacyjnych w drzewostanach sosnowych i modrzewiowych V klasy wieku chyba, że drzewostan wskazuje na konieczność jego wykonania.

W zasadzie nie planować do użytkowania przedrębego drzewostanów, które przekroczyły wiek dojrzałości rębnej.

Nie planować zabiegów lub planować tylko na części powierzchni w drzewostanach trudno dostępnych przez cały rok – np. na niektórych olsach, przy ciekach wodnych, w drzewostanach o stromych stokach itp.

Wykaz drzewostanów bez zabiegów wykonawca przedłoży na odbiorze prac terenowych.

Komisja ustaliła, że Wykonawca PUL wraz z Nadleśnictwem przygotowują, na odbiór końcowy prac urządzeniowych terenowych: 2 próbne powierzchnie trzebieżowe w drzewostanach II i IV klasy wieku.

9. Wytyczne w sprawie hodowli lasu, w tym orientacyjnych składów gatunkowych upraw

Wprowadzanie II piętra planować na siedliskach żyzniejszych (w drzewostanach sosnowych, modrzewiowych IIb i IIIa klasy wieku) w zależności od stanu drzewostanu, jego wieku i pełnionych funkcji, wyłącznie w niezbędnym zakresie z pominięciem fragmentów z istniejącymi nalotami, podrostami i podszytem (wykaz wykonawca przedstawi na odbiorze końcowym prac terenowych).

Wprowadzanie podszytów ograniczyć do miejsc, co do których nie ma wątpliwości, co do ich skutecznego wyprowadzenia.

Dolesienia luk należy projektować jedynie w drzewostanach średnich klas wieku, w których powstały warunki umożliwiające skuteczne wyprowadzenie młodego pokolenia, w sytuacjach mających uzasadnienie gospodarcze (wykaz wykonawca przedstawi na odbiorze prac terenowych).

Decyzję o rejestrowaniu miąższości podrostu podejmuje taksator na gruncie.

Wykonawca w trakcie inwentaryzacji dokona przeglądu drzewostanów i przedstawi na odbiorze terenowym prac urządzeniowych:

- wykaz drzewostanów sosnowych nadających się do odnowienia naturalnego,
- wykaz wszystkich opisanych w trakcie taksacji powierzchni z istniejącym odnowieniem naturalnym, celem ułatwienia ich monitoringu dokonywanego przez Nadleśnictwo,
- wykaz drzewostanów mogących spełniać funkcje gospodarczych drzewostanów nasiennych,
- wykaz powierzchni do sukcesji naturalnej,
- wykaz powierzchni do wprowadzania drugiego piętra,
- wykaz drzewostanów do przebudowy.

10. Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej

Wszelkie sprawy dotyczące ochrony lasu należy uzgadniać z Nadleśnictwem w z RDLP i ZOL w Szczecinku.

W trakcie prac terenowych wykonawca przeprowadzi rozpoznanie, inwentaryzację oraz określi stopień nasilenia uszkodzeń drzewostanów wyrządzonych przez czynniki natury biotycznej, abiotycznej i antropogenicznej.

W uprawach i młodnikach w I klasie wieku należy określić stopień uszkodzenia przez czynniki biotyczne i abiotyczne. Inwentaryzować należy szkody od 20%. W trakcie prac inwentaryzacyjnych należy zwrócić szczególną uwagę na zagadnienia ochrony lasu, a przede wszystkim stan zdrowotny drzewostanów (ze względu na występowanie szkodników pierwotnych i wtórnych).

Komisja postuluje aby, jeśli w nowej wersji programu Taksator będzie techniczna możliwość, rejestrować główną przyczynę zagrożenia tj. od korzeniowca wieloletniego i jemioli rozpięchłej. Wykonawca podczas prac terenowych wyszczególni ww. zagrożenia w opisie taksacyjnym (w informacjach różnych zapis dotyczący występowania drzew uszkodzonych od jemioli w drzewostanie).

Wykonawca uwzględni przy wykonywaniu prac nad sporządzeniem projektu planu urządzenia lasu materiały dotyczące występowania i zwalczania chorób drzew leśnych oraz występowania szkodników drzew leśnych opracowywane corocznie przez ZOL w Szczecinku.

Plan ochrony przeciwpożarowej sporządzić zgodnie z obowiązującymi przepisami, „Ramowymi wytycznymi w zakresie tworzenia i uzgadniania Planu Urządzenia Lasu w części dot. Ochrony Przeciwpożarowej” i uzgodnić z Nadleśnictwem, RDLP oraz (jeśli będzie taka konieczność) z KW PSP przed posiedzeniem NTG. Wykonawca dokona analizy i oceny elementów ochrony przeciwpożarowej wymienionych w § 103 Instrukcji Urządzania Lasu. Na mapie operacyjnej ochrony ppoż. należy umiejscowić wieże i dostrzegalnie (pozwalające na synchronizację obserwacji zagrożeń i niezbędnych działań operacyjnych) oraz drogi stanowiące dojazdy pożarowe i punkty czerpania wody zgodnie z aktualnymi wytycznymi.

W przypadku konieczności planowania budowy nowych PCW z dojazdem lub też bez dojazdu należy je planować wyłącznie na gruntach będących w zarządzie Nadleśnictwa.

11. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego, w tym sporządzania odpowiedniej mapy przeglądowej

Projekt zagospodarowania rekreacyjnego lasu należy sporządzić zgodnie z IUL i ZHL oraz istniejącymi wytycznymi i uregulowaniami wewnętrznymi w tym zakresie. W planowaniu należy wziąć pod uwagę, m.in. zapotrzebowanie społeczne na wypoczynek i jego formę na terenach leśnych, istniejącą infrastrukturę turystyczną na terenie nadleśnictwa i poza obszarami leśnymi oraz plany i strategie rozwoju miejscowych gmin. W planie podkreślić konieczność współpracy

z lokalnymi samorządami i organizacjami pozarządowymi w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego i utrzymania istniejącej infrastruktury. Należy sporządzić mapę turystycznego zagospodarowania lasu z istniejącymi obiektami turystycznymi oraz najważniejszymi walorami przyrodniczymi terenu na podkładzie mapy przeglądowej w skali 1:25000. Wykonawca umieści obiekty infrastruktury zagospodarowania rekreacyjnego na odpowiedniej warstwie LMN.

„Program edukacji leśnej społeczeństwa dla nadleśnictwa na lata 2023-2032” - zgodnie z aktualnie obowiązującymi wytycznymi (zał. nr 2 do Zarządzenia Nr 57 Dyrektora Generalnej Lasów Państwowych z 9 maja 2003) sporządzi nadleśnictwo i przedstawi do zatwierdzenia Dyrektorowi RDLP w Szczecinie, w terminie **do 30 listopada 2025 r.**

12. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego

W PUL należy określić kierunkowe zadania związane z użytkowaniem ubocznym i zagospodarowaniem łowieckim, w oparciu o informacje uzyskane od nadleśnictwa, zgodnie z IUL z uwzględnieniem występowania szkód i sposobów ich ograniczenia, wraz z mapą przeglądową gospodarki łowieckiej. Wykonawca umieści obiekty infrastruktury łowieckiej na odpowiedniej warstwie LMN – wykaz obiektów przekaże nadleśnictwo.

Ustalenia zawarte obowiązującym WŁPH należy uwzględnić w PUL.

13. Wytyczne w sprawie ujmowania w planie urządzenia lasu zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa

Na lata 2026-2035 należy kierunkowo określić potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej dotyczące: budowy i remontów dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych, siedzib jednostek Lasów Państwowych, budynków gospodarczych; budowy i konserwacji zbiorników małej retencji, urządzeń na potrzeby turystyki i rekreacji.

Plan urządzenia lasu określa jedynie potrzeby w zakresie infrastruktury, jako kierunkowe i nie jest podstawą ich wykonania.

Przebieg dróg (nie objętych aktualnym opracowaniem Docelowej Sieci Dróg Nadleśnictwa Skwierzyna) cieków i urządzeń melioracyjnych należy zweryfikować w oparciu o Numeryczny Model Terenu i ortofotomapę.

Podczas prac nad projektem PUL należy stosować zapisy Zarządzenia nr 28 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 27 kwietnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji wyznaczania docelowej sieci drogowej nadleśnictwa”.

14. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej

Charakterystykę warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognozę spodziewanego wyniku ekonomicznego opisać ogólnie, według zasad §118 IUL. Komisja stwierdza, że nie ma potrzeby sporządzania ekspertyzy ekonomicznej

w formie szczegółowej prognozy spodziewanego wyniku ekonomicznego gospodarki leśnej, prowadzonej na podstawie PUL.

15. Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego

Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego powinna zostać przeprowadzona przez Wykonawcę zgodnie z § 123 ust. 1 IUL. Prognozę należy opracować dodatkowo z wykorzystaniem przyrostu użytkownego drzewostanów.

16. Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody, w tym sporządzenia tabel dotyczących przedmiotów ochrony i zadań ochronnych

Program Ochrony Przyrody należy zaktualizować zgodnie z obowiązującą IUL.

Do aktualizacji POP należy wykorzystać przede wszystkim bazy danych udostępnione przez właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska w ramach procedury udostępniania danych, a także wszelkie dokumenty (plany, programy) z zakresu ochrony przyrody powiatów i gmin położonych w zasięgu administracyjnym nadleśnictwa, dane nadleśnictwa, dane z taksacji oraz wszelkie inne dostępne informacje.

W zakresie aktualizacji POP Wykonawca projektu PUL we współpracy z Nadleśnictwem podejmie starania o dotarcie do jak największej liczby instytucji państwowych, samorządowych i organizacji pozarządowych w celu pozyskania niezbędnych informacji.

Dla wszystkich form prawnej ochrony przyrody należy podać podstawę prawną ich powołania oraz informację o aktach prawnych określających działania ochronne.

Dla wskazanych stanowisk gatunków chronionych roślin, grzybów i zwierząt określić źródło pochodzenia, ze wskazaniem stanowisk historycznych, w tym niepotwierdzonych w trakcie prac terenowych.

W zakresie osobliwości przyrodniczych w opisie taksacyjnym wykonawca zamieści wyłącznie informacje potwierdzone podczas prac taksacyjnych przez wykonawcę PUL lub nadleśnictwo np. w formie zweryfikowanego wykazu podpisanego i przekazanego wykonawcy PUL oraz na podstawie aktualnych badań, ekspertyz sporządzanych m.in. w ramach prac nad obowiązującymi dokumentami dotyczącymi prawnych form ochrony przyrody. Informację z ww. dokumentów przepisuje się do bloku „osobliwości przyrodnicze” tylko wówczas, gdy dokumenty te jednoznacznie podają lokalizację osobliwości. Dotyczy to roślin rzadkich, cennych oraz chronionych zgodnie z zakresem słowników zawartych w programie Taksator i SILP. Lokalizację osobliwości przyrodniczych należy zapisywać wtedy, gdy można ją jednoznacznie określić. W przypadku rozproszonego występowania osobliwości w całym wydzieleniu nie należy zapisywać jej lokalizacji (podczas prac terenowych w odpowiednim polu należy wówczas postawić znak „ – ”). Informacje na temat wszystkich roślin i grzybów chronionych, zarówno tych potwierdzonych jak i pozostałych pochodzących z innych źródeł np. waloryzacja przyrodnicza gmin, inne źródła historyczne, należy zamieścić w oddzielnym tomie Programu Ochrony Przyrody (POP) jako tzw. „informacje wrażliwe”.

W POP należy zamieścić tabelę obrazującą dla każdego obszaru „Natura2000”, strukturę wiekową drzewostanów wg gatunków rzeczywistych. W przypadku gdy nie ma ustanowionych PZO/PO dla obszarów Natura 2000 wykonawca proponuje w uzgodnieniu z Nadleśnictwem niezbędne dla zachowania siedlisk przyrodniczych działania ochronne. Na obszarach będących stanowiskami chronionych gatunków zwierząt wskazać konieczność dostosowania terminów i sposobów wykonania wszelkich prac do okresu lęgu, rozrodu lub hibernacji (nietoperze).

Nadleśnictwo przekaze wykonawcy uzgodniony z RDLP w Szczecinie wykaz drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego na skutek odpowiednich decyzji zarządzającego (Nadleśniczego) lub uprawnionych organów właściwych do spraw ochrony przyrody. Wykaz zostanie zamieszczony w POP.

Należy zestawić powierzchnie ekosystemów referencyjnych według wykazu sporządzonego przez Nadleśnictwo (aktualne zarządzenie Nadleśniczego) i uwzględnić w dalszych pracach nad opracowaniem projektu PUL.

Komisja postanowiła, iż POP zostanie opracowany, jako oddzielnie oprawiony tom wraz z mapami (wykonanymi na podkładzie mapy przeglądowej w skali 1:25000) tj. Mapą walorów przyrodniczo-kulturowych oraz Mapą obszarów chronionych i funkcji lasu (bez oznaczenia zbiorów drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych) stanowiących załącznik tegoż Programu. Wszystkie obiekty i elementy związane z ochroną przyrody zostaną naniesione na odpowiednią warstwę LMN.

Wykonawca wykona POP w dwóch egzemplarzach, pozbawiony informacji, których udostępnienie mogłoby spowodować zagrożenie dla środowiska zgodnie z art.16 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisko i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Informacje te zostaną zawarte w osobno oprawionym tomie załączonym do każdego egzemplarza POP.

Wykonawca sporządzi wyciąg informacji z POP wraz z mapami gospodarczo-przeglądowymi dla leśnictw – szczegółowe wymagania do ustalenia z nadleśnictwem.

17. Wydruk map tematycznych

Zakres drukowanych map tematycznych wynika z Zarządzenia nr 83 Dyrektora Generalnego LP z 23 listopada 2012 r., IUL z 2011 r. oraz zapisów niniejszego protokołu.

18. Projekt wystąpienia do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie zakresu i szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000

Dyrektor RDLP w Szczecinie wystąpi o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko PUL dla Nadleśnictwa Skwierzyna do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. zgodnie z wnioskiem następującej treści:

Przepisy Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2023 r. poz. 1094 t.j.) nakładają obowiązek wykonania strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko. W związku z powyższym

W n o s z ę

o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Skwierzyna.

Plan urządzenia lasu stanowi podstawę prowadzenia racjonalnej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej w nadleśnictwie, przyjmując - jako cel nadrzędny - konieczność stosownego uwzględnienia w niej różnych funkcji lasu. Ponadto plan ten spełnia szczególną rolę łącznika w przenoszeniu postulatów polityki leśnej i długookresowych strategii z zakresu leśnictwa, opracowanych na poziomie kraju i zawartych w podstawowych aktach prawnych, na poziom lokalny, w formie średniookresowych celów gospodarowania określanych dla nadleśnictwa, a także sposobów realizacji tych celów. Dlatego też współudział społeczeństwa w tworzeniu planu jest niezwykle ważny.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu będzie zawierała:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektu planu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.
- d) streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Ponadto, będą określone i ocenione:

- a) istniejący stan środowiska na obszarach objętych projektem planu oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji planu,
- b) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu planu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- c) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektu planu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu planu,
- d) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na: różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, ludzi, wodę, powietrze, klimat, krajobraz i zabytki.

Prognoza przedstawi również rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru

Natura 2000 oraz integralność tego obszaru. Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru Prognoza zawierać będzie rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Monitorowanie zadań określonych w Planie urządzenia lasu, zatwierdzonych decyzją Ministra Środowiska, będzie oparte o rozbudowany system kontroli w Lasach Państwowych. Monitoring krótkookresowy (system rocznych sprawozdań, kontrole problemowe i bieżące dokonywane przez komórki merytoryczne RDLP), średniookresowy dziesięcioletni (kontrole kompleksowe Inspekcji Lasów Państwowych, kontrole sprawdzające Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego RDLP, przeważnie w następnym roku po kontroli kompleksowej), średniookresowy dziesięcioletni (analiza gospodarki leśnej ubiegłego okresu dokonana przez Nadleśniczego, zamieszczana w Elaboracie nowego Planu urządzenia lasu).

Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko będzie narzędziem pozwalającym ukierunkować plan na zmniejszenie ryzyka konfliktów pomiędzy zrównoważoną gospodarką leśną a wymogami ochrony środowiska i potrzebami społeczności lokalnej.

Do wniosku zostanie dołączona mapa obszarów chronionych.

19. Inne zagadnienia projektowe, specyficzne dla nadleśnictwa

Realizując Zarządzenie nr 58 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 5 lipca 2022 r. w sprawie wprowadzenia „Wytycznych do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych”, w związku z wyznaczeniem lasów o zwiększonej funkcji społecznej, należy dążyć do ustalenia składu Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW). ZLW powołuje Dyrektor RDLP w Szczecinie.

Na początku prac terenowych należy zorganizować spotkanie robocze Wykonawcy prac z administracją terenową Nadleśnictwa, przy udziale przedstawicieli RDLP, w celu omówienia zakresu prac urządzeniowych i zasad wzajemnej współpracy.

Przy wykonywaniu prac nad PUL wykonawca powinien uwzględnić zapisy w ustanowionych planach zadań ochronnych dla obszarów N2000 oraz współpracować z wykonawcą sporządzanych PZO dla obszarów Natura 2000 znajdujących się na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna.

Wszelkie problemy wynikłe w trakcie prac taksacyjnych Wykonawca powinien na bieżąco uzgadniać z Zastępcą Nadleśniczego.

Po zakończeniu prac terenowych w poszczególnych leśnictwach, opisy wyłączeń taksacyjnych, sprawy specyficzne oraz wszelkie wskazania gospodarcze taksatorów wykonujący taksację powinien przedstawić właściwemu leśniczemu oraz Kierownictwu

Nadleśnictwa. Spotkanie i ustalenia z niego wynikające należy udokumentować zgodnie ze szczegółowymi wytycznymi, które przekaże w stosownym czasie RDLP w Szczecinie.

Na etapie prac kameralnych po wytworzeniu nowej bazy danych i zaktualizowaniu warstw mapy, wykonawca przekaże w terminie wskazanym w SWZ do weryfikacji w nadleśnictwie robocze kompozycje wydruków map o treści mapy gospodarczo-przeglądowej oraz opis taksacyjny. Celem ułatwienia weryfikacji danych, wykonawca przekaże również odpowiednie warstwy mapy w postaci plików *.shp – szczegóły do ustalenia z zamawiającym. Dane należy przesłać również do Wydziału Urządzania Lasu i Geoinformatyki tutejszej dyrekcji.

RDLP w Szczecinie przygotowuje szczegółowe wytyczne odnośnie współpracy wykonawcy i nadleśnictwa na tym etapie weryfikacji elementów projektu planu urządzenia lasu. Wytyczne będą zawierały wzory protokołów wypełnianych przy weryfikacji przekazanych materiałów oraz aplikację uruchamianą w przeglądarce internetowej do weryfikacji warstw LMN. Wykonawca ustosunkuje się do uwag wniesionych przez nadleśnictwo.

Z uwagi na trwające obecnie prace nad aktualizacją Instrukcji Urządzania Lasu, Instrukcji Ochrony Lasu oraz Zasad Hodowli Lasu należy zaznaczyć, że zapisane ustalenia będą podlegały modyfikacji w przypadku prowadzenia wymienionych dokumentów.

Protokołował:

SPECJALISTA
SŁUŻBY LEŚNEJ
Wojciech Kamiński

Przewodniczący:

ZASTĘPCA DYREKTORA
dz. GOSPODARKI LEŚNEJ
Krzysztof Sielecki

Zatwierdzam:

NACZELNIK WYDZIAŁU
URZĄDZANIA LASU I GEOINFORMATYKI
Grzegorz Majchrzak

DYREKTOR
REGIONALNEJ DYREKCJI LASÓW PAŃSTWOWYCH
Andrzej Szeląg

Protokół z posiedzenia Narady Techniczno – Gospodarczej

**PROTOKÓŁ
z posiedzenia**

**Narady Techniczno – Gospodarczej (NTG)
w sprawie opracowania planu urządzenia lasu
Nadleśnictwa Skwierzyna**

**RDLP w Szczecinie
w dniu 30.09.2025 r.**

Część A

Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urzędzeniowych oraz ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu.

Skład osobowy NTG

Przewodniczący:

Maciej Szabla	– Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP w Szczecinie

Członkowie komisji:

Grzegorz Majchrzak	– Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu i Geoinformatyki RDLP w Szczecinie
Ewa Goryniak	– Naczelnik Wydziału kontroli i Ochrony Mienia RDLP w Szczecinie
Bernard Piecyk	– Naczelnik Wydziału Hodowli Lasu RDLP w Szczecinie
Edyta Kowalczyk	– Naczelnik Wydziału Ochrony Ekosystemów Leśnych RDLP w Szczecinie
Dariusz Jaczewski	– Główny Specj. Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Szczecinie
Maciej Lipka	– Główny Specj. Stanowisko ds. Ochrony ppoż. RDLP w Szczecinie
Regina Smyk	– St. Specj. Wydziału Urządzania Lasu i Geoinformatyki RDLP w Szczecinie
Katarzyna Kośka	– Specj. Wydziału Komunikacji i Społecznych Funkcji Lasu RDLP w Szczecinie
Wojciech Balewski	St. Specj. Wydziału Gospodarki Drewnem RDLP w Szczecinie
Rafał Perz	– Kierownik ZOL w Szczecinku
Jan Piecyk	– Nadleśniczy Nadleśnictwa Skwierzyna

W obradach uczestniczyli:

Lena Wyderkowska	– Gł. Specjalista Wydziału Urządzania Lasu DGLP
Przemysław Wojtczak	– Zastępca Nadleśniczego Nadleśnictwa Skwierzyna
Kamil Wesołowski	– St. Specjalista SL Nadleśnictwa Skwierzyna
Marta Szymańska	– Inspektor RDOŚ Gorzów Wlkp.
Marta Grzegocka	– Inspektor RDOŚ Gorzów Wlkp.
Anita Kruszewska	– Specjalista RDOŚ Gorzów Wlkp.
Paweł Owsianny	– Przewodniczący Rady Naukowo-Społecznej LKP Puszcza Notecka

Paweł Guzikowski	– Dyrektor BULiGL O/Gorzów Wlkp.
Adam Bajon	– Zastępca Dyrektora BULiGL O/Gorzów Wlkp.
Waldemar Grzesiek	– Kierownik Pracowni Urządzania Lasu BULiGL O/Gorzów Wlkp.
Magdalena Małecka	– St. Taksator BULiGL O/Gorzów Wlkp.
Franciszek Sornat	– Instruktor Techniczny Nadleśnictwa Skwierzyna
Karolina Florczak	– Specjalista SL Nadleśnictwa Skwierzyna
Karolina Musialska	– Specjalista SL Nadleśnictwa Skwierzyna
Żaneta Łaszewicz	– Specjalista SL Nadleśnictwa Skwierzyna
Przemysław Watral	– Inżynier Nadzoru Nadleśnictwa Skwierzyna
Maciej Majchrzak	– Inżynier Nadzoru Nadleśnictwa Skwierzyna
Emil Kuzajewski	– Leśniczy Leśnictwa Sokół Dąbrowa
Łukasz Rybarczyk	– Leśniczy Leśnictwa Stary Dworek
Wojciech Chochowski	– Leśniczy Leśnictwa Pniewo
Marcin Borkowski	– Leśniczy Leśnictwa Dąbrówka
Piotr Pluskota	– Leśniczy Leśnictwa Skwierzyna
Wojciech Kowalewski	– Burmistrz Skwierzyny / członek ZLW
Magdalena Janas	– Gmina Skwierzyna / członek ZLW
Jolanta Mróz-Pawluk	– Gmina Skwierzyna / członek ZLW
Maciej Suchomski	– Członek ZLW / Podleśniczy
Tadeusz Przybyłka	– Członek ZLW
Tomasz Koźlerek	– Członek ZLW
Leszek Kułak	– Członek ZLW
Sylwia Lisiecka-Lukasiewicz	– Gmina Deszczno
Kamila Bednarska	– Starostwo Powiatowe w Gorzów Wlkp.
Alicja Dratwia	– Starostwo Powiatowe w Międzyrzeczu
Liliana Cop	– Starostwo Powiatowe w Międzyrzeczu

W wyniku dyskusji nad materiałami przedłożonymi na posiedzeniu przyjęto poniższe ustalenia.

1. Ocena mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu

Podczas narady zaakceptowano ostateczną wersję mapy przeglądowej obszarów chronionych oraz funkcji lasów, która uwzględnia dane i informacje uzyskane w toku prac urzędniowych zgodnie z obowiązującymi kryteriami i stanem na gruncie.

Projekt lasów ochronnych sporządzony na podstawie ustaleń Komisji Założeń Planu, uwzględniający obowiązujące przepisy zyskał aprobatę. Będzie on podstawą do wystąpienia o uchylenie decyzji Ministra Środowiska z dnia 20 września 2016 r. (DL-I.612.12016) i sporządzenia wniosku o wydanie nowej decyzji dotyczącej uznania lasów za ochronne lub pozbawienia ich tego charakteru zgodnie z projektem planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Skwierzyna na lata 2026-2035.

2. Akceptacja, przedstawionego w projekcie planu urządzenia lasu, zakresu i formy podstawowych założeń polityki przestrzennego zagospodarowania regionu

Gospodarka leśna w Nadleśnictwie Skwierzyna ma charakter wielofunkcyjny i jest prowadzona z zachowaniem funkcji ochronnych i społecznych tzn. środowiskotwórczych, ekologicznych i gospodarczych. Największe znaczenie mają funkcje ochronne oraz społeczne. Główną funkcją gospodarczą jest produkcja drewna. Ponadto udostępnienie lasów pozwala pozyskiwać płody runa leśnego (lokalna społeczność) oraz prowadzić gospodarkę łowiecką.

Całość ww. działalności jest zbieżna ze strategią i kierunkami rozwoju zawartymi w analizowanych dokumentach planistycznych szczebla wojewódzkiego, powiatowego, gminnego, które wpisują się w model gospodarowania wielofunkcyjnego.

Po przeanalizowaniu dostępnych materiałów planistycznych stwierdzono, że projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Skwierzyna na lata 2026 – 2035 jest zgodny ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu wyrażoną w planach zagospodarowania przestrzennego oraz w regionalnych programach ochrony środowiska, które zostaną przedstawione w Elaboracie.

3. Grunty do zalesienia oraz grunty leśne przeznaczone na cele nieleśne

Nadleśnictwo posiada grunty do zalesienia, wykaz w/w gruntów zostanie umieszczony w elaboracie. Wykaz gruntów leśnych przeznaczonych na cele nieleśne w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (dla których właściwy minister wydał zgodę na przeznaczenie na cele nieleśne), dotychczas nie wyłączonych z produkcji i zostanie umieszczony w elaboracie.

4. Rozbieżności rodzajów użytków gruntowych

Zgodnie z protokołem z KZP, Nadleśnictwo Skwierzyna udostępniło Wykonawcy dokumenty dotyczące stanu posiadania potrzebne do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu. Rozbieżności pomiędzy stanem ewidencyjnym gruntów i stanem faktycznym zostały zgłoszone w formie wykazu rozbieżności. Nadleśniczy podjął decyzje o sposobie ujęcia rozbieżności w Planie UL. Zmiany w ewidencji wynikające z przejęcia i przekazania gruntów do końca 2025 roku uwzględniono w opracowanym planie.

5. Zmiany granic i numeracji oddziałów

Terytorialny zasięg działania nadleśnictwa (zasięg terytorialny – 454,23 km²) określa Zarządzenie Nr 86 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r.

Nadleśnictwo Skwierzyna jest 1-obrębowe, podzielone na 13 leśnictw. Wg stanu na 1.01.2026 r. zostaje zachowany podział na leśnictwa oraz liczba i numeracja oddziałów.

Tabela 1 Liczba leśnictw i oddziałów

Obręb	Liczba leśnictw	Liczba oddziałów
Skwierzyna	13	939

6. Zakres wykorzystania wskaźników spodziewanego przyrostu bieżącego, tabelarycznego oraz użytecznego

Podczas narady przeanalizowano wskaźniki przyrostów przedstawione w referacie i koreferacie wykonawcy PUL. Analizując wszystkie aspekty przedstawione w referatach i koreferatach Nadleśniczego, oraz wykonawcy projektu planu urządzenia lasu zdecydowano o przyjęciu rozmiaru miąższości użytkowania przedrębego na poziomie 62,1 % przyrostu bieżącego, spodziewanego w okresie obowiązywania planu z wszystkich drzewostanów nieprzewidywanych do użytkowania rębego. Z analizy przyrostu bieżącego tabelarycznego oraz sumarycznej wielkości zaplanowanego użytkowania wynika, że w okresie gospodarczym 2026 - 2035 zapas na powierzchni leśnej zalesionej zmniejszy się o ok. 222 tys. m³ brutto a przeciętna zasobność zmniejszy się o 10 m³/ha do 243 m³/ha. Mając na uwadze istotną różnicę pomiędzy przyrostem tabelarycznym a uzyskanym w ubiegłym okresie przyrostem użytecznym (przyrost użyteczny jest o ok. 291 tys. m³ brutto wyższy w stosunku do tabelarycznego), należy spodziewać się, że miąższość oraz zasobność na koniec okresu będą znacząco wyższe.

7. Akceptacja testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych

W celu inwentaryzacji miąższości zasobów Nadleśnictwa statystyczną metodą reprezentatywną założono 1485 próbnych powierzchni kołowych.

Kontrolę pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych przeprowadzono w dniach 21-23.05.2025 r. Komisja odbioru uznała przedłożone do kontroli prace za wykonane prawidłowo i nadające się do dalszego opracowania. Podczas NTG zaakceptowano test kontroli pomiaru miąższości.

8. Ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu

Podczas NTG przyjęto bez uwag szczegółową analizę gospodarki przeszłej w oparciu o referaty: Nadleśniczego, Kierownika ZOL w Szczecinku, Naczelnika Wydziału Urządzenia Lasu i Geoinformatyki oraz o koreferat Wykonawcy projektu Planu UL. Wynikające z oceny wnioski zostały uwzględnione w projekcie PUL dla Nadleśnictwa Skwierzyna na lata 2026 – 2035.

9. Wnioski w sprawie ogólnej hodowli lasu

Problemy i wytyczne w zakresie postępowania z zakresu hodowli lasu zostały szczegółowo przedstawione w referatach i koreferatach Nadleśniczego i Wykonawcy projektu Planu UL. Wnioski zostały uwzględnione w projekcie Planu UL dla Nadleśnictwa.

W Elaboracie zostanie zamieszczone zestawienie opisanych powierzchni z odnowieniem naturalnym zgodnie z Zarządzeniem nr 58/2012 z dnia 31.08.2012 r. Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie zaleceń w zakresie uznawania, ewidencjonowania i oceny odnowień naturalnych.

10. Wnioski w sprawie ogólnej ochrony lasu

Zagrożenia, problemy i wytyczne w zakresie postępowania dotyczącego ochrony lasu zostały szczegółowo przedstawione w referatach: Kierownika ZOL w Szczecinku, Nadleśniczego oraz Wykonawcy projektu PUL, koreferatach: Nadleśniczego i Wykonawcy projektu PUL, które zostaną zamieszczone w elaboracie. Wnioski zostały uwzględnione w projekcie Planu UL dla Nadleśnictwa.

11. Zgodność projektu planu urządzenia lasu i programu ochrony przyrody z przepisami ustawy o lasach oraz wytycznymi KZP

Projekt planu urządzenia lasu i program ochrony przyrody wykonano wg stanu na 01.01.2026 r. w oparciu o:

- Ustawę z dnia 28.09.1991 r. o lasach (Dz.U. 2025 poz. 567 ze zm.)
- Ustawę z dnia 16.04.2004 o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 r. poz. 1478 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz. U. z 26.11.2012 r., poz. 1302),
- Instrukcję Urządzania Lasu z 2011 r. oraz Instrukcję Urządzania Lasu z 2024 r. (w przypadku POP i POnŚ),
- Zasady Hodowli Lasu z 2023 r.,
- Instrukcję Ochrony Lasu z 2024 r.,
- Instrukcję Ochrony Przeciwpowodziowej z 2019 r.,
- wytyczne i zalecenia KZP i komisji odbioru prac terenowych.

Stwierdzono, że projekt planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody został sporządzony zgodnie z wyżej wymienionymi przepisami oraz wytycznymi.

12. Końcowe wytyczne

Po przeanalizowaniu przedstawionych materiałów zaakceptowano symulację stanu zasobów drzewnych na koniec okresu obowiązywania sporządzonego planu urządzenia lasu. Orientacyjną, spodziewaną miąższość grubizny drzewostanów Nadleśnictwa na koniec okresu gospodarczego przedstawia tabela:

Tabela 2 Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego ($V_k = V_p + Z_v - U$)

Wyszczególnienie	m ³ brutto (powierzchnia leśna zalesiona)
V_p	5 671 373
Z_v	1 381 050
U	1 602 921
V_k	5 449 502
Przewidywana różnica zapasu	
$V_k - V_p$ (m ³ brutto)	- 221 871
$V_k - V_p$ (%)	-3,91 %
Zasobność (m³/ha brutto)	
Stan na 1.01.2026	253
Stan na 31.12.2035	243
Różnica +/-	-10
V_p - Miąższość grubizny na początku okresu gospodarczego na pow. zalesionej	
Z_v - Spodziewany przyrost miąższości grubizny	
U - Miąższość grubizny przewidzianej do pozyskania	
V_k - Spodziewana miąższość grubizny na koniec okresu gospodarczego ($V_p + Z_v - U$)	

Analizując dane w tabeli, należy mieć na uwadze różnice pomiędzy przyrostem tabelarycznym a uzyskanym w ubiegłym 10-leciu przyrostem użytecznym. Uzyskany w ubiegłym 10-leciu przyrost użyteczny wynosi 1 672 tys. m³ brutto i jest wyższy od tabelarycznego (liczonego wg stanu na 2026r.) o ok. 299 tys. m³ brutto. Mając na uwadze powyższe fakty, należy spodziewać się, że miąższość oraz zasobność na koniec okresu będą znacząco wyższe, niż to wynika z tabeli.

Mapy i opracowania zostaną sporządzone w ilościach i formie zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu, ustaleniami KZP oraz przedmiotem zamówienia.

Zawarte w niniejszym Protokole dane liczbowe mogą ulec nieznacznym zmianom ze względu na trwające kameralne prace zakończeniowe.

Część B

Projekt planu urządzenia lasu

Szczegółowe dane i symulacje różnych wariantów użytkowania, oraz porównania z okresem ubiegłym zostały przedstawione w referacie i koreferacie wykonawcy PUL. Poniżej zamieszcza się w syntetycznej tabelarycznej formie podstawowe dane dotyczące m.in. zadań gospodarczych zatwierdzonych podczas NTG.

1. Stan posiadania

Opisywany projekt Planu UL dla Nadleśnictwa Skwierzyna, został opracowany przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Gorzowie Wlkp. na podstawie Umowy Nr ZU.271.5.2024 z dnia 22.04.2024 r. zawartej pomiędzy wykonawcą a Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Szczecinie.

Nadleśnictwo Skwierzyna jest 1-obrębowe, jego powierzchnia ogólna wg zestawienia wyrównanych powierzchni działek wynosi:

Tabela 3 Powierzchnia ewidencyjna Nadleśnictwa

Nr	Obręb	Ogółem pow. (ha)
1	Skwierzyna	24 225,6006

Nadleśnictwo Skwierzyna nie posiada gruntów we współwłasności oraz nie posiada gruntów spornych

Zgodnie z § 63 instrukcji u.l. do sporządzenia planu u.l. przyjęto wyrównaną powierzchnię wyłączeń do powierzchni działek ewidencyjnych, zaokrągloną do 0,01 ha, która wynosi:

Tabela 4 Powierzchnia Nadleśnictwa

Obręb	Ogółem pow. (ha)
Skwierzyna	24 226,18

2. Funkcje lasu i kategorie ochronności

Dla prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych, uwzględniając aktualnie pełnione przez lasy funkcje, przyjęto podział na lasy ochronne, gospodarcze i rezerwaty.

Tabela 5 Zestawienie powierzchni lasów według funkcji lasu

Lp.	Funkcja lasu	Pow. [ha]	%
I	rezerваты	36,70	0,16
II	ochronne	11 921,27	51,22
1	Lasy glebochronne	110,55	0,48
2	Lasy glebochronne, wodochronne	8,65	0,04
3	Lasy glebochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	1,24	0,01
4	Lasy wodochronne	551,86	2,37
5	Lasy wodochronne stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	35,61	0,15
6	Lasy wodochronne stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	7,62	0,03
7	Lasy wodochronne stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców	19,32	0,08
8	Lasy wodochronne, stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	24,17	0,10
9	Lasy wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców	176,97	0,76
10	Lasy wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa kraju	6,13	0,03
11	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	4666,40	20,05
12	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	34,86	0,15
13	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców	178,08	0,77
14	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa	10,91	0,05
15	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	333,64	1,43
16	Lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców	5297,74	22,76
17	Lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa	256,67	1,10
18	Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa	200,85	0,86
III	Wielofunkcyjne lasy gospodarcze	11 320,04	48,62
Ogółem		23 278,01	100,00

2.1 Lasy o zwiększonej funkcji społecznej

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie, Decyzją nr 19 z dnia 12.03.2024 r., zmienioną decyzją nr 28 z dnia 27.05.2025 r. powołał Zespół Lokalnej Współpracy w celu ustalenia zasięgu lasów o zwiększonej funkcji społecznej. Wyznaczono 5 obszarów lasów o zwiększonej funkcji społecznej zaliczając je do gospodarstwa specjalnego. Przeanalizowano i uzgodniono konsensus odnośnie wszystkich zabiegów gospodarczych. W

toku prac Zespołu ustalono, że Nadleśnictwo po zatwierdzeniu Planu UL zamontuje tablice informacyjno-edukacyjne w odpowiednich lokalizacjach.

Zespół Lokalnej Współpracy pozytywnie zaopiniował wyznaczony zasięg oraz zaprojektowane wskazania gospodarcze dla lasów o zwiększonej funkcji społecznej na terenie Nadleśnictwa Skwierzyna. Przedstawione dane zostały zaakceptowane przez NTG. Szerszy opis lasów o zwiększonej funkcji społecznej zostanie zamieszczony w elaboracie.

3. Podział na gospodarstwa

Przyjęto następujący podział lasów Nadleśnictwa na gospodarstwa:

Tabela 7 Podział lasów na gospodarstwa (powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona)

Gospodarstwo		Pow. [ha]	%
1		2	3
Specjalne (S)		1 832,61	7,87
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)		10 319,17	44,34
Wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G)		11 126,23	47,79
W tym:	- zrębowego sposobu zagospodarowania (GZ)	8 156,11	35,04
	- przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (GPZ)	2 970,12	12,75
	- przerębowego sposobu zagospodarowania (GP)	-	-
Ogółem		23 278,01	100,00

4. Analiza stanu zasobów drzewnych (tabela XIII wg IUL)

Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu Nadleśnictwo przedstawia tabela:

Tabela 6 Analiza zasobów drzewnych w Nadleśnictwie

Lp	Wskaźniki	Jednostki	Stan na						
			1.01. 1983*	1.01. 1996	1.01. 2006	1.01. 2016**	1.01. 2016***	1.01. 2026	
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha****	8091	17684	18026	18090	23274	23278	
2	Zasoby miąższości	tys. m³	1134	3218	4189	4482	5580	5694	
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach wieku	IIa	m³	56	77	106	125	120	106
		IIb	m³	126	153	220	197	183	185
		IIIa	m³	200	212	256	275	257	251
		IIIb	m³	223	234	278	308	295	308
		IVa	m³	236	258	293	325	319	328
		IVb	m³	242	261	309	326	314	342
		Va	m³	257	271	300	332	318	339
		Vb	m³	268	264	313	310	308	353
		VI	m³	298	277	342	340	329	377
		VII	m³	264	302	312	332	398	343
		VIII i wyż.	m³					323	311
		KO	m³	-	-	369	293	291	297
KDO	m³	-	-	478	270	270	280		
4	Przeciętna zasobność na 1ha –pow. zal. i niezal.	m³	140	182	232	248	240	245	
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	47	51	56	58	58	58	
6	Spodziewany bieżący przyrost na 1 ha tab.	m³	b.d.	6,3	6,7	6,7	6,5	6,2	
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1ha za okres ubiegły	m³	1,3	1,6*	1,7	2,8	-	3,4	

8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha za okres ubiegły	m ³	1,1	1,5*	2,9	2,8	-	3,3
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha (pow. zal. I n. zal.) użyteczny	m ³	-	7,3*	9,6	7,2	-	7,5
* - dane dla dawnego Obrębu leśnego Skwierzyna, ** - dane dla N-ctwa Skwierzyna w starych granicach, *** - dane dla N-ctwa Skwierzyna w nowych granicach, **** - w pełnych hektarach.								

5. Etat użytkowania rębego oraz etat użytkowania przedrębnego w tym orientacyjny rozmiar miąższościowy użytkowania przedrębnego (Tab. XVII IUL)

Przyjęto następujący etat użytków głównych:

Tabela 8 Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć

Kategoria cięć	Powierzchnia (ha)		Miąższość grubizny (m ³)	
	Cięcia (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	3 038,93	2 263,36	804 956	678 441
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych		-	40 248	33 930
Łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem	3 038,93	2 263,36	845 204	712 371
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)		-		
1. uprzątnięcie płazowin				
2. uprzątnięcie nasien- ników i przestojów		-	7 622	6 423
3. pozostałe		-	95	82
Razem nie zaliczone na etat powierzchniowy			7 717	6 505
Razem użytki rębne	3 038,93	2 263,36	852 921	718 876
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia		-	0	0
B. Trzebieże		-	750 000	600 000
Razem użytki przedrębne (m³ wg przyjętego etatu)	14 250,90	-	750 000	600 000
Ogółem użytki główne (I+II)	17 289,83	2 263,36	1 602 921	1 318 876

Przyjęty obligatoryjny etat w użytkowaniu rębnym 718 876 m³. Przyjęty obligatoryjny etat w użytkowaniu przedrębnym 14 250,90 ha.

Orientacyjny rozmiar miąższościowy użytkowania przedrębnego obejmie 62 % przyrostu drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębnym. Etat łączny użytków głównych będzie wyższy o ok. 16 % od wartości spodziewanego tabelarycznego przyrostu miąższości drzewostanów oraz o ok. 5 % niższy od uzyskanego w okresie ubiegłym przyrostu użytecznego.

Relacje pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów nadleśnictwa a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów przedstawia tabela.

Tabela 9 Relacje pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów nadleśnictwa a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów

Przeciętny wiek drzewostanów	Połowa orientacyjnego średniego wieku rębności	Różnica
58	50	8 (odstępstwo)

Przeciętny wiek drzewostanów nadleśnictwa powinien być zbliżony (w granicach +/- 5 lat) do połowy orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów. Różnica powyżej 5 lat jest odstępstwem a powyżej 15 lat znacznym odstępstwem od stanu pożądanego. Przeciętny wiek drzewostanów Nadleśnictwa Skwierzyna nie spełnia pożądaných relacji. Jest on wyższy o 8 lat, co jest odstępstwem od stanu pożądanego. Stan taki należy korygować przez odpowiednio większy poziom użytkowania rębego. Przyjęty etat użytkowania rębego jest wyższy o 6,3 % w stosunku do etatu planowanego w okresie ubiegłym, przy czym orientacyjny miąższościowy rozmiar w użytkowaniu przedrębnym jest niższy o 3,2 % w stosunku do szacowanego rozmiaru w okresie ubiegłym. Planowany łączny etat użytków rębnych i przedrębnych jest wyższy o 1,7 % w stosunku do etatu okresu ubiegłego.

6. Zadania i wytyczne z zakresu hodowli lasu

Przyjęto następujący rozmiar powierzchniowy zadań z zakresu hodowli lasu:

Tabela 10 Powierzchniowy rozmiar zadań z zakresu hodowli lasu na lata 2026-2035

Zabiegi	Pow. (ha)
I. Odnowienia otwarte i zalesienia, w tym:	2282,33
1. zręby	626,44
2. grunty nieleśne	4,97
3. zręby projektowane	1650,92
II. Odnowienia pod osłoną, w tym:	709,07
1. przy rębniach złożonych	685,19
2. podsadzenia	21,49
3. dolesienie luk i przerzedzeń	2,39
III. Poprawki i uzupełnienia,	0,89
Ogółem I + II + III	2992,29
IV. Wprowadzenie podszytów	0
V. Pielęgnowanie, w tym:	5125,87
1. gleby	1146,30
2. upraw (CW)	1139,57
3. młodników (CP, CP-P)	2840,00
VI. Melioracje, w tym:	2263,36
1. nawożenie	0
2. melioracje wodne	0
3. melioracje agrotechniczne	2263,36

Powierzchnia poprawek na gruntach projektowanych do odnowienia (10% pow. zrębów istniejących, zrębów projektowanych oraz odnowień przy rębniach złożonych) wynosi 297 ha.

Orientacyjna wielkość pielęgnowania projektowanych odnowień wynosi:

- pielęgnowanie gleby (PIEL) – 1870 ha (80% pow. zrębów projektowanych oraz odnowień przy rębniach złożonych),
- pielęgnowanie upraw (CW) – 935 ha (40% pow. zrębów projektowanych oraz odnowień przy rębniach złożonych)

Przyjęto następujące typy drzewostanów oraz orientacyjne skład gatunkowe upraw:

Tabela 11 Typy drzewostanów, docelowe składy odnowień

Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Skład docelowy odnowień %
Bs	So	So 90, Brz, i inne 10
Bśw	So	So 80-90, Brz, i inne 10-20
BMśw	So	So 80, Db i inne 20
	Db So	So 70, Db 20, Bk i inne 10
	Bk So	So 70, Bk 20, Db i inne 10
BMw	Brz So	So 50, Brz 30, Św i inne 20
BMb	So	So 80, Brz i inne 20
LMśw	Bk So	So 50, Bk 30, Db i inne 20
	Db So	So 50, Db 30, Bk i inne 20
	So Db	Db 50, So 30, Bk i inne 20
	So Bk	Bk 50, So 30, Db i inne 20
LMw	So Db	Db 50, So 30, Wz i inne 20
LMb	OL	Ol 70, Brz, i inne 30
Lśw	Db	Db 80, Bk, i inne 20
	Bk-Db	Db 60, Bk 30, Md i inne 10
	Db Bk	Bk 50, Db 30, Md i inne 20
Lw	Js Db	Db 70, Js 20, Wz i inne 10
Ol	Ol	Ol 90, Js i inne 10
OlJ	Ol - Js	Js 40, Ol 40, Brz i inne 20
Lł	Js - Db	Db 60, Js 30, Wz i inne 10

Typy lasu i orientacyjne składy upraw dla siedlisk przyrodniczych przyjęto zgodnie z protokołem z KZP oraz aktualnie obowiązującymi wytycznymi. Dla siedliska LMśw, przyjęto dodatkowy typ drzewostanu: So-Bk. Propozycja dodatkowego TD została pozytywnie zaopiniowana przez komisję podczas NTG.

Na siedliskach przyrodniczych znajdujących się w obszarze Natura 2000 z Dyrektywy Siedliskowej (SOO) oraz poza tymi obszarami zastosowano typy drzewostanów przewidziane w aktualnym porozumieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp.

Zgodnie z Protokołem KZP, w uzasadnionych przypadkach Nadleśniczy może podjąć decyzję o zmianie zaplanowanego, orientacyjnego składu gatunkowego uprawy, jednakże dla zapewnienia zamierzonego celu hodowlanego należy kierować się zasadą, że odchyłki dla poszczególnych gatunków głównych nie powinny przekraczać 20%, a w łącznym udziale gatunków głównych - 30%. Natomiast w przypadku gatunków domieszkowych łączne odchyłki nie powinny przekraczać 40%. Większe odstępstwa mogą być tolerowane: w uprawach powstałych z odnowień naturalnych; na małych powierzchniach odnowień - tj. do 1 ha; przy odnawianiu (zagospodarowywaniu) drzewostanów wzdłuż szlaków komunikacyjnych (dróg publicznych, torów). Wyjątkowo, w sytuacjach szczególnych gdzie przyjęte na KZP składy oraz dopuszczalne odchyłki nie gwarantują pożądanego skutku

hodowlanego Nadleśniczy - na wskazanej pozycji, ma prawo do podejmowania indywidualnych decyzji.

Zgodnie z aktualną wersją programu TAKSATOR zostaną uwzględnione cechy drzewostanów dotyczące nasiennictwa i selekcji.

7. Wytyczne w sprawie ochrony lasu i ochrony przeciwpożarowej

Podczas NTG uznano, że zagadnienia ochrony lasu przedstawiono w referacie i analizie gospodarki przeszłej w sposób prawidłowy.

Plan sporządzony został zgodnie z „Instrukcją Ochrony Przeciwpożarowej Lasu” z 23 grudnia 2019 roku, „Ramowymi wytycznymi w zakresie procedury tworzenia i uzgadniania Planu Urządzenia Lasu w części dotyczącej Planu Ochrony Przeciwpożarowej dla nadleśnictw z terenu RDLP w Szczecinie” z dnia 24 września 2014 roku, notatką dotyczącą uzgodnienia postępowania w sprawie pasów przeciwpożarowych przy liniach kolejowych z dnia 13 stycznia 2020 r., wytycznymi Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej z maja 1996 roku oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia pożarowego lasów z dnia 22 marca 2006 r. (t. j. Dz. U. 2022 poz. 1065) oraz Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 marca 2023 r. (t. j. Dz. U. 2023 poz. 822) - w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

Szczegółowe dane dotyczące ochrony przeciwpożarowej lasu przedstawiono na mapach przeglądowych w skali 1:25 000 oraz na mapie sytuacyjnej w skali 1:50 000.

Plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Skwierzyna w zakresie ochrony przeciwpożarowej został uzgodniony i przyjęty zgodnie z notatką służbową z dnia 25.09.2025 r. przez przedstawicieli:

Nadleśnictwa Skwierzyna;
Komendy Powiatowej PSP w Międzyrzeczu,
Komendy Powiatowej PSP w Sulęcinie,
Komendy Miejskiej PSP w Gorzowie Wielkopolskim,
Szef Delegatury Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej w Zielonej Górze,
Inspektor Ochrony przeciwpożarowej JW 3949 w Skwierzynie,
RDLP w Szczecinie,
BUL i GL o/Gorzów Wielkopolski.

8. Ustalenia dotyczące programu ochrony przyrody Nadleśnictwa

Podczas NTG zaakceptowano przedstawiony projekt Programu Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Skwierzyna na okres 2026 – 2035. Program sporządzony zostanie, jako oddzielny tom, do którego załączona będzie mapa walorów przyrodniczo-kulturowych w skali 1:25 000.

9. Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko

Podczas NTG zaakceptowano przedstawioną prognozę oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko. Prognoza została wykonana zgodnie z zakresem i stopniem szczegółowości uzgodnionym przez Dyrektora RDLP w Szczecinie z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim.

Projekt Planu Urządzenia Lasu wraz z prognozą oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000, zostanie przekazany do zaopiniowania do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim. Dane dotyczące wykonania zadań w 10-letnim okresie są kompletne.

Protokołował

KIEROWNIK PRACOWNI
Urządzenia Lasu
Grzesiek
Waldemar Grzesiek

Przewodniczący

ZASTĘPCA DYREKTORA
ds. GOSPODARSTWA LEŚNEGO
Małgorzata Szabla
Małgorzata Szabla

Akceptuję

DYREKTOR
REGIONALNEJ DYREKCJI LASÓW PAŃSTWOWYCH
Witold Koss
Witold Koss

Decyzja Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie lasów ochronnych

Opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp.

Wykaz kodów adresów administracyjnych

08-01-032-0005	OSIEDLE POZNAŃSKIE
08-01-032-0006	CIECIERZYCE
08-01-032-0007	BOREK
08-01-032-0012	DESZCZNO
08-01-032-0014	BRZOSZOWIEC
08-01-032-0017	DZIERŚLAWICE
08-01-032-0018	GLINIK
08-01-032-0020	BOLEMIN
08-01-032-0021	ORZELEC
08-01-032	Deszczno
08-01	Gorzowski
08-03-012-0001	PNIEWO
08-03-012-0002	STARY DWOREK
08-03-012-0003	BLEDZEW
08-03-012-0004	ZEMSKO
08-03-012-0005	POPOWO
08-03-012-0006	OSIECKO
08-03-012-0007	SOKOŁA DĄBROWA
08-03-012-0008	GORUŃSKO
08-03-012-0010	NOWA WIEŚ
08-03-012	Bledzew
08-03-054-0001	SKWIERZYNA - 1
08-03-054-0002	SKWIERZYNA - 2
08-03-054-0003	SKWIERZYNA - 3
08-03-054	Skwierzyna Miasto
08-03-055-0001	GOŚCINOWO
08-03-055-0002	DOBROJEWO
08-03-055-0003	TRZEBISZEWO
08-03-055-0004	MURZYNOWO
08-03-055-0005	ŚWINIARY
08-03-055	Skwierzyna Ob. wiej.
08-03	Międzyrzecki
08-07-024-0024	LUBNIEWICE
08-07-024	Lubniewice Miasto
08-07-025-0022	GLISNO
08-07-025-0025	ROGI
08-07-025	Lubniewice Ob. wiej.
08-07	Sulęciński
08	LUBUSKIE

Wykaz informacji standaryzowanych w blokach informacji różnych

BUP – blok upraw pochodnych

REF – ekosystem referencyjny

DM – drewno martwe

MSC POST – miejsce postoju

MSC WYPOCZ – miejsce wypoczynku

MSC PAM – miejsce pamięci

MSC HIST – miejsce historyczne
N KOP – nieużytek pokopalniany
PCW – punkt czerpania wody
STREFA-C – strefa ochrony całorocznej
STREFA-O – strefa ochrony okresowej
TER ZDEW – teren zdewastowany
LOZFS – lasy o zwiększonej funkcji społecznej
TER ZALEW – teren zalewany/podtapiany
CENNY – drzewostan cenny przyrodniczo

KRONIKA

TABELE

Tabela nr I – Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Rodzaj użytku	Województwo	8	8	8	8	8	8	8	8	8
	Powiat	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gmina	32	32	32	32	32	32	32	32	32
	Obręb ewidencyjny	5	6	7	12	14	17	18	20	21
1		3	4	5	6	7	8	9	10	11
1. Lasy - razem		35,870	20,340	552,256	9,630	213,317	12,240	2617,637	1423,640	63,159
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		0	0	3	2	0	0	3	0	8
1) drzewostany		35,410	20,243	520,361	9,526	207,566	11,855	2449,662	1327,216	62,196
2) plantacje drzew - razem		6	7	4	1	4	7	9	1	0
w tym:		35,410	20,243	520,361	9,526	207,566	11,855	2449,662	1327,216	62,196
- plantacje nasienne		6	7	4	1	4	7	9	1	0
- plantacje drzew szybkorosnących										
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem				21,4935		2,5246	0,3199	107,9698	47,7130	
1) w produkcji ubocznej - razem									1,5121	
w tym:										
- plantacje choinek										
- plantacje krzewów										
- poletka łowieckie									1,5121	
2) do odnowienia - razem				21,4750		2,5246		107,9698	46,2009	
w tym:										
- halizny										
- zręby				21,4750		2,5246		107,9698	46,2009	
- płazowiny										
3) pozostałe leśne niezalesione - razem				0,0185			0,3199			
w tym:										
- przewidziane do naturalnej sukcesji										
- objęte szczególnymi formami ochrony							0,3199			
- przewidziane do retencji										
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji				0,0185						
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		0,4594	0,0963	10,4014	0,1041	3,2260	0,0644	60,0046	48,7109	0,9638
w tym:										
1) budynki i budowle				0,0518				0,4280		
2) urządzenia melioracji wodnych				0,5766				0,3061	0,0750	0,0383
3) linie podziału przestrzennego lasu		0,1905		5,5685	0,104	1,1015		13,9012	4,3487	0,3968

4) drogi leśne	0,2255	0,0963	2,6516	1	1,8769	0,0644	34,6427	23,4600	0,3960
5) tereny pod liniami energetycznymi	0,0434		1,5529		0,2476		10,5617	20,8272	0,1327
6) szkółki leśne									
7) miejsca składowania drewna									
8) parkingi leśne									
9) urządzenia turystyczne							0,1649		
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione							0,7100	1,0600	
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	35,870 0	20,340 0	552,256 3	9,630 2	213,317 0	12,240 0	2618,347 3	1424,700 0	63,159 8
3. Użytki rolne - razem	2,5500		4,1968		2,5654	2,9630	4,2229	1,2700	1,2259
3.1. Grunty orne - razem	2,5500		3,4326		2,5654	1,0195	0,6200		1,1159
<i>w tym:</i>									
1) role	2,5500		3,4326		1,9495	1,0195	0,6200		0,7000
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych					0,6159				0,4159
3) ugory, odłogi									
4) działki rodzinne na gruntach ornych									
5) budowle wspomagające produkcję rolniczą									
3.2. Sady							0,2200		
3.3. Łąki trwałe			0,3192			1,0836			
3.4. Pastwiska trwałe						0,8599	2,5758	0,7500	
3.5. Grunty rolne zabudowane									
3.6. Grunty pod stawami rybnymi									
3.7. Grunty pod rowami rolnymi									
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych									
3.9. Nieużytki - razem			0,4450				0,8071	0,5200	0,1100
<i>w tym:</i>									
1) bagna							0,8071	0,5200	
2) piaski									0,1100
3) utwory fizjograficzne									
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji			0,4450						
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej									
4. Grunty pod wodami - razem									
<i>w tym:</i>									
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi									
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi									
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi									
5. Użytki ekologiczne - razem			14,3595				3,6400	2,2500	

6. Tereny różne - razem <i>w tym:</i> 1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult. 2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego 3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę) 4) różne inne	3,7200		3,5175		1,3777		6,5405		0,8600
	3,7200		3,5175		1,3777		6,5405		0,8600
			0,2218		0,0627				
			0,1508						
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem <i>w tym:</i> 7.1. Tereny mieszkaniowe 7.2. Tereny przemysłowe 7.3. Tereny zabudowane inne 7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane 7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem <i>w tym:</i> 1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne 2) tereny zabytkowe 3) tereny sportowe 4) ogrody zoologiczne i botaniczne 5) tereny zieleni nieurządzonej 6) rodzinne ogrody działkowe 7.6. Użytki kopalne 7.7. Tereny komunikacyjne - razem <i>w tym:</i> 1) drogi 2) tereny kolejowe 3) grunty pod budowę dróg publicznych 4) inne tereny komunikacyjne			0,0710		0,0627				
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów	6,2700		22,2956		4,0058	2,9630	15,1134	4,5800	2,0859
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia					1,5492				
OGÓŁEM (1-7)	42,140 0	20,340 0	574,551 9	9,630 2	217,322 8	15,203 0	2632,750 7	1428,220 0	65,245 7

Tabela nr I – c.d. - Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Rodzaj użytku	Województwo	8	8	8	8	8	8	8	8	8
	Powiat	1	1	3	3	3	3	3	3	3
	Gmina	32		12	12	12	12	12	12	12
	Obręb ewidencyjny			1	2	3	4	5	6	7
1		12	13	14	15	16	17	18	19	20
1. Lasy - razem		4948,09 06	4948,09 06	2559,89 03	3400,27 49	1741,06 19	380,934 6	362,559 2	781,980 0	702,646 8
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		4644,03 89	4644,03 89	2468,68 36	3168,78 58	1674,43 36	364,109 4	353,221 6	757,610 6	680,697 4
1) drzewostany		4644,03 89	4644,03 89	2468,68 36	3168,78 58	1674,43 36	364,109 4	353,221 6	757,610 6	680,697 4
2) plantacje drzew - razem										
w tym:										
- plantacje nasienne										
- plantacje drzew szybkorosnących										
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		180,020 8	180,020 8	35,9902	139,858 8	27,9888	7,7660	2,9616	9,5528	10,4053
1) w produkcji ubocznej - razem		1,5121	1,5121	0,2346				1,9252	0,8037	0,1100
w tym:										0,1100
- plantacje choinek										
- plantacje krzewów										
- poletka łowieckie		1,5121	1,5121	0,2346				1,9252	0,8037	
2) do odnowienia - razem		178,170 3	178,170 3	35,7556	130,861 4	25,6679	0,8994	0,6564	7,2530	9,8330
w tym:										
- halizny										
- zręby		178,170 3	178,170 3	35,7556	130,861 4	25,6679	0,8994	0,6564	7,2530	9,8330
- płazowiny										
3) pozostałe leśne niezalesione - razem		0,3384	0,3384		8,9974	2,3209	6,8666	0,3800	1,4961	0,4623
w tym:										
- przewidziane do naturalnej sukcesji					4,8177	2,3209	6,8666	0,3800	1,4961	0,4623
- objęte szczególnymi formami ochrony		0,3199	0,3199		4,1797					
- przewidziane do retencji										
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji		0,0185	0,0185							
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		124,030 9	124,030 9	55,2165	91,6303	38,6395	9,0592	6,3760	14,8166	11,5441
w tym:										
1) budynki i budowle		0,4798	0,4798	0,8108	0,8948	0,4850			1,4485	
2) urządzenia melioracji wodnych		0,9960	0,9960	0,3918	3,8069	1,9782		0,1433	0,0947	0,5087

3) linie podziału przestrzennego lasu	25,6113	25,6113	26,2984	27,5629	13,1923	1,6640	3,4898	6,4923	5,3430
4) drogi leśne	63,4134	63,4134	27,5506	37,3677	20,1383	3,3876	2,7429	6,7466	5,6924
5) tereny pod liniami energetycznymi	33,3655	33,3655	0,1649	21,3806	2,6362	4,0076		0,0345	
6) szkółki leśne									
7) miejsca składowania drewna					0,2095				
8) parkingi leśne									
9) urządzenia turystyczne	0,1649	0,1649		0,6174					
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	1,7700	1,7700	0,6218	1,2556	0,1700				
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	4949,8606	4949,8606	2560,5121	3401,5305	1741,2319	380,9346	362,5592	781,9800	702,6468
3. Użytki rolne - razem	18,9940	18,9940	16,6737	5,4941	35,4453	1,7972	0,8808	16,0622	10,2538
3.1. Grunty orne - razem	11,3034	11,3034	14,0665	0,2979	18,0932		0,8808	13,1227	8,4353
w tym:									
1) role	10,2716	10,2716	7,1540	0,2979	18,0932		0,8808	13,1227	1,1753
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych	1,0318	1,0318	6,9125						7,2600
3) ugory, odłogi									
4) działki rodzinne na gruntach ornych									
5) budowle wspomagające produkcję rolniczą									
3.2. Sady	0,2200	0,2200	0,1282	0,1500	0,4071			0,6100	
3.3. Łąki trwałe	1,4028	1,4028			3,5003				
3.4. Pastwiska trwałe	4,1857	4,1857	0,9638	2,6100	10,8611			1,0295	1,5187
3.5. Grunty rolne zabudowane									
3.6. Grunty pod stawami rybnymi									0,2998
3.7. Grunty pod rowami rolnymi									
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych									
3.9. Nieużytki - razem	1,8821	1,8821	1,5152	2,4362	2,5836	1,7972		1,3000	
w tym:									
1) bagna	1,3271	1,3271	1,5152	2,4362	1,3300	1,7972		1,3000	
2) piaski	0,1100	0,1100							
3) utwory fizjograficzne									
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji	0,4450	0,4450			1,2536				
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej									
4. Grunty pod wodami - razem									
w tym:									
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi									
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi									
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi									
5. Użytki ekologiczne - razem	20,2495	20,2495	13,3200	22,0500	19,8100			0,5600	1,5200

6. Tereny różne - razem	16,0157	16,0157	2,0484	30,6935	11,2236	4,0300	12,6100		0,0500
<i>w tym:</i>									
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zre kult.									
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego									
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)	16,0157	16,0157	2,0484	30,6935	11,2236	4,0300	12,6100		0,0500
4) różne inne									
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	0,2845	0,2845		0,1020	0,3002				
<i>w tym:</i>									
7.1. Tereny mieszkaniowe	0,1508	0,1508			0,3002				
7.2. Tereny przemysłowe									
7.3. Tereny zabudowane inne									
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane	0,1337	0,1337		0,1020					
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem									
<i>w tym:</i>									
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne									
2) tereny zabytkowe									
3) tereny sportowe									
4) ogrody zoologiczne i botaniczne									
5) tereny zieleni nieurządzonej									
6) rodzinne ogrody działkowe									
7.6. Użytki kopalne									
7.7. Tereny komunikacyjne - razem									
<i>w tym:</i>									
1) drogi									
2) tereny kolejowe									
3) grunty pod budowę dróg publicznych									
4) inne tereny komunikacyjne									
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów	57,3137	57,3137	32,6639	59,5952	66,9491	5,8272	13,4908	16,6222	11,8238
<i>w tym: grunty przeznaczone do zalesienia</i>	1,5492	1,5492							
OGÓŁEM (1-7)	5005,40 43	5005,40 43	2592,55 42	3459,87 01	1808,01 10	386,761 8	376,050 0	798,602 2	714,470 6

Tabela nr I – c.d. - Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Rodzaj użytku	Województwo	8	8	8	8	8	8	8	8	8
	Powiat	3	3	3	3	3	3	3	3	3
	Gmina	12	12	12	54	54	54	54	55	55
	Obręb ewidencyjny	8	10		1	2	3		1	2
1		21	22	23	24	25	26	27	28	29
1. Lasy - razem		54,640	37,541	10021,529	183,735	622,506	140,361	946,603	1,750	30,684
		1	3	1	6	3	7	6	0	5
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		54,491	37,035	9559,0686	168,466	439,219	138,827	746,513	1,390	29,934
		4	2		4	9	6	9	0	7
1) drzewostany		54,491	37,035	9559,0686	168,466	439,219	138,827	746,513	1,390	29,934
		4	2		4	9	6	9	0	7
2) plantacje drzew - razem										
w tym:										
- plantacje nasienne										
- plantacje drzew szybkorosnących										
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem				234,5235	10,4350	170,340	0,7516	181,527	0,360	
						8		4	0	
1) w produkcji ubocznej - razem				3,0735						
w tym:										
- plantacje choinek				0,1100						
- plantacje krzewów										
- poletka łowieckie				2,9635						
2) do odnowienia - razem				210,9267	7,5625	8,2420	0,7516	16,5561		
w tym:										
- halizny										
- zręby				210,9267	7,5625	8,2420	0,7516	16,5561		
- płazowiny										
3) pozostałe leśne niezalesione - razem				20,5233	2,8725	162,098		164,971	0,360	
w tym:						8		3	0	
- przewidziane do naturalnej sukcesji				16,3436	2,8725	156,969		159,842	0,360	
- objęte szczególnymi formami ochrony				4,1797				4	0	
- przewidziane do retencji										
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji						5,1289		5,1289		
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		0,1487	0,5061	227,9370	4,8342	12,9456	0,7825	18,5623		0,7498
w tym:										
1) budynki i budowle				3,6391	0,7158	0,7757	0,0552	1,5467		
2) urządzenia melioracji wodnych			0,0878	7,0114		0,7292		0,7292		

3) linie podziału przestrzennego lasu	0,0599		84,1026	0,7078	4,0114		4,7192		
4) drogi leśne		0,3532	103,9793	2,6708	4,0338	0,5167	7,2213		0,2558
5) tereny pod liniami energetycznymi	0,0888	0,0651	28,3777	0,7398	3,3955	0,2106	4,3459		0,4940
6) szkółki leśne									
7) miejsca składowania drewna			0,2095						
8) parkingi leśne									
9) urządzenia turystyczne			0,6174						
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione			2,0474		0,3265		0,3265		
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	54,640 1	37,541 3	10023,576 5	183,735 6	622,832 8	140,361 7	946,930 1	1,750 0	30,684 5
3. Użytki rolne - razem	1,5699	1,4249	89,6019	5,1781	32,1940		37,3721		7,3045
3.1. Grunty orne - razem		1,4249	56,3213	1,8636	24,9574		26,8210		2,0900
w tym:									
1) role		1,4249	42,1488	1,8636	23,5919		25,4555		2,0900
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych			14,1725		1,3655		1,3655		
3) ugory, odłogi									
4) działki rodzinne na gruntach ornych									
5) budowle wspomagające produkcję rolniczą									
3.2. Sady			1,2953						
3.3. Łąki trwałe			3,5003	1,8534	4,1095		5,9629		2,0852
3.4. Pastwiska trwałe			16,9831	1,0619	1,2713		2,3332		3,0802
3.5. Grunty rolne zabudowane									
3.6. Grunty pod stawami rybnymi	1,2899		1,5897						
3.7. Grunty pod rowami rolnymi									
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych									0,0491
3.9. Nieużytki - razem	0,2800		9,9122	0,3992	1,8558		2,2550		
w tym:									
1) bagna	0,2800		8,6586	0,3992	1,8558		2,2550		
2) piaski									
3) utwory fizjograficzne									
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji			1,2536						
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej									
4. Grunty pod wodami - razem					0,5100		0,5100		
w tym:									
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi					0,5100		0,5100		
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi									
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi									
5. Użytki ekologiczne - razem	0,2800		57,5400						

6. Tereny różne - razem <i>w tym:</i> 1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult. 2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego 3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę) 4) różne inne	0,1000		60,7555	0,5983	9,5199	0,4619	10,5801		
	0,1000		60,7555	0,5983	9,5199	0,4619	10,5801		
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem <i>w tym:</i> 7.1. Tereny mieszkaniowe 7.2. Tereny przemysłowe 7.3. Tereny zabudowane inne 7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane 7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem <i>w tym:</i> 1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne 2) tereny zabytkowe 3) tereny sportowe 4) ogrody zoologiczne i botaniczne 5) tereny zieleni nieurządzonej 6) rodzinne ogrody działkowe 7.6. Użytki kopalne 7.7. Tereny komunikacyjne - razem <i>w tym:</i> 1) drogi 2) tereny kolejowe 3) grunty pod budowę dróg publicznych 4) inne tereny komunikacyjne			0,4022						
			0,3002						
			0,1020						
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów	1,9499	1,4249	210,3470	5,7764	42,5504	0,4619	48,7887		7,3045
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia									2,4225
OGÓŁEM (1-7)	56,590 0	38,966 2	10231,876 1	189,512 0	665,056 7	140,823 6	995,392 3	1,750 0	37,989 0

Tabela nr I – c.d. - Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Rodzaj użytku	Województwo	8	8	8	8	8	8	8	8	8
	Powiat	3	3	3	3	3	7	7	7	7
	Gmina	55	55	55	55		24	24	25	25
	Obręb ewidencyjny	3	4	5			24		22	25
1		30	31	32	33	34	35	36	37	38
1. Lasy - razem		507,756 0	2629,293 1	2446,771 6	5616,255 2	16584,38 79	29,967 0	29,967 0	461,578 6	1787,092 2
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		484,356 9	2502,418 8	2294,352 5	5312,452 9	15618,03 54	29,323 9	29,323 9	450,215 5	1703,871 8
1) drzewostany		484,356 9	2502,418 8	2294,352 5	5312,452 9	15618,03 54	29,323 9	29,323 9	450,215 5	1703,871 8
2) plantacje drzew - razem										
w tym:										
- plantacje nasienne										
- plantacje drzew szybkorosnących										
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		15,3039	73,1679	93,2751	182,1069	598,1578 3,0735	0,4729	0,4729	3,9617	41,6582
1) w produkcji ubocznej - razem						0,1100				
w tym:										
- plantacje choinek										
- plantacje krzewów						2,9635				
- poletka łowieckie										
2) do odnowienia - razem		11,2294	72,0360	93,0681	176,3335	403,8163			3,4092	41,0476
w tym:										
- halizny										
- zręby		11,2294	72,0360	93,0681	176,3335	403,8163			3,4092	41,0476
- płazowiny										
3) pozostałe leśne niezalesione - razem		4,0745	1,1319	0,2070	5,7734	191,2680	0,4729	0,4729	0,5525	0,6106
w tym:										
- przewidziane do naturalnej sukcesji		3,6424	1,1319		5,1343	181,3203	0,4729	0,4729	0,5525	0,6106
- objęte szczególnymi formami ochrony				0,2070	0,2070	4,3867				
- przewidziane do retencji										
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji		0,4321			0,4321	5,5610				
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		8,0952	53,7064	59,1440	121,6954	368,1947	0,1702	0,1702	7,4014	41,5622
w tym:										
1) budynki i budowle		0,2099	0,4255	0,1164	0,7518	5,9376				
2) urządzenia melioracji wodnych		0,4381	0,2948	0,2227	0,9556	8,6962				0,5206
3) linie podziału przestrzennego lasu		1,9563	13,3014	15,3073	30,5650	119,3868			3,4140	18,3089

	4) drogi leśne	3,6757	36,6381	43,4481	84,0177	195,2183	0,1702	0,1702	3,8354	22,7327
	5) tereny pod liniami energetycznymi	1,8152	3,0466	0,0495	5,4053	38,1289				
	6) szkółki leśne									
	7) miejsca składowania drewna					0,2095			0,1520	
	8) parkingi leśne									
	9) urządzenia turystyczne					0,6174				
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione						2,3739	0,4787	0,4787		
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		507,756 0	2629,293 1	2446,771 6	5616,255 2	16586,76 18	30,445 7	30,445 7	461,578 6	1787,092 2
3. Użytki rolne - razem		20,1239	19,6949	17,0689	64,1922	191,1662	1,1208	1,1208	3,3218	0,8078
3.1. Grunty orne - razem		12,2959	10,9588	3,9516	29,2963	112,4386	0,4313	0,4313	3,3218	
w tym:										
	1) role	8,5549	10,9588	3,9516	25,5553	93,1596	0,4313	0,4313	3,3218	
	2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych	3,7410			3,7410	19,2790				
	3) ugory, odłogi									
	4) działki rodzinne na gruntach ornych									
	5) budowle wspomagające produkcję rolniczą									
3.2. Sady		0,1900			0,1900	1,4853				
3.3. Łąki trwałe		3,7800		3,2826	9,1478	18,6110				
3.4. Pastwiska trwałe		3,7291	1,7400	2,9047	11,4540	30,7703	0,6895	0,6895		0,6400
3.5. Grunty rolne zabudowane										
3.6. Grunty pod stawami rybnymi						1,5897				
3.7. Grunty pod rowami rolnymi										
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych					0,0491	0,0491				
3.9. Nieużytki - razem		0,1289	6,9961	6,9300	14,0550	26,2222				0,1678
w tym:										
	1) bagna	0,1289	2,9000	6,9300	9,9589	20,8725				
	2) piaski									0,1678
	3) utwory fizjograficzne									
	4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji		4,0961		4,0961	5,3497				
	5) wody nie nadające się do produkcji rybnej									
4. Grunty pod wodami - razem						0,5100				
w tym:										
	4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi					0,5100				
	4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi									
	4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi									
5. Użytki ekologiczne - razem		11,9600			11,9600	69,5000				8,1700
6. Tereny różne - razem		7,6675		0,0585	7,7260	79,0616	0,1174	0,1174	0,1402	

w tym:	1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zre kult.									
	2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego									
	3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)	7,6675		0,0585	7,7260	79,0616	0,1174	0,1174	0,1402	
	4) różne inne									
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem						0,4022				
w tym:	7.1. Tereny mieszkaniowe					0,3002				
	7.2. Tereny przemysłowe									
	7.3. Tereny zabudowane inne									
	7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane					0,1020				
	7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem									
w tym:	1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne									
	2) tereny zabytkowe									
	3) tereny sportowe									
	4) ogrody zoologiczne i botaniczne									
	5) tereny zieleni nieurządzonej									
	6) rodzinne ogrody działkowe									
	7.6. Użytki kopalne									
	7.7. Tereny komunikacyjne - razem									
w tym:	1) drogi									
	2) tereny kolejowe									
	3) grunty pod budowę dróg publicznych									
	4) inne tereny komunikacyjne									
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów		39,7514	19,6949	17,1274	83,8782	343,0139	1,7169	1,7169	3,4620	8,9778
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia			1,0000		3,4225	3,4225				
OGÓŁEM (1-7)		547,507 4	2648,988 0	2463,899 0	5700,133 4	16927,40 18	31,683 9	31,683 9	465,040 6	1796,070 0

Tabela nr I – c.d. - Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Rodzaj użytku	Województwo	8	8	8	Ogółem
	Powiat	7	7		ha
	Gmina	25			(z dokł.
	Obręb ewidencyjny				do 1 m2)
1		39	40	41	42
1. Lasy - razem		2248,6708	2278,6378	23811,1163	23811,1163
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		2154,0873	2183,4112	22445,4855	22445,4855
1) drzewostany		2154,0873	2183,4112	22445,4855	22445,4855
2) plantacje drzew - razem					
w tym:					
- plantacje nasienne					
- plantacje drzew szybkorosnących					
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		45,6199	46,0928	824,2714	824,2714
1) w produkcji ubocznej - razem				4,5856	4,5856
w tym:					
- plantacje choinek				0,1100	0,1100
- plantacje krzewów					
- poletka łowieckie				4,4756	4,4756
2) do odnowienia - razem		44,4568	44,4568	626,4434	626,4434
w tym:					
- halizny					
- zręby		44,4568	44,4568	626,4434	626,4434
- płazowiny					
3) pozostałe leśne niezalesione - razem		1,1631	1,6360	193,2424	193,2424
w tym:					
- przewidziane do naturalnej sukcesji		1,1631	1,6360	182,9563	182,9563
- objęte szczególnymi formami ochrony				4,7066	4,7066
- przewidziane do retencji					
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji				5,5795	5,5795
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		48,9636	49,1338	541,3594	541,3594
w tym:					
1) budynki i budowle				6,4174	6,4174
2) urządzenia melioracji wodnych		0,5206	0,5206	10,2128	10,2128
3) linie podziału przestrzennego lasu		21,7229	21,7229	166,7210	166,7210
4) drogi leśne		26,5681	26,7383	285,3700	285,3700
5) tereny pod liniami energetycznymi				71,4944	71,4944

6) szkółki leśne				
7) miejsca składowania drewna	0,1520	0,1520	0,3615	0,3615
8) parkingi leśne				
9) urządzenia turystyczne			0,7823	0,7823
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione		0,4787	4,6226	4,6226
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	2248,6708	2279,1165	23815,7389	23815,7389
3. Użytki rolne - razem	4,1296	5,2504	215,4106	215,4106
3.1. Grunty orne - razem	3,3218	3,7531	127,4951	127,4951
w tym:				
1) role	3,3218	3,7531	107,1843	107,1843
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych			20,3108	20,3108
3) ugory, odłogi				
4) działki rodzinne na gruntach ornych				
5) budowle wspomagające produkcję rolniczą				
3.2. Sady			1,7053	1,7053
3.3. Łąki trwałe			20,0138	20,0138
3.4. Pastwiska trwałe	0,6400	1,3295	36,2855	36,2855
3.5. Grunty rolne zabudowane				
3.6. Grunty pod stawami rybnymi			1,5897	1,5897
3.7. Grunty pod rowami rolnymi				
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych			0,0491	0,0491
3.9. Nieużytki - razem	0,1678	0,1678	28,2721	28,2721
w tym:				
1) bagna			22,1996	22,1996
2) piaski	0,1678	0,1678	0,2778	0,2778
3) utwory fizjograficzne				
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji			5,7947	5,7947
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej				
4. Grunty pod wodami - razem			0,5100	0,5100
w tym:				
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi			0,5100	0,5100
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi				
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi				
5. Użytki ekologiczne - razem	8,1700	8,1700	97,9195	97,9195
6. Tereny różne - razem	0,1402	0,2576	95,3349	95,3349
w tym:				
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.				
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego				

	3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)	0,1402	0,2576	95,3349	95,3349
	4) różne inne				
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem				0,6867	0,6867
w tym:					
7.1. Tereny mieszkaniowe				0,4510	0,4510
7.2. Tereny przemysłowe					
7.3. Tereny zabudowane inne					
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane				0,2357	0,2357
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem					
w tym:					
	1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne				
	2) tereny zabytkowe				
	3) tereny sportowe				
	4) ogrody zoologiczne i botaniczne				
	5) tereny zieleni nieurządzonej				
	6) rodzinne ogrody działkowe				
7.6. Użytki kopalne					
7.7. Tereny komunikacyjne - razem					
w tym:					
	1) drogi				
	2) tereny kolejowe				
	3) grunty pod budowę dróg publicznych				
	4) inne tereny komunikacyjne				
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów		12,4398	14,1567	414,4843	414,4843
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia				4,9717	4,9717
OGÓŁEM (1-7)		2261,1106	2292,7945	24225,6006	24225,6006

Tabela nr II - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	SO.C	SO.WE	MD	ŚW	DG	BK	DB.S	DB.B	DB.C	KL	JW	WZ	JS	GB	BRZ	OL	OL.S	AK	OS	LP	Razem	
		Powierzchnia w ha																						%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	21	22
BS	IA																							
	I																							
	II																							
	III	16,4																					16,4	68,62
	IV	7,5																					7,5	31,38
Razem	ha	23,9																					23,9	100
	%	100																					100	100
BŚW	IA	285,35																					285,35	2,24
	I	2500,28															0,98						2501,26	19,67
	II	7638,07															4,52						7642,59	60,1
	III	2222,14	0,76														27,88						2250,78	17,7
	IV	30,12															7,27						37,39	0,29
Razem	ha	12675,96	0,76														40,65						12717,37	100
	%	99,67	0,01														0,32						100	100
BMŚW	IA	1375,3																					1375,3	24,73
	I	2850,76			0,9	1,57			4,25	1,45		0,76					1,9			5,76			2867,35	51,56
	II	1212,88	1,12	0,89		3,38		1,39	4,08	9,3							11,79						1244,83	22,38
	III	50,56		1,01					8,59	2,83							0,63			1,72			65,34	1,17
	IV	3,75							0,72	4,62													9,09	0,16
Razem	ha	5493,25	1,12	1,9	0,9	4,95		1,39	17,64	18,2		0,76					14,32			7,48			5561,91	100
	%	98,77	0,02	0,03	0,02	0,09		0,02	0,32	0,33		0,01					0,26			0,13			100	100
BMW	IA	3,64																					3,64	32,21
	I	0,31				4,51												0,78					5,6	49,56
	II	0,43															0,35						0,78	6,9
	III																							
	IV																	1,28					1,28	11,33
Razem	ha	4,38				4,51											0,35	2,06					11,3	100
	%	38,76				39,91											3,1	18,23					100	100
BMB	IA																							
	I	1,07				2,56																	3,63	70,9
	II	1,49																					1,49	29,1
	III																							
	IV																							
Razem	ha	2,56				2,56																	5,12	100
	%	50				50																	100	100
LMŚW	IA	2034,02																					2034,02	58,15
	I	939,96			15,37	12,8	2,2	2,9	3,68	4,88	1,59	1,59	0,56	1,33			46,59	2,44		8,07			1043,96	29,84
	II	166,43				5,45		20,58	64,79	35,22	0,58		0,51	1,53			23,46	0,61		10,87		0,48	330,51	9,45
	III	10,13						0,7	25,58	22,8	2,66					7,72	3,51			4,13	0,68		77,91	2,23

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	SO.C	SO.WE	MD	ŚW	DG	BK	DB.S	DB.B	DB.C	KL	JW	WZ	JS	GB	BRZ	OL	OL.S	AK	OS	LP	Razem	
		Powierzchnia w ha																						%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	21	22
	IV	3,41							6,41	1,69										0,04			11,55	0,33
Razem	ha	3153,95			15,37	18,25	2,2	24,18	100,46	64,59	4,83	1,59	1,07	2,86		7,72	73,56	3,05		23,11	0,68	0,48	3497,95	100
	%	90,17			0,44	0,52	0,06	0,69	2,87	1,85	0,14	0,05	0,03	0,08		0,22	2,1	0,09		0,66	0,02	0,01	100	100
LMW	IA	12,96																					12,96	27,96
	I	4,41				2,54											4,29	3,43				0,62	15,29	32,98
	II										0,77		3,76					10,82					15,35	33,11
	III																	0,77					0,77	1,66
	IV								1,99														1,99	4,29
Razem	ha	17,37				2,54			1,99		0,77		3,76				4,29	15,02				0,62	46,36	100
	%	37,47				5,48			4,29		1,66		8,11				9,25	32,4				1,34	100	100
LŚW	IA	211,45																					211,45	56,32
	I	47,59			1,09	1,87		4,39	15,71	9,12							12,45						92,22	24,57
	II					3,21		3,4	18,4	8,69	0,92						8,95	2,44					46,01	12,26
	III							8,17	5,27	8,58							3,14		0,54				25,7	6,85
	IV																							
Razem	ha	259,04			1,09	5,08		15,96	39,38	26,39	0,92						3,14	21,4	2,98				375,38	100
	%	69,01			0,29	1,35		4,25	10,49	7,03	0,25						0,84	5,7	0,79				100	100
LW	IA																							
	I					0,58				0,44													1,02	22,72
	II																	1,03					1,03	22,94
	III																		2,44				2,44	54,34
	IV																							
Razem	ha					0,58				0,44								1,03	2,44				4,49	100
	%					12,92				9,8								22,94	54,34				100	100
OL	IA	1,61																					1,61	1,02
	I	2,26				3,48												53,46					59,2	37,36
	II	0,94							1,12								3,97	71,29					77,32	48,78
	III								1,14									17,78					18,92	11,94
	IV																	1,42					1,42	0,9
Razem	ha	4,81				3,48			2,26								3,97	143,95					158,47	100
	%	3,04				2,2			1,43								2,51	90,82					100	100
OLJ	IA																							
	I																	0,61					0,61	100
	II																							
	III																							
	IV																							
Razem	ha																	0,61					0,61	100
	%																	100					100	100
Łt	IA	0,52																					0,52	1,2
	I																							

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	SO.C	SO.WE	MD	ŚW	DG	BK	DB.S	DB.B	DB.C	KL	JW	WZ	JS	GB	BRZ	OL	OL.S	AK	OS	LP	Razem		
		Powierzchnia w ha																					%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	21	22	
	II														1,64			4,11						5,75	13,29
	III								35,02									4,11						35,02	80,91
	IV								1,66									0,33						1,99	4,6
Razem	ha	0,52							36,68						1,64			4,44						43,28	100
	%	1,2							84,75						3,79			10,26						100	100
Łącznie	IA	3924,85																						3924,85	17,49
	I	6346,64			17,36	29,91	2,2	7,29	23,64	15,89	1,59	2,35	0,56	1,33			66,21	60,72		13,83		0,62	6590,14	29,36	
	II	9020,24	1,12	0,89		12,04		25,37	88,39	53,21	1,5	0,77	0,51	5,29	1,64		53,04	90,3		10,87		0,48	9365,66	41,72	
	III	2299,23	0,76	1,01				8,87	75,6	34,21	2,66					10,86	32,02	19,09	2,44	5,85	0,68		2493,28	11,11	
	IV	44,78							10,78	6,31							7,27	3,03		0,04			72,21	0,32	
Ogółem	ha	21635,74	1,88	1,9	17,36	41,95	2,2	41,53	198,41	109,62	5,75	3,12	1,07	6,62	1,64	10,86	158,54	173,14	2,44	30,59	0,68	1,1	22446,14	100	
	%	96,38	0,01	0,01	0,08	0,19	0,01	0,19	0,88	0,49	0,03	0,01	0	0,03	0,01	0,05	0,71	0,77	0,01	0,14	0	0	100	100	

Tabela nr III - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przes t. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. prze r.	Razem		Proce nt	
	do odnowienia		w prod . ubocz. z.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesio ne		grunty zales. i nie zales.
	płaz o- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

Rezerwaty

DB.S																	1,85	32,0 ₄				33,89	33,89	92,34
																	845	9910				10755	10755	93,28
OL												2,81										2,81	2,81	7,66
												775										775	775	6,72
Razem												2,81					1,85	32,0 ₄				36,70	36,70	100,0 ₀
												775					845	9910				11530	11530	100,0 ₀

Lasy ochronne

SO		382,3 ₉	1,45	50,46		961,1 ₅	831,8 ₇	646,0 ₁	762,9 ₃	617,3 ₃	1017,64	2385,5 ₉	1184,53	759,0 ₂	1184,60	309,7 ₈	53,0 ₇	26,1 ₇	145,9 ₂	43,3 ₄		10928,95	11363,25	95,31
		1098 ₂	15	634	3232 ₁	45	6410	61990	13051 ₅	14436 ₅	29984 ₀	74181 ₀	39136 ₅	25053 ₀	41128 ₀	1168 ₅₀	1672 ₀	7360	4335 ₀	1031 ₅		266506 ₆	267669 ₇	96,23
SO.C														0,76	1,12							1,88	1,88	0,02
														220	350							570	570	0,02
SO.WE															1,01							1,01	1,01	0,01
															170							170	170	0,01
ŚW									8,77	6,47		0,89										16,13	16,13	0,14
					40				2355	2135		360										4890	4890	0,18
BK				0,52		12,68	7,91		1,69													22,28	22,80	0,19
				15	97		40		130													267	282	0,01
DB			0,18	128,7 ₄																			128,92	1,08
			41	2567																			2608	0,09
DB.S						4,26	21,58	8,93		2,62		1,10		1,60	5,69	5,40	5,60	10,0 ₂				66,80	66,80	0,56
					952		5	905		405		290		450	1605	1225	1825	3795				11457	11457	0,41

DB.B						4,58	23,27	5,16		0,14	1,90	2,04	2,06		3,28	0,40	2,51	1,48				46,82	46,82	0,39
					1093		20	260		15	320	790	745		785	150	675	390				5243	5243	0,19
DB.C									0,37						1,42	1,24	0,58					3,61	3,61	0,03
									70						445	485	210					1210	1210	0,04
KL													0,77									0,77	0,77	0,01
													175									175	175	0,01
JW														0,51								0,51	0,51	0,00
														95								95	95	0,00
WZ										1,33					3,28	2,01						6,62	6,62	0,06
										230					1095	835						2160	2160	0,08
JS															1,64							1,64	1,64	0,01
															410							410	410	0,01
GB													3,14		1,75	5,97						10,86	10,86	0,09
					70								480		520	1890						2960	2960	0,11
BRZ						1,28	14,18	4,48	12,40	2,17	2,31	8,05	1,83	0,31					9,29			56,30	56,30	0,47
					211		65	270	2090	510	245	1510	405	45					2510			7861	7861	0,28
OL				7,75		2,65	1,22	2,80	25,57	5,30	26,08	15,25	15,94	22,55	17,42	29,18			1,33			165,29	173,04	1,45
				260	136		100	510	7130	1535	10520	5585	7375	7455	6700	1279 5			400			60241	60501	2,17
OLS									2,44													2,44	2,44	0,02
					140				270													410	410	0,01
AK									0,65	3,11	1,28	2,61	0,40	2,91	1,95	3,66						16,57	16,57	0,14
					40				55	765	375	735	135	625	515	910						4155	4155	0,15
OS												0,68										0,68	0,68	0,01
												60										60	60	0,00
LP								0,62														0,62	0,62	0,01
					4			40														44	44	0,00
Razem		382,3 9	1,63	187,4 7		986,6 0	900,0 3	668,0 0	814,8 2	638,4 7	1049, 21	2416,2 1	1208, 67	787,6 6	1223, 16	357,6 4	61,7 6	37,6 7	156,5 4	43,3 4		11349, 78	11921, 27	100,0 0
		1098 2	56	3476	3510 4	45	6640	63975	14261 5	14996 0	31130 0	75114 0	40068 0	25942 0	42387 5	1351 40	1943 0	1154 5	4626 0	1031 5		276744 4	278195 8	100,0 0

Lasy
gospod.

SO		243,5 8	2,96	4,55		852,6 5	889,5 2	655,5 8	787,9 5	633,4 8	853,4 5	2249,8 9	1545, 73	710,7 3	581,3 7	454,8 8	29,4 0	3,57	409,3 3	49,2 6		10706, 79	10957, 88	96,83
		6692	16	216	3724 5	210	11080	77560	15561 0	16926 0	27413 0	78003 5	54063 0	24890 5	21251 0	1712 65	1131 5	945	1228 15	1565 0		282916 5	283608 9	97,81

SO.WE								0,89														0,89	0,89	0,01
					50			80														130	130	0,00
MD						1,67			12,16	2,67	0,86											17,36	17,36	0,15
					26				2975	865	280											4146	4146	0,14
ŚW						0,83		0,56	5,74	4,22	3,34							11,13				25,82	25,82	0,23
					78			80	1650	1010	1295							4655				8768	8768	0,30
DG																			2,20			2,20	2,20	0,02
																			1405			1405	1405	0,05
BK						0,70	2,70		0,69	0,35		2,55	1,81	6,75	1,01				2,69			19,25	19,25	0,17
					177				40	50		595	545	2285	470				285			4447	4447	0,15
DB		0,47		6,81																			7,28	0,06
				680																			680	0,02
DB.S						8,51	46,71	12,40	20,27			3,62	5,80				0,41					97,72	97,72	0,86
					1086		240	270	2525			1050	2060				220					7451	7451	0,26
DB.B						6,35	21,11	10,75						0,68		12,50	2,25	6,90	2,26			62,80	62,80	0,55
					429		30	1095						270		4770	1045	2515	870			11024	11024	0,38
DB.C											1,22		0,92									2,14	2,14	0,02
											290		310									600	600	0,02
KL										0,76	1,59											2,35	2,35	0,02
										50	135											185	185	0,01
JW									0,56													0,56	0,56	0,00
					25				60													85	85	0,00
BRZ						0,59	0,55	11,33	21,85	8,42	9,63	6,55	5,98	0,56	1,39				35,39			102,24	102,24	0,90
					21			1125	2500	2090	2820	1410	1575	160	460				8170			20331	20331	0,70
OL				2,01					0,54					2,06	2,44							5,04	7,05	0,06
				218					70					660	805							1535	1753	0,06
AK									1,98	2,91		1,14			0,82	3,30			3,87			14,02	14,02	0,12
					12				300	440		305			255	715			990			3017	3017	0,10
LP											0,48											0,48	0,48	0,00
											110											110	110	0,00
Razem		244,0 5	2,96	13,37		871,3 0	960,5 9	691,5 1	851,7 4	652,8 1	870,5 7	2263,7 5	1560, 24	720,7 8	587,0 3	470,6 8	32,0 6	10,4 7	466,8 7	49,2 6		11059, 66	11320, 04	100,0 0
		6692	16	1114	3914 9	210	11350	80210	16573 0	17376 5	27906 0	78339 5	54512 0	25228 0	21450 0	1767 50	1258 0	3460	1391 90	1565 0		289239 9	290022 1	100,0 0

Łącznie

SO		625,9 7	4,41	55,01		1813, 80	1721, 39	1301, 59	1550, 88	1250, 81	1871, 09	4635,4 8	2730, 26	1469, 75	1765, 97	764,6 6	82,4 7	29,7 4	555,2 5	92,6 0		21635, 74	22321, 13	95,90
		1767 4	31	850	6956 6	255	17490	13955 0	28612 5	31362 5	57397 0	15218 45	93199 5	49943 5	62379 0	2881 15	2803 5	8305	1661 65	2596 5		549423 1	551278 6	96,81
SO.C														0,76	1,12							1,88	1,88	0,01
														220	350							570	570	0,01
SO.WE								0,89							1,01							1,90	1,90	0,01
					50			80							170							300	300	0,01
MD						1,67			12,16	2,67	0,86											17,36	17,36	0,07
					26				2975	865	280											4146	4146	0,07
ŚW						0,83		0,56	14,51	10,69	3,34	0,89							11,13			41,95	41,95	0,18
					118			80	4005	3145	1295	360							4655			13658	13658	0,24
DG																			2,20			2,20	2,20	0,01
																			1405			1405	1405	0,02
BK				0,52		13,38	10,61		2,38	0,35		2,55	1,81	6,75	1,01				2,69			41,53	42,05	0,18
				15	274		40		170	50		595	545	2285	470				285			4714	4729	0,08
DB		0,47	0,18	135,5 5																			136,20	0,59
			41	3247																			3288	0,06
DB.S						12,77	68,29	21,33	20,27	2,62		4,72	5,80	1,60	5,69	5,40	7,86	42,0 6				198,41	198,41	0,85
					2038		245	1175	2525	405		1340	2060	450	1605	1225	2890	1370 5				29663	29663	0,52
DB.B						10,93	44,38	15,91		0,14	1,90	2,04	2,06	0,68	3,28	12,90	4,76	8,38	2,26			109,62	109,62	0,47
					1522		50	1355		15	320	790	745	270	785	4920	1720	2905	870			16267	16267	0,29
DB.C									0,37		1,22		0,92		1,42	1,24	0,58					5,75	5,75	0,02
									70		290		310		445	485	210					1810	1810	0,03
KL										0,76	1,59		0,77									3,12	3,12	0,01
										50	135		175									360	360	0,01
JW								0,56						0,51								1,07	1,07	0,00
					25			60						95								180	180	0
WZ									1,33						3,28	2,01						6,62	6,62	0,03
									230						1095	835						2160	2160	0,04
JS															1,64							1,64	1,64	0,01
															410							410	410	0,01

GB													3,14		1,75	5,97						10,86	10,86	0,05
					70								480		520	1890						2960	2960	0,05
BRZ						1,87	14,73	15,81	34,25	10,59	11,94	14,60	7,81	0,87	1,39				44,68			158,54	158,54	0,68
					232		65	1395	4590	2600	3065	2920	1980	205	460				1068 0			28192	28192	0,5
OL				9,76		2,65	1,22	2,80	26,11	5,30	26,08	18,06	15,94	24,61	19,86	29,18			1,33			173,14	182,90	0,79
				478	136		100	510	7200	1535	10520	6360	7375	8115	7505	1279 5			400			62551	63029	1,11
OLS									2,44													2,44	2,44	0,01
					140				270													410	410	0,01
AK									2,63	6,02	1,28	3,75	0,40	2,91	2,77	6,96			3,87			30,59	30,59	0,13
					52				355	1205	375	1040	135	625	770	1625			990			7172	7172	0,13
OS													0,68									0,68	0,68	0,00
													60									60	60	0
LP								0,62				0,48										1,10	1,10	0,00
					4			40				110										154	154	0
Ogółem		626,4 4	4,59	200,8 4		1857, 90	1860, 62	1359, 51	1666, 56	1291, 28	1919, 78	4682,7 7	2768, 91	1508, 44	1810, 19	828,3 2	95,6 7	80,1 8	623,4 1	92,6 0		22446, 14	23278, 01	100
		1767 4	72	4590	7425 3	255	17990	14418 5	30834 5	32372 5	59036 0	15353 10	94580 0	51170 0	63837 5	3118 90	3285 5	2491 5	1854 50	2596 5		567137 3	569370 9	100
Procent		2,69	0,02	0,86		7,98	7,99	5,84	7,16	5,55	8,25	20,12	11,89	6,48	7,78	3,56	0,41	0,34	2,68	0,40		96,43	100,00	100
		0,31	0,00	0,08	1,30	0,00	0,32	2,53	5,42	5,69	10,37	26,95	16,61	8,99	11,21	5,48	0,58	0,44	3,26	0,46		99,61	100,00	100

Tabela nr IV - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Prze st. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. prze r.	Razem		Proce nt		
		do odnowienia		w prod .	pozo -		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesio ne		grunty zales. i nie zales.	
		płaz o- winy	haliz. zręb y	uboc z.	stałe		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91- 100	101- 120	121- 140				141 i wyżej				
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
BS	SO						0,96					0,64	2,15	3,21		3,65	13,29						23,90	23,90	100	
						3						100	325	590		775	4275						6068	6068	100	
	Raze m						0,96					0,64	2,15	3,21		3,65	13,29						23,90	23,90	100	
						3						100	325	590		775	4275						6068	6068	100	
BŚW	SO		458,01		2,92		1127,41	1158,00	791,89	965,29	855,16	1018,60	2419,13	1596,57	911,81	1159,78	494,83	43,90	18,82	66,73	48,04		12675,96	13136,89	99,68	
			12851		59	40364	95	8265	72180	159765	193415	275175	709390	502590	289540	386725	178950	15260	5420	14465	10505		2862104	2875014	99,91	
	SO.C														0,76								0,76	0,76	0,01	
															220								220	220	0,01	
	BRZ						0,59	14,73	10,04	15,29													40,65	40,65	0,31	
						118		65	585	1515													2283	2283	0,08	
	Raze m		458,01		2,92		1128,00	1172,73	801,93	980,58	855,16	1018,60	2419,13	1596,57	912,57	1159,78	494,83	43,90	18,82	66,73	48,04		12717,37	13178,30	100	
			12851		59	40482	95	8330	72765	161280	193415	275175	709390	502590	289760	386725	178950	15260	5420	14465	10505		2864607	2877517	100	
BMŚW	SO		165,08	1,34	15,40		501,89	492,89	355,51	372,20	288,89	487,54	1118,55	621,06	357,91	490,08	220,27	14,87	9,29	145,38	16,92		5493,25	5675,07	98,8	
			4817	15	414	21967	85	7090	47180	82965	86570	163325	399935	232250	133175	190655	89865	6060	2385	46200	5490		1515197	1520443	99,43	
	SO.C															1,12							1,12	1,12	0,02	
																350							350	350	0,02	
	SO.WE								0,89							1,01							1,90	1,90	0,03	
						50			80							170							300	300	0,02	
	MD						0,90																0,90	0,90	0,02	
	ŚW										0,49	3,83	0,63											4,95	4,95	0,09
						4					135	950	315											1404	1404	0,09
	BK						1,39																	1,39	1,39	0,02

	DB.S					0,71	9,40	2,28	0,90			1,52		0,21	2,62							17,64	17,64	0,31	
						140		20	155	105			415		40	655							1530	1530	0,1
	DB.B					2,09	11,11	2,18		0,14					2,42			0,26				18,20	18,20	0,32	
						375			140		15				515			30					1075	1075	0,07
	KL									0,76												0,76	0,76	0,01	
											50												50	50	0
	BRZ								1,62	5,36	3,88		1,43	1,72	0,31								14,32	14,32	0,25
						20			105	765	1005		165	445	45								2550	2550	0,17
	AK									2,63	3,11		1,14				0,60						7,48	7,48	0,13
						52				355	765		305				95						1572	1572	0,1
Raze m		165, 08	1,34	15,4 0		506,9 8	513,4 0	362,4 8	381,5 8	300,6 1	488,1 7	1122,6 4	622,7 8	358,4 3	497,2 5	220,8 7	14,87	9,55	145,3 8	16,9 2		5561,9 1	5743,7 3	100	
		4817	15	414	2260 8	85	7110	47660	84325	89355	16364 0	40082 0	23269 5	13326 0	19234 5	89960	6060	2415	4620 0	5490		15240 28	15292 74	100	
BMW	SO								0,74			1,56	2,08									4,38	4,38	38,76	
										155			525	805									1485	1485	44,14
	ŚW								4,51													4,51	4,51	39,91	
										1340													1340	1340	39,82
	BRZ									0,35												0,35	0,35	3,1	
						15					75												90	90	2,67
	OL									0,78						1,28							2,06	2,06	18,23
											225						225						450	450	13,37
Raze m									6,03	0,35		1,56	2,08			1,28						11,30	11,30	100	
					15					1720	75		525	805			225					3365	3365	100	
BMB	SO											2,56										2,56	2,56	50	
												880										880	880	58,47	
	ŚW									2,56												2,56	2,56	50	
											625												625	625	41,53
	Raze m									2,56		2,56										5,12	5,12	100	
											625		880										1505	1505	100
LMŚ W	SO		2,88	3,07	36,6 9		183,5 4	70,50	147,9 0	187,1 8	103,9 1	351,9 5	944,41	462,1 6	195,6 8	111,7 5	36,27	22,76	1,63	309,0 6	25,2 5		3153,9 5	3196,5 9	90,04
			6	16	377	7201	75	2135	19105	38010	32730	13066 0	35653 0	17961 5	75355	45415	15025	6420	500	9781 5	9150		10157 41	10161 40	94,19
	MD						0,77			11,07	2,67	0,86											15,37	15,37	0,43

[illegible]

	Razem		3,35	3,25	45,96		203,14	163,96	172,66	218,00	119,24	370,81	964,96	468,98	208,48	125,36	58,07	28,06	14,40	356,58	25,25		3497,95	3550,51	100
			6	57	1413	10303	75	2405	20940	44430	36220	135380	361795	181545	79200	49720	21565	8330	4825	111390	9150		1077273	1078749	100
LMW	SO								5,54		1,27	2,14	8,42										17,37	17,37	29,75
						4			945		390	755	2415										4509	4509	33,41
	ŚW									2,54													2,54	2,54	4,35
						30				535													565	565	4,19
	DB				12,02																			12,02	20,59
					853																			853	6,32
	DB.S															0,02	1,97						1,99	1,99	3,41
																	335						335	335	2,48
	KL													0,77									0,77	0,77	1,32
														175									175	175	1,3
	WZ															2,34	1,42						3,76	3,76	6,44
																825	585						1410	1410	10,45
	BRZ								3,15	0,69		0,45											4,29	4,29	7,35
						65			695	140		100											1000	1000	7,41
	OL								3,36	1,16		2,84	1,93	2,06		2,34				1,33			15,02	15,02	25,73
						21				790	185		790	785	660		975			400			4606	4606	34,11
	LP								0,62														0,62	0,62	1,06
						4			40														44	44	0,33
	Razem				12,02				6,16	9,05	3,12	2,14	11,71	2,70	2,06	2,36	5,73			1,33			46,36	58,38	100
					853	124			985	2020	715	755	3305	960	660	825	1895			400			12644	13497	100
LŚW	SO								0,75	24,95	1,58	10,22	138,70	44,27	1,39	0,71				34,08	2,39		259,04	259,04	52,84
						27			140	5100	520	3955	51845	15950	435	220				7685	820		86697	86697	78,38
	MD								1,09														1,09	1,09	0,22
										160													160	160	0,14
	ŚW									0,84	1,03									3,21			5,08	5,08	1,04
										270	345									1380			1995	1995	1,8
	BK						9,76	2,70		1,69				1,81									15,96	15,96	3,26
						116				130				545									791	791	0,72
	DB				114,78																			114,78	23,42

					1373																		1373	1,24	
	DB.S						5,97	6,61	2,54	17,58				5,80		0,88							39,38	39,38	8,03
						210			45	15	2265				2060		410							5005	5005
	DB.B								10,19								8,69	3,48	4,03				26,39	26,39	5,38
						34				1170							3425	1315	1775				7719	7719	6,98
	DB.C													0,92									0,92	0,92	0,19
														310									310	310	0,28
	GB													3,14									3,14	3,14	0,64
						70								480									550	550	0,5
	BRZ											1,31	2,09	0,17	1,73						16,10		21,40	21,40	4,37
						6						195	490	25	485						3930		5131	5131	4,64
	OL									0,54								2,44					2,98	2,98	0,61
									70								810					880	880	0,8	
Raze m					114, 78		15,73	9,31	13,48	45,85	3,73	13,34	138,87	57,67	1,39	1,59	11,13	3,48	4,03	53,39	2,39		375,38	490,16	100
					1373	463		45	1325	7725	985	4790	51870	19830	435	630	4235	1315	1775	1299 5	820		10923 8	11061 1	100
LW	ŚW										0,58											0,58	0,58	12,92	
											225											225	225	21,95	
	DB.B						0,44															0,44	0,44	9,8	
	OL															1,03						1,03	1,03	22,94	
																390						390	390	38,05	
	OL.S									2,44												2,44	2,44	54,34	
						140				270												410	410	40	
Raze m						0,44			2,44	0,58					1,03						4,49	4,49	100		
					140				270	225					390							1025	1025	100	
OL	SO												0,91	2,96			0,94					4,81	4,81	2,86	
													195	930			295					1420	1420	2,43	
	ŚW								1,08	2,40												3,48	3,48	2,07	
									330	965												1295	1295	2,22	
	DB.S															1,14		1,12				2,26	2,26	1,34	
																245		455					700	700	1,2
BRZ												3,97										3,97	3,97	2,36	

													830												830	830	1,42
	OL				9,76		2,65	1,22	2,80	21,43	3,53	26,08	12,41	13,40	22,55	14,76	23,12								143,95	153,71	91,37
					478	115		100	510	6115	1145	10520	4795	6245	7455	5820	10785								53605	54083	92,73
	Raze m				9,76		2,65	1,22	2,80	22,51	5,93	26,08	16,38	14,31	25,51	15,90	23,12	2,06							158,47	168,23	100
					478	115		100	510	6445	2110	10520	5625	6440	8385	6065	10785	750							57850	58328	100
OLJ	OL													0,61											0,61	0,61	100
														345											345	345	100
	Raze m													0,61											0,61	0,61	100
														345											345	345	100
LŁ	SO									0,52															0,52	0,52	1,2
										130															130	130	0,97
	DB.S																	3,30	33,3 8						36,68	36,68	84,75
																		1140	1048 0						11620	11620	86,56
	JS															1,64									1,64	1,64	3,79
																410									410	410	3,05
	OL												2,81			1,63									4,44	4,44	10,26
													775			490									1265	1265	9,42
	Raze m									0,52			2,81			3,27		3,30	33,3 8						43,28	43,28	100
										130			775			900		1140	1048 0						13425	13425	100
Łączn ie	SO		625, 97	4,41	55,0 1		1813, 80	1721, 39	1301, 59	1550, 88	1250, 81	1871, 09	4635,4 8	2730, 26	1469, 75	1765, 97	764,6 6	82,47	29,7 4	555,2 5	92,6 0				21635, 74	22321, 13	95,9
			1767 4	31	850	6956 6	255	17490	13955 0	28612 5	31362 5	57397 0	15218 45	93199 5	49943 5	62379 0	28811 5	28035	8305	1661 65	2596 5				54942 31	55127 86	96,81
	SO.C														0,76	1,12									1,88	1,88	0,01
															220	350									570	570	0,01
	SO.W E								0,89							1,01									1,90	1,90	0,01
						50			80							170									300	300	0,01
	MD						1,67			12,16	2,67	0,86													17,36	17,36	0,07
						26				2975	865	280													4146	4146	0,07
	ŚW						0,83		0,56	14,51	10,69	3,34	0,89							11,13					41,95	41,95	0,18
						118			80	4005	3145	1295	360							4655					13658	13658	0,24
	DG																			2,20					2,20	2,20	0,01
																				1405					1405	1405	0,02

BK				0,52		13,38	10,61		2,38	0,35		2,55	1,81	6,75	1,01				2,69			41,53	42,05	0,18
				15	274		40		170	50		595	545	2285	470				285			4714	4729	0,08
DB		0,47	0,18	135,55																			136,20	0,59
			41	3247																			3288	0,06
DB.S						12,77	68,29	21,33	20,27	2,62		4,72	5,80	1,60	5,69	5,40	7,86	42,06				198,41	198,41	0,85
					2038		245	1175	2525	405		1340	2060	450	1605	1225	2890	13705				29663	29663	0,52
DB.B						10,93	44,38	15,91		0,14	1,90	2,04	2,06	0,68	3,28	12,90	4,76	8,38	2,26			109,62	109,62	0,47
					1522		50	1355		15	320	790	745	270	785	4920	1720	2905	870			16267	16267	0,29
DB.C									0,37		1,22		0,92		1,42	1,24	0,58					5,75	5,75	0,02
									70		290		310		445	485	210					1810	1810	0,03
KL										0,76	1,59		0,77									3,12	3,12	0,01
										50	135		175									360	360	0,01
JW									0,56					0,51								1,07	1,07	0
					25				60					95								180	180	0
WZ										1,33					3,28	2,01						6,62	6,62	0,03
										230					1095	835						2160	2160	0,04
JS															1,64							1,64	1,64	0,01
															410							410	410	0,01
GB													3,14		1,75	5,97						10,86	10,86	0,05
					70								480		520	1890						2960	2960	0,05
BRZ						1,87	14,73	15,81	34,25	10,59	11,94	14,60	7,81	0,87	1,39				44,68			158,54	158,54	0,68
					232		65	1395	4590	2600	3065	2920	1980	205	460				10680			28192	28192	0,5
OL				9,76		2,65	1,22	2,80	26,11	5,30	26,08	18,06	15,94	24,61	19,86	29,18			1,33			173,14	182,90	0,79
				478	136		100	510	7200	1535	10520	6360	7375	8115	7505	12795			400			62551	63029	1,11
OLS									2,44													2,44	2,44	0,01
					140				270													410	410	0,01
AK									2,63	6,02	1,28	3,75	0,40	2,91	2,77	6,96			3,87			30,59	30,59	0,13
					52				355	1205	375	1040	135	625	770	1625			990			7172	7172	0,13
OS												0,68										0,68	0,68	0
												60										60	60	0
LP								0,62			0,48											1,10	1,10	0

						4			40			110											154	154	0
Ogółem		626,44	4,59	200,84		1857,90	1860,62	1359,51	1666,56	1291,28	1919,78	4682,77	2768,91	1508,44	1810,19	828,32	95,67	80,18	623,41	92,60		22446,14	23278,01	100	
		17674	72	4590	74253	255	17990	144185	308345	323725	590360	1535310	945800	511700	638375	311890	32855	24915	185450	25965		5671373	5693709	100	

Tabela nr V a- Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
BS	SO	0,86					0,64	2,15	3,21		3,65	12,43						22,94	95,98
	DB.S											0,86						0,86	3,60
	BRZ	0,10																0,10	0,42
Razem	ha	0,96					0,64	2,15	3,21		3,65	13,29						23,90	100,00
	%	4,02					2,68	9,00	13,43		15,27	55,60						100,00	100,00
BŚW	SO	1009,68	1009,12	672,80	902,76	848,50	1013,55	2415,51	1594,26	911,81	1158,80	494,25	42,67	18,82	65,71	47,30		12205,54	95,99
	SO.C									0,76								0,76	0,01
	MD	0,22	0,37	0,72	0,16													1,47	0,01
	ŚW				0,15													0,15	0,00
	BK	0,31	0,24															0,55	0,00
	DB.S	1,74	1,63	0,30	0,97		0,86				0,77	0,07	0,33			0,29		6,96	0,05
	DB.B	1,61	9,99	3,55												0,15		15,30	0,12
	DB.C			0,57														0,57	0,00
	KL												0,06			0,15		0,21	0,00
	JW	0,22																0,22	0,00
	BRZ	113,77	151,38	123,99	76,51	6,66	4,19	3,16	2,08				0,10		1,02			482,86	3,80
	OL							0,11			0,21	0,51						0,83	0,01
	AK	0,45			0,03			0,35	0,23				0,74					1,80	0,01
	LP																0,15		0,15
Razem	ha	1128,00	1172,73	801,93	980,58	855,16	1018,60	2419,13	1596,57	912,57	1159,78	494,83	43,90	18,82	66,73	48,04		12717,37	100,00
	%	8,87	9,22	6,31	7,71	6,72	8,01	19,02	12,55	7,18	9,12	3,89	0,35	0,15	0,52	0,38		100,00	100,00
BMŚW	SO	423,44	410,93	291,01	327,77	277,92	479,52	1093,88	609,36	354,80	488,48	219,18	14,05	8,46	110,30	14,93		5124,03	92,14
	SO.C										1,12							1,12	0,02
	SO.WE			0,80							0,51							1,31	0,02
	MD	3,48	2,17	1,27	3,78	0,65												11,35	0,20
	ŚW			0,23	3,67	4,17	1,22	0,57	0,21		0,50	0,05		0,03				10,65	0,19
	BK	5,84	3,86	2,43	0,18			0,39			0,20				1,97			14,87	0,27
	DB	0,61																0,61	0,01
	DB.S	10,92	27,73	8,02	0,45		0,35	2,70	0,42	0,17	1,82				6,19	1,28		60,05	1,08
	DB.B	25,72	47,98	11,97	0,05	0,65		0,34			0,97	0,17		0,98	25,27	0,71		114,81	2,06
	DB.C			0,41		0,90	0,11	0,15			1,39							2,96	0,05
	KL	0,12	0,08			0,57						0,25						1,02	0,02
	JW	0,09																0,09	0,00
	BRZ	33,81	18,98	44,01	39,82	9,34	3,08	18,06	12,79	3,00	1,12	0,34			0,68			185,03	3,33
	BRZ.O		0,21															0,21	0,00
	OL				0,38	0,18	0,33	0,99					0,54					2,42	0,04

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	AK	1,21	1,08	1,72	5,48	5,76	3,56	5,27		0,40	1,14	0,88	0,28	0,08	0,69			27,55	0,50
	TP									0,06								0,06	0,00
	OS					0,47												0,47	0,01
	LP	1,74	0,38	0,61					0,29							0,28			3,30
Razem	ha	506,98	513,40	362,48	381,58	300,61	488,17	1122,64	622,78	358,43	497,25	220,87	14,87	9,55	145,38	16,92		5561,91	100,00
	%	9,12	9,23	6,52	6,86	5,40	8,78	20,19	11,20	6,44	8,94	3,97	0,27	0,17	2,61	0,30		100,00	100,00
BMW	SO				0,99	0,10		1,49	1,87			0,26						4,71	41,68
	ŚW				4,57			0,07	0,21									4,85	42,92
	BRZ					0,14						0,13						0,27	2,39
	OL				0,47	0,04						0,89						1,40	12,39
	OS					0,07												0,07	0,62
Razem	ha				6,03	0,35		1,56	2,08			1,28						11,30	100,00
	%				53,35	3,10		13,81	18,41			11,33						100,00	100,00
BMB	SO					0,51		2,56										3,07	59,96
	ŚW					1,54												1,54	30,08
	BRZ					0,51												0,51	9,96
Razem	ha					2,56		2,56										5,12	100,00
	%					50,00		50,00										100,00	100,00
LMŚW	SO	100,54	47,72	105,44	138,97	96,97	342,97	908,36	434,70	185,10	106,77	33,03	17,26	2,04	199,90	24,39		2744,16	78,45
	SO.C											0,12			0,26			0,38	0,01
	SO.WE													0,13				0,13	0,00
	MD	6,64	4,32	5,34	13,14	2,09	0,57								0,76			32,86	0,94
	ŚW	0,63	0,83	1,50	6,60	1,91	1,83	0,69	0,26	0,40					5,34			19,99	0,57
	JD														0,04			0,04	0,00
	DG	0,22									0,33			0,23	2,06			2,84	0,08
	BK	24,91	10,67	8,10	3,88	0,28	0,91	3,33	0,17	5,82	2,89	0,37	0,32	0,09	24,21			85,95	2,46
	DB							0,36										0,36	0,01
	DB.S	39,82	60,29	14,52	9,44	2,65	1,81	4,23	0,28	1,72	1,89	4,35	2,88	6,61	54,11	0,64		205,24	5,87
	DB.B	26,30	38,33	21,66	7,53	1,16	2,66	5,20	2,39	2,63	2,72	3,84	1,60	3,76	47,83			167,61	4,79
	DB.C			0,19	2,44	0,47	0,58			0,21	0,71	0,63	0,42					5,65	0,16
	KL		0,47		0,10	0,11	0,47			0,38	0,99	0,52	2,85	0,13	0,97			6,99	0,20
	JW	0,06	0,20	0,92	0,39		0,38	0,42		0,16	0,20	0,26	0,26		0,93			4,18	0,12
	WZ					0,53		0,10	0,17		0,57	0,59	0,04					2,00	0,06
	JS						0,16					0,06						0,22	0,01
	GB		0,39				0,46	1,06	0,49		0,82	6,50	0,88	0,30	0,58			11,48	0,33
	BRZ	1,78	0,23	13,54	30,57	7,97	12,31	30,11	27,09	8,12	2,12	1,02	0,41		14,25	0,22		149,74	4,28
	OL		0,11	0,49	0,32	1,06	1,87	1,33	0,67	0,57	1,86	0,36	0,76	0,45	0,43			10,28	0,29

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	OL.S							0,43										0,43	0,01
	AK	0,89	0,10	0,61	2,97	4,04	2,05	8,27	2,15	3,10	2,66	6,42	0,38	0,31	3,15			37,10	1,06
	TP										0,48			0,23				0,71	0,02
	OS				1,65		0,71	1,07	0,31									3,74	0,11
	LP	1,35	0,30	0,35			1,07		0,30	0,27	0,35			0,12	1,76			5,87	0,17
Razem	ha	203,14	163,96	172,66	218,00	119,24	370,81	964,96	468,98	208,48	125,36	58,07	28,06	14,40	356,58	25,25		3497,95	100,00
	%	5,81	4,69	4,94	6,23	3,41	10,60	27,59	13,41	5,96	3,58	1,66	0,80	0,41	10,19	0,72		100,00	100,00
LMW	SO			2,52	1,29	1,71	2,14	8,42	0,15	0,41	0,16	0,47						17,27	37,25
	ŚW				1,79													1,79	3,86
	BK			0,26	0,22													0,48	1,04
	DB.S			1,19				0,37	0,08		0,89	1,36			0,44			4,33	9,34
	DB.B											0,23						0,23	0,50
	KL								0,31									0,31	0,67
	JW								0,15									0,15	0,32
	WZ			0,12							0,97	1,64						2,73	5,89
	JS				0,22													0,22	0,47
	BRZ			1,10	2,25	0,48		0,36	0,17			0,70						5,06	10,91
	OL			0,59	3,28	0,93		2,56	1,76	1,65	0,18	0,94			0,89			12,78	27,57
	OLS								0,08									0,08	0,17
	AK											0,39						0,39	0,84
	OS										0,16							0,16	0,35
	LP			0,38														0,38	0,82
Razem	ha			6,16	9,05	3,12	2,14	11,71	2,70	2,06	2,36	5,73			1,33			46,36	100,00
	%			13,29	19,52	6,73	4,62	25,26	5,82	4,44	5,09	12,36			2,87			100,00	100,00
LŚW	SO		0,13	1,65	19,91	1,58	7,89	132,61	41,17	1,11	0,71	1,52		0,40	16,39	1,19		226,26	60,28
	MD	0,86	0,80	1,09	3,51		0,61	0,77							0,55			8,19	2,18
	ŚW				2,29	0,84	1,61								2,08	0,96		7,78	2,07
	DG								0,56									0,56	0,15
	BK	7,26	3,06	2,40	3,30		0,92		1,86		0,18			1,21	11,44	0,24		31,87	8,49
	DB.S	5,98	5,32	2,04	11,77		0,24		2,58		0,52	0,24			13,05			41,74	11,12
	DB.B	1,63		3,92	1,97							7,17	2,20	2,02	0,63			19,54	5,21
	DB.C			1,39					1,57									2,96	0,79
	KL								0,02									0,02	0,01
	JW					0,13												0,13	0,03
	WZ								0,66		0,09	0,49	0,16					1,40	0,37
	GB					0,13			3,31				0,64	0,40				4,48	1,19
	BRZ			0,77	2,61	0,79	2,07	5,49	4,32	0,28					9,25			25,58	6,81

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	OL				0,49				0,68			1,22	0,32					2,71	0,72
	AK								0,56									0,56	0,15
	OS								0,07									0,07	0,02
	WB											0,49						0,49	0,13
	LP			0,22		0,26			0,31		0,09		0,16					1,04	0,28
Razem	ha	15,73	9,31	13,48	45,85	3,73	13,34	138,87	57,67	1,39	1,59	11,13	3,48	4,03	53,39	2,39		375,38	100,00
	%	4,19	2,48	3,59	12,21	0,99	3,55	37,02	15,36	0,37	0,42	2,96	0,93	1,07	14,22	0,64		100,00	100,00
LW	ŚW					0,41												0,41	9,13
	BK										0,10							0,10	2,23
	DB.S										0,42							0,42	9,35
	DB.B	0,44																0,44	9,80
	WZ				0,49													0,49	10,91
	BRZ				0,24													0,24	5,35
	OL					0,17					0,41							0,58	12,92
	OLS				1,71													1,71	38,08
AK										0,10							0,10	2,23	
Razem	ha	0,44			2,44	0,58					1,03							4,49	100,00
	%	9,80			54,34	12,92					22,94							100,00	100,00
OL	SO				0,44	0,40	0,05	1,28	0,60	1,78	0,56	0,41	0,66					6,18	3,90
	ŚW				0,86	1,41												2,27	1,43
	DB.S		0,24								0,24		0,79					1,27	0,80
	DB.B	0,26					0,16		0,18		0,45							1,05	0,66
	WZ										0,76							0,76	0,48
	GB									0,54	0,26							0,80	0,50
	BRZ			0,14	0,44		0,57	2,37		0,30	0,05	1,14	0,11					5,12	3,23
	OL	2,39	0,98	2,52	20,77	4,12	25,30	12,33	13,53	22,73	12,89	21,42	0,50					139,48	88,03
	AK										0,17	0,15						0,32	0,20
	TP							0,40		0,16	0,06							0,62	0,39
	OS										0,18							0,18	0,11
	WB										0,17							0,17	0,11
LP				0,14						0,11								0,25	0,16
Razem	ha	2,65	1,22	2,80	22,51	5,93	26,08	16,38	14,31	25,51	15,90	23,12	2,06					158,47	100,00
	%	1,67	0,77	1,77	14,20	3,74	16,46	10,34	9,03	16,10	10,03	14,59	1,30					100,00	100,00
OLJ	OL								0,61									0,61	100,00
Razem	ha								0,61									0,61	100,00
	%								100,00									100,00	100,00
Lł	SO				0,21						0,13							0,34	0,79

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	DB.S							1,40					1,91	23,33				26,64	61,55
	WZ										0,52		0,29	7,58				8,39	19,39
	JS										1,64							1,64	3,79
	BRZ				0,10													0,10	0,23
	OL				0,21			1,13			0,98		0,37	2,47				5,16	11,92
	TP												0,29					0,29	0,67
	OS								0,28				0,44					0,72	1,66
Razem	ha				0,52			2,81			3,27		3,30	33,38				43,28	100,00
	%				1,20			6,49			7,56		7,62	77,13				100,00	100,00
Łącznie	SO	1534,52	1467,90	1073,42	1392,34	1227,69	1846,76	4566,26	2685,32	1455,01	1759,26	761,55	74,64	29,72	392,30	87,81		20354,50	90,68
	SO.C									0,76	1,12	0,12			0,26			2,26	0,01
	SO.WE			0,80							0,51			0,13				1,44	0,01
	MD	11,20	7,66	8,42	20,59	2,74	1,18	0,77							1,31			53,87	0,24
	ŚW	0,63	0,83	1,73	19,93	10,28	4,66	1,33	0,68	0,40	0,50	0,05		0,03	7,42	0,96		49,43	0,22
	JD														0,04			0,04	0,00
	DG	0,22							0,56		0,33			0,23	2,06			3,40	0,02
	BK	38,32	17,83	13,19	7,58	0,28	1,83	3,72	2,03	5,82	3,37	0,37	0,32	1,30	37,62	0,24		133,82	0,60
	DB	0,61						0,36										0,97	0,00
	DB.S	58,46	95,21	26,07	22,63	2,65	3,26	8,70	3,36	1,89	6,55	6,88	5,91	29,94	73,79	2,21		347,51	1,55
	DB.B	55,96	96,30	41,10	9,55	1,81	2,82	5,54	2,57	2,63	4,14	11,41	3,80	6,76	73,73	0,86		318,98	1,42
	DB.C			2,56	2,44	1,37	0,69	0,15	1,57	0,21	2,10	0,63	0,42					12,14	0,05
	KL	0,12	0,55		0,10	0,68	0,47		0,33	0,38	0,99	0,77	2,91	0,13	0,97	0,15		8,55	0,04
	JW	0,37	0,20	0,92	0,39	0,13	0,38	0,42	0,15	0,16	0,20	0,26	0,26		0,93			4,77	0,02
	WZ			0,12	0,49	0,53		0,10	0,83		2,91	2,72	0,49	7,58				15,77	0,07
	JS				0,22		0,16				1,64	0,06						2,08	0,01
	GB		0,39			0,13	0,46	1,06	3,80	0,54	1,08	6,50	1,52	0,70	0,58			16,76	0,07
	BRZ	149,46	170,59	183,55	152,54	25,89	22,22	59,55	46,45	11,70	3,29	3,33	0,62		25,20	0,22		854,61	3,81
	BRZ.O		0,21															0,21	0,00
	OL	2,39	1,09	3,60	25,92	6,50	27,50	18,45	17,25	24,95	16,53	25,34	2,49	2,92	1,32			176,25	0,79
	OL.S				1,71			0,43	0,08									2,22	0,01
	AK	2,55	1,18	2,33	8,48	9,80	5,61	13,89	2,94	3,50	4,07	7,84	1,40	0,39	3,84			67,82	0,30
	TP							0,40		0,22	0,54		0,29	0,23				1,68	0,01
	OS				1,65	0,54	0,71	1,35	0,38		0,34		0,44					5,41	0,02
	WB										0,17	0,49						0,66	0,00
	LP	3,09	0,68	1,70		0,26	1,07	0,29	0,61	0,27	0,55		0,16	0,12	2,04	0,15		10,99	0,05
Ogółem	ha	1857,90	1860,62	1359,51	1666,56	1291,28	1919,78	4682,77	2768,91	1508,44	1810,19	828,32	95,67	80,18	623,41	92,60		22446,14	100,00
	%	8,28	8,29	6,06	7,42	5,75	8,55	20,86	12,34	6,72	8,06	3,69	0,43	0,36	2,78	0,41		100,00	100,00

Tabela nr V b- Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Mięższosc w m3																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
BS	SO						100	325	590		775	4075						5865	96,7
	DB.S											200						200	3,3
Razem	m3						100	325	590		775	4275						6065	100
	%						1,65	5,36	9,73		12,78	70,48						100,00	100
BŚW	SO	80	6895	61760	152070	192160	274100	708665	502125	289555	386485	178775	14945	5420	14465	10445		2797945	99,08
	SO.C									205								205	0,01
	MD		20	55	30													105	0
	ŚW				15													15	0
	DB.S				55		275				175	15	105			20		645	0,02
	DB.B			25														25	0
	KL												5			20		25	0
	BRZ	15	1415	10925	9110	1255	800	615	420				20					24575	0,87
	OL							15			65	160						240	0,01
	AK							95	45				185					325	0,01
	LP															20		20	0
Razem	m3	95	8330	72765	161280	193415	275175	709390	502590	289760	386725	178950	15260	5420	14465	10505		2824125	100
	%	0,00	0,29	2,58	5,71	6,85	9,74	25,13	17,80	10,26	13,69	6,34	0,54	0,19	0,51	0,37		100,00	100
BMŚW	SO	30	6315	41085	75435	84390	161235	393335	229185	132420	190240	89575	5770	2145	45535	5410		1462105	97,42
	SO.C										350							350	0,02
	SO.WE			80				30			100							210	0,01
	MD		200	215	790	215												1420	0,09
	ŚW			35	650	1085	530	215	65		90	25		5				2700	0,18
	BK	40		65	15			145			20							285	0,02
	DB.S		225	230	50		75	715	155	45	490				190			2175	0,14
	DB.B	15		280	5	130		70			195	35		260	150	80		1220	0,08
	DB.C			35		60	20	45			275							435	0,03
	KL					40				15		20						75	0
	JW									10								10	0
	BRZ		370	5360	6280	1900	755	4485	3290	640	275	150			135			23640	1,57
	OL				135	55	130	345					235					900	0,06
	AK			235	965	1435	895	1400		110	310	155	55	5	190			5755	0,38
	TP									20								20	0
	OS					45												45	0
	LP			40				35										75	0
Razem	m3	85	7110	47660	84325	89355	163640	400820	232695	133260	192345	89960	6060	2415	46200	5490		1501420	100
	%	0,01	0,47	3,17	5,62	5,95	10,90	26,69	15,50	8,88	12,81	5,99	0,40	0,16	3,08	0,37		100,00	100

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Miaższosc w m3																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
BMW	SO				205	25		515	755			50						1550	46,27
	ŚW				1395			10	50									1455	43,43
	BRZ					25						25						50	1,49
	OL				120	5						150						275	8,21
	OS					20												20	0,6
Razem	m3				1720	75		525	805			225						3350	100
	%				51,34	2,24		15,67	24,03			6,72						100,00	100
BMB	SO					135		880										1015	67,44
	ŚW					410												410	27,24
	BRZ					80												80	5,32
Razem	m3					625		880										1505	100
	%					41,53		58,47										100,00	100
LMŚW	SO	75	1590	16150	31230	31110	129010	347180	172030	72305	43890	14295	5285	595	96880	9095		970720	90,98
	SO.C											40			60			100	0,01
	SO.WE													30				30	0
	MD		225	765	3175	700	150								320			5335	0,5
	ŚW		120	165	1780	460	640	310	90	190					3320			7075	0,66
	DG										215			100	1900			2215	0,21
	BK		165	180	395	40	120	1055	75	1865	935	110	100	35	435			5510	0,52
	DB							60										60	0,01
	DB.S		210	555	795	400	315	1090	45	530	570	1195	1005	2540	1195			10445	0,98
	DB.B		85	955	845	205	465	1400	790	950	1010	1310	525	1100	1375			11015	1,03
	DB.C			10	250	135	130			100	225	275	155					1280	0,12
	KL				15	20	50	30	25	55	305	140	600	30	180			1450	0,14
	JW			60	35		95	110	25	40	30	65	60		260			780	0,07
	WZ					100		25	65		160	225	10					585	0,05
	JS						10					20						30	0
	GB						55	185	120		250	2010	170	55				2845	0,27
	BRZ			1870	5020	1910	3050	7400	7285	2275	540	265	95		4370	55		34135	3,2
	OL			120	90	385	490	530	315	190	615	140	260	160	70			3365	0,32
	OL.S							65										65	0,01
	AK		10	100	495	755	500	2205	495	610	725	1475	65	40	995			8470	0,79
	TP										150			100				250	0,02
	OS				305		110	150	110									675	0,06
	LP			10			190		75	90	100			40	30			535	0,05
Razem	m3	75	2405	20940	44430	36220	135380	361795	181545	79200	49720	21565	8330	4825	111390	9150		1066970	100
	%	0,01	0,23	1,96	4,16	3,39	12,69	33,91	17,02	7,42	4,66	2,02	0,78	0,45	10,44	0,86		100,00	100

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Miąższosc w m3																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
LMW	SO			510	285	455	755	2415	35	150	55	190						4850	38,72
	ŚW				360													360	2,88
	BK				10													10	0,08
	DB.S			90					50	20		320	375					855	6,83
	DB.B												75					75	0,6
	KL									70								70	0,56
	JW									30								30	0,24
	WZ			10								335	490					835	6,67
	JS				35													35	0,28
	BRZ				185	430	90		80	45			255					1085	8,67
	OL				170	900	170		760	740	510	55	455			400		4160	33,23
	OL.S									20								20	0,16
	AK												55					55	0,44
	OS											60						60	0,48
LP				20													20	0,16	
Razem	m3			985	2020	715	755	3305	960	660	825	1895			400			12520	100
	%			7,87	16,13	5,71	6,03	26,40	7,67	5,27	6,59	15,14			3,19			100,00	100
LŚW	SO		45	305	4415	520	3100	50285	15170	375	220	575		95	8235	410		83750	76,97
	MD			220	745		225	255							260			1705	1,57
	ŚW				330	270	640								1205	350		2795	2,57
	DG								290									290	0,27
	BK			110	260		275		505		85			570	140	60		2005	1,84
	DB.S				1350		65		925		255	90						2685	2,47
	DB.B			370	175							2850	985	1015				5395	4,96
	DB.C			180					570									750	0,69
	KL								60									60	0,06
	JW					20												20	0,02
	WZ								150		30	165	45					390	0,36
	GB					25			590				145	95				855	0,79
	BRZ			120	390	120	485	1330	1060	60					3155			6720	6,18
	OL				60				205			415	95					775	0,71
	AK								205									205	0,19
	OS								20									20	0,02
	WB											140						140	0,13
	LP			20		30			80		40		45					215	0,2
Razem	m3		45	1325	7725	985	4790	51870	19830	435	630	4235	1315	1775	12995	820		108775	100
	%		0,04	1,22	7,10	0,91	4,40	47,69	18,23	0,40	0,58	3,89	1,21	1,63	11,95	0,75		100,00	100

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Miaższosc w m3																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
LW	ŚW					165												165	18,64
	BK										35							35	3,95
	DB.S										145							145	16,38
	WZ				20													20	2,26
	BRZ				35													35	3,95
	OL					60					185							245	27,71
	OL.S				215													215	24,29
	AK										25							25	2,82
Razem	m3				270	225					390							885	100
	%				30,51	25,42					44,07							100,00	100
OL	SO				110	150	15	300	155	610	190	165	185					1880	3,26
	ŚW				280	555												835	1,45
	DB.S										40		340					380	0,66
	DB.B						45		35		165							245	0,42
	WZ										215							215	0,37
	GB									135	45							180	0,31
	BRZ			25	90		135	520		65	10	500	30					1375	2,38
	OL		100	470	5965	1405	10325	4685	6250	7530	5210	10060	195					52195	90,41
	AK										35	60						95	0,16
	TP							120		45	25							190	0,33
	OS										60							60	0,1
	WB										50							50	0,09
	LP			15							20							35	0,06
Razem	m3		100	510	6445	2110	10520	5625	6440	8385	6065	10785	750					57735	100
	%		0,17	0,88	11,16	3,65	18,22	9,74	11,15	14,52	10,50	18,71	1,30					100,00	100
OLJ	OL								345									345	100
Razem	m3								345									345	100
	%								100,00									100,00	100
Lł	SO				50						35							85	0,63
	DB.S							355					815	8105				9275	69,1
	WZ										145		45	1780				1970	14,67
	JS										410							410	3,05
	BRZ				30													30	0,22
	OL				50			340			310		125	595				1420	10,58
	TP												60					60	0,45
Razem	OS							80					95					175	1,3
	m3				130			775			900		1140	10480				13425	100

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Miaższosc w m3																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	%				0,97			5,77		6,70		8,49	78,07					100,00	100
łącznie	SO	185	14845	119810	263800	308945	568315	1503900	920045	495415	621890	287700	26185	8255	165115	25360		5329765	95,23
	SO.C									205	350	40			60			655	0,01
	SO.WE			80				30			100			30				240	0
	MD		445	1255	4740	915	375	255							580			8565	0,15
	ŚW		120	200	4810	2945	1810	535	205	190	90	25		5	4525	350		15810	0,28
	DG								290		215			100	1900			2505	0,04
	BK	40	165	355	680	40	395	1200	580	1865	1075	110	100	605	575	60		7845	0,14
	DB							60										60	0
	DB.S		435	875	2250	400	730	2210	1145	575	1995	1875	2265	10645	1385	20		26805	0,48
	DB.B	15	85	1630	1025	335	510	1470	825	950	1370	4270	1510	2375	1525	80		17975	0,32
	DB.C			225	250	195	150	45	570	100	500	275	155					2465	0,04
	KL				15	60	50	30	155	70	305	160	605	30	180	20		1680	0,03
	JW			60	35	20	95	110	55	50	30	65	60		260			840	0,02
	WZ			10	20	100		25	215		885	880	100	1780				4015	0,07
	JS				35		10				410	20						475	0,01
	GB					25	55	185	710	135	295	2010	315	150				3880	0,07
	BRZ	15	1785	18485	21385	5380	5225	14430	12100	3040	825	1195	145		7660	55		91725	1,64
	OL		100	760	7320	2080	10945	6675	7855	8230	6440	11380	910	755	470			63920	1,14
	OL.S				215			65	20									300	0,01
	AK		10	335	1460	2190	1395	3700	745	720	1095	1745	305	45	1185			14930	0,27
TP							120		65	175		60	100				520	0,01	
OS				305	65	110	230	130		120		95					1055	0,02	
WB										50	140						190	0	
LP			105		30	190	35	155	90	160		45	40	30	20		900	0,02	
Ogółem	m3	255	17990	144185	308345	323725	590360	1535310	945800	511700	638375	311890	32855	24915	185450	25965		5597120	100
	%	0	0	3	6	6	11	27	17	9	11	6	1	0	3	0		100	100

Tabela nr VI - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				
			01.sty	11	21	31	41	51	61	71	81	91	101	121	141 i				
			10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	120	140	141 i wyż.				
1	2	3	Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m3													17	18	19	20
SPECJALNE (S)	100	SO	55,83	52,68	62,95	104,34	54,87	127,35	251,78	207,21	134,95	51,00	65,18	55,62	27,49	36,94	6,40	1294,59	
				765	7170	20085	14845	40335	86085	73405	50430	18425	25695	17300	7710	10505	1110	373865	
	140	SO	5,15															5,15	
	80	ŚW				1,08	3,62											4,70	
						330	960											1290	
	100	BK	2,92							1,81								4,73	
										545								545	
	140	DB.S		2,74	1,61		1,49			5,80	0,21	2,17	4,40	4,42	40,98			63,82	
					205		255			2060	40	540	1100	1595	13345			19140	
	140	DB.B	0,44	11,88	3,69			1,90	2,04	2,06			1,05	2,51	7,35			32,92	
				20	175			320	790	745			400	675	2745			5870	
	80	DB.C								0,92			1,24					2,16	
										310			485					795	
	80	KL						1,59		0,77								2,36	
								135		175								310	
	80	JW									0,51							0,51	
										95								95	
	120	WZ					1,33					3,28	2,01					6,62	
							230					1095	835					2160	
	120	JS										1,64						1,64	
												410						410	
	80	GB								3,14		1,75						4,89	
										480		520						1000	
		BRZ								0,97								0,97	
										265								265	
	80	BRZ	1,28			5,82	3,14	3,41	9,03	0,52	0,87					8,05		32,12	
						1095	870	450	1575	60	205					2175		6430	
	80	OL			2,09	18,95	3,82	23,76	15,22	13,74	21,22	19,86	29,18					147,84	
					360	5435	1290	9605	5570	6630	6775	7505	12795					55965	
	80	AK					2,64	1,28		0,40	2,91		6,04					13,27	
							705	375		135	625		1430					3270	
	60	OS							0,68									0,68	
									60									60	
	80	LP			0,62			0,48										1,10	
				40			110										150		

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
			01.sty	11	21	31	41	51	61	71	81	91	101	121	141 i					
			10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	120	140	141 i wyż.					
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m3																				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
	Ra-		65,62	67,30	70,96	130,19	70,91	159,77	278,75	237,34	160,67	79,70	109,10	62,55	75,82	44,99	6,40		1620,07	
	zem			785	7950	26945	19155	51330	94080	84810	58170	28495	42740	19570	23800	12680	1110		471620	
LASÓW OCHRONNYCH (O)		SO	1,75	0,88		0,57						1,30	1,97				27,54		34,01	
						75						475	530				5940		7020	
	100	SO	888,29	785,72	587,68	670,59	573,69	899,91	2172,39	1007,75	628,48	1137,79	246,99	11,59	1,60	114,19	9,40		9736,06	
			45	5645	55505	113235	132710	262350	667860	327310	201495	393675	91720	3735	460	34600	3265		2293610	
	140	SO	13,93																13,93	
		SO.C									0,76	1,12							1,88	
											220	350							570	
		SO.WE										1,01							1,01	
												170							170	
	80	ŚW				7,69	2,85		0,89										11,43	
						2025	1175		360										3560	
	100	BK	9,76	7,91		1,69													19,36	
				40		130													170	
	140	DB.S	4,26	18,84	7,32		1,13		1,10		1,39	3,52	1,00	3,03	1,08				42,67	
				5	700		150		290		410	1065	125	1075	360				4180	
	100	DB.B	0,77	1,33															2,10	
	140	DB.B	3,37	10,06	1,47		0,14					3,28							18,32	
					85		15					785							885	
	80	DB.C				0,37						1,42		0,58					2,37	
						70						445		210					725	
	80	GB											5,97						5,97	
													1890						1890	
	80	BRZ		14,18	4,48	6,75	1,82		0,45							1,24			28,92	
				65	270	1005	435		100							335			2210	
	100	BRZ								0,34									0,34	
										80									80	
		OL					0,32												0,32	
							60												60	
	80	OL	2,65	1,22	0,71	6,62	1,16	2,32	2,84	2,20	1,33					1,33			22,38	
				100	150	1695	185	915	790	745	680					400			5660	
	40	OL.S				2,44													2,44	
						270													270	
	80	AK				0,65	0,47		2,61			1,95							5,68	
						55	60		735			515							1365	

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				
			01.sty	11	21	31	41	51	61	71	81	91	101	121	141 i				
			10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	120	140	wyż.				
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m3																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	Ra-		924,78	840,14	601,66	697,37	581,58	902,23	2180,28	1010,29	631,96	1151,39	255,93	15,20	2,68	116,76	36,94		9949,19
	zem		45	5855	56710	118560	134790	263265	670135	328135	202805	397480	94265	5020	820	35335	9205		2322425
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)		SO	6,52					3,39					4,66						14,57
								1165					1515						2680
	100	SO	688,59	817,18	553,27	620,94	555,53	642,45	1451,96	1228,90	493,09	435,21	330,29	14,48		2,27			7834,16
			135	9060	63945	120680	144665	194635	475005	419065	168185	158610	124920	6675		555			1886135
		SO.WE			0,89														0,89
					80														80
	100	MD	0,90																0,90
	80	ŚW				0,49	3,38	0,63											4,50
						135	740	315											1190
	100	DB.S	0,71																0,71
	140	DB.S		1,84	2,28	0,90			0,42										5,44
				15	155	105			125										400
	140	DB.B		2,20	0,71														2,91
					55														55
	80	KL					0,76												0,76
							50												50
	80	BRZ	0,59	0,55	7,18	16,06	3,88			1,72									29,98
					420	1640	1005			445									3510
	80	AK				1,98			1,14				0,60						3,72
						300			305				95						700
	Ra-		697,31	821,77	564,33	640,37	563,55	646,47	1453,52	1230,62	493,09	435,21	335,55	14,48		2,27			7898,54
	zem		135	9075	64655	122860	146460	196115	475435	419510	168185	158610	126530	6675		555			1894800
(GPZ)	100	SO	131,56	64,93	97,69	154,44	66,72	197,99	759,35	286,40	213,23	140,67	115,57	0,78	0,65	401,85	49,26		2681,09
			75	2020	12930	32050	21405	75485	292895	112215	79325	52605	43735	325	135	120505	15650		861355
	140	SO	22,18																22,18
		MD	0,77																0,77
	100	MD				12,16	2,67	0,86											15,69
						2975	865	280											4120
	80	ŚW	0,83		0,56	5,25	0,84	2,71								11,13			21,32
					80	1515	270	980								4655			7500
	80	DG														2,20			2,20
																1405			1405

Gospodarstwo	Wiek rębn.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				
			01.sty	11	21	31	41	51	61	71	81	91	101	121	141 i				
			10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	120	140	141 i wyż.				
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m3																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	100	BK	0,70	2,70		0,69	0,35		2,55		6,75	1,01				2,69			17,44
						40	50		595		2285	470				285			3725
	140	DB.S	7,80	44,87	10,12	19,37			3,20					0,41					85,77
				225	115	2420			925					220					3905
	80	DB.B	0,44																0,44
	140	DB.B	5,91	18,91	10,04						0,68		11,85	2,25	1,03	2,26			52,93
				30	1040						270		4520	1045	160	870			7935
	80	DB.C						1,22											1,22
								290											290
	80	JW				0,56													0,56
						60													60
	80	BRZ			4,15	5,62	1,75	8,53	5,12	4,26		1,39					35,39		66,21
					705	850	290	2615	1245	1130		460					8170		15465
	80	OL				0,54					2,06								2,60
						70					660								730
	80	AK					2,91					0,82	0,32				3,87		7,92
						440					255	100				990		1785	
Ra-			170,19	131,41	122,56	198,63	75,24	211,31	770,22	290,66	222,72	143,89	127,74	3,44	1,68	459,39	49,26	2978,34	
zem			75	2275	14870	39980	23320	79650	295660	113345	82540	53790	48355	1590	295	136880	15650	908275	
OGÓŁEM GOSP. (G)			867,50	953,18	686,89	839,00	638,79	857,78	2223,74	1521,28	715,81	579,10	463,29	17,92	1,68	475,06	98,52		10876,88
			210	11350	79525	162840	169780	275765	771095	532855	250725	212400	174885	8265	295	137435	15650		2803075
łącznie			1857,90	1860,62	1359,51	1666,56	1291,28	1919,78	4682,77	2768,91	1508,44	1810,19	828,32	95,67	80,18	623,41	92,60		22446,14
			255	17990	144185	308345	323725	590360	1535310	945800	511700	638375	311890	32855	24915	185450	25965		

Tabela nr VIII a - Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu mąszości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy

Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	Procent
	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
	Bieżący roczny przyrost mieższości w m3																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
SO	60	8275	12700	14130	11235	15315	33035	17210	7920	8795	3335	225	55	2060	345		134695	97,55
SO.C									5	5							10	0,01
SO.WE			5														5	0
MD				115	25	10											150	0,11
ŚW			10	340	145	50	5							50			600	0,43
DG														5			5	0
BK		20		15	5		10	10	40	10							110	0,08
DB.S		30	125	170	5		25	30	5	15	10	30	110				555	0,4
DB.B		10	110			5	15	5	5	15	60	10	15	5			255	0,18
DB.C						5		5		10	5						25	0,02
KL																		
JW				5													5	0
WZ					5					10	10						25	0,02
JS										5							5	0
GB								5		5	35						45	0,03
BRZ	5	25	70	135	75	60	40	35		5				130			580	0,42
OL	10	10	20	215	30	170	75	95	95	70	115			5			910	0,66
OL.S				5													5	0
AK				10	40	10	20		5	5	10			10			110	0,08
OS																		
LP			5			5											10	0,01
Razem	75	8370	13045	15140	11565	15630	33225	17395	8075	8950	3580	265	180	2265	345		138105	100

Przyrost tablicowy w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym = $120750\text{m}^3/1\text{rok} = 1207500\text{m}^3/10\text{ lat} = 87\%$ całości spodziewanego przyrostu okresowego tablicowego

Tabela nr IX - Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów - w 10. leciu. miąższość grubizny netto)

rok kalendarzowy	użytki										
	rębne				przedrębne						ogółem
	ha	m3	przygodne m3	razem m3	czyszczenia		trzebieże		przygodne	razem	
					ha	m3	ha	m3			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
wykonanie za ubiegły okres według lat											
2016	272,93	59216,83	756,45	59 973,28	0,00	0,93	1 636,29	59 686,52	5 025,30	64 712,75	124 686,03
2017	360,14	70624,04	540,16	71 164,20	0,00	8,83	1 382,65	56 944,85	3 622,92	60 576,60	131 740,80
2018	288,61	61553,74	1 703,11	63 256,85	0,00	1,16	1 694,36	63 410,00	11 027,49	74 438,65	137 695,50
2019	324,36	63240,36	1 699,46	64 939,82	0,00	0,00	1 542,87	64 163,27	3 682,17	67 845,44	132 785,26
2020	285,31	62785,68	1 294,19	64 079,87	0,00	0,00	1 330,18	55 330,59	5 532,29	60 862,88	124 942,75
2021	328,58	74023,23	931,03	74 954,26	0,00	0,89	931,80	42 844,98	4 068,83	46 914,70	121 868,96
2022	254,35	56003,97	3 778,87	59 782,84	0,00	24,94	1 769,65	65 403,05	20 248,51	85 676,50	145 459,34
2023	281,63	56910,00	2 018,33	58 928,33	0,00	10,86	1 789,08	68 875,66	8 201,26	77 087,78	136 016,11
2024	288,84	57141,12	527,60	57 668,72	0,00	0,00	1 822,83	67 320,17	3 015,67	70 335,84	128 004,56
2025*	346,05	66396,40	209,63	66606,03	0,00	12,47	348,98	10 593,13	943,23	11536,36	78 142,39
Razem	3 030,80	627 895,37	13 458,83	641 354,20		12,47	14 248,69	554 619,83	65 367,67	619 987,50	1 261 341,70
etat za okres ubiegły	2 939,84	676 458,00	-	676 458,00			14 818,63	620 000,00	-	620 000,00	1 296 458,00
% wykonania	103,09	92,82	x	94,81		x	96,15	89,45		100,00	97,29

Tabela nr X - Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami.

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					poprawy i uzupełnienia	wprowadzanie podszytów	pielęgnowanie			melioracje	
	Otwarte		pod osłoną					Pielęgnowanie gleby	Pielęgnowanie upraw- CW	Pielęgnowanie młodników - Cp	agrotechniczne	wodne
	płazowiny, halizny, zręby	grunty nieleśne	rębnie złożone	podsadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń							
			Powierzchnia zredukowana - ha									
1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	12	13	
2016	146,26	-	3,17	27,94	3,19	11,50	-	261,77	158,48	247,49	338,99	-
2017	118,41	-	32,10	11,60	1,69	11,65	-	96,08	172,82	217,29	304,23	-
2018	161,34	-	41,15	5,78	9,83	16,58	-	82,09	238,58	214,39	268,74	-
2019	280,38	-	38,54	6,57	7,06	25,64	-	114,53	205,03	199,12	317,46	-
2020	104,43	-	23,07	-	2,16	11,60	-	111,60	258,33	213,57	245,43	-
2021	222,18	-	25,64	2,62	2,29	29,60	-	125,02	167,99	167,26	330,60	-
2022	158,42	-	34,30	4,85	0,75	24,47	-	91,67	203,40	191,97	282,01	-
2023	217,65	-	43,05	10,86	2,97	19,04	-	121,80	116,28	273,17	279,13	-
2024	194,62	-	53,16	9,59	2,45	27,31	-	282,74	176,73	222,59	321,28	-
2025	224,04	-	44,26	17,17	1,54	27,03	-	238,94	149,58	282,94	329,24	-
Razem	1827,73	-	338,44	96,98	33,93	204,42	-	1526,24	1847,22	2229,79	3017,11	-
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	2450,15	-	413,89	94,83	8,44	286,91	-	2824,19	2070,39	1825,62	2572,52	-
% wykonania	74,60	-	81,77	102,27	402,01	71,25	-	54,04	89,22	122,14	117,28	-

Tabela nr XI - Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych

Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat										Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym					
		przy zadrzewieniu											
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,4 i mniej		
		powierzchnia - ha											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
BS	91T0	0,96	0,79									0,96	
BŚW		1040,28										1041,07	
		65,03										65,03	
BMŚW	9110	488,41	0,70		1,48							489,89	
LMŚW		43,07			2,04							45,81	
		2,09										2,09	
LŚW	9170	0,61										0,61	
LW													
		0,44										0,44	
OL		2,65										2,65	
Ogółem		1643,54	1,49		3,52							1648,55	

Tabela nr XII - Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW	9170	DB.B	95,40	32,4	12
	BMŚW		DB.S	21,46	30,0	12
	BMŚW		SO	26,25	45,4	11
	BŚW		SO	66,73	49,1	12
	LMŚW		BK	47,41	43,0	12
				3,82	30,0	11
	LMŚW		DB.B	143,13	35,9	12
				1,24	30,0	12
	LMŚW		DB.S	156,09	35,9	12
				2,2	40,0	12
	LMŚW		LP			
				2,69	80,0	12
	LMW		DB.S	1,33	30,0	11
	LŚW		BK	26,33	55,5	12
	LŚW		DB.S	27,06	48,6	12
Razem				621,14	39,0	12
KDO	BMŚW		DB.B	4,14	10,0	12
	BMŚW		DB.S	4,70	30,0	11
	BŚW		DB.S	2,94	20,0	13
	LMŚW		DB.S	2,14	30,0	12
Razem				13,92	21,9	12
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW	9170	DB.B	6,65	30,0	12
	BMŚW		DB.S	6,12	30,0	12
	BMŚW		SO	17,89	99,6	12
	BŚW		SO	36,36	96,0	12
	LMŚW		DB.B	26,45	32,3	12
				1,97	30,0	12
	LMŚW		DB.S	46,62	34,0	12
	LMŚW		SO	153,03	98,7	12
	LŚW		BK	12,46	86,9	11
	LŚW		DB.S	10,63	100,0	12
Razem				318,18	79,9	12
Ogółem				953,24	52,4	12

Tabela nr XIII – Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzania lasu

Lp	Wskaźniki		Jednostki	Stan na						
				1.01. 1983*	1.01. 1996	1.01. 2006	1.01. 2016**	1.01. 2016***	1.01. 2026	
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona		ha****	8091	17684	18026	18090	23274	23278	
2	Zasoby miąższości		tys. m ³	1134	3218	4189	4482	5580	5694	
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach wieku		IIa	m ³	56	77	106	125	120	106
			IIb	m ³	126	153	220	197	183	185
			IIIa	m ³	200	212	256	275	257	251
			IIIb	m ³	223	234	278	308	295	308
			IVa	m ³	236	258	293	325	319	328
			IVb	m ³	242	261	309	326	314	342
			Va	m ³	257	271	300	332	318	339
			Vb	m ³	268	264	313	310	308	353
			VI	m ³	298	277	342	340	329	377
			VII	m ³	264	302	312	332	398	343
			VIII i wyż.	m ³					323	311
			KO	m ³	-	-	369	293	291	297
KDO	m ³	-	-	478	270	270	280			
4	Przeciętna zasobność na 1ha –pow. zal. i niezal.		m ³	140	182	232	248	240	245	
5	Przeciętny wiek drzewostanów		lat	47	51	56	58	58	58	
6	Spodziewany bieżący przyrost na 1 ha tab.		m ³	b.d.	6,3	6,7	6,7	6,5	6,2	
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1ha za okres ubiegły		m ³	1,3	1,6*	1,7	2,8	-	3,4	
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha za okres ubiegły		m ³	1,1	1,5*	2,9	2,8	-	3,3	
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha (pow. zal. I n. zal.) użyteczny		m ³	-	7,3*	9,6	7,2	-	7,5	
* - dane dla dawnego Obrębu leśnego Skwierzyna, ** - dane dla N-ctwa Skwierzyna w starych granicach, *** - dane dla N-ctwa Skwierzyna w nowych granicach, **** - w pełnych hektarach.										

Tabela nr XIV – Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego

<u>Gospodarstwo</u> Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązująca nia planu	Etat przyjęty na okres obowiązująca nia planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego o wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzętnienia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
	m3 brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	222	834	22922	22922
LASÓW OCHRONNYCH (O)	26780	36718	32912	32912	2400	3406	364333	364333
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	23067 64,17	33902 99,16	26685 71,67	26685 71,67	685 12	X	X	249719 716,21
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	12842	16830	10227	12842	416	13596	X	167982
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	0
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	35909	50732	36912	39527	1101	13596	0	417701
OGÓŁEM OBRĘB	62689	87450	69824	72439	3723	17836	387255	804956

Orientacyjny etat (gospodarstwa: O, G) wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa: 69824 m³ brutto

Tabela nr XV - Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach

Gospodarstwo, Sposób zagospodarowania	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		Cięcia uprzątające	Cięcia pozostałe	Razem		
	Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)	8,24	19,53	134,26	153,79	-	162,03
Lasów ochronnych (O)	913,08	70,27	328,52	398,79	-	1311,87
Lasów gospodarczych (GZ)	716,21	-	-	-	-	716,21
Lasów gospodarczych (GPZ)	13,39	320,88	514,55	835,43	-	848,82
Lasów gospodarczych (GP)	-	-	-	-	-	-
Razem gospodarstwo (G)	729,60	320,88	514,55	835,43	-	1565,03
Ogółem	1650,92	410,68	977,33	1388,01	-	3038,93

Tabela nr XVI - Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębne we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku												Razem
		I		II		III		IV		V		VI	VII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Czyszczenia późne (CPP)	Razem													
Trzebieże wczesne (TW)	SO		264,77	1163,54	1259,95	361,91	12,69	0,56	0,69					3064,11
	SO.WE			0,89										0,89
	MD				5,12									5,12
	ŚW			0,56	5,89									6,45
	BK				2,38									2,38
	DB.S		1,87	9,04	20,27									31,18
	DB.B		1,04	9,46										10,5
	JW				0,56									0,56
	BRZ			6,63	7,1									13,73
	OL		1,22	0,71	1,13									3,06
	Razem		268,9	1190,83	1302,4	361,91	12,69	0,56	0,69					3137,98
Trzebieże późne (TP)	SO		0,12		271,75	869,74	1814,17	4484,09	2422,08	736,92	293,38	103,3	6,15	11001,7
	SO.C									0,76	1,12			1,88
	MD				7,04	2,67	0,86							10,57
	ŚW				7,54	6,71	1,61							15,86
	BK					0,35		2,55		6,75				9,65
	DB.S		0,2					4,72		1,39	2,08			8,39
	DB.B									0,68	2,42	11,85		14,95
	DB.C				0,37						1,42			1,79
	BRZ				8,56	5,7	7,53							21,79
	OL				12,96	1,77	2,32		0,87	0,52				18,44
	AK					2,91	1,28	3,71						7,9
	Razem		0,32		308,22	889,85	1827,77	4495,07	2422,95	747,02	300,42	115,15	6,15	11112,92
Razem trzebieże	SO		264,89	1163,54	1531,7	1231,65	1826,86	4484,65	2422,77	736,92	293,38	103,3	6,15	14065,81
	SO.C									0,76	1,12			1,88
	SO.WE			0,89										0,89
	MD				12,16	2,67	0,86							15,69

	ŚW			0,56	13,43	6,71	1,61							22,31
	BK				2,38	0,35		2,55		6,75				12,03
	DB.S		2,07	9,04	20,27			4,72		1,39	2,08			39,57
	DB.B		1,04	9,46						0,68	2,42	11,85		25,45
	DB.C				0,37						1,42			1,79
	JW				0,56									0,56
	BRZ			6,63	15,66	5,7	7,53							35,52
	OL		1,22	0,71	14,09	1,77	2,32		0,87	0,52				21,5
	AK					2,91	1,28	3,71						7,9
	Razem		269,22	1190,83	1610,62	1251,76	1840,46	4495,63	2423,64	747,02	300,42	115,15	6,15	14250,9
	Łącznie	SO		264,89	1163,54	1531,7	1231,65	1826,86	4484,65	2422,77	736,92	293,38	103,3	6,15
SO.C									0,76	1,12			1,88	
SO.WE			0,89										0,89	
MD				12,16	2,67	0,86							15,69	
ŚW			0,56	13,43	6,71	1,61							22,31	
BK				2,38	0,35		2,55		6,75				12,03	
DB.S		2,07	9,04	20,27			4,72		1,39	2,08			39,57	
DB.B		1,04	9,46						0,68	2,42	11,85		25,45	
DB.C				0,37						1,42			1,79	
JW				0,56									0,56	
BRZ			6,63	15,66	5,7	7,53							35,52	
OL		1,22	0,71	14,09	1,77	2,32		0,87	0,52				21,5	
AK					2,91	1,28	3,71						7,9	
Ogółem			269,22	1190,83	1610,62	1251,76	1840,46	4495,63	2423,64	747,02	300,42	115,15	6,15	14250,9

*- dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej, bez powtórzeń (nawrotów)

Tabela nr XVII – Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miaższość grubizny w m3	
	cięcia* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne: A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	3038,93	2263,36	804956	678441
Spodziewany przyrost 5% miaższości użytków rębnych			40248	33930
Łącznie użytki rębne ze spodziew. przyrostem	3038,93	2263,36	845204	712371
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego) 1. uprzątnięcie płazowin 2. uprzątnięcie nasien- ników i przestojów 3. pozostałe			7622 95	6423 82
Razem nie zaliczone			7717	6505
Razem użytki rębne	3038,93	2263,36	852921	718876
II. Użytki przedrębne A. Czyszczenia			0	0
B. Trzebieże	14250,90		750000	600000
Razem użytki przedrębne (m3 wg przyjęt. etatu)	14250,90		750000	600000
Ogółem użytki główne (I+II)	17289,83	2263,36	1602921	1318876

*- dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej, bez powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

Tabela nr XVIII - Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu

Typ siedliskowy lasu	Odnowienia i zalesienia							Poprawki i uzupełnienia	Ogółem odnowienia i zalesienia oraz poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszytów	Pielęgnowanie				Melioracje	
	otwarte			pod osłoną			razem				upraw		młodników	razem	wodne	agrotechniczne
	halizny, płazowiny, zręby	grunty nieleśne	zręby projektowane	przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesianie luk i przersedzeń										
Powierzchnia zredukowana - ha																
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
BMŚW	165,08	2,55	506,84	138,00	4,88	0,92	818,27	0,74	819,01		338,72	319,19	654,10	1312,01		629,32
BMW																
BS				5,57			5,57		5,57			0,96		0,96		5,57
BŚW	458,01		1128,71	172,47		0,67	1759,86		1759,86		646,85	630,30	1700,12	2977,27		1300,42
LMŚW	3,35		14,34	334,40	14,21	0,57	366,87	0,15	367,02		150,45	166,25	410,73	727,43		293,47
LMW		2,42		2,31			4,73		4,73				1,42	1,42		2,31
LŚW			1,03	31,46	2,40	0,23	35,12		35,12		10,28	22,87	70,54	103,69		31,29
LW				0,98			0,98		0,98				0,44	0,44		0,98
OL													2,65	2,65		
OGÓŁEM	626,44	4,97	1650,92	685,19	21,49	2,39	2991,40	0,89	2992,29		1146,30	1139,57	2840,00	5125,87		2263,36

Powierzchnia poprawek na gruntach projektowanych do odnowienia (10% pow. zrębów istniejących, zrębów projektowanych oraz odnowień przy rębniach złożonych) wynosi 297 ha.

Orientacyjna wielkość pielęgnowania projektowanych odnowień wynosi:

- pielęgnowanie gleby (PIEL) – 1870 ha
- pielęgnowanie upraw (CW) – 935 ha

Tabela nr XIX – Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej

Lp,	Wyszczególnienie		Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2		3	4
1	Powierzchnia leśna ⁽¹⁾ (stan na 01,01, pierwszego roku obowiązywania planu ul) - ha		23 274,08	23 278,01
2	Zasoby drzewne na powierzchni leśnej (stan na 1,01, pierwszego roku obowiązywania planu ul) – brutto m ³		5 579 711	5 693 709
3	Zasobność drzewostanów (stan na 1,01, pierwszego roku obowiązywania planu ul) – brutto m ³ /ha		246	253
4	Wartość majątku nadleśnictwa	wartość drzewostanów (wg tablic) - tys, zł,	-	-
		wartość gruntów leśnych (20% wartości drzewostanów) - tys, zł,	-	-
		wartość środków trwałych - tys, zł,	-	-
	Razem		-	-
5	Etat 10-letni (grubizna netto) ⁽³⁾ (okres ubiegły – wykonanie)	użytki rębne - m ³ netto	641 300	718 876
		użytki przdrębne - m ³ netto	619 999	600 000
		razem użytki główne - m ³ netto	1 261 299	1 318 876
		udział użytków przedrębnych - %	47,8	45,5
6	Okresowy przyrost w 10-leciu ⁽²⁾ (za okres ubiegły – użyteczny)	brutto m ³	1 680 534	1 381 050
		przeciętnie m ³ /ha/rok	7,5	6,2
7	Wskaźniki gospodarki zasobami ⁽³⁾ (grubizna brutto)	użytkowanie rębne: m ³ /ha pow, leś./rok	3,4	3,7
		użytkowanie przedrębne: m ³ /ha pow, leś./rok	3,3	3,2
		użytkowanie główne m ³ /ha pow, leś./rok	6,8	6,9
		użytkowanie główne % zasobów/rok	2,8	2,8
		użytkowanie główne % przyrostu/rok	9,4	11,6
8	Przeciętne roczne przychody nadleśnictwa (z ostatnich trzech lat, bez dopłat z Funduszu Leśnego) - tys, zł,		-	-
	w tym ze sprzedaży drewna - tys, zł,		-	-
9	Przeciętne roczne koszty nadleśnictwa ogółem (z ostatnich trzech lat, bez Funduszu Leśnego) - tys, zł		-	-
	w tym podatek leśny - tys, zł,		-	-
10	Przeciętny roczny wynik finansowy - tys, zł, (netto)		-	-
11	Wskaźnik rentowności (10:9) - %		-	-
12	Udział powierzchni prawnie wyłączonych z użytkowania rębego - % (udział w powierzchni leśnej)		0,4	0,3
13	Udział lasów ochronnych - % (udział w powierzchni leśnej)		51,5	51,2
14	Udział drzewostanów do przebudowy (intensywnej) - % (udział w powierzchni leśnej)		0,7	0,3
15	Powierzchnia lasów nadzorowanych - w ha		-	-
	% udziału w powierzchni lasów nadleśnictwa		-	-

¹ - powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona, bez gruntów związanych z gospodarką leśną

² - wg wzoru $V_k - V_p + V$, gdzie V_k - zapas na końcu okresu, V_p zapas na początku okresu, V - pozyskanie w okresie obowiązywania planu (miąższość brutto)

³ - w wierszu 5 i 7, w kolumnie 3 zrealizowany w ubiegłym okresie, w kolumnie 4 planowany na bieżący okres

Tabela nr XX – Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzania lasu

Lp,	Wielkość pozyskania drewna oraz ważniejsze wskaźniki kosztów i przychodów	Jednostka miary	Przeciętnie rocznie za ostatnie 3 lata	Według etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w planie u. l.	Według orient, etatu potencjalnego z uwzględnieniem pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych
1	2	3	4	5	6
1.	Przeciętna roczna ilość pozyskiwanego drewna	m ³ netto	117 771,33	131 887,60	122 443,40
2.	Koszty administracyjne i pozostałe niewymienione	zł	14 147 669,61	14 147 669,61	14 147 669,61
3.	Koszty ochrony lasu	zł	510397,85	510397,85	510397,85
4.	Koszty nasiennictwa i selekcji	zł	30 578,53	30 578,53	30 578,53
5.	Koszty odnowień i zalesień	zł/ha	3447,53	3447,53	3447,53
6.	Przeciętna roczna ilość odnowień i zalesień	ha	273,79	299,23	299,23
7.	Koszty pielęgnowania upraw i młodników	zł/ha	908,96	908,96	908,96
8.	Przeciętna roczna ilość pielęgnowanych upraw i młodników	ha	858,53	792,92	792,92
9.	Koszty pozyskania i zrywki drewna	zł/m ³	69,26	69,26	69,26
Suma kosztów (k)		zł	33 131 530,64	34 137 291,80	33 483 186,51
10.	Przychody ze sprzedaży drewna	zł/m ³	266,90	266,90	266,90
Suma przychodów (p)		zł	33 719 345,76	37 486 978,22	34 966 321,24
Wskaźnik udziału kosztów w przychodach (k/p)		zł	0,98	0,91	0,96

Tabela nr XXI – Zestawienie miąższości drewna martwego

TSL	Miąższość drzew martwych					
	Stojących i złomów		Leżących i fragmentów drzew		Razem nadleśnictwo	
	SKWIERZYNA		SKWIERZYNA			
	m3	m3/ha	m3	m3/ha	m3	m3/ha
1	2	3	4	5	6	7
BS	26,44	1,15	29,07	1,27	55,51	2,42
BŚW	10275,79	0,99	20766,22	1,99	31042,01	2,98
BMŚW	5081,79	1,12	9676,23	2,13	14758,02	3,25
BMW	17,74	1,57	29,83	2,64	47,57	4,21
BMB	4,29	0,84	11,01	2,15	15,30	2,99
LMŚW	5024,35	1,60	8685,81	2,77	13710,16	4,38
LMW	76,74	1,68	129,97	2,84	206,71	4,52
LŚW	691,85	1,97	1064,04	3,04	1755,89	5,01
LW	4,68	1,16	4,42	1,09	9,10	2,25
OL	277,63	1,80	512,49	3,31	790,12	5,11
OLJ	0,43	0,70	1,60	2,62	2,03	3,33
LŁ	231,99	5,36	401,99	9,29	633,98	14,65
Razem	21713,72	1,16	41312,68	2,21	63026,40	3,37

Wzór nr 2 – wykaz obiektów bazy nasiennej

Oddział pododdział	Powierzchnia pododdziału w ha	Rodzaj obiektu wg rejestru LMP	Podstawowe cechy obiektu			Uwagi
			Gatunek drzewa	Liczba drzew	Powierzchnia w ha	
1	2	3	4	5	6	7
684 -s	5,58	D	SO	1		
491 -g	1,09	DRZEW IN	SO		2,12	
491 -h	1,03					
802 -f	3,33	NAS GOSP	SO		3,33	
665 -c	12,00	NAS GOSP	SO		12,00	
684 -h	3,15	NAS GOSP	SO		12,35	
684 -n	3,41					
684 -w	5,79					
685 -c	0,78	NAS GOSP	SO		2,35	
685 -d	1,57					
545 -i	5,21	NAS GOSP	SO		5,21	
546 -d	5,03	NAS GOSP	SO		5,03	
565 -i	7,03	NAS GOSP	SO		7,03	
631 -b	3,16	NAS GOSP	SO		11,17	
631 -f	4,38					
631 -i	3,02					
631 -m	0,61					
303 -f	15,13	NAS GOSP	SO		15,13	
307 -d	3,35	NAS GOSP	SO		4,52	
307 -i	1,17					
316 -g	5,02	NAS GOSP	SO		16,03	
316 -i	11,01					
331 -f	8,59	NAS GOSP	SO		8,59	
408 -c	2,65	NAS GOSP	SO		4,52	
408 -g	1,87					
301 -d	12,26	NAS GOSP	SO		16,84	
301 -i	4,58					
295 -g	2,92	NAS GOSP	SO		2,92	
162 -n	1,60	NAS GOSP	SO		1,60	
245 -f	6,53	NAS GOSP	SO		6,53	
263 -d	5,81	NAS GOSP	SO		5,81	
317 -d	6,09	NAS GOSP	SO		6,09	
320 -c	3,51	NAS GOSP	SO		3,51	
347 -a	2,17	NAS GOSP	SO		2,17	
574 -d	7,93	NAS GOSP	SO		7,93	
598 -c	5,94	NAS GOSP	SO		7,70	
598 -f	1,76					
477 -k	4,15	NAS GOSP	SO		4,15	
686 -g	2,05	ZR NAS	CZR.P		0,02	
866 -c	0,48	ZR NAS	LP		0,47	
547 -i	0,68	ZR NAS	LP		0,15	
297 -j	2,90	ZR NAS	GB		2,95	
630 -k	2,71	ZR NAS	GB		0,30	
247 -b	3,16	ZR NAS	KL		0,10	
Łączna powierzchnia wg obiektów	X	DRZEW IN	X	X	2,12	X
	X	NAS GOSP	X	X	172,51	X
	X	ZR NAS	X	X	3,99	X

Lista drzewostanów z odnowieniem podokapowym

Adres leśny	Powierzchnia wydzielenia	Odnowienie podokapowe					Stopień pokrycia [%]
		Podrost II piętra	Podrost	Podsadzenia	Nalot	Razem	
		[ha]					
4-f	3,31				1,66	1,66	50,2
5-b	4,77				3,82	3,82	80,1
9-b	6,04		0,60			0,60	9,9
9-f	1,88		0,56			0,56	29,8
9-g	2,15		0,65			0,65	30,2
10-a	1,49		0,30			0,30	20,1
10-b	4,10		0,41			0,41	10,0
10-h	2,89		0,29			0,29	10,0
10-i	5,37		0,54			0,54	10,1
17-a	1,33		0,40			0,40	30,1
18-p	4,41	1,76				1,76	39,9
18-t	1,41		0,56			0,56	39,7
18-x	2,33	0,70				0,70	30,0
19-p	1,97	0,39				0,39	19,8
38-k	0,65	0,13				0,13	20,0
59-c	2,86				1,72	1,72	60,1
76-d	2,55				0,51	0,51	20,0
77-b	4,21		0,42			0,42	10,0
84-b	3,80				3,80	3,80	100,0
89-h	0,89			0,18		0,18	20,2
94-g	4,12		1,24			1,24	30,1
107-d	3,87				1,94	1,94	50,1
115-g	3,76		0,38			0,38	10,1
125-h	4,67		2,80			2,80	60,0
126-f	4,28	1,71				1,71	40,0
138-d	5,23				1,57	1,57	30,0
144-f	5,34		1,60			1,60	30,0
150-g	4,27				2,13	2,13	49,9
154-c	2,85				1,42	1,42	49,8
154-i	2,60		0,52			0,52	20,0
154-j	1,15	0,35				0,35	30,4
164-d	1,85				0,19	0,19	10,3
164-m	1,26		0,50			0,50	39,7
165-h	2,20		0,66			0,66	30,0
166-g	1,98	1,78				1,78	89,9
179-b	3,68				2,21	2,21	60,1
180-b	4,24				2,12	2,12	50,0
184-f	5,04			1,51		1,51	30,0
185-c	4,08				1,22	1,22	29,9
190-f	4,47		1,34			1,34	30,0
191-f	3,42		1,03			1,03	30,1
193-c	3,14			0,94		0,94	29,9
196-b	3,21	0,96				0,96	29,9
197-b	3,43	0,69				0,69	20,1
199-g	5,30	0,53				0,53	10,0
200-j	1,08		0,32			0,32	29,6
201-c	1,19				0,36	0,36	30,3
201-d	1,47		0,29			0,29	19,7
201-k	3,03		0,30			0,30	9,9
202-d	4,72				2,36	2,36	50,0
203-b	3,67				3,30	3,30	89,9
203-d	1,49		0,45			0,45	30,2
203-i	2,00	0,40				0,40	20,0
203-k	1,23			0,12		0,12	9,8
209-a	3,06				2,45	2,45	80,1
214-h	5,20		1,04			1,04	20,0
214-j	1,02			0,20		0,20	19,6
215-i	1,67		0,17			0,17	10,2
217-k	2,85	0,86				0,86	30,2
217-n	1,27		0,25			0,25	19,7
219-c	0,40		0,16			0,16	40,0
222-a	1,72		0,34			0,34	19,8
222-b	2,66		0,53			0,53	19,9
223-a	4,01		0,80			0,80	20,0

Adres leśny	Powierzchnia wydzielenia	Odnowienie podokapowe					Stopień pokrycia [%]
		Podrost II piętra	Podrost	Podsadzenia	Nalot	Razem	
		[ha]					
223-d	4,42		0,44			0,44	10,0
229-h	0,82	0,08				0,08	9,8
234-c	0,92	0,09				0,09	9,8
238-h	1,84		0,18	0,18		0,36	19,6
249-i	1,86				0,37	0,37	19,9
249-n	1,87				0,37	0,37	19,8
254-p	2,46		0,25			0,25	10,2
262-f	4,62	2,31				2,31	50,0
262-i	2,94	1,18				1,18	40,1
262-o	0,90	0,27				0,27	30,0
262-p	1,33		0,40			0,40	30,1
264-h	5,22	3,13				3,13	60,0
266-g	3,09		0,62		0,93	1,55	50,2
270-b	4,12	0,82				0,82	19,9
271-d	2,10				0,84	0,84	40,0
273-k	2,19			0,66		0,66	30,1
274-ax	6,03		0,60			0,60	10,0
275-d	4,63		0,46			0,46	9,9
276-c	1,30	0,26				0,26	20,0
277-f	1,26	0,38				0,38	30,2
277-i	3,39		2,37			2,37	69,9
277-j	1,08	0,32				0,32	29,6
278-a	2,70		0,81			0,81	30,0
278-c	4,38		1,31			1,31	29,9
278-d	4,44		0,89			0,89	20,0
279-f	2,12			0,64		0,64	30,2
280-g	1,58	0,32				0,32	20,3
289-f	3,24				1,94	1,94	59,9
295-h	3,93	0,79				0,79	20,1
297-h	9,04		3,62			3,62	40,0
297-n	0,96		0,29			0,29	30,2
298-b	4,19		1,26			1,26	30,1
298-c	3,24		2,59			2,59	79,9
298-f	4,45			2,67		2,67	60,0
298-j	2,03		1,42			1,42	70,0
298-n	3,36			2,02		2,02	60,1
298-cx	2,42	0,73				0,73	30,2
299-a	1,96	0,59				0,59	30,1
299-j	0,43	0,13				0,13	30,2
299-m	6,40		2,56			2,56	40,0
300-m	2,98				1,79	1,79	60,1
307-i	1,17			0,58		0,58	49,6
307-l	3,69		0,37			0,37	10,0
309-f	3,53				1,41	1,41	39,9
313-b	4,76				1,90	1,90	39,9
315-i	0,75	0,52				0,52	69,3
315-m	1,17	0,23				0,23	19,7
315-n	0,70	0,21				0,21	30,0
316-i	11,01		1,10			1,10	10,0
317-f	2,78				1,39	1,39	50,0
318-a	4,71	2,36				2,36	50,1
318-b	5,99	3,00				3,00	50,1
318-f	3,22		0,97			0,97	30,1
318-g	2,36		0,94			0,94	39,8
318-h	6,51	3,91				3,91	60,1
319-a	1,15				0,35	0,35	30,4
319-c	4,31		1,29			1,29	29,9
319-f	1,91	0,76				0,76	39,8
319-j	3,77		1,13			1,13	30,0
320-b	3,75				3,37	3,37	89,9
320-d	2,62		1,31			1,31	50,0
321-c	5,25		1,58			1,58	30,1
321-d	5,80		2,32			2,32	40,0
324-d	4,96	1,98				1,98	39,9
325-b	3,77				1,13	1,13	30,0
328-h	3,76				1,50	1,50	39,9

Adres leśny	Powierzchnia wydzielienia	Odnowienie podokapowe					Stopień pokrycia [%]
		Podrost II piętra	Podrost	Podsadzenia	Nalot	Razem	
		[ha]					
328-m	2,64				2,11	2,11	79,9
329-d	3,64				1,09	1,09	29,9
330-h	1,77				1,06	1,06	59,9
331-c	1,88				0,38	0,38	20,2
331-d	0,66	0,33				0,33	50,0
331-h	2,34				1,40	1,40	59,8
332-a	0,43				0,34	0,34	79,1
333-c	3,61				2,53	2,53	70,1
333-f	3,77				2,26	2,26	59,9
334-c	3,93				3,14	3,14	79,9
335-d	2,11				0,42	0,42	19,9
335-l	0,88				0,18	0,18	20,5
337-c	1,05				0,84	0,84	80,0
338-a	4,07		0,81			0,81	19,9
339-a	1,77		1,24			1,24	70,1
339-b	10,53	3,16				3,16	30,0
340-a	4,81	2,40				2,40	49,9
340-b	2,52	0,50		0,76		1,26	50,0
340-d	2,36		0,94			0,94	39,8
340-f	5,75		2,88			2,88	50,1
340-h	1,14			0,11		0,11	9,6
341-c	7,45		4,47			4,47	60,0
342-f	12,83		6,42			6,42	50,0
343-d	3,84	1,54				1,54	40,1
343-h	5,87	2,94				2,94	50,1
346-c	1,03				0,41	0,41	39,8
347-c	2,07				1,86	1,86	89,9
348-c	0,88				0,70	0,70	79,5
351-c	3,13				2,50	2,50	79,9
362-h	1,75				1,22	1,22	69,7
366-i	1,40		0,42			0,42	30,0
367-g	1,03				0,10	0,10	9,7
368-c	5,12	2,05				2,05	40,0
368-i	1,16		0,35			0,35	30,2
368-o	1,69				0,68	0,68	40,2
373-b	9,44		0,94			0,94	10,0
374-c	1,94				0,39	0,39	20,1
377-b	1,11		0,44			0,44	39,6
383-f	3,10				1,86	1,86	60,0
387-b	2,00				0,60	0,60	30,0
389-i	2,58				2,32	2,32	89,9
396-b	2,73				2,73	2,73	100,0
396-d	0,71				0,57	0,57	80,3
406-j	3,60				2,16	2,16	60,0
406-l	3,32		1,00			1,00	30,1
413-g	3,50				0,70	0,70	20,0
414-d	3,86				0,39	0,39	10,1
415-g	2,75				2,20	2,20	80,0
437-b	2,69			0,81		0,81	30,1
438-a	4,66		1,40			1,40	30,0
441-c	17,00		8,50			8,50	50,0
443-b	23,94		9,58	2,39		11,97	50,0
444-d	4,66		2,80			2,80	60,1
444-f	5,93		2,96			2,96	49,9
450-d	1,81		0,18		1,09	1,27	70,2
452-g	3,42				1,37	1,37	40,1
453-c	3,74				1,12	1,12	29,9
478-f	3,11				1,87	1,87	60,1
486-k	3,41				1,70	1,70	49,9
487-i	1,99		0,20		1,19	1,39	69,8
487-n	0,45				0,27	0,27	60,0
488-h	1,34		0,54			0,54	40,3
488-j	3,72		1,49			1,49	40,1
491-g	1,09		0,98			0,98	89,9
491-h	1,03		0,93			0,93	90,3
508-a	4,83		0,97			0,97	20,1

Adres leśny	Powierzchnia wydzielenia	Odnowienie podokapowe					Stopień pokrycia [%]
		Podrost II piętra	Podrost	Podsadzenia	Nalot	Razem	
		[ha]					
509-a	0,89		0,62			0,62	69,7
513-f	3,36		0,34			0,34	10,1
514-h	3,62				2,53	2,53	69,9
515-c	4,16				3,33	3,33	80,0
516-d	2,99				1,79	1,79	59,9
519-d	1,06		0,11			0,11	10,4
520-i	3,50		0,35			0,35	10,0
521-f	4,24				2,12	2,12	50,0
523-h	3,33		1,00		1,00	2,00	60,1
539-b	3,43		1,37			1,37	39,9
540-c	3,33		1,33			1,33	39,9
540-f	19,58		7,83			7,83	40,0
540-g	1,95		0,59			0,59	30,3
541-b	4,54		2,27			2,27	50,0
541-d	2,58		0,77			0,77	29,8
541-h	1,09		0,65			0,65	59,6
541-j	8,28		4,14			4,14	50,0
541-k	0,64		0,26			0,26	40,6
544-j	1,70		0,51			0,51	30,0
545-i	5,21		1,56			1,56	29,9
547-h	0,54		0,38			0,38	70,4
547-i	0,68		0,20			0,20	29,4
550-a	2,55		0,26			0,26	10,2
551-l	0,95		0,38			0,38	40,0
554-k	2,41		0,72			0,72	29,9
557-b	3,15				0,95	0,95	30,2
560-d	3,92				0,78	0,78	19,9
570-b	3,29		0,66		1,32	1,98	60,2
576-c	2,94		0,59			0,59	20,1
578-d	1,43		0,43			0,43	30,1
578-f	8,56		3,42			3,42	40,0
582-h	7,49	0,75				0,75	10,0
582-i	0,48			0,43		0,43	89,6
582-j	1,64	0,49				0,49	29,9
582-n	4,63		0,46			0,46	9,9
583-a	9,92	5,95				5,95	60,0
583-b	0,60	0,30				0,30	50,0
584-g	1,86	0,93				0,93	50,0
585-f	10,52	5,26				5,26	50,0
586-a	13,93		6,96			6,96	50,0
586-c	1,58		0,79			0,79	50,0
587-g	3,91		2,35			2,35	60,1
587-h	7,80		3,90			3,90	50,0
587-i	3,53		2,12			2,12	60,1
588-a	4,11		1,64			1,64	39,9
588-c	7,31		2,92			2,92	39,9
588-g	2,09		0,42			0,42	20,1
588-h	1,23		0,86			0,86	69,9
589-c	5,89			1,77		1,77	30,1
589-p	10,39		5,20			5,20	50,0
589-t	1,63		0,98			0,98	60,1
590-b	1,98		0,99			0,99	50,0
590-d	2,29		0,69			0,69	30,1
590-h	1,17		0,35			0,35	29,9
590-r	2,51		1,25			1,25	49,8
591-m	2,49		0,75			0,75	30,1
593-d	13,60		1,36			1,36	10,0
594-d	3,88		1,16			1,16	29,9
594-h	2,44		0,73			0,73	29,9
594-i	0,70		0,28			0,28	40,0
594-j	1,46		0,44			0,44	30,1
595-a	4,92		1,48			1,48	30,1
595-b	3,14		0,31			0,31	9,9
595-d	2,15		1,08			1,08	50,2
596-j	2,12		0,64			0,64	30,2
601-d	5,82		0,58			0,58	10,0

Adres leśny	Powierzchnia wydzielenia	Odnowienie podokapowe					Stopień pokrycia [%]
		Podrost II piętra	Podrost	Podsadzenia	Nalot	Razem	
		[ha]					
618-c	3,23		0,97			0,97	30,0
620-c	3,87	0,77				0,77	19,9
623-h	2,30		0,46	0,23		0,69	30,0
626-g	2,71	0,54				0,54	19,9
627-a	9,16	3,66				3,66	40,0
627-i	3,75	1,50				1,50	40,0
629-a	5,08	2,03				2,03	40,0
629-d	2,88	1,73				1,73	60,1
630-d	2,77		1,11			1,11	40,1
630-g	2,75		1,65			1,65	60,0
630-o	3,96		1,58			1,58	39,9
630-p	3,30		0,66			0,66	20,0
630-r	2,83		0,85			0,85	30,0
631-b	3,16		0,63			0,63	19,9
631-f	4,38		1,31			1,31	29,9
631-h	1,12		0,22			0,22	19,6
632-a	4,17		1,25			1,25	30,0
632-b	1,09		0,44			0,44	40,4
632-k	3,32	1,66				1,66	50,0
633-a	4,84		0,97			0,97	20,0
633-d	0,67	0,27				0,27	40,3
634-a	2,76		0,55			0,55	19,9
634-f	0,66	0,13				0,13	19,7
634-g	9,65		0,97			0,97	10,1
634-i	2,34		1,40			1,40	59,8
634-j	3,66		0,73			0,73	19,9
635-b	6,66	2,66				2,66	39,9
635-d	7,63	3,05				3,05	40,0
635-h	2,60	0,78				0,78	30,0
636-a	2,23		0,22			0,22	9,9
636-d	2,63		0,26			0,26	9,9
640-a	11,88	2,38				2,38	20,0
640-d	3,86	3,47				3,47	89,9
640-f	3,69	1,84				1,84	49,9
640-j	0,84	0,42				0,42	50,0
641-f	1,34	0,80				0,80	59,7
641-h	1,62	0,65				0,65	40,1
651-b	3,93				1,57	1,57	39,9
657-o	1,21	0,73				0,73	60,3
657-r	2,38	1,19				1,19	50,0
658-k	1,78	1,07				1,07	60,1
658-m	1,39	0,14				0,14	10,1
658-o	2,69		2,15			2,15	79,9
659-c	4,00				1,20	1,20	30,0
659-d	4,63		0,46			0,46	9,9
659-h	3,65		2,19			2,19	60,0
660-a	6,47		1,29			1,29	19,9
660-h	2,93	0,59				0,59	20,1
662-g	7,18		3,59			3,59	50,0
663-g	9,46		5,68			5,68	60,0
663-h	2,30		1,15			1,15	50,0
665-c	12,00		4,80			4,80	40,0
666-c	1,04	0,21				0,21	20,2
666-l	1,05			1,05		1,05	100,0
667-c	2,56	0,51				0,51	19,9
667-d	0,59	0,18				0,18	30,5
667-h	5,79	1,74				1,74	30,1
668-g	3,81				3,05	3,05	80,1
668-l	2,30	0,23				0,23	10,0
669-c	3,50	1,40				1,40	40,0
669-d	3,15	0,63				0,63	20,0
669-i	6,96	1,39		0,70		2,09	30,0
669-k	2,27			0,45		0,45	19,8
669-l	1,55	0,31				0,31	20,0
670-a	9,84	2,95				2,95	30,0
670-d	0,89	0,89				0,89	100,0

Adres leśny	Powierzchnia wydzielenia	Odnowienie podokapowe					Stopień pokrycia [%]
		Podrost II piętra	Podrost	Podsadzenia	Nalot	Razem	
		[ha]					
670-g	5,50	1,65				1,65	30,0
670-i	0,73	0,44				0,44	60,3
671-f	3,04	1,22				1,22	40,1
671-g	10,30	6,18				6,18	60,0
672-h	7,01		4,21			4,21	60,1
673-f	2,75				1,92	1,92	69,8
684-g	2,34	0,47				0,47	20,1
684-h	3,15		0,95			0,95	30,2
684-m	0,87	0,17				0,17	19,5
684-n	3,41		1,02			1,02	29,9
684-t	1,92	0,38				0,38	19,8
684-w	5,79			1,74		1,74	30,1
684-x	0,77	0,15				0,15	19,5
685-d	1,57		0,78			0,78	49,7
685-h	0,99	0,30				0,30	30,3
685-i	0,53				0,32	0,32	60,4
685-n	2,26		0,68			0,68	30,1
686-r	0,78	0,16				0,16	20,5
686-t	0,36		0,14			0,14	38,9
687-a	6,24		2,50			2,50	40,1
687-b	10,02	3,01				3,01	30,0
687-d	2,55		1,02			1,02	40,0
694-b	3,84				0,77	0,77	20,1
696-d	1,66	0,17				0,17	10,2
697-b	3,51		3,16			3,16	90,0
698-a	4,91		0,98			0,98	20,0
698-b	11,48	2,30				2,30	20,0
699-a	3,47		1,39			1,39	40,1
699-b	1,76		0,88			0,88	50,0
699-f	5,14		1,03			1,03	20,0
699-i	0,87	0,52				0,52	59,8
699-j	1,84	0,18				0,18	9,8
700-a	2,98		2,09			2,09	70,1
700-b	3,06	1,22				1,22	39,9
700-g	0,90		0,18			0,18	20,0
704-d	2,10		0,21	0,21		0,42	20,0
706-b	4,40				3,52	3,52	80,0
707-b	4,22				3,38	3,38	80,1
715-g	4,78	0,96				0,96	20,1
716-c	3,00		0,90			0,90	30,0
720-c	0,90				0,72	0,72	80,0
721-b	1,55		0,47			0,47	30,3
722-a	21,59	10,80				10,80	50,0
723-d	5,75			2,30		2,30	40,0
726-c	7,36	1,47				1,47	20,0
726-d	2,67			0,80		0,80	30,0
728-a	3,47		1,04			1,04	30,0
728-c	4,76	0,95				0,95	20,0
729-a	12,19		3,66			3,66	30,0
729-c	1,71	1,20				1,20	70,2
730-c	13,85		6,92			6,92	50,0
731-a	16,09	1,61				1,61	10,0
732-g	4,52		1,81			1,81	40,0
732-h	3,45			1,38		1,38	40,0
734-d	1,64	0,66				0,66	40,2
734-i	1,67	0,50				0,50	29,9
735-k	1,38		0,41			0,41	29,7
735-m	1,30	0,13				0,13	10,0
736-a	14,72	2,94				2,94	20,0
736-i	2,05	0,62				0,62	30,2
737-a	0,71	0,50				0,50	70,4
737-d	4,00	2,40				2,40	60,0
737-j	1,13	0,68				0,68	60,2
737-l	1,46	0,88				0,88	60,3
738-a	3,46	2,42				2,42	69,9
738-c	0,83	0,25				0,25	30,1

Adres leśny	Powierzchnia wydzielenia	Odnowienie podokapowe					Stopień pokrycia [%]
		Podrost II piętra	Podrost	Podsadzenia	Nalot	Razem	
		[ha]					
738-f	0,24	0,17				0,17	70,8
738-h	0,74	0,52				0,52	70,3
738-j	1,61	1,13				1,13	70,2
738-l	0,78	0,23				0,23	29,5
738-o	3,12	1,56				1,56	50,0
738-p	1,54	0,62				0,62	40,3
739-c	5,40		2,16			2,16	40,0
743-c	2,97			2,97		2,97	100,0
745-b	1,80	1,26				1,26	70,0
746-b	2,66	1,33				1,33	50,0
746-c	1,33	0,80				0,80	60,2
746-f	3,48	2,44				2,44	70,1
746-h	1,34	0,67				0,67	50,0
747-a	1,80	0,90				0,90	50,0
747-h	10,58	6,35				6,35	60,0
748-o	1,78		0,89			0,89	50,0
749-j	4,20	2,10				2,10	50,0
749-k	1,12	0,56				0,56	50,0
751-a	24,11	16,88				16,88	70,0
751-b	9,71	6,80				6,80	70,0
751-c	4,33	3,03				3,03	70,0
751-f	1,11	0,78				0,78	70,3
753-c	3,85				1,16	1,16	30,1
754-b	6,36		1,91		0,64	2,55	40,1
756-a	2,21		0,88			0,88	39,8
756-b	4,26		1,70			1,70	39,9
756-d	4,70			1,41		1,41	30,0
758-g	1,62		0,49			0,49	30,2
759-g	2,37		0,71			0,71	30,0
760-h	1,95		0,59			0,59	30,3
764-i	3,51		1,40			1,40	39,9
765-a	4,72		1,42			1,42	30,1
767-a	8,40	4,20				4,20	50,0
772-f	1,76		0,88			0,88	50,0
773-h	0,79		0,47			0,47	59,5
777-m	2,32		0,70			0,70	30,2
778-g	2,95				1,18	1,18	40,0
780-f	3,57		1,43			1,43	40,1
781-j	11,40		3,42			3,42	30,0
782-j	7,56	4,54				4,54	60,1
783-d	9,77	3,91				3,91	40,0
783-h	1,99				0,40	0,40	20,1
784-i	1,33				0,40	0,40	30,1
785-h	0,81				0,16	0,16	19,8
786-f	10,42	4,17				4,17	40,0
788-b	8,23		1,65			1,65	20,0
789-i	2,17		0,22			0,22	10,1
790-f	4,07				2,04	2,04	50,1
792-f	1,47			0,15		0,15	10,2
796-a	4,77		1,43			1,43	30,0
797-d	2,73		0,27			0,27	9,9
805-c	1,40	0,98				0,98	70,0
805-i	3,62		1,09			1,09	30,1
805-j	2,63		0,26			0,26	9,9
805-k	1,95			0,59		0,59	30,3
806-d	7,06		4,24			4,24	60,1
807-f	4,24	2,97				2,97	70,0
808-b	34,18		3,42			3,42	10,0
808-f	1,07			0,32		0,32	29,9
808-g	3,11		1,56			1,56	50,2
808-i	1,21	0,36				0,36	29,8
808-l	1,40	0,42				0,42	30,0
811-f	8,23			0,82		0,82	10,0
812-f	4,08		1,63			1,63	40,0
813-a	4,19		0,42			0,42	10,0
814-a	3,59		0,36			0,36	10,0

Adres leśny	Powierzchnia wydzielienia	Odnowienie podokapowe					Stopień pokrycia [%]
		Podrost II piętra	Podrost	Podsadzenia	Nalot	Razem	
		[ha]					
815-d	4,07		1,22			1,22	30,0
815-h	4,16		1,25			1,25	30,0
815-i	5,80		1,74			1,74	30,0
815-o	1,31			0,26		0,26	19,8
816-i	4,02	1,21				1,21	30,1
816-o	2,18	1,09				1,09	50,0
817-f	3,10	1,55				1,55	50,0
817-h	2,16	1,08				1,08	50,0
817-m	1,98		0,59			0,59	29,8
818-c	11,83		4,73			4,73	40,0
818-d	4,66		2,80			2,80	60,1
818-h	2,39	0,96				0,96	40,2
819-b	2,52		1,76			1,76	69,8
819-d	3,44		1,03			1,03	29,9
819-h	4,45		3,56			3,56	80,0
819-i	5,06	3,54				3,54	70,0
821-l	7,99		4,00			4,00	50,1
822-a	1,35		0,54			0,54	40,0
822-j	3,44		1,38			1,38	40,1
824-n	1,46	0,29				0,29	19,9
824-bx	0,77	0,23				0,23	29,9
828-c	3,04		0,61			0,61	20,1
828-d	1,31		0,26			0,26	19,8
829-d	3,45	1,04				1,04	30,1
829-f	8,11	2,43				2,43	30,0
830-d	15,95	7,98				7,98	50,0
831-c	2,64			0,79		0,79	29,9
831-d	8,13	2,44				2,44	30,0
832-h	2,51		0,75			0,75	29,9
832-j	4,14				0,41	0,41	9,9
835-b	4,75			2,85		2,85	60,0
835-f	2,07		0,62			0,62	30,0
835-i	1,60			0,64		0,64	40,0
836-b	3,20			0,32		0,32	10,0
837-d	2,29		0,69			0,69	30,1
838-a	1,21	0,36				0,36	29,8
838-d	2,59	0,52				0,52	20,1
839-d	3,49		1,05	1,05		2,10	60,2
839-h	3,01		0,30	0,60		0,90	29,9
842-i	2,01		0,80			0,80	39,8
845-f	1,89		0,57			0,57	30,2
846-j	1,95				0,78	0,78	40,0
850-b	1,24		0,37			0,37	29,8
853-i	4,44		1,33			1,33	30,0
854-j	0,87		0,35			0,35	40,2
854-m	1,81		1,09			1,09	60,2
854-n	1,61	0,64				0,64	39,8
857-d	3,77				3,77	3,77	100,0
858-a	4,34		0,43			0,43	9,9
858-c	1,38		0,41			0,41	29,7
859-a	5,67		2,27			2,27	40,0
859-d	2,85		1,14			1,14	40,0
861-b	1,20			0,36		0,36	30,0
861-n	2,29			1,14		1,14	49,8
861-s	10,40	6,24				6,24	60,0
862-b	5,77			2,88		2,88	49,9
863-i	6,72		2,02	2,02		4,04	60,1
864-g	4,11		1,64			1,64	39,9
864-h	4,38			1,75		1,75	40,0
865-a	2,99		1,20			1,20	40,1
865-c	3,83		1,53			1,53	39,9
868-b	2,59	0,78				0,78	30,1
868-k	1,99			0,60		0,60	30,2
869-a	5,67		3,97			3,97	70,0
869-b	6,90		4,14			4,14	60,0
870-a	5,64		2,26			2,26	40,1

Adres leśny	Powierzchnia wydzielenia	Odnowienie podokapowe					Stopień pokrycia [%]
		Podrost II piętra	Podrost	Podsadzenia	Nalot	Razem	
		[ha]					
871-a	3,52	1,76				1,76	50,0
871-b	2,13	1,49				1,49	70,0
872-d	4,06		1,62			1,62	39,9
872-j	0,63	0,32				0,32	50,8
873-b	6,44		3,22	0,64		3,86	59,9
873-d	1,35	0,81				0,81	60,0
873-f	3,42		1,37			1,37	40,1
874-b	0,92	0,74				0,74	80,4
875-a	5,96		1,79			1,79	30,0
875-d	6,47		2,59			2,59	40,0
875-g	1,20		0,36			0,36	30,0
875-i	1,84	0,55				0,55	29,9
877-d	5,98		2,39			2,39	40,0
877-g	3,97	1,59				1,59	40,1
877-k	0,86	0,26				0,26	30,2
878-b	7,59		2,28			2,28	30,0
878-d	3,58	1,43				1,43	39,9
878-i	1,80		0,72			0,72	40,0
879-a	5,67		1,13			1,13	19,9
879-g	1,10		0,44			0,44	40,0
880-d	2,64		1,58			1,58	59,8
881-f	8,75		1,75			1,75	20,0
882-c	9,55	1,91				1,91	20,0
883-k	1,42			0,57		0,57	40,1
884-a	4,37		0,87			0,87	19,9
885-b	6,00			2,40		2,40	40,0
885-c	5,26	1,05				1,05	20,0
887-d	2,10		0,63			0,63	30,0
889-i	5,81		3,49			3,49	60,1
890-b	3,46		1,73			1,73	50,0
890-d	7,01		2,10			2,10	30,0
890-f	5,64		1,69			1,69	30,0
891-a	6,14		1,84			1,84	30,0
892-b	23,03		6,91			6,91	30,0
892-f	2,22		1,55			1,55	69,8
893-c	4,45		0,45			0,45	10,1
893-f	3,21		0,96			0,96	29,9
893-g	4,43		2,22			2,22	50,1
893-k	1,29		0,39			0,39	30,2
894-c	4,13		1,24			1,24	30,0
894-h	3,70		1,11			1,11	30,0
895-a	3,91		3,13			3,13	80,1
895-h	4,97		1,49			1,49	30,0
896-a	2,04		1,02			1,02	50,0
897-b	4,23		2,12			2,12	50,1
897-h	3,94			1,58		1,58	40,1
898-f	3,58		2,15			2,15	60,1
898-k	1,81		0,91			0,91	50,3
898-l	2,46		0,74			0,74	30,1
899-a	2,04	0,41				0,41	20,1
899-h	2,09	0,42				0,42	20,1
899-j	7,91		2,37			2,37	30,0
900-a	6,35	1,27				1,27	20,0
900-i	2,41	0,24				0,24	10,0
901-k	2,27			0,91		0,91	40,1
902-c	2,17	0,43				0,43	19,8
903-f	4,52	0,90				0,90	19,9
903-h	1,84	0,74				0,74	40,2
903-i	6,44	1,29				1,29	20,0
904-a	7,40		2,96			2,96	40,0
904-b	5,10		1,53			1,53	30,0
904-c	1,67	0,50				0,50	29,9
905-a	5,08		1,52			1,52	29,9
905-b	1,75	0,53				0,53	30,3
906-b	5,79	0,58				0,58	10,0
907-a	2,03	1,22				1,22	60,1

Adres leśny	Powierzchnia wydzielenia	Odnowienie podokapowe					Stopień pokrycia [%]
		Podrost II piętra	Podrost	Podsadzenia	Nalot	Razem	
		[ha]					
907-i	1,30	0,78				0,78	60,0
908-g	6,50		3,25			3,25	50,0
908-j	2,44		0,73			0,73	29,9
909-d	1,36		0,82			0,82	60,3
910-h	2,56		0,77			0,77	30,1
911-b	3,73		1,12			1,12	30,0
911-g	4,58		1,37			1,37	29,9
911-i	3,06		0,92			0,92	30,1
912-b	6,00		3,60			3,60	60,0
912-c	0,72	0,22				0,22	30,6
912-d	1,29			0,77		0,77	59,7
913-c	1,31		0,39			0,39	29,8
914-b	3,52		1,06			1,06	30,1
915-a	1,75		0,53			0,53	30,3
915-h	3,61		1,08			1,08	29,9
916-b	1,02		0,41			0,41	40,2
916-g	3,55		1,07			1,07	30,1
917-a	5,59		1,68			1,68	30,1
919-d	3,69		1,48			1,48	40,1
920-c	3,91		1,17			1,17	29,9
920-d	6,01	1,80				1,80	30,0
921-a	3,76		1,13			1,13	30,1
921-d	1,85	1,11				1,11	60,0
921-f	2,95	2,06				2,06	69,8
921-j	1,18	0,24				0,24	20,3
922-h	3,96		1,19			1,19	30,1
925-f	1,74		0,52			0,52	29,9
925-h	1,84		0,55	0,55		1,10	59,8
927-h	2,14			0,64		0,64	29,9
928-f	5,96			1,79		1,79	30,0
928-h	2,31		0,69			0,69	29,9
929-d	4,72	0,94				0,94	19,9
931-f	3,50		1,05			1,05	30,0
931-h	2,09		0,63			0,63	30,1
931-k	2,20		0,66			0,66	30,0
932-h	3,41		0,68		1,02	1,70	49,9
933-b	3,72	2,60				2,60	69,9
933-g	4,12		1,24			1,24	30,1
933-i	3,43			1,03		1,03	30,0
934-l	1,31		0,39			0,39	29,8
935-a	3,90	1,95				1,95	50,0
935-c	1,99		0,60			0,60	30,2
935-d	3,33	1,33				1,33	39,9
935-k	1,18			0,47		0,47	39,8
936-k	1,86		0,56			0,56	30,1
936-m	1,68	0,34				0,34	20,2
936-o	2,71	0,27				0,27	10,0
937-a	3,21		1,28			1,28	39,9
937-b	2,35		0,71			0,71	30,2
937-h	2,28		0,68			0,68	29,8
937-i	1,49	0,45		0,30		0,75	50,3
937-j	3,30		1,32			1,32	40,0
938-b	3,82		1,15			1,15	30,1
938-c	4,62		1,85		0,46	2,31	50,0
938-f	2,20		0,88			0,88	40,0
939-b	3,96		1,19			1,19	30,1
939-d	3,58		1,07			1,07	29,9
939-f	4,12		1,24			1,24	30,1

Spis tabel

Tabela 1 Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa	11
Tabela 2 Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Skwierzyna	11
Tabela 3 Lasy w terytorialnym zasięgu Nadleśnictwa	12
Tabela 4 Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa wg leśnictw	13
Tabela 5 Historyczna dokumentacja urzędzeniowa	15
Tabela 6 Tabela porównawcza - podstawowe dane z kolejnych cykli urzędzeniowych.....	18
Tabela 7 Wykaz gruntów leśnych zarządzanych przez Nadleśnictwo dla których minister właściwy ds. środowiska wydał zgodę na przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	23
Tabela 8 Wykaz gruntów przeznaczonych do zalesienia	23
Tabela 9 Zestawienie powierzchni leśnej zalesionej i nie zalesionej wg typów siedliskowych lasu.....	27
Tabela 10 Gospodarcze typy drzewostanów.....	28
Tabela 11 Bloki upraw pochodnych i uprawy w blokach	30
Tabela 12 Zestawienie powierzchni wg funkcji.....	31
Tabela 13 Zestawienie lasów ochronnych oddziałami i wydzieleniami	31
Tabela 14 Główni odbiorcy surowca drzewnego	34
Tabela 15 Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej oraz ramowy plan ekonomiczny na 10-lecie (tabela XIX).....	36
Tabela 16 Orientacyjna prognoza przeciętnego rocznego wyniku ekonomicznego (tabela XX)	37
Tabela 17 Udział procentowy powierzchni drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej według bonitacji i gatunków panujących (wyciąg z instrukcyjnej tabeli II)	39
Tabela 18 Zestawienie powierzchni zalesionej i nie zalesionej, miąższości oraz przeciętnego zapasu na 1 ha w porównaniu do poprzedniego planu u.l.	39
Tabela 19 Udział powierzchniowy gatunków panujących wg poprzedniego i obecnego PUL (pow. zalesiona i nie zalesiona)	42
Tabela 20 Udział powierzchniowy gatunków rzeczywistych wg poprzedniego i obecnego PUL (pow. zalesiona)	43
Tabela 21 Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości wg gatunków panujących	45
Tabela 22 Spodziewany bieżący przyrost roczny w klasach i podklasach wieku	45
Tabela 23 Uszkodzenia drzewostanów.....	46
Tabela 24 Wykaz drzewostanów wg stopni zgodności.....	46
Tabela 25 Zestawienie powierzchni drzewostanów w stopniach zgodności składu gatunkowego z TD w porównaniu z ubiegłym okresem (powierzchnia leśna zalesiona).....	47
Tabela 26 Zestawienie powierzchni drzewostanów Ia klasy wieku na powierzchniach otwartych wg stopni zgodności składu gatunkowego z TD (powierzchnia leśna zalesiona) oraz porównanie z poprzednimi okresami	47
Tabela 27 Zestawienie powierzchni gruntów leśnych niezalesionych.....	48
Tabela 28 Zestawienie miąższości drewna martwego (tab, XXI IUL)	49
Tabela 29 Porównanie wskaźników stanu lasu Nadleśnictwa w kolejnych rewizjach planu u. l. (powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona)	49
Tabela 30 Relacje pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów nadleśnictwa a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów.....	50
Tabela 31 Podział lasów na gospodarstwa	131
Tabela 32 Przyjęte wieki rębności.....	131
Tabela 33 Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego (wg tab. XIV IUL)	135

Tabela 34 Użytkowanie rębne zaliczone na poczet etatu powierzchniowego (wg tab. XVII IUL)	136
Tabela 35 Użytkowanie rębne nie zaliczone na poczet etatu powierzchniowego (wg tab. XVII IUL)	136
Tabela 36 Łączny rozmiar użytkowania rębego dla nadleśnictwa (wg tab. XVII IUL)	137
Tabela 37 Porównanie etatu miąższościowego użytkowania rębego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonaniem w minionym okresie	137
Tabela 38 Etat powierzchniowy użytkowania przedrębego	137
Tabela 39 Porównanie przyjętych etatów użytków przedrębnych w obecnym i poprzednim okresie do pow. leśnej zalesionej	137
Tabela 40 Obliczenia porównawcze użytkowania przedrębego (m^3 netto).....	138
Tabela 41 Proponowany etat użytków przedrębnych na lata 2026-2035	138
Tabela 42 Porównanie etatów użytków przedrębnych wyrażonych szacunkowo w m^3 na okres 2026-2035 z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonaniem w minionym okresie	139
Tabela 43 Zestawienie łączne etatów użytków głównych na lata 2026-2035 wg kategorii cięć	139
Tabela 44 Relacje proponowanego etatu do przyrostu.....	139
Tabela 45 Porównanie łącznego etatu użytków rębnych i przedrębnych z etatem i wykonaniem okresu poprzedniego	140
Tabela 46 Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach – (Tab. XV IUL).....	140
Tabela 47 Zestawienie rodzajów rębni w poszczególnych gospodarstwach.....	141
Tabela 48 Wyjaśnienie zastosowania w PUL rębni zupełnych w lasach ochronnych na siedliskach lasowych	142
Tabela 49 Porównanie powierzchni manipulacyjnej poszczególnych rębni według obecnego i poprzedniego planu urządzenia lasu.....	142
Tabela 50 Zestawienie zabiegów gospodarczych w lasach o zwiększonej funkcji społecznej	143
Tabela 51 Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego (wg tab. XVI IUL)	144
Tabela 52 Zestawienie łączne miąższości planowanej do pozyskania według kategorii cięć (wg tab. XVII IUL).....	145
Tabela 53 Powierzchniowy rozmiar zadań z zakresu hodowli lasu (wg tab. XVIII IUL)	146
Tabela 54 Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m^3 netto] z zakresu użytkowania lasu leśnictwami	148
Tabela 55 Zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu dla leśnictw.....	148
Tabela 56 Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego ($V_k = V_p + Z_v - U$)	188

Spis rysunków

Rysunek 1 Przestrzenne usytuowanie Nadleśnictwa.....	13
Rysunek 2 Udział procentowy powierzchni typów siedliskowych lasu wg stanu na 1.01.2026	27
Rysunek 3 Struktura wiekowa i miąższościowa drzewostanów	41
Rysunek 4 Zmiany powierzchni podklas wieku (ha)	41
Rysunek 5 Zmiany zasobności podklas wieku (m ³)	42
Rysunek 6 Udział powierzchniowy gatunków panujących w Nadleśnictwie (% powierzchni zalesionej i niezalesionej)	43
Rysunek 7 Udział powierzchniowy gatunków rzeczywistych w Nadleśnictwie (% powierzchni zalesionej)	44
Rysunek 8 Zmiany powierzchniowe gatunków drzew rzeczywistych w Nadleśnictwie - powierzchnia zalesiona (ha).....	44